

245

U - 16

Ֆոյն Կոպիւն արար.
Կիւմ 5 Կէրէ քաղաք
1983թ. յետեւ 5 քիւն

2304

1348-62

5053-uh

APM.

in Armenian.

2-2104

Girke Sahmudats Davt
ՍԵՂՄԱՍԵՑ ԴԵՒԹԻ

Sur neamut Davud
ՏՊԱԳՐԵԱԼ

Ի ԿԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ Տ. Տ. ՆԵՐՍԻՍԻ
ԱԶԳԱՍԵՐ ԵՒ ԱՄՏՈՒԱԾԸՆՏԻՐ ԿԱԹՈՒՂՈՍԿՈՒ
ԱՄԵՆԱՅՆ ԿԱՅՈՑ
ԵՒ

Ի ՊԱՏՐԻԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ՍՐԲՈՅ
ԵՐՈՒՍԱԼԵՄԻ Տ. ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՍՐԲԱԶԱՆ
ԱՐԿԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ
ԵՒ

Ի ՊԱՏՐԻԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼՍՈՅ
Տ. ՅԱԿՈԲԱՅ ԱԶԳԱՍԵՐ ԵՒ ՎԵՀԱՓԱԹ
ԱՐԿԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Constantinople

Ի ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ

ԵՊԱՐԱՆԻ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԻՒԿԵՆՏԻՍԵԱՆ

Հետք իմ արարին շնորհաբարձ, եւ ժամուեց
իմ կապանքին զգործի օրհնութեան :

ՍԱՂՄՈՍ Ա.

Երանեալ է այր՝ որ ոչ գնաց 'ի խորհուրդս ամբարշտաց . 'ի ճանապարհի
Լեղաւորաց նա ոչ եկաց , և յաթոռս ժան
տից ոչ նստաւ :

Այլ յօրէնս տեառն են կամք նորա , և յօրէնս
նորա խորհեացի նա 'ի տուէ և 'ի գիշերի .
և եղիցի նա որպէս ծառ , որ տըն
կեալ է 'ի գնացս Զուրց :

Որ զպտուղ իւր 'ի ժամու տացէ , և տե
րեւ նորա մի թափեացի . և զամենայն զոր
ինչ արացէ , յաջողեացի նմա :

Ոչ այսպէս են ամբարիշտք , և ոչ այնպէս
այլ որպէս զփռչի , զոր հոսէ հողմ 'ի

վերայ երեսաց երկրի :

Վասն այսորիկ ոչ յարիցեն ամբարշտոյք 'ի
դատաստան , և ոչ մեղաւորք 'ի խորհուր-
դոս արգարոց :

Քանզի ճանաչէ տէր զճանապարհս արդա-
ոց : ճանապարհք ամբարշտաց կորիցեն :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ Բ .

Եւէրնագիր 'ի հեբրայեցոց , երկոյն սոյա ընդ
մի համար են :

Բնդէր խռովեցան հեթանոսք , և ժողո-
վաւդք խորհեցան 'ի սնոտիս :

Յանդիման եղեն թաղաւորք երկրի , և
իշխանք ժողովեցան 'ի միասին՝ վասն տեա-
ռն և վասն օծելոյ նորա :

Խղեսցուք զկապանս նոցա , և ընկեսցուք
'ի մէնջ զուժ նոցա :

Բնակեալն յերկինս ծիծաղեսցի զնորօք , և
տէր արհամարհեսցէ զնոսա :

Յայնժամ խօսեսցի ընդ նոսա բարկութիւն
իւրով , և սրտմտութեամբ իւրով խռովե-
ցուցէ զնոսա :

Ես կացի թաղաւոր 'ի նմանէ , 'ի վերայ
լեբին սիօնի սրբոյ նորա՝ 'ի սրտմեղ զհրա-
մանցս տեառն :

Տէր ասաց ցիս՝ որդի իմ ես դու, և ես
այսօր ծնաց զքեզ:

Ինդրեա յինէն, և տաց քեզ զհեթանոսս
ի ժառանգութիւն, և իշխանութիւն քեզ
ընդ ամենայն ծագս երկրի:

Հովուեսցես զնոսա գաւաղանաւ երկաթ-
եաւ, և ուղ զանօթ բրտի փշրեսցես զնս
Արդ թագաւորք՝ զայս ի միտ առէք, և
խրատեցարուք ամենեքեան, ոյք դատէք
զերկիր:

Օառայեցէք տեառն երկիւղիւ, և ցըն-
ծացէք առաջի նորա դողութեամբ:

Ինկալարուք զխրատ նորա, զի մի բար-
կասցի տէր, և կորնչիցիք ի ճանապար-
հացրն արդարութեան:

Ի ժամանակի՝ յորժամ բորբոքեսցի բար-
կութիւն նորա:

Երանի ամացուն՝ ոյք յուսացեալ են ի նր:

Տունք ժդ:

ՍԱՂԽՈՍ Գ.

Սաղմոս Դաւիթի. ի ժամանակի՝ զի Իսրայէլ
էր նա յերեսաց Աբիսուղմայ ԲԵՆ-ՅԻՐԵ:

Տէր՝ զի բազում եղեն նեղիչք իմ, և բա-
զումք յարեան ի վերայ իմ: Եւ
Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չի

փրկութիւնն սորա առ աստուած իւր :
 Այլ դու տէր՝ օգնական իմ ես, փառք
 իմ եւ բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ :
 Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի, և
 լուաւ ինձ 'ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ :
 Ես ննջեցի և 'ի քուն եղէ. զարթեայ՝ և
 տէր ընդունելի իմ է :

Ոչ երկեայց ես 'ի բիւրաւոր զօրաց նոցա,
 ոյք շուրջանակի պատեալ սլաշարեալ պաւ
 հէին զիս :

Ըրի տէր՝ և փրկեա զիս աստուած իմ.
 զի դու հարեր զամենեսեան, ոյք էին ընդ
 իս թշնամութեամբ 'ի տարապարտուց.
 և զատամունս մեղաւորաց փշրեսցես :
 Տեառնդ է փրկութիւնն. 'ի վերայ ժողով
 վրդեան քոյ օրհնութիւնն քո :

Տաւնք ը : Գորդայս իւր :

ՍԱՂՄՈՍ Դ .

Ի խաարած օրհնութեան . Սաղմութեան
 Դաւիթ :

Ի կարգալ իմում լուար ինձ աստուած
 ըստ արդարութեան. 'ի նեղութեան ինձ անդորր աւ
 բարեր. ողորմեա ինձ և լուր աղօթից իմոց :
 Որդիք մարդկան՝ մինչեւ յերբ էք խառաւ

սիրտք . ընդէն սիրէք զնանրութիւն , և
խնդրէք զստութիւն :

Օ՛աներուք՝ զի սքանչելիս արար տէր սրբ
քոյ իւրում . և տէր լուիցէ ինձ 'ի կար-
դալ իմում առ նա :

Բարկանայք և մի՛ մեղանչէք : զոր ինչ ասէք
'ի սիրտս ձեր , յանկողինս ձեր զղջացարուք :
Ստուգէք պատարագս արդարութեան ,
և յուսացարուք 'ի տէր :

Բազումք ասէին՝ թէ ո՞ ցուցցէ մեզ զբա-
րութիւնն . նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց
քոց . և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց :
Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ՝ և ձիթոյ իւր-
եանց լցուցեր զնոսա :

Խաղաղութիւն յայս և 'ի սոյն ննջեսցուք
և զարթիցուք . զի դու տէր միայն առան-
ձին յուսով քո բնակեցուցեր զմեզ :

Տունք Ը :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ե .

Ի Կաթարած վասն Վճախելոյն . Մաղձա Դա-
մի :

Բանից իմոց ունկնդիր տէր , և 'ի միտ
առ զաղաղակ իմ :

Նայեա 'ի ձայն աղօթից իմոց , թագաւոր
իմ և աստուած իմ :

Ես զքեզ աղաչեմ տէր , ընդ առաւօտս քո

Լիցես ձայնի իմում. ընդ առաւօտս պատ-
րաստ եղէց՝ յանդիման լինիլ առ քեզ :
Ոչ թէ դու՝ աստուած, կամիս զանօրէնու-
թիւն, և ոչ բնակին առ քեզ չարք, և ա-
նօրէնք մի բնակեսցին առաջի թշաց քոց :
Ետեցեր զայնսսիկ՝ ոյք գործեն զանօրէ-
նութիւն, կորուսանես զամենեսեան ոյք
խօսին զսուտ :

Օայր արիւնահեղ և զնենգաւոր պիղծ
առնես դու տէր, սյլ ես ըստ բազում ու-
ղորմութե քում՝ մտից 'ի տուն քո, և եր-
կիրպագից 'ի տաճար սբ քո երկիւղիւ քո :
Տէր՝ առաջնորդեա ինձ յարդարութեան
քում, վասն թշնամեաց իմոց ուղիղ արա-
առաջի իմ զճանապարհս քո :

Օի ոչ գոյ 'ի բերանս նոցա ճշմարտու-
թիւն, եւ սիրտք նոցա նանրեալք են :
Որպէս գերեզմանք բաց են կոկորդք նց,
և լեզուօք իւրեանց նենգաւորք եղեն :
Իատեա զնս անձ՝ զի անկցին 'ի խորհրդոց
սրտից իւրեանց, ըստ բազում ամբարշտու-
նց մերժեա զնս, զի դառնացուցին զքեզ :
Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ ոյք յուսա-
եալ են 'ի քեզ, յաւիտեան ցնծասցեն,
և բնակեսցին դու 'ի նոսա :

Պարծեսցին 'ի քեզ սիրելիք անուան քո :

զի օրհնեսցես դու զարդարն . տէր ուր զի
նու հաճութեամբ քո ստակեցեր զնոսա .
Տունք ժբ .

ՍԱՂՄՈՍ 2 .

Ի Խաբարած ընդ օրհնութեան վասն ուրիշաց .
Սաղմոս Դաւիթ :

Տէր , մի սրտմտութեամբ յանդիմաներ զիս ,
և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս :
Ողորմեա ինձ տիր , զի հիւանդ եմ ես , բժշկ
կեա զանձն իմ , զի խռովեցան ոսկերք իմ ,
Լնձն իմ յոյժ խռովեցաւ , և դու տէր
մինչեւ յերբ :

Դարձ տէր և փրկեա զանձն իմ , կեցո
զիս տէր , ըստ ողորմութեան քում :

Օ ի ոչ ոք է՝ որ ի մահու յիշէ զքեզ , կամ
ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ :
Վաստակեցայ ես ի հեծութեան իմում .
լուացի զամենայն գիշեր զմահիւս իմ , և
արտասուօք իմովք զանկողինս իմ թացի :
Խռովեցաւ ի սրտմտութեան ակն իմ , և մա
շեցայ ես ի վերայ ամ թշնամեաց իմոց :
Ի բոց կացէք յինէն ամենեքեան , ոչ
գործէք զանօրէնութիւն :

Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ , լուաւ տէր
աղօթից իմոյ , և տէր զխնդրուածս իմ

ընկալաւ :

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն
 Թշնամիք իմ. դարձցին յետս և ամաչե-
 ցեն յոյժ վաղվաղակի և խռովեսցին :

Տունք ժ : Գորղայս Լ :

ՍԱՂՄՈՍ Է :

Ասղոս Դաւիթ . շոր ասաց Գեորգի վան Բանին
 Քոստայ ուր-ոյ Յիսէնայ :

Տէր աստուած իմ 'ի քեզ յուսացայ,
 փրկեա զիս, և յամենայն հալածչաց իմոց
 ապրեցո զիս :

Գուցէ երբէք յափշտակիցէ որպէս առ-
 իւծ զանձն իմ. ոչ ոք իցէ որ փրկիցէ, և
 ոչ այն՝ որ ապրեցուցանիցէ :

Տէր աստուած իմ Թէ արարի զայս, և
 Թէ իցեն անօրէնութիւնք 'ի ձեռս իմ:
 Թէ հատուցի երբէք այնոցիկ՝ ոյք հա-
 տուցին ինձ չար, անկեայց և ես 'ի Թըշ-
 նամեաց իմոց ընդունայն :

Հալածեսցէ ապա Թշնամին զանձն իմ,
 հասցէ և կոխեսցէ յերկիր զկեանս իմ.
 և զփառս իմ 'ի հող բնակեցուցէ :

Արի տէր բարկութեամբ քով, և բարձր
 լեր 'ի սպառիլ Թշնամեաց իմոց :

Եւ արթիւր տէր աստուած իմ 'ի հրամանս
որ պատուիրեցեր, և ժողովք ժողո-
վերդոց շուրջ եղիցին զքեւ :

Եւ այսորիկ 'ի բարձունս դարձ տէր,
և տէր դասէ զժողովուրդս իւր :

Եւ աստ արա ինձ տէր՝ ըստ արդարութե ի-
մամ, և ըստ անբժուլթե իմում՝ որ յիս :
Կատարեսցին չարիք 'ի վերայ մեղաւորաց,
և յաջողեսցես դու արդարոյ :

Որ քննէ զսիրտս և զերիկամունս աստ-
ուած արդար . յիրաւի է ինձ օգնութիւն
յաստուծոյ՝ որ ապրեցուցանէ զայնոսիկ
ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Աստուած դատաւոր արդար հզօր և եր-
կայնամիտ . որ ոչ ածէ զբարկութիւն իւր
զօրհանապաղ :

Այլա թէ ոչ դառնայք առ նա, զսուր իւր
սրեալ է, և զաղեղն իւր լարեալ, և 'ի
նմա պատրաստեալ է զանօթս մահու, և
զնեռս իւր այրեցելովք է գործեալ :

Ահա ասիկ երկնեաց զանօրէնութիւն . յը-
շտցաւ զցաւս, և ծնաւ զանիրաւութիւն :
'Ի ուրն՝ զոր փորեաց և պեղեաց, 'ի նոյն
անկցի 'ի խորխորատ՝ զոր և գործեաց :
'Ի արձցին ցաւք 'ի գլուխ նր, և 'ի վր գա-
գաթան նորա անօրէնութիւն իւր ինքն :

Խոստովան եղէց տեառն ըստ ա,
 Թեան նորա, և սաղմոս ասացից
 տեառն բարձրելոյ :
 Տունք Ժէ :

ՍԱՂՄՈՍ Ը .

Ի Իսպարած Ի Վերայ Հնչանոյն . Սաղմոս Դ .

Տէր տէր մեր, զի սբանչելի է անուան
 Ի վերայ ամենայն երկրի :

Համբարձաւ մեծ վայելչութիւնքո Ի վերայ
 քան զերկինս . Ի բերանոց մանկանց սղայոց
 և ստնդեայց հաստատեցեր զօրհնութիւն :

Սասն թշնամեաց քոց տէր . զի եղծցի
 թշնամին և հակառակորդն :

Տեսից զերկինս զգործս մատանց քոց . զլու
 սին և զաստեղս՝ զորս դու հաստատեցեր :

Ով է մարդ, զի յիշես դու զնա . կամ որդի
 մարդոյ, թէ այց ինչ արասցես դու նմա :

Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան զհը
 բեշտակս քո . փառօք և սլատուօք սլաս
 կեցեր զնա, և կացուցեր զնա Ի վերայ ա
 մենայն ձեռակերտաց քոց :

Օղամ ինչ հնազանդ արարեր Ի ներքոյ
 տից նորա, զխաշն և զարջառ՝ և զամ ինչ
 Լէւս և զերէ վայրի, զթռչունս երկնից, և
 զձկունս ծովու՝ որք չըջին ընդ շաւիղս

ծովու :

Տէր տէր մեր , զի սքանչելի է անուն քո
'ի վերայ ամենայն երկրի :

Տունք Թ : Գորդայս իզ :

ՍԱՂՄՈՍ Թ .

Ի Կապարած Վասն Գաղահեացի որդւոյ .

Սաղմոս Դաս-Լի :

Պահացայց զքէն տէր՝ բոլորով սրտիւ ի
մով . պատմեցից զամ սքանչելիս քո :

Ուրախեղէց և ցնծացայց 'ի քեզ , սաղմոս
ասացից անուան տեառնդ բարձրելոյ :

Ի դառնալ յետս Թշնամեաց իմոց , տկա
րասցին և կորիցեն յերեսաց քոց :

Արարեր զդատաստանս իմ և զիրաւունս ,
նստար յաթոռ՝ դատաւոր արդարութե :

Սատեցեր 'ի հեթանոսս , և կորեաւ ամ
բարիչան , զանուանս նոցա ջնջեցեր յա
ւիտեանս յաւիտենից , և Թշնամոյն զէն
պակասեաց մինչ իսպառ :

Օ , քաղաքս աւերեցեր , և կորեաւ յիշա
տակ նոցա ազազակաւ :

Աճ կայ՝ և մնայ յաւիտեան , պատրաստ
արար զաթոռ իւր 'ի դատաստանի :

Ինքն դատէ զաշխարհս արդարութեամբ ,

և զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :
 Եղեւ տէր ապաւեն տնանկի, օգնական
 ՚ի նեղութեան ՚ի դէպ ժամանակի :
 Յուսասցին ՚ի քեզ ամենեքեան՝ ոյք գի-
 տեն զանունքո՛ւ . զի ոչ թողցես զայնո-
 սիկ, ոյք խնդրեն զքեզ տէր :
 Սաղմոս ասացէք տեառն՝ որ բնակեալն է
 ՚ի սիօն . պատմեցէք ՚ի հեթանոսս զգոր-
 ծըս նորա :
 Ի խնդրել զարիւն նոցա՝ յիշեաց . և ոչ
 մոռացաւ տէր զաղաղակս տնանկաց :
 Ողորմեա ինձ տէր՝ և տես զխոնարհու-
 թիւն իմ ՚ի թշնամեաց իմոց . ո՛ր բարձր
 արարեր զիս ՚ի դրանց մահու :
 Որպէս պատմեցից զամենայն օրհնութիւ-
 նըս քո ՚ի դրունս գոտեր սիօնի, և ցնծա-
 ցայց ՚ի փրկութեան քում :
 Ինկան հեթանոսք յապականութեան իւ-
 բեանց՝ զոր արարին . և որոգայթ՝ զոր թա-
 գուցին, առցէ զոտս նոցա :
 Ճանաչի տէր յառնել զգառատոտանս իւր .
 և ՚ի գործս ձեռաց իւրեանց կապեսցին
 մեղաւորք :
 Գարձցին մեղաւորք անդրէն ՚ի դժոխս,
 և ամենայն հեթանոսք որք մոռացան զմե՛ :
 Ոչ իսպառ մոռանայ տէր զաղբատն . համբ

բերութիւն տնանկաց մի կորիցէ խալառ :
 Արի տէր՝ և մի զօրասցի մարդ . դատեա-
 ցին հեթանոսք առաջիքո :

Իացո տէր՝ օրէնսդիր ՚ի վերայ նոցա , և
 ծանկցեն հեթանոսք՝ թէ մարդիկ են :
 Ինդէր տէր՝ կացեր ՚ի հեռաստանէ , ան-
 տես արարեր ՚ի դէս նեղութե ժամանակի :
 Եամբարտաւանիլ ամբարշտին , այրի աղ-
 քատն . արգելցին ՚ի խորհուրդս իւրեանց՝
 զոր և խորհեցան :

Օ՛րի գովի մեղաւորն ՚ի ցանկութիւն ան-
 ձին իւրոյ . որ զըկէն , և նա գովի :

Իսկ ընդէր բարկացոյց մեղաւորն զանձ , ըսա-
 բազում բարկութիւն իւրում , թէ ոչ խնդրի :

Այ է աստուած առաջի աջաց նորա , ակնդ-
 են ճանապարհք նորա յամենայն ժամ :

Իարձեալ են իրաւունք յերեսաց նորա ,
 ՚ի վերայ անթշնամեաց իւրոց տիրեսցէ :

Ասաց ՚ի սրտի իւրում , թէ ոչ սասանե-
 ցայց աղգէ յաղգ առանց չարի :

Ընիծիւք և դառնութեամբ և նենգու-
 թեամբ լի է բերան նորա , և ՚ի ներքոյ

լեզուի նորա ցաւք և վաստակք :

Նստի դարանեալ ընդ մեծամեծս ՚ի գաղտ-
 նիս՝ սպանանել զամբիծն :

Աչքնր ՚ի տնանկա հային , դարանի ՚ի գաղտ-
 նիս :

նիս , որպէս զառիւծ 'ի մորւոջ իւրում :
Դարանի յափշտակել զաղբատն . յափշտա-
կել զաղբատն , և ձգել զնա :

Յորոգայթ իւր խոնարհեցուսցէ զնա . խո-
նարհեցի եւ անկցի 'ի տիրել իւրում 'ի
վերայ տնանկաց :

Օ, ի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ մոռա-
ցաւ աստուած . դարձոյց զերեսս իւր ,
զի մի տեսցէ իսպառ :

Արի տէր աստուած իմ . բարձր եղիցի
ձեռն քո , և մի մոռանար զտնանկս :

Իսկ ընդէն բարկացոյց ամբարիշտն զած .
զի ասաց 'ի սրտի իւրում թէ ոչ քննի :

Տեսանես դու զնա 'ի ցաւս , և 'ի սրտա-
մտութիւնս՝ հայիս . 'ի քեզ թողեալ է

աղբատն , և բոբոյն դու ես օգնական :
Խորտակեցի բազուկ մեղաւորի և չարի .

խնդրեցին մեղք նորա , և նա մի գտցի :
Տէր թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից .

կորիցեն հեթանոսք յերկրէ նորա :
Օ, ցանկուի տնանկաց լուաւ ար . 'ի պատ-

րաստութիւն սրտից նց հայեցաւ ակնքո :
Դատ առնել որբոյն և տնանկի , զի մի

ևս յաւելցի մարդ 'ի մեծաբանել իւրում
'ի վերայ երեսաց երկրի :

Տունք ի :

Ի Խաբարած . Սաղմոս Դաւիթ :

Ի տէր յուսացայ . զորպէս ասիցէք ցանձն
իմ , փոփոխեաց ի լերինս ուղ ճնճղուկ :

Օ ի ահա մեղաւորք լարեցին զաղեղունս
իւրեանց . պատրաստ արարին զնետս ի
կապարձս , ձգել ընդ խաւար այնոցիկ՝ ոյք
ուղիղ են սրտիւք :

Օ ի զոր դու շինեցեր , նոքա աւերեցին .
իսկ արդարն զի արար :

Տէր ի տաճար սուրբ իւրում . տէր յեր-
կինս յաթոռ իւրում :

Աչք նորա ի տնանկս հային , և արտեւա-
նունք նորա քննեն զորդիս մարդկան :

Տէր քննէ զարդարն եւ զամբարիշտն . որ
սիրէ զմեղս , ատէ զանձն իւր :

Տեղացի ի վր մեղաւորաց որոգայթ՝ հուր
և ծծումբ , այս մըրիկ՝ բաժին բաժակի նց :

Արդար է տէր՝ և զարդարութիւն սիրէ .
և զուղղութիւն տեսանեն երեսք նորա :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԱ :

Ի հապարած 'ի Չէրայ ուրեւորէին .

Սաղմոս Դաւիթ :

Ապրեցո զիս տէր , զի նուազեաց նր . նուազեցան ճշմարտութիւն յորդուոց 'ի մարդկանէ :
Ի նանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկերի իւրում . շրթամբք նենգաւորօք սրտէ 'ի սիրտ խօսեցաւ :

Սատակէ տէր զամենայն շրթունս նենգաւորս և զլեզուս մեծաբանս :

Այք ասացին , զլեզուս մեր մեծս արասցուք , շրթունք մեր առ մեզ են , և արդ մեր ուրիշ տէր :

Այն տառապանաց աղբատին և հեծութեանանկին , այժմ յարեայց ասէ տէր . եղից զփրկութիւն իմ , և համարձակեցայց 'ի նմ :

Ի՞նչ տեսան են բանք սուրբ , ուր զարծաթ ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ , սրբեալ և սրբազեալ եօթնադարիկ 'ի հողոյ :

Ի ու տէր պահեցեր զմեզ , և ասպրեցուցեր զմեզ յազգէ յայսմանէ մինչև յաւիտեան :

Շուրջանակի ամբարիշտք շրջին . ըստ բարձրութեան քում մեծս արասցես դու զորդիս մարդկան :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԲ :

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաւիթ :

Սինչեւ յերբ տէր՝ մոռանաս զիս խտրառ .
մինչեւ յերբ դարձուցանես զերեսս քո
յինէն :

Սինչեւ յերբ դնեմ զսորհուրդս յանձն
իմ . և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս :

Սինչեւ ցերբ բարձրանայ թշնամին 'ի վե-
րայ իմ . նայեա և լուր ինձ տէր ան իմ :

Եւ յոս տուր տէր աչաց իմոյ , զի մի երբէք
ննջեցից 'ի մահ :

Սի ասասցէ թշնամին՝ թէ յաղթեցի նը-
մա . կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն , թէ ես
սասանեցայ :

Եւ յողորմութիւնս քո տէր յուսացայ ,
ցնծացաւ սիրտ իմ 'ի փրկութեան քում .
օրհնեցից զտէր զբարեբարդ իմ :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ :

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաւիթ :

Ըսաց անդգամն 'ի սրտի իւրում , թէ ոչ
գոյ աստուած :

Ըպականեցան և սղծեցան յանօրէնութիւն
իւրեանց , և ոչ որ է՝ որ առնէ զբաղոյս

բուլթիւն :

Տէր յերկնից նայեցաւ յամենայն որդիս
մարդկան , տեսանել թէ իցէ՞ որ իմաս-
տուն , որ խնդրիցէ զաստուած :

Ամենեքեան խոտորեցան 'ի միասին և ան-
սկիտանացան :

Ոչ որ է որ առնէ զբարի , և չէ որ մին-
չեւ 'ի մի :

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան , ոյք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն :

Ոյք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս կե-
ռակուր հացի , և առ տէր ոչ կարգացին :

Նոգ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ եր-
կիւղ , զի տէր է յազգս արդարոց :

Օ խորհուրդ ազքատին յամօթ արարին ,
զի տէր է յոյս նորա :

Ո՞ տացէ 'ի սիօնէ զփրկութիւն իսրայէ-
լի . 'ի դարձուցանել տեսուն զդերու-
թիւն ժողովրդեան իւրոյ , ցնծացէ յա-
կոր՝ և ուրախ եղիցի իսրայէլ :

Տունք ժ : Գորզլոյս Լ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԴ :

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաւիթի :

Տէր ո՞վ կացցէ 'ի խորանի քում , կամ

Եւ ընկերացէ՛լ ի լեառն սուրբ քո :
 Ար դնայ անբիծ՝ դործէ զարդարութիւն ,
 խօսի զճշմարտութիւն ի սրտի իւրում :
 Ար ոչ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով , և
 չար ընկերի իւրում ոչ արար :
 Նախատինս ի մերձաւորաց նա ոչ առնու .
 արհամարհեալ է՝ առաջի նր չարագործն :
 Օ երկիւղածս տեառն փառաւոր առնէ . որ
 երգնու ընդ ընկերի իւրում , և ոչ ստէ :
 Օ արծաթ իւր ի վարձու ոչ տայ , և կա-
 շառս ի վր իրաւանց ոչ առնու . որ զայս
 արասցէ , նա մի սասանեցի յաւխտեան :

Տաւր . շ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ժ Ե :

Ո՛ր յանգիւր . Սաղմոս Դաւիթի :

Պահեա զիս աստուած իմ զի ես ի բեղ
 յուսացայ . ասացի տեառն , տէր իմ ես
 դու , և բարիք իմ ինձ ի բէն են :

Սրբոց քոց՝ որք են յերկրի քում , սքան-
 ճելի արարեր զամենայն կամս իմ ի նոսա :
 Հաճախեցին հիւանդութիւնք նոցա .
 յետ այսորիկ ապա վաղվաղեցին :

Աչ ժողովեցայց ի ժողովս նց յարեանց , և
 ոչ յիշեցից զանուանս նոցա ի ջրթունս իմ :
 Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ՝ և բա-

Ժակի իմոյ դու ես, որ այսրէն դարձու-
ցանէս զժառանգութիւն իմ յիս:

Վ իճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս, և ժա-
ռանգութիւն իմ հաճոյ եղեւ ինձ:

Օրհնեցից զտէր՝ որ իմաստուն արար զիս,
մինչ ՚ի գիշերի եւս խրատեցին զիս երեւ-
կամունք իմ:

Յառաջագոյն տեսանէի զտէր առաջի իմ
յամենայն ժամ՝ զի է ընդ աջմէ իմմէ, զի
մի սասանեցայց:

Վ ասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրտ իմ, և
ցնծացաւ լեզու իմ, եւս և մարմին իմ
բնակեցի յուսով:

Օ ի ոչ թողցես զանձն իմ ՚ի դժոխս, և ոչ
տացես նք ըստ տեսանել զասպականութի:

Տուցեր ինձ զճանապարհս քո կենաց, լը-
ցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց
քոց ՚ի քաղցրութենէ վայելչութեան աջոյ
քո մինչ իսպառ:

Տունք. ժա:

ՍԱՂՄՈՍ ԺԶ:

ԼՂԹԷ. Սաղմոս Դաւիթ:

Ուր տէր արդարութեան, և նայեա ՚ի
խնդրուածս իմ. ունին դիր աղօթից ի-
մոյ, զի ոչ չթամբք նենգաւորօք:

Երեսաց քոյ իրաւունք ինձ ելցեն, և
աչք իմ տեսցեն զուղղութիւն :
Փորձեցեր զսիրտ իմ, և քննեցեր 'ի գի-
շերի . փորձեցեր զիս՝ և ոչ գտաւ յիս ա-
նիրաւութիւն :

Այն խօսեցցի բերան իմ՝ զգործս որդւոց
մարդկան . վասն բանից շրթանց քոյ ես
պահեցից զճանապարհս խիստս :

Հաստատեա զշաւիղս իմ՝ 'ի ճանապարհի
քում, զի մի գայթակղեցին գնացք իմ :
Ես առ քեզ տէր կարգացի՝ զի լուար ինձ
աստուած, խոնարհեցո առ իս զունկն քո
և լուր բանից իմոց :

Սքանչելի արարեր զողորմութիւն քո . ո՛ր փրկ-
կես զայնոսիկ ոյք յուսացեալ են 'ի քեզ,
յայնցանէ ոյք հակառակ կան աջոյ քո :
Պահեա զիս որպէս բիբ ական . ընդ հովա-
նեաւ թեոց քոյ ծածկեցես զիս յերեսաց
ամբարշտաց, ոյք տառապեցուցին զիս :
Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին, և 'ի
ճարպս իւրեանց արգելին . և բերանք նո-
ցա խօսեցան զամբարտաւանութիւն :
Սերժեցին զիս, և այժմ դարձեալ պատե-
ցան զինեւ . ուշ եղին խոնարհեցուցա-
նել զիս յերկիր :

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ զի պատ-

բաստի յորս , և որպէս կորիւն առիծու
զի նստի դարանեալ :

Արի տէր՝ ժամանեա նոցա և խափանեա
զնոսա . փրկեա զանձն իմ յամբարշտաց 'ի
սրոյ՝ և 'ի ձեռաց թշնամւոյն :

Տէր կորո զնոսա յերկրէ . բաժանեա և
խափանեա զնոսա 'ի կեանս իւրեանց :

Գաղտնեօք քովք լցան որովայնք նոցա .
յագեցան կերակրովք , և թողին զմնաց
ուածս տղայոց իւրեանց :

Եւ արդարութեամբ երեւեցայց երեսաց
քոց , և յագեցայց յերեւիլ փառաց քոց :

Տունք ձե : Գորզայս լք :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԷ :

Ի կապարած 'ի վերայ պապերաւոր նահապալի ծա-
ռայի պեառն Դաւիթ . զոր խօսեցաւ ընդ պեառն
զբանս օրհնութեան , յառաջ յորո՞՞մ իրիեաց զնո-
սա 'ի յեռաց ամենայն լշնմեաց , և 'ի յեռաց
Սառաւայ . և ասէ :

Սիրեցից զբեզ՝ տէր զօրութի իմ , տէր
հաստատիչ իմ , ապաւէն իմ և փրկիչ իմ :
Աստուած օգնական իմ և ես յուսամ 'ի
նա . ապաւէն իմ , եղջիւր փրկութեան
իմոյ ընդ ունեւի իմ է :

(Օրհնելով կարգացից առ տէր , և 'ի թըշնամեաց իմոց ապրեցայց :

Շուրջ եղեն զինեւ երկունք մահու . և ուղիք անօրէնութե խռովեցուցին զիս :

Վիշտք դժստոց սլաշարեցին զիս . և ժամանեցին ինձ որոգայթք մահու :

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կարգացի , և առ աստուած իմ աղաղակեցի :

Ի ուաւ ինձ 'ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ ձայնի աղօթից իմոց . և աղաղակ իմ առաջի նորա , մտցէ յականջս նորա :

Խռովեցաւ և դողաց երկիր , և հիմունք լերանց սասանեցան և խռովեցան , զի բարկացաւ 'ի վերայ նոցա աստուած :

Եւ ծուխ 'ի բարկութենէ նորա , և հուր յերեսաց նորա բորբոքեցաւ , և փայլաւ տակունք հատան 'ի նմանէ :

Խոնարհեցոյց զերկինս և էջ . և մեզ 'ի ներքոյ ոտից նորա :

Եւ 'ի քրովքէս և թռեաւ . սլացաւ նա 'ի թեւս հողմոց :

Եւ զիսաւար 'ի ծածկոյթ իւր , և շուրջ զնովաւ են յարկք իւր , և խաւարային ջուրք մինչեւ յամպս օդոց :

Ի փայլատակել նր՝ առաջի նց , ամպք անցուցին զկարկուտ , և զկայծակունս հուր :

Արտապ ինքն յերկնից , և բարձրեալն ետ ըզ
ձայն իւրի կարկուտ և ՚ի կայծակունս հուր
Առաքեաց զնետս իւր և ցրուեաց զնու
սա . յաճախեաց զփայլատակունս իւր , և
խռովեցոյց զնոսա :

Երեւեցան աղբերք ջուրց , և յայտնեցան
հիմունք աշխարհի :

Ի սաստի քումմէ տէր , և ՚ի շնչել հոգ
ւոյ բարկութեան քո :

Առաքեաց ՚ի բարձանց և ընկալաւ զիս .
ընկալաւ զիս ՚ի ջուրց բազմաց :

Փրկեսցէ զիս տէր ՚ի թշնամեաց իմոց հը
զօրաց , և յատելեաց իմոց՝ զի հզօրք եղեն
քան զիս :

Դամանեցին ինձ աւուրք չարչարանաց ի
մոց . եղեւ տէր հզօրիչ իմ , և եհան զիս
յանդորր . և փրկեաց զիս տէր՝ զի կամե
ցաւ զիս :

Հատուցէ ինձ տէր ըստ արդարութե ի
մում . ըստ ամբծութե իմում հատուցէ ինձ :

Ես պահեցից զճանապարհս տեառն , և
ոչ ամբարշտեցայց յաստուծոյ իմմէ :

Քմենայն իրաւունք նր առաջի իմ են . և
չարդարութի իւր ոչ ՚ի բացեայ արար յինէն :

Եղէց և ես ամբիծ ընդ նմա . և զգուշա
ցայց յանօրէնութենէ իմմէ :

Հատուցէ ինձ տէր ըստ արդարութեան
իմում, ըստ սրբութեան ձեռաց իմոց ա-

ռաջի աչաց իմոց :

Ընդ սրբոյն Խրեղիցիս, ընդ առն ամբծի
անբիծ եղիցիս, ընդ ընտրեալսն ընտրեալ
եղիցիս, և զթիւրսն կործանեսցես :

Դու զժողովուրդս խնարհս կեցուցա-
նես, և զաչս ամբարտաւանից դու խո-
նարհեցուցանես :

Դու լուսաւոր առնես զճրագ իմ տէր,
աստուած իմ, լոյս արա ինձ 'ի խաւարի :
Քեւ փրկեցայց 'ի փորձութենէ, աստու-
ծով իմով անցից ընդ պարիսպս :

Ըստուած իմ, ամբիծ են ճանապարհք քո,
և բանք տեառն ընտրեալ են, և ապա-
ւեն ամենեցուն որք յուսան 'ի նա :

Վասն զի ո՞վ է աստուած բաց 'ի տեառնէ,
կամ ո՞վ է ան բաց յաստուծոյ մերմէ :

Ը, որ զպեցուցեր ինձ զօրութիւն, և ե-
դեր յամբժութեան զճանապարհս իմ :

Հաստատեցեր զոտս իմ որպէս զեղջե-
րուի, և 'ի վերայ բարձանց կացուցեր զիս :

Ուսուցեր զձեռս իմ 'ի սլառերազմ, և ա-
րարեր զբազուկ իմ ոտ զաղէղն հաստ, և

ետուր ինձ զպաշտպանութի փրկութե քո :
Առքո ընկալաւ զիս, և խրատքո կանգնեաց

18 զիս իստառ , և խրատ քո ուսուցէ զիս :
 Ը Նդարձակեցեր զգնացս իմ 'ի ստորէ իմ
 մէ . և ոչ տկարացան շաւիղք իմ :
 Հալածեցից զԹշնամիս իմ և հասից նց , և
 ոչ դարձայց 'ի նցնէ՝ մինչև սպառեցից զնս :
 Նեղեցից զնոսա , և այլ մի կարացեն
 կեալ . և անկցին 'ի ներքոյ ոտից իմոց :
 Օգեցուցեր ինձ զօրուի 'ի պատերազմի , և
 զյարուցեալսն 'ի վր իմ՝ ներքոյ իմարարեր :
 Օթշնամիս իմ հալածականս արարեր , և
 զատելիս իմ սատակեցեր :
 Ըղաղակեցին , և ոչ որ էր որ փրկէր զնո
 սա . կարգացին առ տէր՝ և ոչ լուաւ նոցա :
 Սանրեցից զնոսա ոտ փոշի առաջի հողմոյ .
 և որպէս կաւ գռեհաց կոխեցից զնոսա :
 Փրկեսցէ զիս ար 'ի հակառակուէ ժողովոր
 դոց , և կացուցէ զիս գլուխ հեթանոսաց :
 Ժողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի , ծառայեաց
 ինձ , և 'ի լուր ականջաց լուաւ ինձ :
 Որդիք օտարաց ստեցին ինձ . որդիք օ
 տարաց մաշեցան , և կաղացան 'ի շաւ
 ղաց իւրեանց :
 Կենդանի է տէր և օրհնեալ է աստուած
 և բարձր եղիցի աստուած փրկուէ իմոյ :
 Ըստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ , և հնա
 զանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ :

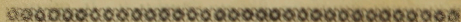
Փրկիչ իմ 'ի Թշնամեաց իմոց բարկացա-
ղաց . յայնցանէ որք յարուցեալ են 'ի
վերաց իմ, բարձր արարեր զիս, և յառ-
նէ անիրաւ է փրկեցեր զիս :

Վ' Խ այսարիկ խոստովան եղէցքեզ 'ի հեթա-
նոսս, և անուան քում սողմոս ասացից :

Ս' Եժ արարեր զփրկութի Թագաւորի նիւ,
առնել ողորմութի ընդ օծելոյ նիւ դաւթի,
և ընդ զաւակի նորա աղգէ մինչև յաղգ,
Տուքք Ժ :

Կանան Գորղայս է : Սաղմոս ԺԷ :

Տուքք մի :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄՈՎԱԼԵՍԻ ԵՒ ՈՐԴԻՈՅՆ
ԽՈՐԱՅԵԼԻ

Եւն ԺԷ :

Օրհնեցուք զսէր, զի փառօք է փառ-
աւաւորեալ :

Օհեծեալք և զերիվարս ընկէց 'ի ծով,
օգնական ընդ ունելի իմ տէր, և եղեւ
ինձ 'ի փրկութիւն :

Սա է իմ աստուած, և փառաւոր ասնեմ
զսա, ան հօր իմոյ, և բարձր արարից զսա :
Տէր խորտակէ զպատերազմունս, և տէր
է անուն նորա :

Օրնտիրս արանց և զընտիրս սպառազին
նայ , զկառս և զերիվարս և զամենայն
զօրութիւնս փարաւոնի ընկէց 'ի ծով :
Օով ծածկեաց զնոսա , ընկլան յանդուն
դլս խորոց իբրեւ զվէմս :

Եւ քո արժեք փառաւորեալ է զօրութիւն
և աջ քո տէր՝ խորտակեաց զթշնամիս քո :
Եւ մեծութիւն փառաց քոյ մանրեցեր զհա
կառակորդս քո , առաքեցեր զբարկութի
սրամտութիւն քոյ , և եկեր զնս ոմ զեղէպն :
Հոգւով զօրութե սրամտութե քո պա
տառեցան ջուրք , դիզան՝ կացին որպէս
պարիսպ քարեայ ջուրք ծովուն , և պաղե
ցան դիզան ալիք ջուրցն 'ի մէջ ծովուն :
Եւսաց թշնամին , ասէ , հալածեցից՝ հա
ոից՝ հարից , բաժանեցից զաւարն , և լե
ցուցից 'ի նոցանէ զանձն իմ :

Ի սուր իմարկից զնոսա , տիրեացէ և բարձ
րասցի 'ի վերայ նոցա աջ իմ :

Առաքեցեր զհողմն քո , և ծածկեաց զնո
սա ծով , ընկղմեցան , և իջին որպէս կա
պար 'ի ջուրս սաստիկս :

Ո՞նմանի բեղ յաստուածս տէր , կամ ոմ
նմանիցի բեղ՝ փառաւորեալդ 'ի սուրբս :

Որանչեւի փառաւորեալ՝ որ առնես զնը
շանս և զարուեստս , ձգեցեր զձեռն քո :

և եկուլ զնոսա երկիր :

Առջնորդեցեր արդարութեամբ ժողովրդեան քո այսմ, զոր և փրկեցեր :

Սխիթարեցեր զնն զօրութիւն քով 'ի բանակեալսն սրբութիւն քո, լուան ազգք և բարկացան, և երկունք կալան զբնակիչսն փղշտացւոց :

Յայնժամ փութացան դատաւորք եդովմայ, և իշխանք մովաբացւոց :

Կալաւ զնոսա դողումն. հալեցան ամենայն բնակիչք քանանացւոց :

Անկցի 'ի վերայ նոցա ահ և դողումն, և 'ի զօրութենէ բազկի քո քարասցին :

Սինչև անցցէ ժողովուրդ քո տէր, մինչև անցցէ ժողովուրդ քո այս՝ զոր ստացար :

Տարեալ տնկեսցես զնոսա 'ի լերին ժառանգութեան քոյ, 'ի սպառաստութիւն բնակութեան ժառանգութեան քոյ :

Չոր ստացար 'ի սկզբանէ տէր, ստացար սրբութիւն զոր սպառաստեցին ձեռք քո. նոյն թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից, և եւս :

Չի եմուտ փառաւոն կառօք և երիւարօք և ընտիր սպառազինօք 'ի մէջ ծովուն :

Եւ էա՞ծ 'ի վերայ նոցա տէր զջուրս ծովուն. և որդիքն իսրայելի գնացին ընդ

ցամաք 'ի մէջ ծովուն :

Փառք հօր և որդւոյ և :

ՄԱՂԹԱՆ Ք

Քրիստոս է իմ աստուած , և փառաւոր
առնեմ զսա . աստուած հօր իմոյ , և բար-
ձրը արարից զսա :

Սարգսէր Թր , վն սրբուհւոյ անարատ
մօր քոյ և կուսի , և վն խաչի քո պատուա-
կանի , ընկալ զաղաչանս մեր , և կեցո զմեզ :

Քարող և աղօլ՝ Երանեալ և Իբրեւ
կանոնացն :

Ս ասն ՚ի վերուստ խաղաղութեան և
փրկութեան անձանց մերոց զտէր աղա-
չեսցուք : Տէր ողորմեա :

Ս ասն լսելի լինելոյ տեառն աստուծոյ
ձայնի աղաչանաց մերոց , զտէր աղա :

Ս ասն քաւիչ և ներող լինելոյ աստուծոյ
՚ի վերայ մեզաց մերոց , զտէր աղա :

Ս ասն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր
զկամայ և զսկամայ , զտէր աղա :

Ս ասն զի մի ընդ խոտանան գտանիցիմք յա-
ւուրն պատասխանատուութե , զտէր աղա :

Ս հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ
և ուղիղ հաւատով ՚ի քն ննջեցին , զոք ա :

Եւ եւս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ
 հաւատոյս մերոյ զտէր աղա :
 Օջանձինս մեր և զմիմեանս տեառն աւ-
 տուծոյ ամենաիպին յանձն արասցուք :
 Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր ըստ
 մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ա-
 մենեքեան միաբանութեամբ :
 Տէր ողորմեա , նոր ողորմեա , նոր ողորմեա :

Աղիւծ

Տէր տունջեան՝ և գոյացուցիչ գիշերոյ ,
 որ արարեր զաիւ ՚ի զբօսանս բարեգոր-
 ծութեան ՚ի փրկութիւն անձանց մերոց ,
 և զգիշեր ՚ի հանգիստ քնոյ տկարացեալ
 բնութեան մերոյ : Իսկ այժմ զարթուցեալ
 բացեր զբերանս մեր յօրհնաբանութիւն՝
 ահաւոր և փառաւորեալ անուանի քում
 սրբոյ : Բնկալ և այժմ զաղաչանս մեր , և
 յաջողեա մեզ ուղիղ հաւատով և առաքի-
 նասէր վարուք ՚ի նոյն սլաշտօն քո կանխել
 միշտ , և նովին կանոնիւս անդադար փա-
 ռաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ հո-
 գիդ , այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
 տենից , ամէն :

Խաղաղութիւնն ամենեցուն ։

Լսարանի տնօրէնացոյց ։

Օրքեզ, որ յամենայնի գլխած և մարդա-
սէր տէրդ ես, աղաչեմք հանապազ, զի
զօրացուցես զմեզ օր ըստ օրէ կալ 'ի կար-
գի կրօնաւորութեան մերում ։ Թեթե-
ւացո տէր՝ զբաղցր լուծքո՝ զոր եղեր 'ի
վերայ մեր, զի կարասցուք կալ 'ի պատուի-
րանի քում, և զհաճոյսն առնել առաջի
քո յամենայն ժամ 'ի տուէ և 'ի գիշերի ։
Հրեշտակային երգակցութեամբ զքեզ
օրհնել, զքեզ գովել, և քեզ գոհութիւն
և փառս մատուցանել ամենազօր տէրու-
թեանդ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից, ամէն ։

Սաղմանք ։

Սաղմոսիւք և օրհնութեամբ և երգօք
հոգեւորօք անդադար փառաւորեմք ըզ-
հայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն ։
(Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս,
ամէն ։

Հայր մեր որ յերկինս ։

Լուր դուստր եւ տես . խոնարհեցո շունկն բո . մո-
 ռա ջնոցմութ բո եւ . շտուկ հօր բոյ ջի ցանկաւար .
 Բաժարար Գեղոյ բոյ »

ՍԱՆԾՈՍ ԺԸ :

Ի Կապարած . Սալհու Դաւիթ :

Երկինք պատմեն զփառս ան, և զարարա-
ծրս ձեռաց նորա պատմէ հաստատութի :
Օր աւուր բղխէ զբան . և գիշեր գիշե-
րի ցուցանէ զգիտութիւն :

Ոչ են բանք և ոչ են խօսք , որոց ոչ լսին
ձայնք նոցա :

Բնդ ամենայն երկիր եւ բարբառ նոցա , և
մինչեւ ՚ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա :
Յարեւու եհար զխորան իւր , և ինքն ուն
փեսայ՝ զի ելանէ յառաքատէ իւրմէ . և
ցնծայ նա որպէս հսկայ յընթանալ զճա-
նապարհս իւր :

Ի ծագաց երկնից են ելք նր . և հանգիստ
նորա մինչեւ ՚ի ծագս նորուն . և ոչ որ ի-
ցէ , որ թագիցէ ՚ի տապոյ նորա :

Օրէնք տեառն ամբիծ են , և դարձուցա-
նեն զհոգիս . մկայութիւն տեառն հաւա-
տարիմ է , և իմաստուն առնէ զտղայս :

Ըրդարութիւն տեառն ուղիղ է , և ու-

բախ առնէ զսիրտս . պատուիրանք տեա-
ռըն լոյս են , և լոյս տան աչաց . երկիւղ
տեառն սուրբ է , և մնայ յաւիտեան :
Դատաստան տեառն ճշմարիտ է , և ար-
դար է 'ի նոյն :

Յանկալի է նա քան զոսկի և քան զականս
պատուականս բազումս . քաղցր է նա քան
զմեղու խորիսիս :

Քանզի ծառայ քո պահեսցէ զայս . 'ի պա-
հել նմա զհատուցումն բազում :

Օ յանցուածս իւր ո՞վ կարէ առնուլ 'ի միտ
'ի գաղտնեաց իմոց սուրբ արա զիս տէր , և
յօտարէն պահեա զծառայս քո :

Ապա թէ ոչ տիրեսցեն ինձ , յայնժամ ան-
բիծ եղէց , և նք եղէց 'ի մեղաց մեծաց :
Եղիցին քեզ հաճոյ բանք բերանոյ իմոյ , և
խորհուրդք սրտի իմոյ առաջի քո յամենայն
ժամ . տէր օգնական իմ և փրկիչ իմ :

Տունք ժդ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ժ Թ .

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաւիթի :

Եւ իցէ քեզ տէր յաւուր անձկութեան .
օգնական եղիցի քեզ անուանն . նոյ յակօբայ :
Առաքեսցէ քեզ տէր օգնութիւն 'ի սրբուէ
իւրմէ , և 'ի սիօնէ ընկալցի զքեզ :

Յիշեսցէ տէր զամենայն պատարագս քո ,
 և զուխտս քո ընդունելի արասցէ :

Տացէ քեզ տէր ըստ սրտի քում . և զամե-
 նայն խորհուրդս քո նա կատարեսցէ :

Յնծասցուք մեք 'ի փրկութեան քում . յա-
 նունն աստուծոյ մերոյ մեք մեծք եղիցուք :

Եւսցէ տէր զամ խնդրուածս քո . այժմ
 ծանեաք , զի կեցոյց տէր զօծեալ իւր :

Եւսցէ տէր յերկնից 'ի սրբութենէ իւր-
 մէ , 'ի զօրութիւն փրկութեան աջոյ իւրոյ :

Սոքա կառօք և սոքա երիւարօք . այլ մեք
 զանունն տեառն անմերոյ կարգասցուք :

Սոքա խափանեցան և անկան . մեք յա-
 բեաք և ուղիղք եղաք :

Տէր կեցո զթագաւորն , և լուր մեզ յա-
 ւուր յորում կարգասցուք առ քեզ :

Տունք Ժ :

ՍԱՆՄՈՍ Ի .

Ի Կաթարած . Սաղմոս Դաւիթի :

Տէր 'ի զօրութե քում ուրախ եղիցի թագա-
 ւորն . 'ի փրկութե քում ցնծասցէ յոյժ :

Օջանկութիւն սրտի նր՝ ետուր նմա , և ըզ
 կամս շրթանց նորա ոչ արգելեր 'ի նմանէ :

Ճաման արարեր զնա յօրհնութիւն քաղց-
 րութեան քոյ . և եղեր 'ի դլուխ նորա :

պսակ 'ի քարէ պատուականէ :

Կեանս խնդրեաց 'ի քէն , և ետուր նմա ընդ
երկայն աւուրս՝ յաւիտեանս յաւիտենից :

Սէծ են փառք նր 'ի փրկուէ քում , զփառ
մեծ վայելչութիւն քո զիցես 'ի վերայ նորա :
Տացես զնա յօրհնութիւն յաւիտեանս յա-
ւիտենից , և ուրախ լարասցես զնա յու-
րախնութիւն երեսաց քոց :

Թագաւոր յուսացաւ 'ի տէր , յողորմու-
թենէ բարձրելոյն նա մի սասանեսցի :

Դտցի ձեռն քո 'ի վերայ թշնամեաց քոց ,
և աջ քո գտցէ զամենայն ատելիս քո :

Ղիցես զնոսա որպէս հնոց 'ի հուր՝ 'ի ժա-
մանակի երեսաց քոց :

Տէր բարկութեամբ իւրով խռովեցուցէ
զնոսա , և հուր կերիցէ զնոսա :

Պտուղ նոցա յերկրէ կորիցէ , և զաւակ
նոցա յորդուց 'ի մարդկանէ :

Խոտորեցան 'ի քէն չարութիւն , խորհեցան
զխորհուրդ , զոր ոչ կարասցեն հաստատել :

Արասցես զնոսա հալածեալս , 'ի մնացուա-
ծըս քո պատրաստեսցես զերեսս նոցա :

Բարձր լեր տէր 'ի զօրութեան քում , օրհ-
նեսցուք , և սաղմոս ասասցուք 'ի զօրու-
թեան քում :

Տունք ժդ : Գորդայս Լ :

Ի հապարած . վասն առաւօրին օգնականութեանց .
Սաղմոս Դաւիթ :

Ետուած ամ իմ՝ նայեաց առ իս . ընդէր թողեր զիս . հեռի եղէ ՚ի փրկութի իմմէ վասն բանից յանցանաց իմոց :

Ետուած իմ , ՚ի տուէ կարգացի առ քեզ , և ինձ ոչ լուար . ՚ի գիշերի , և ինձ ոչ անսացեր :

Դու ՚ի սուրբս բնակեալ ես , և գովեալդ խորայելի :

Ի քեզ յուսացան հաբբն մեր . յուսացան ՚ի քեզ , և փրկեցեր զնոսա :

Առ քեզ աղաղակեցին , և կեցին . ՚ի քեզ յուսացան , և ոչ ամաչեցին :

Ել ես որդն եմ , և ոչ եմ մարդ . նախատինք մարդկան , և արհամարհանք ժողովրդոց :

Եմենեքեան որք տեսանէին զիս , արհամարհէին զինեւ . խօսէին չրթամբք , և շարժէին զգլուխս իւրեանց :

Յուսացաւ ՚ի տէր , և փրկեցէ զնա . կեցուցէ զնա , զի կամի զնա :

Դու ես՝ որ հաներ զիս յարգանդէ . յոյս իմ ՚ի ստեանց մօր իմոյ :

Ի բեղ անկայ ես յարգանդէ . յորովայնէ
մօր իմոյ դու ես աստուած իմ :

Այն ի բացեայ առնիր յինէն՝ զինեղուծիք
մերձեալ են . և ոչ ոք է՝ որ օգնէ ինձ :

Շուրջ եղեն զինեւ զուարակք բազումք .
և ցուլք գէրք պաշարեցին զիս :

Բացին ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց ,
որպէս առիւծ՝ զի մռնչէ և յափշտակէ :

Ես որպէս զջուր հեղայ , և ցրուեցան ա-
մենայն ոսկերք իմ . և եղեւ սիրտ իմ որ-
պէս մօմ հալեալ ի մէջ որովայնի իմոյ :

Չորացաւ որպէս խեցի զօրուծիւն իմ .
լեզու իմ ի բիմս իմ կցեցաւ . և ի հող
մահու իջուցին զիս :

Շուրջ եղեն զինեւ շունք բազումք . և
ժողովք չարաց պաշարեցին զիս :

Օ՜ականցին զձեռս իմ և զոտս իմ , և թուե-
ցին զամենայն ոսկերս իմ . նոքա հայե-
ցան և տեսին զիս :

Բաժանեցին զհանդերձս իմ ի մէջ իւր-
եանց , և ի վերայ պատմութեանի իմոյ վի-
ճակս արկանելին :

Դու տէր՝ մի հեռի առներ զօգնութիւն
քո յինէն . և տէր յօգնել ինձ նայեաց :

Փրկեա ի սրոյ զանձն իմ , և ի ձեռաց
չանց զմիամօրութիւն իմ :

Փրկեա զիս 'ի բերանոյ առիւծու , յեղ-
ջերէ միեղջերուի զխոնարհութիւն իմ :
Պատմեցից զանուն քո եղբարց իմոց . և 'ի

մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ :

Երկիւղածք տեառն օրհնեցէք զտէր . և ամենայն զաւակն յակոբեան փառաւոր արասցեն զնա :

Երկիցէ 'ի տեառնէ ամենայն զաւակն իս-
րայէլի , զի ոչ արհամարհեաց և ոչ անար-
գեաց տէր զաղօթս աղքատի , և ոչ դար-
ձոյց զերեսս իւր յինէն . այլ 'ի կարդալ
իմում առ նա՝ լուաւ ինձ :

Իքէն է գովութիւն իմ տէր , յեկեղեցիս
մեծս օրհնեցից զքեզ :

Օղևստս իմ կատարեցից առաջի ամենայն
երկիւղածաց նորա :

Կերիցեն տնանկք և յագեսցին . օրհնեա-
ցեն զտէր՝ ոյք խնդրեն զնա :

Կեցցեն սիրտք նոցա յաւիտեանս յաւի-
տենից . յիշեսցեն , և դարձցին առ տէր
ամենայն ծագք երկրի :

Երկիրպագցեն նմա ամենայն տոհմք ա-
զանց . զի տեառն է արքայութիւն , և նա
տիրէ 'ի վերայ ամենայն հեթանոսաց :

Կերին և երկիրպագին նմա ամենայն պա-
րարտք երկրի . առաջի նորա անկցին ամե-

նեքեան՝ որք իջանեն ՚ի հող :
 Անձն իմ նովաւ կեայ , և զաւակ իմ ծա-
 ռայեսցէ նմա :

Պատմեսցի տեառն ազգ՝ որ գալոցն է .
 պատմեսցեն զարդարութիւնն նորա ժողո-
 վըրդեան , որ ծնանեւոցն է՝ զոր արար տր :
 Տուիք լի :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԲ .

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաւիթի :

Տէր հովուեսցէ զիս , և ինձ ինչ ոչ պա-
 կասեսցի :

Ի վայրի գալարւոջ՝ անդ բնակեցոյց զիս ,
 և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս :

Դարձոյց զանձն իմ առ իս , և առաջնոր-
 դեաց ինձ ՚ի ճանապարհս արդարութեան
 վասն անուան իւրոյ :

Թէսկէտ և գնացից ես ՚ի մէջ ստուերաց
 մահու , ոչ երկեսոյց ՚ի չարէ , զի դու տէր
 ընդ իս ես :

Յուպքո և գաւազան՝ նոքա մխիթարեա-
 ցեն զիս :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ զսեղան՝
 ակն յանդիման նեղչաց իմոյ :

() Ծեր իւղով զգլուի իմ . բաժակքո որ-
 տէս անասակ արբեցոյց զիս :

Ողորմութիւն քո տէր զհետ իմ եկեացէ
զմամաւուրս կենաց իմոց . բնակել ինձ 'ի
տան տեառն ընդ երկայն աւուրս :
Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԳ .

Սաղմոս Դաւիթ . Պաշտօնական :

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով . աշխարհ և
ամենայն բնակիչք նորա :

Նա ինքն 'ի վերայ ծովու հիմունս էարկ
նմա . 'ի վերայ գետոց սլափրաստեաց զնա :

Ով ելցէ 'ի լեառն տեառն . կամ ով կաց-
ցէ 'ի տեղւոյ սրբութեան նորա :

Որ սուրբ է ձեռք և ամբիժ սրտիւ . որ
ոչ էառ զնանրութի յանձն իւր , և ոչ եր-
դուաւ ընդ ընկերի իւրում նենգութի :

Սա առցէ զօգնութիւն 'ի տեառնէ , զո-
ղորմութիւն յաստուծոյ փրկչէ իւրմէ :

Այս ազգ է՝ որ խնդրէ զտէր , խնդրէ
տեսանել զերեսս աստուծոյ յակօբաց :

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի
վեր , համբարձցին դրունք յաւիտենից և

մտցէ թաղաւոր փառաց :

Ով է սա թաղաւոր փառաց , տէր հզօր
զօրութիւն իւրով . տէր հզօր 'ի պատերազմի :

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր 'ի վեր .

Համբարձցին դրունք յաւիտենից , և մշտ-
ցէ թաղաւոր փառաց :

Ո՞վ է սա թաղաւոր փառաց . տէր զօրու-
թեանց՝ սա ինքն է թաղաւոր փառաց ,
Տաւք ժ : Գորղայո ծ :

ՍԱՂԾԱՍ ԻԴ .

Ի Հապարած . Սաղմոս Դաս-Լի :

Առ քեզ տէր Համբարձի զանձն իմ . աստ-
ուած իմ 'ի քեզ յուսացայ , մի՛ ամաչեցից .
և մի՛ ծիծաղեսցին զինեւ թշնամիք իմ :
Լմենեքեան որք Համբերեն քեզ , մի՛ ամա-
չեսցեն . այլ ամաչեսցեն անօրէնք յու-
նայնութեան իւրեանց :

Օճանապարհս քո տէր ցոյց ինձ , և զա-
ւիղս քո ուսո ինձ :

Աւաջնորդեա ինձ 'ի ճշմարտութե քում
և ուսո զիս , զի դու ես աստուած փրկիչ
իմ . և ես քեզ Համբերի զօրհանապաղ :

Յիշեա տէր զգթութիւնս քո և զողոր-
մութիւնս քո , որք են յաւիտենից :

Օմեղս մանկութեան իմոյ և զանգիտու-
թեան իմոյ մի՛ յիշեր . այլ յիշեա զիս տէր
ըստ ողորմութեան քում վասն քաղցրու-
թեան քոյ . զի քաղցր և ուղիղ ես :

Սասն սյսորիկ օրէնագէտ առնես զմեղաւորս ՚ի ճանապարհի . առաջնորդես հեղոց ՚ի դատաստանի . և ուսուցանես հեղոց զճանապարհս քո :

Լմենայն ճանապարհք տեառն ողորմութեամբ և ճշմարտութեամբ են այնոցիկ , յ.ք խնդրեն զուխտ և զվկայութի նորա : Սասն անուան քոյ տէր քաւեա զմեղս իմ , զի բազում եղեն . ո՞վ է մարդ որ երկնչի ՚ի տեառնէ , օրէնագէտ առնէ զնա ՚ի ճանապարհի՝ յոր և հաճեցաւ :

Լնձն նորա ՚ի բարութեան հանգիցէ . և զաւակ նորա ժառանգեսցէ զերկիր : Օրութիւն է տէր երկիւղածաց իւրոց , և զկտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա : Աչք իմ յամենայն ժամ առ տէր են . և նա հանէ յորոգացթէ զօտս իմ : Նայեա առիս և ողորմեա ինձ , զի միամօր և աղքատ եմ ես :

Նեղութիւնք սրտի իմոյ բազում եղեն յոյժ . և ՚ի վշտաց իմոց հան զիս : Տես զխոնարհութիւն իմ և զվաստակ իմ , և թող ինձ զամենայն զմեղս իմ :

Տես զթշնամիսն իմ , զի բազում եղեն , ատելութեամբ՝ որք ՚ի նանիր ատեցին զիս : Պահեա զանձն իմ և փրկեա զիս , և մի

յամօթ եղէց , զի յուսացայ 'ի քեզ :
 Ամբիօք և ուղիղք կցորդք եղեն ինձ . և
 ես քեզ համբերի . փրկեա աստուած զիս
 րայել յամենայն նեղութեանց նորա :

Տունք ժը :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԵ .

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաւիթի :

'Իստ արա ինձ տէր՝ զի ես յամբօթութեան
 իմում գնացի , 'ի տէր յուսացայ՝ զի մի ե-
 ղէց հիւանդ :

Փորձեա զիս տէր և քննեա զիս . փորձեա
 զերիկամունս իմ և զսիրտ իմ :

Ազորմութիւն քո տէր առաջի աչաց իմոց .
 և հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում :

Այնտայց ես յաթոռս նանրաց , և ընդ
 անօրէնս ես ոչ մտից :

Ատեցի ես զժողովս չարաց , և ընդ ամբա-
 րիշտս ես ոչ նստայց :

Ի զւացից սրբութեամբ զձեռս իմ , և
 շուրջ եղէց զսեղանով քով տէր :

Ի սեւ ինձ զձայն օրհնութեան քո և պատ-
 մել զամենայն սքանչելիս քո :

Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո , և
 զտեղի յարկի փառաց քոց :

Այն կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն

իմ, և մի ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ :
 Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան են .

և աջ նոցա լի է կաշառօք :

Եւ յամբժութեան իմում գնացի . փրկեա
 զիս տէր և ողորմեա ինձ :

Ատն իմ կացցէ յուղղութեան . յեկեղեցիս
 մեծս օրհնեցից զքեզ :

Տունք ԺԲ .

ՍԱՂՄՈՍ ԻԶ .

Սաղմոս Դաւիթի . Դիւլէ-օժեալ էր :

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յուժմէ՞ եր-
 կեայց . տէր ապաւեն կենաց իմոց՝ ես
 յուժմէ՞ դողացայց :

Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել զմար-
 մին իմ . նեղիչք իմ և թշնամիք իմ, նոքա
 տկարացան և անկան :

Թէ պատրաստեսցի 'ի վերայ իմ պատե-
 րազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ . թէ յարիցէ 'ի
 վերայ իմ ճակատամարտ, սակայն և այս
 ուիկ 'ի քեզ տէր յուժացայ :

Օ մի խնդրեցի 'ի տեառնէ, և զսոյն աղա-
 չեմ . բնակիլ ինձ 'ի տան տեառն զամե-
 նայն աւուրս կենաց իմոց :

Տեսանել ինձ զվայելչութիւն տեառն, և
 հրաման տալ 'ի տաճարի նոքա :

Օճակեաց զիս 'ի խորանի իւրում յաւուր
չարի . ընդ յարկաւ արար զիս 'ի ծածկոյթ
խորանի իւրում :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս . և այժմ
բարձր արա զգլուխ իմ 'ի վերայ թշնա-
մեաց իմոց :

Շուրջ եղէց՝ և մատուցից 'ի խորանի նո-
րա պատարագ օրհնութեան . օրհնեցից
և սաղմոս ասացից տեառն :

Լուր տէր ձայնի իմում, զի կարգացի առ-
քեզ . ողորմեա ինձ և լուր ինձ , զի քեզ
ասաց սիրտ իմ . և խնդրեցին երեսք իմ,
զերեսս քո տէր խնդրեցին :

Այ՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն , և
մի՛ խոտորիր բարկութիւն 'ի ծառայէ քումմէ :

() Գնական իմ լեր տէր , մի՛ անարգեր զիս ,
և մի՛ թողուր զիս անփրկիչ իմ :

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս . և տէր
իմ ընկալաւ զիս :

() Բէնագէտ արա զիս տէր 'ի ճանապարհի
քում , և առաջնորդեա ինձ 'ի շաւիղս քո
ուղիղս :

Վասն թշնամեաց իմոց , մի՛ մատներ զիս
'ի ձեռս նեղչաց իմոց :

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք մեղաց , և սը-
տեցին ինձ յանօրէնութեան իւրեանց :

Հաւատացի տեսանել զբարու թիւն տեա-
ռն յերկրին կենդանեաց . համբեր տեա-
ռն և քաջալերեաց . զօրացի սիրտ քո և
համբեր տեսուն :

Տունք ժղ : Կորդայս խղ :

ՍԱՂԽՈՍ ԻԷ .

Սաղմոս Դաւիթի :

Առ քեզ տէր կարգացի ամ իմ, մի լուեր
յինէն, մի երբէք լուեսցես յինէն . նրմա-
նիցիմ այնոցիկ՝ ոյք իջանէն ՚ի գուբ :

Լուր տէր ձայնի խնդրուածաց իմոց յա-
ղաչել ինձ առ քեզ, ՚ի համբառնալ ձե-
ռաց իմոց ՚ի տաճար սուրբ քո :

Սի համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն իմ,
և մի ընդ այնոսիկ՝ ոյք գործեն զանօրէ-
նութիւն, կորուսաներ զիս :

Ոյք խօսէին զխաղաղութիւն ընդ ընկերս
իւրեանց . և չարութիւն է ՚ի սիրտս նոցա :
Տուր նոցա տէր ըստ գործոց նց . և ըստ ա-
նօրէնութեան գնացից նոցա հատո նոցա :
Ըստ գործոց ձեռաց նոցա հատո նոցա՝
զհատուցումն նոցա նոցին :

Ոչ իմացան նոքա զգործս տեսուն, և ոչ
ի գործս ձեռաց նորա հայեցան . կործա-

նեացես զնոսա , և այլ մի շինեսցին :
 (Օրհնեալ է տէր՝ զի լուաւ ձայնի աղօթից
 իմոց . տէր օգնական իմ և սլաշտպան իմ :
 Ինա յուսացաւ սիրտ իմ . օգտեցաւ և
 զուարճացաւ մարմին իմ . և ես կամօք ի
 մովք խոստովան եղէց նմա :
 Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ , ա-
 պաւէն փրկութեան օծելոյ իւրոյ :
 Փրկեա զժողովուրդս քո , և օրհնեա ըզ
 ժառանգութիւնս քո . հովուեա և բարձ-
 րացո զնոսա մինչեւ յաւիտեան :

Տունք ժա :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԸ .

Սաղմոս Դաւիթի . օրհնո-
 թեանց նաաւիարեաց
 քաճարին :

Սատուցէք տեառն՝ որդիք աստուծոյ , մա-
 տուցէք տեառն զօրդիս խոյոց :
 Սատուցէք տեառն զփառս և զսլատիւ .
 մատուցէք տեառն զփառս անուան նորա .
 և երկիրպագէք տեառն ՚ի սրահ սրբու-
 թեան նորա :
 Չայն տեառն ՚ի վերայ ջուրց՝ և աստու-
 ռած փառաց որոտաց . և տէր ինքն ՚ի վե-
 րայ ջուրց բազմաց :
 Չայն տեառն զօրութեց , և ձայն տեառն

մեծ վայելու թեանց :

Չայն տեառն փշոյ զմայրս , և մանրէ տէր
զմայրսն լիբանանու :

Սանրեացէ զնոսա որպէս զմատաղատուն
կրն լիբանանու . որ սիրելին է որպէս զոր
դիս միեղջերուի :

Չայն տեառն հատանէ զբոց 'ի հրոյ . ձայն
տեառն շարժէ զանապատն , և խռովեցու
ցանէ տէր զանապատն կադէս :

Չայն տեառն հաստատէ զեղջերուս , և
յայանի առնէ զանտառս :

Ի տաճարի նորա ամենեքեան ասացեն
զփառս նորա :

Տէր զջրհեղեղս նստուցանէ և ցածուցա
նէ . թագաւորեսցէ տէր յաւիտեան :

Տէր զջրութիւն ժողովրդեան իւրոյ տա
ցէ . և օրհնեսցէ զժողովուրդ իւր 'ի խա
ղաղութիւն :

Տունք ժա :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԹ .

Սաղմոս Դաւիթ . 'ի նոյն :

Բարձր առնեմ զքեզ տէր , զի ընկալար զիս ,
և ոչ ուրախ արարեր զթշնամին իմ յիս :
Տէր աստուած իմ՝ կարգացի առ քեզ , և
բժշկեցեր զիս . տէր հաներ 'ի դժոխոց

զանձն իմ, և փրկեցեր զիս յայնցանէ, որք
իջանեն 'ի գուր:

Սաղմոս ասացէք տեառն սուրբք նորա, և
խոստովան եղերուք յիշատակի սրբունէն:
Սրտմտութիւն է 'ի բարկութեան նորա,
և կեանք են 'ի կամաց նորա:

Ընդ երեկոյս հանգիցեն լալիք, առաւօ
տու եղիցի ուրախութիւն:

Ես ասացի 'ի բարեկենդանութե իմում,
թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան:

Տէր 'ի կամս քո ետուր գեղոյ իմոյ զօրու-
թիւն, դարձուցեր զերեսս քո յինէն, և
ես եղէ խռովեալ:

Առ քեզ տէր կարդացի, և առ ան իմ ա-
ղաղակեցի, զինչ օգուտ է քեզ յարենէ
իմմէ, թէ իջանեմ ես յապականութիւն:

Սի թէ հող խոստովան առնիցէ առ քեզ,
կամ սլատմեսցէ զճմարտութիւնս քո:

Ի ուաւ ինձ տէր և ողորմեցաւ, և տէր
եղեւ ինձ օգնական:

Դարձոյց զսուգ իմ յուրախութիւն, եղերձ յի-
նէն զքուրձ, և ինձ զգեցոյց զուրախութիւն:

Արպէս սաղմոս ասացեն քեզ փառք իմ,
և այլ մի ևս զղջացայց, տէր աստուած
իմ յաւիտեան խոստովան եղէք քեզ:

Տունք ժբ: Գաբղայս լր:

Ի հասարակ . նահապետ-իւն-ն Գոշ-իւն .

Սաղմոս Դաւիթ :

Ի քեզ տէր յուսացայ , մի ամաչեցից յա-
ւիտեան . յարդարութեան քում փրկեա
և ապրեցո զիս :

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո . վաղվադեա
կեցուցանել զիս :

Եր իմ աստուած պաշտպան և տուն ա-
պաւինի ապրեցուցանել զիս . զի հզօրիչ
իմ և ապաւէն իմ դու ես :

Ստան անուան քոյ տէր առաջնորդեցեր
ինձ , և սնուցեր զիս . և հանցես զիս յու-
րոգայթէ յայսմանէ , որ թագուցաւ ինձ :
Դու ես պաշտպան իմ տէր , և ի ձեռս
քո յանձն առնեմ զհոգի իմ :

Փրկեցեր զիս տէր աստուած ճշմարտու-
թեամբ քով . ատեցեր զայնոսիկ՝ ոյք պա-
հեն զերկիւղ ի սնտոխ :

Ես ի տէր յուսացայ , ցնծացայց և ուրախ
եղէց ի փրկութեան քում :

Օ ի հայեցար ի խոնարհութիւն իմ , և
փրկեցեր ի վշտաց զանձն իմ , և ոչ մատ-
նեցեր զիս ի ձեռս նեղչաց իմոց . և կա-
ցուցեր յանդորրու զոտս իմ :

Ողորմեա ինձ տէր, զինեղեալ եմ ես,
խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ, ան-
ձըն իմ և փոր իմ:

Պակասեցան 'ի ցաւոց կեանք իմ, և ամբ
իմ յողւոց ելանելոյ:

Աղքատացաւ 'ի տկարութենէ զօրութիւն
իմ, և ոսկերք իմ խռովեցան:

Քան զամենայն թշնամիս իմ եղէ ես նա-
խատ դրացեաց իմոց. յոյժ ահ և երկիւղ
ծանօթից իմոց:

Ամենեքեան ոյք տեսանէին զիս, արտա-
քըս փախչէին յինէն:

Մոռացեալ եղէ ես որպէս մեռեալ 'ի սըր-
տէ', և եղէ ես որպէս զանօթ կորուսեալ:

Քի լուայ ես զբամբասանս բազմաց՝ որք
չուրջ էին զինեւ. 'ի ժողովիլ նոցա 'ի մի-
ասին, առնուլ զանձն իմ խորհեցան. այլ
ես 'ի քեզ տէր յուսացայ:

Ասացի դու ես աստուած իմ, և 'ի ձեռս
քո է, ժառանգութիւն իմ:

Փրկեա զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց իմոց,
և 'ի հալածչաց իմոց:

Երեւեցի զերեսս քո 'ի ծառայս քո, ապ-
րեցի զիս տէր ըստ ողորմութեան քում,
տէր՝ մի յամօթ եղէց, զի կարդացի առ
քեզ:

Ամաչեսցեն ամբարիշտք , և իջեն 'ի գը-
ծոխս . համբ եղիցին շրթունքն են փառորք ,
ոյք խօսէին զարդարոյ զանիրաւութիւն
յամբարտաւանիլ և յանգոսնել իւրեանց :
Այ զի բազում է ողորմութիւնքս քոյ
տէր , զոր պահեսցեր երկիւղածաց քոյ :

Երարեր գուայնոցիկ՝ ոյք յուսացեալ են
'ի քեզ , առաջի որդւոց մարդկան :
Ամբացուցեր զնոսա 'ի ծածկոյթ երեսաց
քոյ 'ի խռովութենէ մարդկան :

Օծակեցեր զնոսա 'ի խորանիքում , 'ի հա-
կառակութենէ լեզուաց :

Օրհնեալ է տէր , զի սքանչելիս արար ,
զողորմութիւն իւր 'ի քաղաք ամուր :
Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում , թէ ընկե-
ցայ ուրեմն յերեսաց աջաց քոյ :

Վասն այսորիկ լուար ձայնի աղօթից իմոց
յաղաղակել իմում առ քեզ :

Արեցէք զտէր ամենայն սուրբք նորա ,
զի ստուգութիւն խնդրէ տէր , և հատու-
ցանէ այնոցիկ , որք առաւել առնեն զամ-
բարտաւանութիւն :

Քաջալերացարուք , և զօրացցին սիրտք
ձեր , ամբն՝ ոյք յուսացեալ էք 'ի տէր :

Տունք իւր :

Իմաստութիւն . Սաղմոս Դաս-Իի :

Երանի , ում թողու թիւն եղեւ մեղաց .

և ծածկեցան ամենայն յանցանք նորա :

Երանի առն՝ որում ոչ համարի տէր զմե-
ղըս նր , և ոչ գոյ նենգութի՛նի բերան նր :

Ի ռեցի ես՝ և մաշեցան ամենայն ոսկերք
իմ , առ աղաղակել ինձ առ տէր զօրհա-

նապաղ ի տուէ և ի գիշերի :

Օ՛հանրացաւ ձեռն քո ի վերայ իմ , դար-
ձայ ի թշուառութի , զի հարան յիս փուշք :

Օ՛մեղս իմ ցուցից՝ քեզ , և զանօրէնու-
թիւնս իմ ոչ ծածկեցից ի քէն :

Եսացի՝ թէ պատմեցից ինձէն զմեղս իմ ,
և դու թողցես զամենայն ամբարշտու-
թիւնս մեղաց իմոց :

Վասն այսորիկ յաղօթս կացցեն առ քեզ
ամենայն սուրբք ի ժամ ընդունելի :

Բայց միայն ի ջուրցն հեղեղաց բաղմաց ,
սրբ առ նոսա ինչ ոչ մերձեցին :

Դու ես ապաւէն իմ ի նեղութենէ յայս-
մանէ , որ շուրջ եղեն զինեւ :

Ցնծութիւն իմ , փրկես զիս յայնցանէ՝
ոյք պաշարեցին զիս :

Իմաստունն արարից զքեզ՝ և խելամուտ ի

Ճանապարհ , յոր և գնացես . և հաստա-
տեցից 'ի վերայ քո զաչս իմ :

Այլ լինիք որպէս զձիս և զՋորիս , զի ոչ
գոյ 'ի նոսա իմաստութիւն . 'ի սանձս և
'ի դանդանաւանդս ճմլեացես զկզակս նց ,
որք առ քեզ ինչ ոչ մերձեցին :

Բազում տանջանք են մեղաւորաց , բայց
ոյք յուսան 'ի տէր , ողորմութիւն տեա-
ռըն շուրջ եղիցի զնոքօք :

Ուրախ եղերուք և ցնծացէք արդարք . 'ի
տէր սարճեցարուք ամենեքեան՝ ոյք ու-
ղիղ էք սրտիւք :

Տունք ժգ . Գորղայս խբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԲ .

Սաղմոս Դաւիթ :

Ցնծացէք արդարք 'ի տէր . ուղղոց վա-
յելէ օրհնութիւն . խոստովան եղերուք
տեառն օրհնութեամբ , տասնադէաւ սաղ-
մոսարանաւ սաղմոս ասացէք նմա :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր , զի
բարի է . սաղմոս ասացէք նմա օրհնութիւն :
Ուղիղ են պատգամք տեառն , և ամենայն
գործք նորա հաւատովք են . և սիրէ զո-
ղորմութիւն և զիրաւունս տէր :

Ողորմութեամբ տեսան լի եղեւ երկիր, և բա-
նիւ տեսան երկինք հաստատեցան, և
հողով բերանոյ նր ամ զօրութիւնք նոյն :
Ժողովեաց որպէս ՚ի տիկ զՅուրս ծովու .

և դնէ ՚ի խորս զգանձս իւր :

Երկիցէ ՚ի տեսանէ ամենայն երկիր, և ՚ի
նմանէ դողացին ամ բնակիչք աշխարհի :
Օ, ի նա ասաց՝ և եղեն, ինքն հրամայեաց՝
և հաստատեցուն :

Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթանոսաց, և
նարգէ ամ զխորհուրդս ժողովրդոց, և ար-
համարէ տէր զխորհուրդս իշխանաց :

Խորհուրդ տեսան յաւիտեան մնայ, և
խորհուրդ սրտի նորա ազգէ մինչև յազգ :
Երանի ազգի՝ որոյ տէր աստուած օգնա-
կան է նմա, ժողովուրդ զոր ընտրեաց ՚ի
ժառանգութիւն իւր :

Յերկնից նայեցաւ տէր յամենայն որդիս
մարդկան ՚ի սլատորաստ բնակութենէ իւր-
մէ հայեցաւ յամենայն բնակիչս աշխարհի :
Ո ստեղծ առանձին զսիրտս նոցա, ՚ի միտ
առնու զամենայն գործս նոցա :

Ոչ թէ ՚ի բազում զօրս իւր ասպրեսցի թա-
գաւոր, և ոչ հսկայ ՚ի բազում զօրութեան
իւրում :

Սուս է ձի ՚ի փրկութե իւրում, ՚ի բա-

զու՛մ զօրուԹեան իւրու՛մ ոչ ապրեցուցա-
նէ զհեծեալն :

Աճք տեառն 'ի վերայ երկիւղածաց իւ-
րոց . և Եք յուսան յողորմութիւն նորա :
Փրկել 'ի մահուանէ զանձինս նոցա . և կե-
րակրել զնոսա 'ի սովու :

Անձինք մեր համբերեացեն տեառն , զի
օգնական և պաշտպան մեր է :

Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր , և յանուն
սուրբ նորա յուսացուք :

Եղիցի ողորմութիւն քո տէր 'ի վերայ
մեր , որպէս յուսացաք 'ի բեզ :

Տունք ԺԺ :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԳ .

Սաղմոս Դաւիթի . 'ի Ժամանակի զի այլագոհեաց
լերեսս իւր առաջի Աբիթելիս . և ապա որչա-
կեաց զնա , և գնաց :

Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ , յամե-
նայն ժամ օրհնութիւն նորա 'ի բերան իմ :
Ի տէր պարծեսցի անձն իմ . լուսցեն
հեզք , և ուրախ եղիցին :

Սեծ արարէք զտէր ինեւ . և բարձր ա-
րասցուք զանուն նորա 'ի միասին :

Ինդրեցի 'ի տեառնէ և լուաւ ինձ . յա-
մենայն նեղութենէ իմմէ փրկեաց զիս :

Մատիք առ տէր՝ և առէք զլոյս, և երեւ
 ձեր մի ամաչեսցեն ։

Այս աղքատ կարգաց առ տէր, և տէր ք
 լաւ սմա, յամենեղուէ սորա փրկեաց զսա
 թանակք հրեշտակաց տեսաւն շուրջ եւ
 զերկիւղածովք իւրովք, և պահեն զնս
 Ղաշակեցէք և տեսէք, զի քաղցր է տէր
 երանեալ է այր՝ որ յուսայ ՚ի նա ։

Երկերուք ՚ի տեսաւնէ ամ սուրբք նր, զի
 ոչինչ է պակասութիւն երկիւղածաց նր ։
 Սեծամեծք աղքատացան և քաղցեան
 բայց ոյք խնդրեն զտէր, մի պակասեսցի
 ՚ի նոցանէ ամենայն բարութիւն ։

Եկայք որդեակք իմ լուարուք ինձ, և զեր
 կիւղ տեսաւն ուսուցից ձեզ ։

Ո՞վ է մարդ՝ որ կամի զկեանս, սիրէ զա
 լուրս իւր տեսանել ՚ի բարութեան ։

Եւեցո զլեզու քո ՚ի չարութենէ, և շըր
 թունք քո մի խօսեսցի զնենգութիւն ։

Խոտորեա ՚ի չարէ, և արա զբարի, խնդ
 րեա զխաղաղութի, և երթ զհետ նորա ։

Աչք տեսաւն ՚ի վերայ արդարոց, և ա
 կանջք նորա ՚ի վերայ աղօթից նոցա ։

Երեսք տեսաւն ՚ի վերայ չարագործաց
 սատակել յերկրէ զյիշատակս նոցա ։

Կարդացին արդարքն առ տէր, և տէր ք

Լաւ նոցա . յամ'նեղուէ նց փրկեաց զնա :
 Սերձ է տէր առ այնոսիկ՝ որք մաշեալ են
 սրտիւք . և զխոնարհս հոգւով կեցուցանէ :
 Բազում'նեղութիւնք են արդարոց . յա-
 մենայնէ փրկէ զնոսա տէր . և սլահէ զամ'
 ոսկերս նոցա . և մի 'ի նոցանէ մի փշրեսցի :
 Սահ մեղաւորին չար է . բայց որ ատէ
 զարդարն , զղջասցի :

Փրկէ տէր զանձինս ծառայից իւրոց , մի
 զղջասցին ամբն՝ ոյք յուսացեալ են 'ի նա :
 Տունք իա : Գորղայս իս :

ՍԱՆՄՈՍ ԼԴ .

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաւիթ :

Ղատեա տէր զայնոսիկ ոյք դատեն զիս .
 մարտիր ընդ այնոսիկ , որք մարտնչին ընդ իս :
 Լա զղէն և զասպար քո , և արի յօգնել
 ինձ . հան զսուր քո ընդդէմ հալածչաց ի-
 մոց արգել զնոսա , և ասա դու ցանձն
 իմ , թէ փրկութիւնք ես եմ :

Մաշեցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խնդրէին
 զանձն իմ . դարձցին յետս և ամաշեցեն ,
 ոյք խորհէին ինձ չար :

Եղեցին նոքա որպէս փոշի առաջի հողմոց .
 և հրեշտակ տեառն նեղեսցէ զնոսա :

Եղիցին ճանապարհք նոցա 'ի խաւար և
'ի գայթակղութիւն . և հրեշտակ աստու-
ծոյ հալածեացէ զնոսա :

Ի նանիր Թագուցին ինձ որոգայթ յապա-
կանութեան իւրեանց , և 'ի նանիր նա-
խատեցին զանձն իմ :

Հասցէ 'ի վերայ նոցա որոգայթ , զոր ոչ
գիտացին . և որսն՝ զոր Թագուցին , ժուցէ
զոտս նոցա . և յորոգայթ 'ի նոյն անկցին :
Եւ անձն իմ ցնծասցէ 'ի տէր , ուրախ
եղիցի 'ի փրկութեան նորա . և ամ ոսկերք
իմ ասասցեն , տէր օ նման է քեզ :

Օ 'ի փրկեաց զաղքատն 'ի ձեռաց հզորի ,
զաղքատն և զտնանկն յայնցանէ՝ որք յա-
փրշտակեն զնա :

Յարեան 'ի վերայ իմ վկայք չարաց . և զոր
ինչ ոչ գիտէի՝ հարցանէին ցիս :

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բար-
ւոյ . անժառանգել զանձն իմ խորհեցան
յորդուոց 'ի մարդկանէ :

Ես 'ի նեղել նոցա քուրձ զգէնուի , խո-
նարհ առնէի՝ պահօք զանձն իմ . և ա-
ղօթք իմ 'ի ծոց իմ դարձցին :

Որպէս զեղբայր և զընկեր՝ այսպէս հա-
ծոյ լինէի . որպէս զսգաւոր և զտրտում ,
այնպէս խոնարհ առնէի :

Ի վերայ իմ ուրախ եղեն՝ և ժողովեցան .
 ժողովեցան յիս տանջանք , և ես ոչ ծան-
 եայ . ցրուեցան , և ոչ զղջացան :

Փորձեցին զիս՝ և արհամարհեցին արհա-
 մարհանօք . կրճտեցին ՚ի վերայ իմ զատա-
 մունս իւրեանց . տէր երբ տեսցես :

Ի բաց արա զանձն իմ ՚ի խորամանկութե-
 նոցա , և յառիւծուց զմիամօրութի իմ :
 Խոստովան եղէց . բեզ նոր՝ յեկեղեցիս մեծս ,
 և ՚ի ժողովս բազմաց օրհնեցից զբեզ :

Այն ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ , ոյք
 ատէին զիս ՚ի տարապարտուց . ակնարկի
 առնէին յիս աչօք իւրեանց :

Բնդ իս զխաղաղութիւն խօսէին . և ին-
 քեանք բարկութիւն զնենգութիւն խորհէին :

Բացին ՚ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց ,
 և ասացին , այո այո տեսին աչք մեր :
 Տեսեր տէր՝ և մի լուեր . տէր՝ մի ՚ի բա-
 ցեայ առնիր յինէն :

Օգարթիր և հայեաց տէր՝ յիրաւունս իմ .
 աստուած իմ և տէր իմ ՚ի դատաստանս
 իմ . և իրաւ արա ինձ ըստ արդարութեան
 քում , տէր աստուած իմ :

Այն ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ . և
 մի ասասցեն ՚ի սիրտս իւրեանց , թէ վաշ
 վաշ անձանց մերոց , զի ընկլուզաք զնա :

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք խնդան
ընդ չար իմ. զգեցցին զամօթ և զանար-
գանս՝ ոյք մեծաբանեն ՚ի վերայ իմ:
Յնծասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամենե-
քեան, ոյք կամին ընդ արդարութիւն ի՞
Լսասցեն յամենայն ժամ, մեծ է անձ. և
ոյք կամին զխաղաղութիւն ծառայի քո:
Եւ զու իմ խօսեսցի զարդարութիւնս քո,
զօրհանապազ զգովութիւնս քո:

Տունք. իէ:

ՍԱՂՄՈՍ ԼԵ:

Ի հապարած, ծառայի պետուն. Սաղմոս Դաւիթի:
Եւ անօրէնն ՚ի մեղանչել ընդ միտս իւր,
թէ չիք երկիր զաստուծոյ առաջի աչաց նի:
Նենգեաց առաջի նորա, գտանել զանօ-
րէնութիւն, և ատել զնա:
Բանք բերանոյ նորա անօրէնութիւն և
նենգութիւն են:

Ոչ կամեցաւ նա իմանալ զբարի. զանօրէ-
նութիւն խորհեցաւ յանկողնի իւրուս:
Եկաց նա յամենայն ճանապարհ, որ ու է
բարի, և ՚ի չարէ նա ոչ ձանձրացաւ:
Տէր՝ յերկինս է ողորմութիւն քո. ճըշ-
մարտութիւն քո մինչեւ յամպս:
Արդարութիւն քո որպէս լերինք ան. ի

բաւուներ քո ունի խորք բազումք . զմարդիկ
և զանասուն կեցուցանես դու տէր :

Արպէս զի բազում արարեր զողորմութի
քո աստուած . այլ որդիք մարդկան 'ի հո-
վանի թեւոց քոց յուսացին :

Արբեցցին նոքա 'ի պարարտութենէ տան
քո . և զուղիս փափկութեան քո տացես
ըմպել նոցա :

Իբէն է տէր աղբիւր կենաց . և լուսով
երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս :

Օգտես զողորմութիւնս քո՝ ոյք ճանաչեն
զբեզ , զարդարութիւնս քո՝ ոյք ուղիղ
են սրտիւք :

Այլ եկեսցեն 'ի վերայ մեր ոտք ամբար-
տաւանից , և ձեռք մեղաւորաց մի դու
զացուցեն զմեզ :

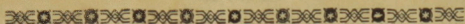
Անդ անկցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն զա-
նօրէնութիւն . մերժեսցին՝ և այլ մի կա-
րացեն հաստատիլ :

Տունք ժգ : Գորդայո խ :

Կանոն Գորդայո է : Սաղմոս ժը :

Տունք մղ :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՎՍԷՍԻ
ԼԱՏՈՒԱԾԱՏԵՍ ՄԱՐԳԱՐԻՒ

Բ • Օրինաց • ԼԵ •

Նայեցարուք երկինք, և խօսեցայց. լու-
սիցէ երկիր զպատգամս բերանոյ իմոյ :
Բնդունելի լիցի որպէս անձրեւ բարբառ-
իմ, և իջցեն որպէս ցօղ պատգամք իմ :
Ոպ անձրեւ ՚ի վերայ սիզոյ, ոպ տարափ ՚ի
վեր խոտոյ, զի զանուն տեառն կարդաս-
ցուք. և տուք օրհնութի տեառն անմերոյ :
Եւ որոյ ճշմարտութեան գործք նր, և
անձրեւ ճանապարհք նորա իրաւամբք են :
Եւ հաւատարիմ է, և ոչ գոյ ՚ի նմա ա-
նիրաւութի. արդար և ճշմարիտ է տէր :
Սեղան՝ և ոչ նմա՝ որդիքն արատոյ, ծը-
նունդք խոտորեալք և թիւրեալք :
Ոչ այդ այն է՝ զոր տեառն հատուցանէիք
դուք՝ ժողովուրդք յիմարք և ոչ իմաստունք :
Ոչ սա ինքն է հայր քո, որ ստացաւ ըզ-
բեզ, արար զբեզ, և ստեղծ զբեզ :
Յուշ լիցին բեզ աւուրքն յաւիտենից. ի-
մացարուք զամս ազգաց մինչեւ յազգս :
Հարցնիր դու ցհարս քո, և պատմեցեն
բեզ, ցծերս քո, և ասացեն բեզ :

Ի ժամանակի՝ յորժամ բաժանեաց բարձ-
րեալն զաղգս ամենայն . որպէս ավուեաց
նա զորդիսն ադամայ :

Կացոյց սահմանս հեթանոսաց ըստ թուոյ
հրեշտակաց աստուծոյ :

Եղեւ բաժին տեառն ժողովուրդ իւր յա-
կոր , և վիճակ ժառանգութե իւրոյ ինչ :
Ի աւական եղև նմա յանապատի . ՚ի ծարաւ
տօթոյ յանջրդւոջ պաշտպանեաց զնա :
Խրատեաց զնա , և պահեաց որպէս բիւ ա-
կան . որպէս զարծուի ՚ի թեւս իւր ընկալաւ
զնա , և ո՞նչ ՚ի վրձագուց իւրոց գթացաւ :
Տարածեաց զթեւս իւր , և ընկալաւ զնա . և
բարձեալ բերէր զնա ՚ի վր միջնողաց իւրոց :
Տէր միայն ածեր զնոսա . և ոչ գոյր ընդ
նոսա աստուած օտար :

Ի ած եհան զնս ՚ի զօրութիւնս երկրի . և
կերակրեաց զնս արդեամբք անդաստանաց :
՚Ի իեցոյց նոցա մեղը ՚ի վիմէ , և իւղ յա-
պառաժ վիմէ :

Իւղ կովուց և կաթն մաքեաց , ճարպով
հանդերձ խոյոց որթուց ցլուց և նոխաղաց :
Օսլարարտութիւն երիկամանց ցորենոյ .
և զարիւն խաղողոյ էարբ գինի :

Եկեր յակովբ և յագեցաւ , և անգուշեաց
զսիրելին :

Գիրացաւ աստուարացաւ լայնացաւ . եւ
 Թող զտէր աստուած զարարիչ իւր , եւ յե-
 տըս եկաց յաստուծոյ փրկչէ իւրմէ :
 Բարկացուցին զիս օտարոտիւք իւրեանց
 եւ կռուք իւրեանց դառնացուցին զիս :
 Օղհեցին դիւաց՝ եւ ոչ աստուծոյ . դիցն՝
 զորս ոչ գիտէին . նորք եւ առժամայնք ,
 զորս բնաւ ոչ ճանաչէին հարբ նոցա :
 Թողին զտէր՝ որ ծնաւ զնոսա . մոռացան
 զաստուած՝ որ կերակրեաց զնոսա :
 Լյտես տէր եւ նախանձեցաւ . եւ սրտմոե-
 ցաւ ՚ի վերայ ուստերաց եւ դստերաց նո-
 ցա , եւ ասէ :

Վարձուցից զերեսս իմ ՚ի նցնէ , եւ ցուցից
 նց զինչ լինելոց իցէ յասլայ ժամանակի :
 Օ ի ազգ մի Թիւր են նոքա՝ եւ որդիք ան-
 հաւանք . նոքա նախանձեցուցին զիս ՚ի
 չաստուածս իւրեանց . եւ դառնացուցին
 զիս ՚ի կուռս իւրեանց :

Արդ եւ ես նախանձեցուցից զնս յազգ ան-
 պիտան , եւ անմիտ ազգաւ զկծեցուցից զնս :
 Փառք հօր եւ որդւոյ եւ :

ՄԱՂԹ ԱՆՔ

Տուբ փառս ան, տուբ օրհնուի մարդա-
սիրին թագաւորին յաւիտենից, որ փրկէ
զճառայս իւր և կեցուցանէ :

Սարդասէր տէր, վն սրբուհւոյ անաքատի
մօր քոյ և կուսի, և վն խաչի քոյ պատուա-
կանի, ընկալ զաղաչանս մե, և կեցո զմեզ :

Քարոյ և աղօթի՝ երկինք պատմեն և Տէր
ասլաւեն իաննայն :

Ս ասն ՚ի գիշերի և ՚ի տունջեան և յա-
մենայն ժամու խօսիլ մեզ զբան տեառն,
զտէր աղաչեսցուք : Տէր ողորմեա :

Ս ասն չանկանելոյ մեզ ՚ի փորձուի, որում
ոչ կարեմք հանդուրժել, զտէր աղաչես :

Ս ասն անբիծ և անդատապարտ կալ մեզ
առաջի ահեղ ատենին քրիստոսի, զորա :

Ս ասն առաջնորդելոյ մեզ ՚ի նաւահան-
գիստն կենաց անվախճանից, զոր աղա :

Ս ասն արժանի լինելոյ մեզ վերին իղձմանն
և երկնից արքայութեանն, զտէր աղա :

Ս ասն հոգւոյն հան, իւր եւս միաբան :
Օ անձինս : Ողորմեաց :

Աղօթիչ :

Ի գիշերի և ՚ի տունջեան և յամ ժամու
 զքեզ աղաչեմք , և ՚ի քէն խնդրեմք մար-
 դասէր տէր : Առ մեզ անձ փրկիչ մեր .
 խոնարհեցի ունկն քո ՚ի խնդրուածս մեր ,
 զի մի ունայն լիցին վաստակք ծառայից
 քոց . այլ համարեա զաշխատութիւնս մեր
 ՚ի գործ արդարութեան և ՚ի պտուղ ան-
 պաշտութեան : Բնկալ տէր՝ զաղօթս և
 զերկրպագութիւնս մեր , և հատո մեզ
 զողորմութիւն քո առատասկէս , ծածկես
 զմեզ ընդ հովանեալ ամենազօր աջոյ քոյ .
 զօրացո զմեզ տէր՝ զօրութեամբ նք հոգ-
 ւոյդ . պահեա զմեզ որպէս բիբ ական ,
 և արա առ մեզ նշան բարի ՚ի գովեստ և
 ՚ի փառաբանութիւն անուանդ քում սրբ-
 բոյ : Օհ ՚ի քոյ փառս կատարի ամենայն
 արարածոց մշտնջենաւոր փառաբանութի
 ՚ի բարձունս , հօր և որդւոյ և հոգւոյն
 սրբոյ , այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
 ւիտենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենիցոն :

Աստուծոյ երկիրագետացոն :

Հովիւ բաջ հովիւ բարի և յաւիտենա-

կան , նայեաց և այց արա բանաւոր հօտի
քո , զոր ժողովեցեր առ քեզ գթութի
քով : Օ՛խ քո առաջի կամք տէր , և առ
ի քէն ողորմութեանցդ և գթութեանցդ
ակն ունիմք : Օ՛ղամենեսեան օրհնեա , զա-
մենեսեան իմաստնացո . զամենեսեան լու-
սաւորեա , և ամենեցուն սլարգեւեա զերկ-
նից արքայութիւնդ : Վասն զի դու ես
տէր կենաց և աստուած ողորմութեանց ,
և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և
պատիւ , այժմ և միշտ և յաւիտեանս յա-
ւիտենից . ամէն :

Սաղմանք :

Ի գիշերի և ի տունջեան և յամ ժամու-
անդադար փառաւորեմք զհայր և զորդի
և զսուրբ հոգիդ , այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից . ամէն :

(Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս ,
ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Ճագեացի յաւուրս նորա արդարութիւն . բա-
շում խոջացութիւն մինչեւ կտատրեացի շուսին :

Սի նախանձիր ընդ չարս , և մի ընդ այնոսիկ՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն :
Օի որպէս խոտ վաղվաղակի ցամաքեսցին .
ոնք զգալարի խոտոյ վաղվաղակի անցցեն :
Յուսա ՚ի տէր , և արա զքաղցրութիւն .
բնակեա յերկրի , և հովուեսցիս ՚ի մեծութեան նորս :

Ժտեա ՚ի տեառնէ , և նա տացէ քեզ ըզխնդրուածս սրտի քո . յայտնեա առաջի տեառն զճանասլարհս քո , և յուսա ՚ինա :
Նա արացէ և հանցէ որպէս զլոյս զարդարութիւնս քո , և զիրաւունս քո որպէս զօրհասարակ :

Հնազանդ լեր տեառն , և ծառայեա նրմա , և մի նախանձիր ընդ այնոսիկ՝ որոց առակեալ իցեն ճանասլարհք իւրեանց ընդ մարդոյ՝ որ գործէ զանօրէնութիւն :
Իւեա ՚ի բարկութիւն , և հանգիր ՚ի սրբաւմրտութիւն , և մի նախանձիր ընդ չարս :

Օ, ի չարք փաղվաղակի սատակեացին . բայց
ոյք համբերեն տեսուն , նոքա ժառանգ-
եացեն զերկիր :

Փոքր մի և այլ ոչ ևս իցէ ամբարիշտն .
խնդրեսցես զտեղի նորա , և ոչ գտցես :
Եւ որ հեղքն են՝ նոքա ժառանգեացեն
զերկիր , և փափկացին ի բաղում խաղա-
ղութեան իւրեանց :

Աստէ մեղաւորն արդարոյ , և կրճտէ ի
վերայ նորա զատամունս իւր . այլ տէր
ծիծաղեսցի զնովա :

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ , զի հառ-
եալ է օր նորա :

Սուր հանին մեղաւորք , և լարեցին զա-
ղեղունս իւրեանց՝ հարկանել զաղքատն
և զոնանկն , ստանանել զայն՝ որ խոնար-
հքն է սրտիւ :

Սուրք նոցա մտցեն ի սիրտս նոցա , և ա-
ղեղունք նոցա փշրեսցին :

Իսկ է սակաւիկ ինչ արդարոյ , քան զբա-
ղում մեծութիւն մեղաւորաց . և բաղու-
կըք ամբարշտաց խորտակեսցին :

Հաստատէ տէր զարդարս , և ճանաչէ
զաւուրս ամբծից . ժառանգութիւն նո-
ցա յաւիտեան եղիցի :

Այն ամաչեսցեն նոքա ի ժամանակս չարու-

Թեան . այլ յաւուրս սովու յագեացին :
 Ահա մեղաւորք կորիցեն . այլ Թշնամիք
 տեառն 'ի փառաւորիլ և 'ի բարձրանալ
 իւրեանց սրահասեցին որպէս ծուխ , զի
 պակասի :

Փոխ առնու մեղաւորն , և ոչ հատուցա-
 նէ . այլ որ արդարն է , ողորմի և տայ :
 Այք օրհնեն զտէր , ժառանգեացեն զեր-
 կիր . և այք անիծանեն , սատակեցին 'ի
 նմանէ :

Ի տեառնէ ուղղին գնացք առն . զճանա-
 պարհս նորա նա կամի յոյժ :

Թէպէտ և գայթակղեցի , նա մի կործա-
 նեցի , զի տէր ձեռնկալու է նորա ,

Սնուկ էի ես՝ և ծերացայ . և ոչ տեսի
 զարդարն արհամարհեալ , և ոչ զաւակ
 նորա՝ Թէ մուրանայ հաց :

Օրհանասպաղ ողորմի և տայ փոխ . զա-
 ւակ նորա օրհնեալ՝ եղիցի յաւիտեան :
 Խոտորեա 'ի չարէ , և արա զբարի . և բը-
 նակեցիս յաւիտեանս յաւիտենից 'ի նմա :
 Տէր սիրէ զիրաւունս , և ոչ ընդ վայր
 հարկանէ զսուրբս իւր . այլ յաւիտեան
 պահէ զնոսա :

Անօրէնք հալածեցին 'ի միասին , և զա-
 ւակք ամբարշտաց սատակեցին :

Եւ արդարք ժառանգեսցեն զերկիր և բը-
նակեսցին յաւիտեանս յաւիտենից ՚ի նմա :

Իւրան արդարոյ խորհի զիմաստութիւն ,

և լեզու նորա խօսեսցի զիրաւունս :
(Օրէնք աստուծոյ իւրոյ են ՚ի սրտի իւ-
րում . և մի գայթակղեսցին գնացք նորա :
Հայի մեղաւորն ընդ արդար , և խնդրէ
սպանանել զնա . այլ տէր ոչ թողու զնա
՚ի ձեռս նորա , և ոչ դատապարտէ զնա
յորժամ գատէ զնա :

Համբեր տեսուն և պահեա զճանապար-
հըս նորա . և բարձր արասցէ զբեզ ՚ի
ժառանգել զերկիր , և զսատակումն մե-
ղաւորաց տեսցես :

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ և բարձրա-
ցեալ որպէս զմայրսն լիբանանու :

Ընցի , և ահա ոչ էր . խնդրեցի , և ոչ գը-
տաւ տեղի նորա :

Պահեա զամբծութի , և տես զուղղութի .
զի գոն մնացուածք սուն խաղաղարարի :
Ընօրէնք հալածեսցին ՚ի միասին . և դա-
ւակք ամբարշտաց կորիցեն :

Փրկու-թի արդարոյ ՚ի տեսունէ է . վերա-
կացու է նոցա ՚ի ժամանակս նեղութեան :

(Օգնեսցէ նոցա տէր , և փրկեսցէ զնո-
ւորսն , ասրեցուսցէ ՚ի մեղաւորաց , և կե-

ցուցէ զնոսա, զի յուսացան 'ի նա :

Տունք ԼԵ :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԵ .

Սաղմոս Դաւիթ . առ 'ի յիշատակ շաբաթոց :

Տէր մի սրտմտուիք քով յանդիմաներ զիս ,
և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս :
Չ'ի նետք քո հարան յիս , և յիս հաստա-
տեցաւ ձեռն քո :

Ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ իմոյ յերե-
սաց բարկութեան քոյ :

Ոչ է խաղաղութիւն ոսկերաց իմոց յերե-
սաց մեղաց իմոց :

Ընօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան ըզ-
գլուխ իմ . որպէս բեռն ծանր ծանրացան
'ի վերայ իմ :

Նեխեցան և փտեցան վերք իմ յերեսաց
անդգամութեան իմոյ :

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ յոյժ . զօր-
հանապազ տրտում գնայի , զի անձն իմ լի
եղեւ չարչարանօք . և ոչ գոյ բժշկութի
մարմնոյ իմոյ :

Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչև յոյժ .
մռնչէի առ հեծութեան սրտի իմոյ :

Տէր առաջի քո է ամենայն ցանկութի իմ ,

և հեծուլթիւն իմ 'ի քէն ոչ ծածկեցաւ :
Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս , և եթող զիս
զգրուլթիւն իմ . լոյս աչաց իմոց , և այս
ոչ եղեւ ընդ իս :

Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առաջի
իմ մերձեցան և կացին , և մերձաւորք
իմ հեռի եղեն յինէն :

Բռնադատէին զիս և խնդրէին զանձն իմ .
ոյք խորհէին չար 'ի վերայ իմ , խօսեցան
զանօրէնուլթիւն , և զնենգուլթիւն զօր-
հանապաղ խորհեցան :

Այլ ես որպէս խուլ զի ոչ լսէ . որպէս
համբ՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր :

Եղէ ես որպէս մարդ՝ որ ոչ լսէ , և ոչ
գոն խօսք 'ի բերան նորա :

Ես 'ի քեզ տէր յուսացայ , և դու լուի-
ցես ինձ տէր աստուած իմ :

Ասացի՝ Թէ մի ուրախ եղիցին յիս Թշնա-
միք իմ , 'ի սասանիլ ոտից իմոց՝ 'ի վերայ
իմ մեծամեծս խօսեցան :

Ես 'ի տանջանս պատրաստ եմ , և ցաւք
իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Չանօրէնուլթիւնս իմ պատմեցից , և հո-
գացայց վասն մեղաց իմոց :

Իսկ արդ Թշնամիք իմ կենդանի են , և զօ-
րացեալք են քան զիս , և բազումք էին ,

ոյք ատէին զիս 'ի տարապարտուց :

Այք հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ
բարւոյ . չարախօսէին զինէն , զի ես եր-

թայի զհետ արդարութեան :

Այի թողուր զիս տէր աստուած իմ , և մի
'ի բացեաց առնիր յինէն . հայեաց յօգնել
ինձ՝ տէր փրկութեան իմոյ :

Տունք իս :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԸ .

Ի Խաւարած . յիշիտովայ օրհնո-լի-ն .

Սաղմոս Դս-լի :

Ասացի՛ թէ պահեցից զճանապարհս իմ ,
զի մի մեղաց լեզուաւ իմով :

Եդի պահապան բերանոյ իմոյ՝ 'ի հակա-
ռակիլ մեղաւորին առաջի իմ :

Խուլ եղէ և խոնարհեցայ , լռեցի 'ի բա-
րութենէ , և ցաւք իմ նորոգեցան յիս :
Չեռաւ սիրտ իմ 'ի փորի իմում , և 'ի
խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր :

Խօսեցայ լեզուաւ իմով և ասացի . ցոյց
ինձ տէր զկատարած իմ , և զթիւ աւուրց
իմոյ՝ քանի՞օն է , զի գիտացից թէ որչափ
ինչ պակասեալ է յինէն :

Ահա չափով եդեր զաւուրս իմ . և կար
զօրութեան իմոյ որպէս ոչինչ է առաջի

իմ. սակայն ամենեւին ընդունայն է ա-
մենայն մարդ մսեղի :

Ապաքէն որպէս ՚ի պատկերի շրջի մարդ ,
սակայն ՚ի դուր խռովի . դանձէ՛ և ոչ գի-
տէ ում ժողովէ :

Իսկ արդ ո՞վ է համբերութիւն իմ, թէ
ոչ դու աէր, կամ կար զօրութեան իմոյ ,
թէ ոչ ՚ի քէն :

Յամ անօրէնութենէ իմմէ փրկեցեր զիս .
նախատինս անդգամաց արարեր զիս :

Եւ ոչ եղէ և ոչ բացի զբերան իմ, զի դու
արարեր :

Ի բաց արա յինէն զտանջանս իմ, զի ՚ի
զօրութենէ ձեռին քո ես պակասեցայ :
Կշտամբութեամբ վասն մեղաց խրատե-
ցեր զմարդ . մաշեցեր որպէս սարդիոս-
տայն զանձն նորա . սակայն ընդունայն է
ամենայն մարդ :

Եւ ուր ար աղօթից իմոյ, ունկն դիր խնդրու-
ածաց իմոյ, արտասուաց իմոյ մի լուեր :
Պանդուխտ եմ ես առաջի քո, նժդեհ և
անցաւոր որպէս ամենայն հարբ իմ :
Թոյլ արա ինձ զի հանգեացց մինչեւ եր-
թեալ իցեմ, և այլ ոչ եւս գտանիցիմ :

Տունք թէ :

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաւիթ :

Համբերելով համբերի տեառն , և նայե-
ցաւ առ իս և լուաւ աղօթից իմոց :
Եւ հան զիս ՚ի գբոյ տառասկանաց , ՚ի կա-
ւոյ և ՚ի տղմոյ :

Հաստատեաց ՚ի վերայ վիմի զոտս իմ , և
ուղղեաց զգնացս իմ :

Եւ արկ ՚ի բերան իմ օրհնութիւն նոր ,
զօրհնութիւն տեառն աստուծոյ մերոյ :
Տեսցեն բազումք և երկիցեն , և յուսա-
ցին ՚ի տէր . երանեալ է այր՝ որոյ անուն
տեառն յոյս է նորա : 66

Ոչ հայեցաւ նա ՚ի նանքութիւն , և ոչ
՚ի մոլութիւն սուտ :

Բազում արարեր դու տէր աստուած իմ
զքանչելիս քո . և խորհրդոց քոց՝ ոչ դք է
որ նմանիցի քեզ :

Պատմեցի և խօսեցայ , և բազումք եղեն
քան զթիւս . ընդ զոհս և ընդ պատարա-
գըս ոչ հաճեցար . լսելիս հաստատեցեր
ինձ . զողջակէզս և զվասն մեղացն ոչ
խնդրեցեր :

Յայնժամ ասացի՝ թէ ահաւասիկ դամ
ես . ՚ի գլուխս գրոց գրեալ է վասն իմ :

Առնել զկամս քո աստուած իմ կամեցայ ,
և զօրէնս քո 'ի մէջ որովայնի իմոյ :

Աւետարանեցից զարդարութիւնս քո յեւ
կեղեցիս մեծս , ահա զչըթունս իմ ոչ
արդեւից 'ի քէն :

Տէր դու գիտացեր՝ զի զարդարութիւնս
քո ոչ ծածկեցի 'ի սրտի իմում , զճշմար-
տութիւնս քո և զփրկութիւնս քո :

Ասացի և ոչ թագուցի զողորմութիւնս
քո , և զճշմարտութիւնս քո 'ի ժողովրդ-
դէնէ մեծէ :

Այլ դու տէր մի հեռի առներ զթու-
թիւնս քո յինէն , զի ողորմութիւն քո և
ճշմարտութիւն քո յամենայն ժամ ընկալ-
ցի զիս :

Հուրջ եղեն զինեւ չարք՝ որոց ոչ գոյր
թիւ , հասին ինձ անօրէնութիւնք իմ , և
ես ոչ կարացի տեսանել :

Բազում եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ , և
սիրա իմ եթող զիս :

Կամեաց տէր՝ փրկել զիս , և տէր յօգնել
ինձ նայեաց :

Ամաչեսցեն և յամօթ լցին՝ ոյք խնդրէին
զանձն իմ բառնալ զուս , դարձցին յետս և
ամաչեսցեն՝ ոյք խորհէին ինձ չար :

Կրեացեն զամօթ առ ժամայն վաղվաղակի ,

ոյք ասէին ինձ վաչ վաչ :
 Յնծասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամե-
 նեքեան , ոյք խնդրեն զքեզ տէր :
 Ասացեն յամենայն ժամ՝ մեծ է անձ , և
 ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո :
 Եւ աղքատ և տնանկ եմ , աստուած
 խորհեա զիս . օգնական և պաշտպան իմ
 ես և դու աստուած իմ մի յամենար :
 Տունք իւր : Գորդայս ծը :

ՍԱՂՄՈՍ Խ .

Ի Կաթարած . Սաղմոս Դաւիթի :

Երանի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն ,
 յաւուր չարի փրկէ զնա տէր :
 Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ . երանելի
 առնէ զնա 'ի վերայ երկրի , և ոչ մատնէ
 զնա 'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց :
 Տէր օգնական է նմա 'ի մահիծս ցաւոց
 իւրոց . զամենայն անկողինս նորա դար-
 ձուցանէ 'ի հիւանդութենէ նորա :
 Եւ ասացի տէր ողորմեա ինձ , բժշկեա
 զանձն իմ , ես մեղաց քեզ :
 Թշնամիք իմ ասացին ինձ չար . երբ իցէ
 զի մեռցի , և կորիցէ անուն նորա :
 Ատանէր տեսանել զնանքութիւն . խօսէր

ի սրտի իւրում, և ժողովէր զանօրէնու-
թիւն յանձն իւր :

Արտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր . զինէն
չնչէին ամենայն թշնամիք իմ :

Խորհեցան չար ի վերայ իմ . բան անօրէ-
նութեան եղին ի վերայ իմ :

Սի թէ որ ննջիցէ , այլ ոչ եւս յաւելցի
յառնել . քանզի և այրն խաղաղութեան
իմոյ , յոր և եսն յուսացայ :

Որ ուտէր զհաց իմ , յաճախեաց առնել
ինձ խաբէութիւն :

Այլ դու տէր ողորմեա ինձ և կանգնեա
զիս , և ես հատուցից նոցա :

Յայսմ ծանեայ՝ թէ հաճեցար ընդ իս . զի
մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ :

Այլ զիս յամբօութեան իմում ընկալար , և
հաստատեցեր զիս առաջիքս յաւիտեան :

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի յաւի-
տեանս յաւիտենից . եղիցի եղիցի :

Տունք ժդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԱ .

Ի հապարած . Իմաստութիւն որդւոցն Կորիայ :
Սաղմոս Դաւիթի :

Որպէս փափագի եղջերու յաղբերս ջուրց ,
այնպէս փափագի անձն իմ առ քեզ ան :

Օտարաւի է անձն իմ առ քեզ աստուած,
հօր և կենդանի. երբ եկից երեւեցայց
երեսացդ աստուծոյ :

Եղեն ինձ արոտասուք իմ կերակուր. 'ի
տուէ և 'ի գիշերի. և այն զի ասէին ցիս
զօրհանապազ՝ թէ ո՛ւր է աստուած քո :

Օչայս որպէս յիշէի, տառապէր յիս ան-
ձըն իմ. քաջալերէի, զի ժողից ընդ յար-
կաւ սքանչելեաց տանն աստուծոյ :

Ի ձայն ցնծութեան խոստովանութեան,
և 'ի ձայն բարեկենդանութեան :

Ըրդ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ
ընդէր խռովեա զիս. յուսա առ անձ, խոս-
տովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց անձ է :

Անձն իմ յոյժ խռովեցաւ. վասն այսորիկ
յիշեցի դքեզ յերկրէն յորդանանու, 'ի
հերմոնէ լեռնէ փոքուէ :

Խորք խորոց կարդացին առ քեզ, 'ի ձայն
սահանաց քոյ :

Ամենայն զբօսանք քո, և ալեք քո անցին
'ի վերայ իմ :

Ի տուէ սլատուիրեաց տէր զողորմութի-
ււր, 'ի գիշերի զօրհնութիւն նոր. և ա-
ղօթք իմ առ աստուած վասն կենաց իմոց :
Ասացի աստուծոյ՝ ընդունող իմ ես. ըն-
դէր մերժեցեր զիս, ընդէր տրտում գը-

Նամ ես 'ի նեղել թշնամւոյ իմոյ :
 Ի փշրիլ ոսկերաց իմոյ նախատեցին զիս
 թշնամիք իմ. յասել ցիս զօրհանապազ,
 Թէ ուր է աստուած քո :

Արդ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ
 ընդէր խռովեա զիս, յուսա առ ան, խոս-
 տովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոյ ան է :
 Տունք, Ժգ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԲ :

Սաղմոս Դաւիթ :

Դատ արա ինձ աստուած, և իրաւ արա
 ինձ 'ի դատաստանի իմում :

Յաղգէ որ ոչ է սուրբ, 'ի մարդոյ մեղա-
 ւորէ նենգաւորէ փրկեա զիս :

Դու աստուած հղօրիչ իմ ես, ընդէր մո-
 ռացար զիս, ընդէր տրտում գնամ ես 'ի
 նեղել թշնամւոյ իմոյ :

Ղռաբեա տէր զլոյս քո և զճշմարտութիւն
 քո. զի առաջնորդեացեն ինձ, և հանցեն
 զիս 'ի լեառն սուրբ և 'ի յարկս քո :

Ստից առաջի սեղանոյ աստուծոյ առ
 ան, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ :
 Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ աստ-
 ուած աստուած իմ :

Արդ ընդէր տրտում ես անձն իմ, կամ

ընդէն խռովեա զիս . յուսա առ ան,
խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց
աստուած է :

Տունք է : Գորշայս լդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԳ :

Ի կապարած . իմաստ-լեւան որդ-ոյն Կորնայ :
Սաղմոս Դա-լի :

Աստուած՝ ականջօք մերովք լուար . զոր
հարբն մեր պատմեցին մեզ :
Օգործն զոր գործեցեր յաւուրս նոցա ,
յաւուրսն առաջինս :

Չեռն քո խլեաց զհեթանոսս , և զնոսա
տնկեցեր . չարչարեցեր զժողովուրդս քո ,
և հաներ զնոսա :

Օ, ի ոչ թէ սրով իւրեանց ժառանգեցին
զերկիր , և ոչ բազուկ նոցա փրկեաց զնս :

Այլ աջ քո և բազուկ քո և լոյս երեսաց
քոց , զի հաճեցար դու ընդ նոսա :

Դու ինքն ես՝ թագաւոր իմ և ան իմ , որ
հրամայեցեր զփրկու թիւնսն յակոբայ :

Քեւ զթշնամիս մեր հարցուք , և անուամբ
քով արհամարհեսցուք զյարուցեալսն ի
վերայ մեր :

Ոչ թէ յաղեղն իմ յուսացեալ եմ , և ոչ

սուր իմ կեցուցանէ զիս :

Այլ դու փրկեցեր զմեզ 'ի թշնամեաց մերոց և զատելիս մեր յամօթ արարեր :

Աստուծով պարծեսցուք զօրհանապազ, և անուան նր խոստովանեղիցուք յաւիտեան :

Բայց արդ մերժեցեր և անարգեցեր ըզմեզ . և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր :

Պարձուցեր զմեզ յետս քան զթշնամիս մեր . և ատելիք մեր յափշտակեցին զմեզ :

Ետուր զմեզ որպէս զոչխար 'ի զենուամս, և ընդ հեթանոսս ցրուեցեր զմեզ :

Վաճառեցեր զժողովուրդս քո առանց գրնոյ . և ոչ գոյ թիւ ազաղակի մերոյ :

Արարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոց . ծաղր և այսպն կատականաց այնոցիկ,

որք շուրջ էին զմեօք :

Արարեր զմեզ յառակս հեթանոսաց 'ի շարժել զգլուխս ժողովրդոց :

Օր ամենայն նախատինք իմ առաջի իմէն . և ամօթ երեսաց իմոց ծածկեաց զիս :

Ի ձայնէ նախատորդին և չորախօսի, յերեսաց թշնամւոյն և հալածչի :

Այս ամենայն եկն 'ի վերայ մեր, և մեք դքեզ ոչ մոռացաք, և ոչ ստեցաք ուխտի քում, և ոչ դարձաք յետօսրտիւք մերովք :

Պարձուցեր զչաւիղս մեր 'ի ճանապարհ

հաց քոյ , խոնարհ արարեր զմեզ 'ի տեղի
չարչարանաց , և ծածկեցին զմեզ ստուերք
մահու :

Թէ մոռացեալ իցէ մեր զանունն աստու-
ծոյ մերոյ , կամ ձգեալ իցէ զձեռս մեր
յաստուածս օտարս :

Սակայն աստուած խնդրէ զայս , զի նա
քննէ զգաղտնիս սրտից մերոյ :

Վասն քո մեռանիմք զօրհանապագ . հա-
մարեցաք որպէս զոչխար 'ի զենումն :

Օարթիր ընդէր ննջես տէր , արի և մի
մերժեր զմեզ իսպառ :

Օմէ՞ դարձուցանես զերեսս քո 'ի մէնջ .
մոռանաս զաղքատուի և զնեղուիս մեր :
Խոնարհ եղեն մինչեւ 'ի հող անձինք մեր ,
և յերկիր կեցեցան մէջք մեր :

Արի տէր օգնեա մեզ , և փրկեա զմեզ
վասն անուան քո :

Տունք իէ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԴ .

Ի հաբարած . զառանցելոյ ժամանակաց , որքոն
կորխայ իմաստովեան . Սաղմոս օրհնողովեան վասն
սիրելոյն :

Բղխեսցէ սիրտ իմ զպատգամս քո բարի ,
և ասացից զգործս իմ թագաւորի :

Եղու իմ որպէս գրիչ արագագիր դըպ-
րի, գեղեցիկ տեսեամբ քան զամենայն
որդւոյ մարդկան :

Սփռեցան շնորհք 'ի շրթանց քոց . վասն
այսորիկ օրհնեաց զքեզ ան յաւիտեան :
Եւ զսուր ընդ մէջ քո հզօր, վայելու-
թեան և գեղոյ քո :

Եւ արեա ուղղեա և թագաւորեա վն ճըշ-
մարտութե հեղութե և արդարօւն, և ա-
ռաջնորդեսցէ քեզ սքանչելոպէս աջ քո :
Նեաք քո սրեալ են հզօր, և ժողովուրդք
'ի ներքոյ քո անկցին, 'ի սիրոս թշնամեաց
թագաւորի :

Եւ թող քո աստուած յաւիտեանս յաւի-
տենից, գաւազան ուղղութեան՝ գաւա-
զան արքայութեան քո :

Սիրեցեր զարդարութիւն, և ատեցեր
զանօրէնութիւն :

Վասն այսորիկ էօծ զքեզ աստուած աստ-
ուած քո իւղով ուրախութե, առաւել
քան զընկերս քո :

Օ մուռս և ստաշին և կասիայ 'ի զգեստե-
քումմէ, 'ի տաճարաց փղոսկրէից, ուստի
ուրախ արարին զքեզ դստերք թագաւո-
րաց 'ի պատիւ :

Կացցէ դշտոյ ընդ աջմէ քումմէ 'ի հան-

դերձս ոսկեհունս զարդարեալ և պա-
ճուճեալ :

Լուր դուստր և տես , խոնարհեցո զունկն
քո . մոռա զժողովուրդ քո և զտուն հօր
քո , զի ցանկացաւ Թադաւոր գեղոյ քո :
Սա ինքն է տէր քո՝ երկիր պագցէ սմա .
և դուստր ծուրայ երկիր պագցէ սմա . և
պատարադօք զերեսս սորա պաշտեսցեն
մեծամեծք 'ի ժողովրդոց :

Ամենայն փառք դստեր Թադաւորի 'ի ներ-
քոյ , 'ի վերջաւորս ոսկեհունս զարդա-
րեալ և պաճուճեալ :

Տարցին Թադաւորի կուսանք զհետ նո-
րա , և զընկերս նորա տարցին նմա :

Աճցին ցնծութեամբ և ուրախութեամբ ,
և տարցին 'ի տաճար Թադաւորի . և փո-
խանակ հարց քոց եղիցին որդիք քո :

Կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ ամենայն
երկիր . և յիշեսցի անուն քո ընդ ամե-
նայն ազգս ազգաց :

Սասն այսորիկ ժողովուրդք խոստովանե-
ղիցին առ քեզ յաւիտեան , և յաւիտեա-
նըս յաւիտենից :

Տունք ժլ :

Ի Կապարած . որդի-ոյն Կորնայ Ի Վերայ
Գաղաթեայ :

Ա՛յ մեր ապաւեն և զօրութի . օգնական ՚ի
վերայ նեղութեց , որք գտին զմեզ յոյժ :
Վասն այսորիկ ոչ երկիցուք մեք ՚ի խռո-
վիլ երկրի , ՚ի փոփոխիլ լերանց ՚ի սիրտս
ծովու :

Պոչեցին և խռովեցան ջուրք նոցա . խը-
ռովեցան լերինք ՚ի զօրութենէ նորա :
Պնացք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն
աստուծոյ . և սուրբ արար զյարկս իւր
բարձրեալն :

Աստուած ՚ի մէջ նոցա , և նոքա մի սասա-
նեցին . օգնեացէ նոցա աստուած ՚ի վա-
ղորդայնէ մինչեւ ՚ի վաղորդայն :

Խռովեցան հեթանոսք , և խոնարհեցան
թագաւորութիւնք . ետ զձայն իւր բարձ-
րեալն , և խռովեցաւ երկիր :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունելի
է մեր աստուած յակորայ :

Եկայք և տեսէք զգործս ան , որ արար
զնշանս և զարուեստս ՚ի վերայ երկրի :

Եհար զսլատերազմ ՚ի ծագաց մինչև ՚ի
ծագս երկրի . զաղեղունս փշեաց , զգէնս

խորտակեաց , և զաստարս այրեաց հրով :
 Կանխեցէք և ծաներուք , զի ես եմ աստ-
 ուած . բարձր եղէց 'ի հեթանոսս , եւ
 բարձրացայց 'ի վերայ երկրի :
 Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունելի է
 մեր աստուած յակոբայ :

Տունք ժա : Գոբղայս ծղ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԶ :

Ի Կաթարած . Հասն որդւոյն Կորխայ . Սաղմոս
 Դաս-Լի :

Օ՜ ափս հարէք ամենայն հեթանոսք , ա-
 ղաղակեցէք առ անձ 'ի ձայն ցնծութեան :
 Տէր բարձրեալ և ահարկու , թագաւոր
 մեծ 'ի վերայ ամենայն երկրի :

Հնազանդ արար զժողովուրդս ընդ մեզ ,
 և զհեթանոսս 'ի ներքոյ ոտից մերոց :
 Բնորեաց զմեզ իւր 'ի ժառանգութիւն ,
 զգեղեցկութի յակովբայ՝ զոր և սիրեաց :
 Համբարձաւ աստուած օրհնութեամբ ,
 և տէր մեր ձայնիւ փողոյ :

Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մերում . սաղ-
 մոս ասացէք թագաւորին մերում , սաղ-
 մոս ասացէք :

Թագաւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն երկրի

ան է, սաղմոս ասացէք նմա իմաստութիւն :
 Թագաւորեաց ան 'ի վերայ հեթանոսաց .
 ան նստաւ յաթոռ սրբութեան իւրոյ :
 Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ աստ-
 ուած արբահամու , զի աստուծոյ զօրու-
 թիւնք յերկրէ յոյժ համբարձան :

Տունք թ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԵ .

Սաղմոս օրհնութեան որդւոյն Լորիայ . երկուրդ
 շաբաթի :

Ան է տէր , և օրհնեալ է յոյժ 'ի քաղաք
 աստուծոյ մերոյ , 'ի լեառն սուրբ նորա :
 Հաստարմատ ցնծացէ ցնծութեամբ ա-
 մենայն երկիր . լերինք սիւմլի , կողմանք
 հիւսիսոյ՝ քաղաք թագաւորին մեծի :

Աստուած 'ի տաճարի իւրում յայտնի , 'ի
 ժամանակի որպէս օգնական լինէր նոցա :
 Ահաւասիկ թագաւորութիւնք երկրի ժո-
 ղովեցան , և անցին 'ի միասին :

Ինքեանք տեսին այսպէս և զարմացան ,
 խռովեցան սասանեցան , և գողումն կա-
 լաւ զնոսա :

Անգ երկունք որպէս 'ի ծննդեան , և հողմն
 սաստիկ փչեացէ զնաւս 'ի թարսիս :

Ող լուաք , սոյնպէս և տեսաք 'ի քաղաք

տուն զօրութեանց՝ ՚ի քաղաք այ մերոյ :
 Լստուած հիմունս էարկ նմա յաւիտեան .
 ընկալաք աստուած զողորմութիւն քո ՚ի
 մէջ ժողովրդեան քոյ :

Բոտ անուան քում, սոյնպէս և օրհնու-
 թիւն քո ընդ ամենայն տիեզերս . և ար-
 դարութեամբ լի է աջ քոյ :

Ուրախ եղիցի լեառն սիրովն . և ցնծասցեն
 դստերք յուդայ վասն իրաւանց քոց տէր :
 Շրջեցարուք զսիօնիւ , պաշարեցէք զնա
 և պատեցէք զաշտարակս նորա :

Վիք զսիրտս ձեր ՚ի վերայ զօրութեանց
 նորա . բաժանեցէք զամուրս նորա , զի
 պատմել կարասջիք յազգ յայլ :

Սա է անձ , անձ մեր յաւիտեանս յաւիտենից .
 և սա հովուեսցէ զմեզ մինչև յաւիտեան :

Տունք ժգ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԸ .

Ի Խաթարած որդւոցն Կորիայ . Սաղմոս օրհնու-
 թեան Դաւիթ :

Ի ուարուք զայս ամենայն ազգք . ունկըն-
 դիր լերուք ամենեքեան , ոյք բնակեալ
 էք յաշխարհի :

Օհունդք երկրի և որդիք մարդկան , ՚ի
 միասին մեծամեծք և տնանկք :

Բերան իմ խօսեսցի զիմաստութիւն , և
խորհուրդք սրտի իմոյ զհանճար :
Խոնարհեցուցից յառակումն զունկն իմ .
բացից առակաւ զբերան իմ , և խօսեսցայց
զառակս 'ի սկզբանէ :

Բնդէր բնաւ երկնչիմ ես յաւուր չարի .
զի անօրէնութիւնք գնացից իմոց շուրջ
եղէն զինեւ :

Յուսացեալք 'ի զօրութիւն իւրեանց . 'ի
բազմութիւն մեծութեան իւրեանց պար-
ծեսցին :

Եղբայր ոչ փրկէ՝ և ոչ փրկէ մարդ , և
ոչ տայ աստուծոյ զփրկանս իւր , և ոչ
զգինս փրկանաց անձին իւրոյ :

Վաստակեա յաւիտեան , և կեցցես մինչ
խապառ , և ոչ տեսցես զասպականութիւն :

Յորժամ տեսցես՝ թէ իմաստունք մեռա-
նին՝ 'ի միասին անզգամք և անմիտք կո-
րիցեն , և թողցեն օտարաց զմեծութիւն
իւրեանց :

Պերեզմանք նոցա տունք նոցա եղիցին յա-
ւիտեան , և յարկք նոցա ազգէ մինչեւ
յազգ , և կարդասցին անուանք նոցա 'ի
հողս իւրեանց :

Սարդ 'ի պատուի էր և ոչ իմացաւ , հա-
ւասարեցաւ անասնոց անբանից և նրմա-

Նեցաւ նոցա :

Այս ճանապարհ է գայթակղութեան նոցա նոցին . յետ այսորիկ բերանօք իւրեանց հաճեցին :

Որպէս խաշն 'ի դժոխս մատնեցին , և մահ հովուեցէ զնոսա . և տիրեցեն նոցա ուղիղք ընդ առաւօտս :

Օգնութիւնք նոցա մաշեցին 'ի դժոխս , և 'ի փառաց իւրեանց անկցին :

Բայց սակայն ամփրկեցէ զանձն իմ 'ի ձեռաց դժոխոց , յորժամ ընդունին զիս :

Այլ երկնչիւր յորժամ մեծանայ մարդ , և յորժամ բազում լինին փառք տան նորա :

Օհ ոչ թէ 'ի մեռանիլն իւրում առցէ ընդ իւր զամենայն . և ոչ թէ իջցեն փառք տան նորա ընդ նմա :

Այլ անձն նորա 'ի կեանս իւրում օրհնեցի . և խոստովան եղիցի քեզ՝ յորժամ բարի արասցես դու նմա :

Արցէ նա մինչև յազգ հարց իւրոց . մինչև յաւիտեան զլոյս մի տեսցէ :

Մարդ 'ի պատուի էր և ոչ իմացաւ , հաւասարեցաւ անասնոց անբանից և նրմաւնեցաւ նոցա :

Տունք ի : Գործարար ի :

Սաղմոս Դաս-Լի :

Աստուած աստուծոց տէր խօսեցաւ , և
կոչեաց զերկիր յարեւելից մինչեւ 'ի մու-
տըս արեւու :

Ի սիօնէ մեծվայելչութիւն փրկութեան
դեղոյ նորա :

Աստուած մեր յայտնապէս եկեսցէ , և
աստուած մեր մի դադարեսցէ :

Հուր առաջի նորա բորբոքեսցի , և շուրջ
զնովաւ մրրիկ յոյժ :

Կոչեսցէ զերկինս 'ի վերուստ և զերկիր
'ի դատել զժողովուրդ իւր , ժողովել առ-
ինքն զսուրբս իւր , և ոյք դնեն զսլատա-
րագս ուխտից 'ի վերայ սեղանոյ նորա :

Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն նորա ,
զի աստուած դատաւոր է :

Ի յուր ժողովուրդ իմ և խօսեցայց ընդ-
քեզ , և խրայել՝ քեզ վկայեցից . զի աստ-
ուած աստուած քո ես եմ :

Ոչ թէ վասն պատարագաց քոց կշտամ-
բեմ զքեզ . զի ողջակէզք քո առաջի իմ
են յամենայն ժամ :

Ոչ ընդունիմ 'ի տանէ քումմէ զուարակս ,
և ոչ 'ի հօտից քոց նոխազս :

Իմ է ամենայն գազան անտառի, երէ լե-
րանց և ամենայն անասուն :

Գիտեմ ես զամենայն թռչունս երկնից ,
գեղեցկութիւն վայրի ընդիս է :

Թէ քաղցեայց , քեզ ինչ ոչ ասացից . զի
իմ է աշխարհ լրիւ իւրով :

Ոչ ուտեմ ես զմիս զուարակաց քոց , և
ոչ զարիւն նոխազաց քոց ըմպեմ :

Սատու ատուածոյ պատարագ օրհնութե ,
կատարեալ բարձրելոյն զուխոս քո :

Կարդասցես առ իս յաւուր նեղութեան
քո . ես փրկեցից դքեզ , և դու փառա-
ւոր արասցես զիս :

Սակայն մեղաւորին ասէ ԹՃ . իսկ դու ըն-
դէր բնաւ պատմես զարդարութիւն իմ ,
կամ առնուս զուխոս իմ 'ի բերան քո :

Օ , ի դու ատեցեր զխրատ իմ . մերժեցեր
և յետս ընկեցեր զԹՃ բանս բերանոյ իմոյ :

Թէ տեսանէիր զգողս՝ ընթանայիր ընդ
նոսա , և ընդ շունս գնէիր զբաժին քո :

Բերան քո յաճախէր զչարութիւն , և լե-
զու քո նիւթէր զնենգութիւն :

Նստեալ զեղբօրէ քումմէ չարախօսէիր ,
և 'ի վերայ որդւոյ մօր քո գնէիր զգա-
թակղութիւն :

Օ , այս ամենայն արարեր , և լռեցի քեզ .

կարծեցեր անօրէնդ 'ի մօտի քում, թէ և
ես քեզ նմանիցեմ :

Ըրդ յանդիմանեցից և կացուցից զայս
ամենայն առաջի քո . իմացարուք ամենե-
քեան՝ որոց մոռացեալ իցէ զաստուած :
Պուցէ երբէք յափշտակիցիք, և ոչ որ ի-
ցէ՝ որ փրկիցէ :

Պատարագ օրհնութեան փառաւոր ա-
րասցէ զիս . և անդ է ճանապարհ, ուր
ցուցից նմա զփրկութիւնն աստուծոյ :
Տունք իդ :

ՍԱՂՄՈՍ Ծ .

Ի կապարած . Սաղմոս Դաւիթ . 'ի ժամանակի՝ լի
էին առ նա Նաթան մարգարէ, իբրեւ լի մօտա-
կէր նա առ Բեթսաբէ :

Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողոր-
մութեան քում . ըստ բազում գթութեան
քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ :

Ըռաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմ
մէ, և 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս :
Օ, անօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ .
և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :
Քեզ միայն մեղայ տէր, և չար առաջի
քո արարի :

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո, և

յաղթող 'ի դատել գաս :

Անօրէնութեամբ յղացաւ , և 'ի մեղս ծը-
նաւ զիս մայր՝ իմ :

Դու տէր զճմարտութիւն սիրեցեր ,
զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ
քով յայտնեցեր ինձ :

Յօղեա յիս մշտեալ , և սուրբ եղէց . Ը-
ւա , և բան զձիւն՝ սպիտակ եղէց :

Ասելի արա ինձ զցնծուի և զուրախուի ,
և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք :

Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց , և զա-
մենայն անօրէնութիւն իմ քաւեա յինէն :

Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս աստուած ,
և հոգի ուղիղ նորոգեա 'ի փորի իմում :

Սի՛ ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց , և
զհոգի քո սուրբ մի հաներ յինէն :

Տուր ինձ ցնծութի՛ փրկուէ՛ քոյ , և հոգ-
ւով պետութեան քոյ հաստատեա զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո , և
ամբարիշտք առ քեզ դարձցին :

Փրկեա զիս յարենէ աստուած՝ աստուած
փրկութեան իմոյ . ցնծասցէ լեզու իմ
յարդարութեան քում :

Տէր եթէ զշրթունս իմ բանաս , բերան
իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :

Թէ կամեցեալ էիր , պատարադս մատու-

ցանէաք . բայց դու ընդ ողջակէզս իսկ
ոչ հաճեցար :

Պատարագ աստուծոյ հոգի խոնարհ . ըջ
սիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ աստուած
ոչ արհամարհէ :

Բարի արա տէր կամօք քովք սիօնի . և
չինեցին սլարիսպքն երուսաղէմի :

Յայնժամ հաճեցիս ընդ պատարագս ար-
դարութեան . յորժամ ուխտից պատարա-
գըս հանցեն 'ի սեղան քո զուարթկս :

Տունք ի :

ՍԱՂՄՍ ԾԱ .

Ի կապարած իմաստ-լեան , Սաղմոս Դաւիթ . 'ի
Ժամանակի զէ եկն Դովէի երդմայ , պապեաց Սա-
ռուղայ , իւր հաւատի Դաւիթ 'ի քանն Ասիե-
լէաց է :

Օ, ի սլարծի 'ի չարութեան հզօր՝ զանօրէ-
նութիւն . զօրհանապազ զանիրաւու-
թիւն խորհեցաւ 'ի լեզուի իւրում :

Ո՞ղ զածելի սուր՝ սրեաց զնենգութիւն ,
սիրեաց զչարութիւն քան զբարութիւն ,
զանօրէնութիւն քան զխօսս արդարութիւն :
Արեաց նա զավենայն խօսս կործանման ,
և զլեզուս նենգաւորս :

Վասն այսորիկ ան կործանեցէ զնա իս-

սլառ . խլէսցէ և հանցէ զնա յարկաց իւրոց , և զարմատս նր յերկրէն կենդանեաց :
Տեսցեն արդարք և երկիցեն . զնովաւ ծիծաղեսցին և ասասցեն :

Այս այր է , որ ոչ արար զնձ իւր օգնական . այլ յուսացաւ սա 'ի բազում մեծութիւն , և զօրացաւ 'ի նանրութե իւրում :
Այլ ես ոմ ձիթենի պողալից 'ի տան անյ . յուսացայ յողորմութիւն աստուծոյ յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտենից :
Խոստովան եղէց . քեզ տէր յաւիտեան , զի արարեր . և համբերից անուան քում , զի քաղցր ես առաջի սրբոց քոց :

Տունք Ը : Գորշայս ծբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԲ :

Ի Կապարած . Հասն Մաղաղէիայ . Ի հասարակիւն Դաս-իւն :

Ասաց անզգամն 'ի սրտի իւրում թէ ոչ գոյ աստուած . ապականեցան և պղծեցան յանօրէնութեան իւրեանց . և ոչ ոք է որ առնէ զքաղցրութիւն :

Աստուած յերկնից նայեցաւ յամենայն սրդիս մարդկան , տեսանել թէ իցէ՞ որ ի մասսուն՝ որ խնդրիցէ զաստուած :

Ամենեքեան խոտորեցան 'ի միասին , և
անպիտանացան :

Ոչ ոք է որ առնէ զբարի , և չէ ոք մին
չեւ 'ի մի :

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան , ոչք դու
ծեն զանօրէնութիւն :

Ոչք ուտէին զժողովուրդ իմ որպէս կե-
րակուր հացի , և առ աստուած ոչ կար
դացին :

Անդ երկիցեն զերկիւզ՝ ուր ոչ իցէ եր-
կիւզ . զի աստուած ցրուեսցէ զոսկերս
մարդահաճոյից :

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին , զի աստուած
անարգեաց զնոսա :

Ո՞ տացէ 'ի սիօնէ զփրկութիւն իսրայէլի .
'ի դարձուցանել տեառն զգերութիւն
ժողովրդեան իւրոյ , ցնծացէ յակօբ , և
ուրախ եղիցի իսրայէլ :

Տունք թ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ .

Ի հապարած . ընդ օրհնութիւնս իմաստութիւն
Դաւիթ 'ի ժամանակի զի ելին Զիփայիսն , և ա-
ռին յԱսա-ն՝ ահա-ասի Դաւիթ Լագո-յեալ
նապի առ Բեղ :

Աստուած յանուան քում կեցո զիս , և 'ի

զօրութեան քում իրաւ արա ինձ :
 Աստուած լուր աղօթից իմոց , ուկնդիր
 բանից բերանոյ իմոյ :
 Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ , և հզօրք
 խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ համարեցան
 զքեզ աստուած առաջի իւրեանց :
 Ահա աստուած օգնական իմ , և տէր ընդ
 դունող հոգւոյ իմոյ :
 Ի դարձուցանել զչարն 'ի թշնամիս իմ ,
 ճշմարտութեամբ քով սատակեա զնոսա :
 Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից
 քեզ , և խոստովան եղէց անուան քում
 տէր , զի բարի է :
 Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս .
 և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

Տունք է :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԴ .

Ի Կապարած . ընդ օրհնութիւնս իմաստութեան .
 Սաղմոս Դաւիթ :
 Աւնկնդիր աստուած աղօթից իմոց , և մի
 անտես առնէր զխնդրուածս իմ :
 Նայեա առիս և լուր ինձ զի տրամեցայ
 ես 'ի ձանձրանալ իմում , և խռովեցայ :
 Ի ձայնէ թշնամւոյն և 'ի նեղել մեղաւո-
 րին խոստորեցան յիս անիրաւութեամբ :

բարկութեամբ ռիսս պահէին ինձ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս , և երկիւղ մա-
հու անկաւ 'ի վերայ իմ :

Ահ և գողութիւն եկն 'ի վերայ իմ , և ծած-
կեաց զիս խաւար :

Ասացի տայր ոք ինձ զթեւս որպէս զա-
ղաւնւոյ . զի թռչէի վերանայի , և հեռա-
ցեալ դադարէի յանապատի :

Ակն ունէի աստուծոյ՝ որ փրկէր զիս 'ի
կարճմտութենէ , 'ի զայրանալոյ , և 'ի մը-
րըրկեալ նեղսրտութենէ :

Ինկի տէր և բաժանեա զլեզուս նոցա ,
զի տեսի զանօրէնութիւն և զհակառա-
կութիւն 'ի քաղաքի :

Ի տուէ և 'ի գիշերի շուրջ եղեն զպա-
րսպօք նորա անօրէնութիւնք . չարիք և
մեղք են 'ի մէջ նոցա . և ոչ պակասեաց
'ի հրապարակաց նոցա վաշխ և նենգութի :

Օի թէ թշնամւոյն նախատեալ էր , համ-
բերէի արդեօք , կամ ատելւոյն մեծա-
բանեալ էր 'ի վերայ իմ , թագչէի արդ-
եօք 'ի նմանէ :

Իսկ դու մարդ հաւասար իմ , առաջնորդ
իմ և ծանօթ իմ :

Ապաքէն 'ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ և
քեզ կերակուր , զի գնայաք միաբանու-

Թեամբ 'ի տան աստուծոյ :

Եկեսցէ մահ 'ի վերայ նոցա , և հենդան
ւոյն իջցեն 'ի դժոխս . զի չարութիւն է
'ի բնակութեան նոցա և 'ի մէջ նոցա :

Ես առ անկարգացի . և նա լուաւ ինձ յե-
րեկոյս , 'ի վաղորդայն և 'ի հասարակ աւուր :
Պատմեցի և ասացի , և լուիցէ ձայնի ի-
մում . փրկեսցէ խաղաղութեամբ զանձն
իմ 'ի մերձաւորաց իմոց , զի կարեօք հա-
սին 'ի վերայ իմ :

Եւ լիցէ աստուած՝ և խոնարհ արասցէ
զնոսա . որ յառաջն է քան զյաւիտեանս :
Օ՛ի ոչ գոյր նոցա փոխանակ . և ոչ եր-
կեան յաստուծոյ :

Չգեսաց զձեռն իւր 'ի հատուցանել նո-
ցա . և նոքա պղծեցին զօրէնս նորա :
Բաժանեցան 'ի սրտմտութենէ երեսաց
նորա , և եհաս 'ի սիրտս նոցա :

Կակուղ էին բանք նոցա քան զձէթ , և
ինքեանք որպէս սլաք :

Բնկեա 'ի տէր զհոգս քո , և նա կերակրէ
զքեզ . և ոչ տայ յաւիտեան սասանու-
թիւն արդարոյ :

Դու ան իջուսցես զնոսա 'ի գուբ ապա-
կանութեան , արք արիւնահեղք և նեն-
գաւորք մի հասարակեսցեն զաւուրս իւր-

էանց . այլ ես 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Տունք իմ : Գորղայս լը :

Կանոնս Գորղայս է : Սաղմոս ժԹ :

Տունք յի :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՆ ՄՈՎՍԷՍԻ

ԱՍՏՈՒԱԾԱՏԵՍ ՄԱՐԳԱՐԷԻ

բ . Օրինաց . ք :

Օ ի հուր բորբոքեցաւ 'ի բարկութենէ իմմէ . այրեսցէ և իջցէ մինչև 'ի դժոխս ներքինս :

Կերիցէ զերկիր և զամենայն բոյսս երկրի նոցա . վառեսցին հրով . և բորբոքեսցին հիմունք լեռանց նոցա :

Կուտեցից զչարիս ամենայն 'ի վերայ նոցա , և նետիւք իմովք սպառեցից զնոսա : Սաշեալք և հիւծեալք 'ի սովոյ , գազանաբեկ գէշ անկեալ ամ թռչնոց երկնից :

Լարս առանց բժշկութե արձակեցից 'ի վերայ նց՝ զգաղանս անապատի , որք այսր և անդր քարշեսցեն զնոսա ընդ երկիր : Ըրտաքուստ մանկակոտորս արասցէ զնոսա սուր , և 'ի ներքուստ շտեմարանաց նոցա անտի արհաւիրք ահից :

Օ երիտասարդս նց կուսանօք հանդերձ , և

զտղայս հաստատելովք ծերովք հանդերձ :
Լսացի թէ ցրեցից զնոսա . և դադարե .

ցուցից զյիշատակս նոցա յաղգաց :

Թէ ոչ վասն բարկութեան սրամտութե
թշնամւոյն . զի մի՛ երկայնակեացք եղի-
ցին , և մի՛ բարձրացին հպարտացեալ
թշնամիքն , և ասացեն :

Թէ ձեռն մեր բարձր է , և բազուկ մեր
հզօր . և ոչ տէր ամ արար զայս ամենայն :

Օ՛խ ազգ մի խորհրդակորոյսք են նոքա . և
ոչ գոյ ՚ի նոսա իմաստութիւն , և ոչ խոր-
հեցան ՚ի միտ առնուլ զայս ամ , և արդ-
ընկալցին զամօթ յանձինս իւրեանց :

Օ՛արմանք մի մեծ այս են , զեւրդ մին ըզ
հազարս հալածեացէ , կամ երկուք զբիւ-
րս շարժեցեն :

Թէ ոչ տեսան աստուծոյ մատնեալ էր
զնոսա , և տուեալ իցէ զնոսա ՚ի ձեռս
թշնամեաց նոցա :

Օ՛խ ոչ են դէք նոցա որպէս զաստուած
մեր . այլ թշնամիք մեր վատախորհուրդք :

Յայգւոյն սողոմայ էր որթ նոցա , և տունկ
նոցա ՚ի գոմորոյ :

Խաղող նոցա խաղող դառնութեան , և
ողկոյլ նոցա ՚ի դառնութեան լեղւոյ :

Սրամտութիւն բարկութեան վիշապոյ

դինի նոցա . սրտմտութիւն իժից՝ անհը-
նարին առանց բժշկութեան :

Այս ամենայն ժողովեալ է առ իս , և
կնքեալ սպահի ՚ի գանձի իմում :

Յաւուր վրիժուց հատուցման հատու-
ցից նոցա , ՚ի ժամանակի յորում հարցի
զբարի ոտն նոցա :

Սերձ է օր կորստեան նոցա . հասեալ է
պատրաստութեամբ տէր ՚ի վերայ նոցա :

Դատէ տէր զժողովուրդ իւր , և ՚ի ծա-
ռայս իւր մխիթարի :

Օ՛ր ետես զնոսա լքեալս , լուծեալս և
մատնեալս ՚ի գերութիւն :

Եւ ասիցէ տէր , ո՞ւր են դիքն ձեր՝ յորս
յուսացեալ էիք դուք ՚ի նոսա . զորոց ըզ-
ճարսս սպանդիցն ուտէիք , և ըմպէիք
զդինի զոհիցն :

Ըրդ յարիցեն օգնեսցեն , և եղիցին ձեզ
թիկունք :

ՆՈՐԻՆ ՄՈՎՍԷՍԻ

Օ՛աներուք և տեսէք՝ զի ես եմ , և ոչ
գոյ այլ աստուած բաց յինէն :

Ես սպանանեմ , և ես կեցուցանեմ . հար-
կանեմ , և ես բժշկեմ . և ոչ ոք իցէ՝ որ

հանիցէ զձեզ 'ի ձեռաց իմոց :

Համբարձի յերկինս զձեռս իմ. երդուաց
աջով իմով և ասացի՝ թէ կենդանի եմ ես
յաւիտեան :

Արեցից որպէս փայլակն զսուսեր իմ, և
'ի խնդիր վրիժուց արձակեցից զաջ իմ :
Հատուցից զհատուցումն թշնամեաց ի-
մոց, և ատելեաց իմոց հատուցից զհա-
տուցումն նոցա նոցին :

Արբեցուցից զնետս իմ յարենէ նոցա, և
սուր իմ կերիցէ միս, յարենէ վիրաւորելոց
գերելոց գլխոց իշխանաց՝ թշնամեաց նոց :
Աւրախ եղիցին երկինք նովաւ, և երկիր-
պապցեն նմա ամենայն որդիք սաստուծոյ :
Աւրախ եղերուք հեթանոսք ընդ ժողո-
վրդեան նորա, և զօրացուցեն զնա ա-
մենայն հրեշտակք աստուծոյ :

Խնդրելով խնդրեցաւ վրեժ արեան որդ-
ւոց նոցա, և հատուցումն թշնամեաց
նոցա հատուցաւ նոցա :

Հատուցումն ատելեաց նոցա հատուցաւ
նոցա, և սրբեսցէ տէր զերկիր ժողովրդ-
դեան իւրոյ :

Փառք հօր և որդւոյ և :

ՄԱՆԹԱՆՔ

Դու ես տէր մեր, դու ես քրիստոս
փրկիչ մեր, զքեզ օրհնեն անձինք մեր :
Սարգասէր տէր, վն սրբուհւոյ անարատի
մօր քոյ և կուսի, և վն խաչի քոյ պատուա-
կանի, ընկալ զաղաչանս մեր, և կեցո զմեզ :

Քարոզ և աղօլք՝ Մի նախանձիր և խոս-
տովան կանոնացն :

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր 'ի ճանա-
պարհս խաղաղութեան, զտէր աղաչեա-
ցուք : Տէր ողորմեա :

Վասն ցրելոյ 'ի մէնջ զամենայն խորհուր-
դըս չարին, զտէր աղա :

Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ խորհուր-
դըս և առաքինի վարս, զտէր աղա :

Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ա-
մենազօր անոյն իւրոյ, զտէր աղա :

Վասն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղ-
վաղակի ընդ ոտիւք մերովք, զտէր աղա :

Վասն հոգւոցն հան : Եւ եւս միաբան :
Օ, անձինս : Ողորմեաց :

Աղբիւր :

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամ արա-
րածոց երեւելեաց և աներեւութից : Առ-
քեզ կարգամբ յամ ժամ. զի ընդ ամ տե-
ղիս է տէրութիւնքո , և արքայութիւնքո
ամենեցուն տիրէ : Շնորհեա մեզ երկիւ-
ղիւ 'ի նշանոնքո կանխել հանապաղ . սի-
րել զքեզ 'ի բոլոր սրտէ և 'ի բովանդակ
մտաց , և յամ զօրութիւն մերմէ պահել ըզ
պատուիրանսքո : Համբառնալ առ քեզ
զձեռս մեր 'ի սրբութիւն առանց բարկուն
և երկմտութիւն . և գտանել 'ի քէն զշնոր-
հքս և զողորմութիւն , և զառաքինասէր
քործոցն յաջողութիւն : Վասն զի դու ես
տէր կենաց և ամ ողորմութեանց . և քեզ
վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Աստուծոյ երկիրպագեացոյ :

Քում ամենազօր և յազթող տէրութեդ
կրկնի ամ ծունր յերկրպագութի , և փա-
ռաւորի յամենեցունց թագաւորութիւն
քո : Նայեա յերկրպագութիս մեր , և ուն-
այն :

առ մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան :
 Վասն զի դու ես ան խաղաղութեան, որ
 բարձեր զթշնամութիւն ի միջոյ, և արա-
 րեր զխաղաղութիւն յերկինս և յերկրի. հե-
 ռաւորաց և մերձաւորաց աւետարանե-
 ցեր զնոր պարգեւս քոյն բարեացդ : Ա-
 բու մ և զմեզ մեծի շնորհացդ արժանա-
 ւորս արասցես՝ դասելով ընդ ճշմարիտ
 երկրպագուս քո, ան մեր և տէր մեր
 և փրկիչ յիսուս քրիստոս : Ար ես օրհ-
 նեալ ընդ հօր և ընդ սուրբ հոգւոյդ այ-
 ժլմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից .
 ամէն :

Սաղմանք :

Յերգս օրհնութեան և ի ձայն սաղմո-
 սաց անդադար փառուորեմք զհայր և
 զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ և
 յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս,
 ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Հայն Տեառն 'ի վերայ չուրց, եւ Աստուած փա-
ռաց որսաց, եւ Տէր ինքն 'ի վերայ չուրց բաշմաց:

ՍԱՂՄՈՍ ԾԵ .

Ի հապարած . Վասն Ժողովրդեանն , որ 'ի սրբոյն Հե-
ռաշեալ էին . 'ի Ժամանակի զի հալան զնա այլաշ-
գիսն 'ի գէլ : Յարձանագիր . Սաղմոս Դաւիթի :

Ողորմեա ինձ աստուած , զի կոխեաց զիս
մարդ . զօրհանապաղ պատերազմունք նե-
ղեցին զիս :

Կոխեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապաղ .
բազումք էին՝ ոյք մարտնչէին ընդիս 'ի
բարձանց :

Ի տուէ ես ոչ երկեայց , զի 'ի տէր յու-
սացայ . աստուծով գովեցից զբանս իմ .
յաստուած յուսացայ՝ և ոչ երկեայց . զի
արասցէ ինձ մարդ :

Օրհանապաղ զբանս իմ անարգեցին . զե-
նէն էին խորհուրդք նոցա 'ի չարութեան :
Պանդուխտք եղիցին , և թաքթաքուրք
չըջեցին , նոքա գարշապարի իմում սպա-
սեցեն , որպէս և սպասէին անձին իմոյ :
Ող առ թշնչէ մերժեցես զնա :

Թեամբ զժողովուրդս հնազանդեցուսցես :
 Եստուած զկեանս իմ պատմեցից քեզ . ե-
 դից զարտասուս իմ առաջի քո , որպէս
 խոստացար դու ինձ :

Վարձցին թշնամիք իմ յետս իւրեանց ,
 յաւուր յորում կարգացից առ քեզ :
 Եւս ծանեայ զի աստուած իմ ես դու .
 զաստուած օրհնեցից իբանս իմ , և զտէր
 դովեցից ի խօսս իմ . յաճ յուսացայ և ոչ
 երկեայց , զի արասցէ ինձ մարդ :

Յինէն են ուխտք իմ , զոր տաց քեզ օրհ-
 նութեամբ աստուած աստուած իմ :

Փրկեցեր զանձն իմ ի մահուանէ . զաչս
 իմ յարոաստուաց , և զոտս իմ ի գայթակ-
 զութենէ . հաճոյ եղէց առաջի տեառն
 յերկրին կենդանեաց :

Տունք ժա :

ՍԱՂՄՈՍ ԾԶ .

Ի հաբարած Ռ' ապականէր . Սաղմոս Դաւիթ յար-
 յանագիր . ի ժամանակի զի Ժախոցեալ և լափոս-
 ցեալ էր նա յերեսաց Սաղմոսայ յայրի անդ :

Ողորմեա ինձ աստուած՝ ողորմեա ինձ , զի
 ի քեզ յուսացաւ անձն իմ :

Ի հովանի թեւոց քոց յուսացայց , մինչև
 անցցէ անօրէնութիւնն :

Աղաղակեցի առ աստուած բարձրեալ ,
առ աստուած բարերար իմ :

Առաքեաց յերկնից , և կեցոյց զիս . եդ
ի նախատինս , որք կօխէին զիս :

Առաքեաց ան զողորմութիւն և զճշմար-
տութիւն իւր . և փրկեաց զանձն իմ ՚ի
միջոյ գազանաց , զի ննջէի ես խռովեալ :
Որդւոց մարդկան ատամունք իւրեանց
զէն և նետք են , և լեզուք նոցա որպէս
զսուր սուսերի :

Բարձրեալ ես դու յերկինս աստուած , և
յամենայն երկրի են փառքքո :

Որոգայթ պատրաստեցին ոտից իմոց . խո-
նարհ արարին զանձն իմ . փորեցին առաջի
իմ խորխորատ , և անկան ինքեանք ՚ի նոյն :
Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած , պառ-
ւաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս ա-
սել քեզ փառք իմովք :

Օղբէիք փառք իմ , զարթիք սաղմոսիւք
և օրհնութեամբ . և ես զարթեայց ա-
ռաւօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ ՚ի ժողովուրդս տէր ,
և սաղմոս ասացից քեզ յազինս :

Սեծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողորմութիւն
քո , մինչեւ յամպս ճշմարտութիւն քո :
Բարձրեալ ես դու յերկինս աստուած , և

յամենայն երկրի են փառք քո :

Տունք ժգ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԷ .

Ի հապարած . Ռ' ապախաներ . յարշանադիր .
Սաղմոս Դաւիթ :

Թէ արդարեւ զարդարութիւն խօսէիք ,
և ուղիղս դատէիք որդիք մարդկան :
Քանզի և արդ իսկ 'ի սրտի ձերում զա-
նօրէնութիւն գործէք յերկրի . զանիրա-
ւութիւն ձեռք ձեր նիւթեն :

Օտար եղեն մեղաւորք 'ի մօրէ . խաբե-
ցան յարգանդէ , և խօսեցան զսուտ :
Սրտմտութիւն նոցա ըստ նմանութեան
օձի . որպէս իժի և քարբի , զի խցեալ է
զականջս իւր :

Օհ մի լուիցէ նա զձայն թովչի ճարտարի ,
և մի առցէ զդեզ 'ի դեղատուէ իմաստնոյ :
Ըստուած փշրեցէ զատամունս նոցա 'ի
բերանս իւրեանց , և զժանիս առիւծուց
խորտակեաց տէր :

Նարդ եղիցին նոքա որպէս ջուր՝ զի հե-
ղանի . 'ի լարել աղեղան նորա տկարացին
որպէս մոմ զի հալի , և սպառեցին :

Նկաւ հուր՝ և ոչ տեսին զարե . մինչեւ
'ի միտ առեալ էր զփուշս իւրեանց . որպէս

դժնիկ բարկութիւն կենդանւոյն կիզցէ զնս :
Ուրախ եղիցի արդարն՝ յորժամ տեսցէ
զհատուցումն . և զձեռս իւր լուսացէ
յարեան մեղաւորի :

Եւ ասացէ մարդ . թէ արդարեւ գուցէ
ստուղ արդարոյ . և է աստուած որ դա-
տի զնոսա յերկրի :

Տունք ժ : Գորղայս լռ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԸ :

Ի խաբարս . մի ապականէր . յար յանգիւր , Սաղ-
մոս Դաւթի . ի ծամանակի զէ առաջեաց Սա-
ւա-ն , և պաշարեաց զպոռն նորա , զի ապանցէ զնա :

Փրկեա զիս ի թշնամեաց իմոց ան , յայն-
ցանէ որք յարուցեալ են ի վերայ իմ ,
ապրեցո զիս .

Փրկեա զիս յայնցանէ , որք գործեն զանո-
րէնութիւն . յարանց արիւնահեղաց ապ-
րեցո զիս :

Որսալ զանձն իմ կամեցան , և հասին ի
վերայ իմ հզօրք :

Ոչ մեղք իմ և ոչ յանցանք . առանց մե-
ղաց ընթացայ և ուղիղ եղէ :

Չարթիր ընդ առաջ իմ , և տես դու
տէր զօրութեանց աստուած իսրայէլի :

Նայեաց և այց արա ամենայն հեթանոսաց . մի ողորմիր ամենեցուն , այք գործեն զանօրէնութիւն :

Պարձցին ընդ երեկոյս . սովեսցին որպէս շունք , և շրջեսցին զքաղաքաւ :

Նոքա զօղանջեսցեն բերանօք իւրեանց , և սուր է ՚ի շրթունս նոցա :

Իսկ արդ ո՞վ լուաւ զայս . զի դու տէր ծիծաղեսցիս զնոքօք , և արհամարհեսցես զամենայն հեթանոսս :

Օ զօրութիւն իմ առ քեզ պահեցից . զի աստուած օգնական իմ է :

Ա՛յ իմ , ողորմութի՛նք կանխեսցէ առ իս . և աստուած իմ ցուցցէ ինձ ՚ի թշնամիս իմ :

Այ՛ սպանաներ զնոսա . զի մի՛ մոռացին զժողովուրդս քո :

Յրուեա զնս զօրութեամբ քով , և ընկճեա զնոսա , զի դու ես պաշտպան իմ տէր :

Անգլք բերանոյ նոցա և բանք շրթանց նց , ընկլցին նք յամբարտաւանութիւն իւրեանց :

Յանէծս և ՚ի ստութիւնս մատնեսցին , ՚ի կատարածի բարկութեան սպառեսցին , և մի՛ գտցին :

Պիտացեն՝ զի աստուած տիրէ յակորայ և ամենայն ծագաց երկրի :

Պարձցին ընդ երեկոյս , սովեսցին որպէս

շունք, և շրջեսցին զքաղաքաւ :
 Նոքա սփռեսցին յուտել. ապա թէ ոչ
 յազեսցին, արտնջեսցեն :
 Եւ օրհնեցից զօրհնութիւն տեառն, և ցրն
 ծաղայց առաւօտուց յողորմութեւ քում :
 Օխ եղեր իմ պաշտպան և տուն ապաւի-
 նի, յաւուր նեղութեւ իմոյ օգնական իմ :
 Քեզ սաղմոս ասացից՝ աստուած ապաւին
 իմ. աստուած ողորմութեան իմոյ :

Տունք իա :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԹ .

Սաղմոս Դաւիթի . արշանագիր . ՚ի կապարած, զա-
 ռանցելոյ ժամանակաց առ ուսմանէ, ՚ի ժամանակի
 զի հրէիք արար նա զԲիշաֆեթա և զԱսորեստանն Սո-
 փոլայ, և ՚ի Եւրոպիէն հարկանէր Յովնի ընդ աշ-
 արից յերկրասան հաղարս :

Աստուած մերթեցեր և աւերեցեր զմեզ .
 բարկացար, և գթասցիս ՚ի մեզ :

Հարթեցեր զերկիր, և խռովեցուցեր զսա-
 բժշկեա զհարուածս նր, զի սասանեցաւ :
 Յուցեր ժողովրդեան քում խստութիւն .
 և ետուր ըմպել մեզ գինի յիմարութեան :
 Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ասո-
 րեսցին յերեսաց աղեղան :

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո, կեցո աջով

քով, և լուր մեզ :

Աստուած խօսեցաւ 'ի սրբօւթէ իւրմէ .
ցնծացայց բարձր եղէց , բաժանեցից ըզ-
սիւքէմ , և զհովիտսն յարկաց չափեցից :
Իմ է գաղայագ , և իմ է մանասէ , եփրեմ :

Հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

Յուդայ թագաւոր իմ , մովաբ աւաղան
յուսոյ իմոյ :

Եդովմէ ուղղեցից զգնացս իմ , և ինձ
այլազգիք հնազանդ եղեն :

Ո՞տարցէ զիս 'ի քաղաք ամուր , կամ ո՞վ ա-
ռաջնորդեսցէ ինձ մինչև ցեղոմ :

Եթէ ոչ դու աստուած , որ մերժեցեր
զմեզ , և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր :
Տուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութեան , զի
ընդունայն է փրկութիւն մարդոյ :

Աստուծով արասցուք զօրութիւն , և նա ար-
համարհեսցէ զայնոսիկ ոյք նեղեն զմեզ :
Տունք ժգ .

ՍԱՆԾՈՍ Կ .

Ի Կապարած . ընդ օրհնութիւնն :

Սաղմոս Դաւիթի :

Լուր աստուած աղօթից իմոյ , և նայեա
սէր յաղօթս իմ :

Ի ծագաց երկրի կարդացի առ քեզ , մինչ

ի վաստակիլ սրտի իմոյ :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս . առաջնորդե-
ցեր ինձ , և իմ եղեր յոյս , և աշտարակ
հզօր եղեր ինձ յերեսաց թշնամւոյն :
Բնակեցայց ես ի յարկս քո յաւիտեան , և
ծածկեցայց ընդ հովանեաւ թեւոց քոյ :
Դու ան լուար աղօթից իմոյ . ետուր ժա-
ռանգութիւն , ոյք երկնչին յանուանէ
քումմէ :

Ըւուրս յաւուրս յաւելեր թագաւորի ա-
մաց նորա , աւուրս ազգոց մինչև յազգս :
Կայ և մնայ յաւիտեան առաջի աստուծոյ
ողորմութիւն և ճշմարտութիւն , ոյք
խնդրեն ի նմանէ :

Ըյսպէս սաղմոս ասացից անուան քում
յաւիտեանս յաւիտենից , և տաց քեզ
զաղօթս իմ օր ըստ օրէ :
Տունք ը : Գոբզայս խբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԱ .

Ի Կաթարած . Դ վերայ ԻԴԷԼԻՄԻԱՅ :
Սաղմոս Դաւիթի :

Բայց միայն աստուծոյ հնազանդ լեր ան-
ձըն իմ , զի ի նմանէ է ինձ փրկութիւն :
Նա է աստուած իմ և փրկիչ իմ . ապա-

Լէն իմ, զի մի սասանեցայց առաւել :
 Մինչեւ յերբ յառնէք ՚ի վերայ մարդոյ՝
 սպանանել ամենեքեան , որպէս յորմոյ

Թիւրելոյ և ՚ի ցանկոյ մերժելոյ :

Բայց միայն զպատիւ իմ խորհեցան մեր-
 ժել յինէն , և ընթացան ՚ի ծարաւս իւ-
 րեանց :

Բերանօք իւրեանց օրհնէին , և սրտիւք
 անիծանէին :

Բայց սակայն աստուծոյ հնազանդ լեր
 անձն իմ, զի ՚ի նմանէ ինձ համբերութի :
 Նա է աստուած իմ և փրկիչ իմ, ապա-
 ւէն իմ զի մի սասանեցայց :

Յաստուծոյ է զօրութիւն իմ և փառք
 իմ. ան օգնուէ իմոյ , յոյս իմ առ ան է :

Յուսացարուք ՚ի նա ան ժողովք ժողո-
 վերդոյ . սփռեցէք առաջի նորա զսիրտս
 ձեր , զի ան օգնական է մեր յաւիտեանս
 ժամանակաց :

Սակայն ընդունայն են որդիք մարդկան .
 սուտ են որդիք մարդկան . ՚ի կշիռս իւ-
 րեանց մեղանչեն , և ինքեանք յունայնու-
 թեան են ՚ի միասին :

Սի յուսայք յանիրաւութիւն , յափշտա-
 կութեան մի ցանկայք . և մեծուի թէ ա-
 ռուիւ դայցէ , մի յօժարեցին սիրտք ձեր :

Սիանգամ խօսեցաւ աստուած, և եր-
կուս զայս լուաք:

Յաստուծոյ է զօրութիւն, և քո տէր ու
զօրմութիւն. և դու հատուցանես իւ-
րաքանչիւր ըստ գործոց նոցա:
Տունք ժգ:

ՍԱՂՄՈՍ ԿԲ.

Սողոմոն Դաւիթի. Տիկերեւ նախէր նա յա-
նապարի անդ Հրէաստանի:

Լստուած աստուած իմ, ես առ քեզ ա-
ռաւօտ առնեմ. ծարաւեաց առ քեզ հո-
գի իմ. քանիպատիկ եւս և մարմին իմ:
Որպէս երկիր անապատ և անջուր. ուր
ոչ գոյ 'ի նմա ճանապարհ:

Լսապէս 'ի սուրբս երեւեցայց քեզ, տե-
սանել ինձ զզօրութիւն քո և զփառս քո:
Վասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո
քան զկեանս իմ. և շրթունք իմ գովես-
ցեն զքեզ:

Լսապէս օրհնեցից զքեզ 'ի կեանս իմ, և
յանուն քո համբարձից զձեռս իմ:
Որպէս 'ի ճարպոյ պարարտութենէ լցցի
անձն իմ, շրթամբք ցնծութեամբ օրհ-
նեսցէ զքեզ բերան իմ:

Օհ թէ յիշէի զքեզ յանկողնի իմում.

ընդ առաւօտս կանխեալ խօսէի ընդ քեզ :
Օ,ի եղեր իմ օգնական , 'ի հովանի թե-
ւոց քոց ցնծացայց :

Եկն զկնի քո անձն իմ , և զիս ընկալաւ աջ
քո . և նոքա 'ի նանիր խնդրեցին զանձն իմ :
Սոցեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի . մատ-
նեսցին 'ի ձեռս սրոյ , և բաժինք աղուի-
սուց եղիցին :

Թագաւոր յուսացաւ 'ի տէր , գովեսցին
ամբեան՝ ոյք երդնուն նովաւ . խցցին բե-
րանք այնոցիկ՝ ոյք խօսէին զանիրաւուի :
Տունք ժա :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԳ .

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաւիթի :

Լուր աստուած աղօթից իմոց յաղաչել
ինձ առ քեզ . յերկիւղէ թշնամւոյն փըր-
կեա զանձն իմ :

Օ՛ածկեսցես զիս 'ի ժողովոց չարաց , 'ի
բաղմութէ՝ ոյք գործեն զանօրէնութի :
Ոյք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս իւ-
րեանց . լարեցին զաղեղունս իւրեանց յի-
րըս դառնութեան :

Չգել 'ի գաղտնիս այնոցիկ՝ ոյք ուղիղ են
սրտիւք . յանկարծակի ձգեսցեն 'ի նոսա ,
և մի երկիցեն :

Ոյք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբա-
նրս չարութեան . խորհեցան թագուցա-
նել ինձ որոգայթ , և ասացին ոչ տեսա-
նէ զայս տէր :

Քննեցին զանօրէնութիւն , պատրաստե-
ցան 'ի քննել զքննութիւն :

Սատիցէ այր 'ի խորութիւն սրտի իւրոյ ,
և բարձր եղիցի աստուած :

Նետք տղայոց եղեն վէրք նոցա . տկարա-
ցան 'ի նոսա լեզուք նոցա , և խռովեցան
ամենեքեան՝ ոյք հայէին ընդ նոսա :

Երկեալ ամ մարդ , 'ի պատմել զգործս աս-
տուծոյ . և զարարածս նորա 'ի միտ առին :

Ուրախ եղիցի արդար 'ի տէր , և յուսա-
ցի 'ի նա . նովաւ գովեսցին ամենեքեան ,

ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Տունք ժ : Գորշայս լդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԴ .

Ի կապարած . Սաղմոս Դաւիթ : Օրհնաւիտ ե-
լեֆայի՝ ելեկեկե և ժողովրդեանն , յորժամ 'ի
պանդխտութենէն կասեին ելանել :

Քեզ վայելէ օրհնութիւն աստուած 'ի
սիօն . և քեզ տացին աղօթք յերուսաղէմ :
Լուր աղօթից իմոց , զի առ քեզ ամենայն

մարմին եկեսցէ :

Բանք անօրինաց զօրացան 'ի վերայ մեր . և
զամբարշտութիւնս մեր դու քաւեսցես :
Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար , և բը-
նակեսցին 'ի գաւիթս քո :

Եւ ցցուք մեք 'ի բարութիւն տան քո . սք է
տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ :

Եւ ուր մեզ աստուած փրկիչ մեր , յոյս ամե-
նայն ծագաց երկրի , և որ 'ի ծով հեռի :

Ո սպտրաստէ զլերինս զօրութեամբ իւ-
րով . և զգեցեալ է զօրութիւն :

Ո խռովեցուցանէ զմեծութիւն ծովու ,
և զձայն ալեաց նորա ցածուցանէ :

Խռովեսցին հեթանոսք , և երկիցեն բնա-
կիւք երկրի 'ի նշանաց քոց :

Յերս առաւօտու՝ ընդ երեկոյս զուարճա-
ցին . հայեցար յերկիր՝ արբեցուցեր զնա ,

և բազում արարեր զմեծութիւն նորա :

Պետն աստուծոյ լի եղեւ ջուրք . սպտ-
րաստ արարեր զկերակուր նորա , զի այս-
պէս է սպտրաստութիւն :

Օձկօս նորա արբեցուցեր , և բազում ա-
րարեր զարմօիս նորա :

Ի ցօղեւ նորա զուարթ եղիցի բոյս նորա .
օրհնեսցի սասկ տարւոյ քաղցրութիւն քոյ :

Իաշտք քո լցին պարարտութիւն . պարար-

տասցին գեղեցկութիւնք անասպատի :
Բլուրք զցնծութիւն զգեցցին , և զգեց-
ցին խոյք մաքեաց :

Հովիտք բազում արասցեն զցորեան , ա-
ղաղակեսցեն և օրհնեսցեն :

Տունք ժղ :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԵ .

Ի Խապարած . Սաղմոս Դաւիթ . յարո-լիւն :

Աղաղակեցէք առ աստուած ամենայն եր-
կիր . սաղմոս ասացէք անուան նորա , և
տուք զփառս օրհնութեան նորա ,

Ասացէք աստուծոյ , որպէս զի ահեղ են
գործքք . Ի բազում զօրութեան քում
ստեցին քեզ թշնամիք քո :

Ամենայն երկիր երկիրպագցեն քեզ . սաղ-
մոս ասացեն քեզ , և սաղմոս ասացեն
անուան քում :

Եկայք և աեսէք զգործս աստուծոյ . որ-
պէս զի ահեղ են խորհրդով քան զամենայն
որդւոց մարդկան :

Ո գարծոց զծովն Ի ցամաք . և ընդ գե-
տրս անցին ոտանաւորք :

Անդ ուրախ եղիցուք մէք Ի նա , որ տի-
րէն զօրութեամբ իւրով յաւիտենից :

Աչք նորա Ի հեթանոսս հային , ոյք դատ-

ցուցին զնա, մի բարձրասցին յանձինս
իւրեանց :

Օրհնեցէք հեթանոսք զաստուած մեր .
լսելի արարէք զձայն օրհնութեան նորա :
Լսն որ ետ զանձն իմ 'ի կեանս, և ոչ ետ
դողութիւն ոտից իմոց :

Փորձեցեր զմեզ աստուած և քննեցեր,
որպէս և քննի արծաթ :

Իջուցեր զմեզ յորոգայթ, եդեր զնեղու-
թիւն 'ի թիկունս մեր. և անցուցեր ըզ
մարդիկ 'ի վերայ գլխոց մերոց :

Լնցաք մէք ընդ հուր և ընդ ջուր, և
հաներ զմեզ 'ի հանգիստ :

Ստից 'ի տուն քո պատարագօք. տաց քեզ
զուխտ իմ, զոր խոստացան քեզ չրթունք
իմ, զոր բերան իմ խօսեցաւ 'ի նեղութե :
Օղջակէզս Բաղդադիցս մատուցից քեզ
խոյովք և խնկովք, և քեզ մատուցից
զուարակս և նոխազս :

Եկայք լուարուք ինձ և պատմեցից ձեզ
ամենեքեան՝ ոյք երկնջիք յաստուծոյ, զոր
ինչ արար անձին իմոյ :

Եւ նա բերանով իմով կարդացի. և բար-
ձր արարի զնա լեզուաւ իմով :

Օմեղս թէ տեսանէի 'ի սրտի իմում, մի
թէ լսէր ինձ տէր :

Վասն այսորիկ լուաւ ինձ աստուած , և
նայեցաւ ի ձայն խնդրուածաց իմոց :
() Բննեալ է անձ որ ոչ ի բացեայ արար
զաղօթս իմ , և ոչ զողորմութի իւր յինէն :
Տունք թթ .

ՍԱՂԾՈՍ ԿԶ .

Ի խաբարս . ընդ օրհնութիւնս . Սաղմոս երգոց :
Ընդ ողորմեա մեզ և օրհնեա զմեզ , երևե-
ցո զերեսս քո ի մեզ . և ողորմեա մեզ :
Ղանաչել յերկրի զճանապարհս քո , յազի-
նքս ամենայն զփրկուածիւնս քո :
Խոստովանեղիցին առ քեզ ժողովուրդք անձ .
խոստովանեղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամբ :
Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն ազինք , զի
դու դատես զժողովուրդս ուղղութիւն . և
ազգաց երկրի դու առաջնորդես :
Խոստովանեղիցին առ քեզ ժողովուրդք անձ ,
գոհացին զքէն ժողովուրդք ամենայն :
Երկիր ետ զպտուղ իւր , և օրհնեաց ըզ-
մեզ աստուած աստուած մեր :
Ըստուած մեր օրհնեսցէ զմեզ . և ի նմա-
նէ երկիցեն ամենայն ծագք երկրի :

Տունք է . Գորղայս իբ .

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաւիթ :

Յարիցէ աստուած՝ և ցրուեսցին ամենայն թշնամիք նորա , փախիցեն ատելիք նորա յերեսաց նորա :

Որպէս պակասի ծուխ՝ պակասեսցին . որպէս հալի մոմ առաջի հրոյ , այնպէս կորիցեն մեղաւորք յերեսաց աստուծոյ :
Ըրդարք ուրախ եղիցին՝ և ցնծասցեն առաջի նորա , և զուարճասցին յուրախութեան իւրեանց :

Օրհնեցէք զաստուած մեր և սաղմոս ասացէք անուան նորա . ճանապարհ արարէք այնմիկ՝ որ նստի ընդ արեւմուտս , և տէր է անուն նորա :

Յնծասցեն առաջի նորա , և խառովեսցին յերեսաց նորա :

Որ հայրն է որբոց և դատաւոր այրեաց , աստուած ՚ի տեղւոյ սրբութեան իւրոյ :
Ըստուած բնակեցուցանէ զմիակրօնս ՚ի տան , և հանէ զկապեալս քաջութեամբ իւրով . սոյնպէս և զդառնացողս՝ որք բնակեալ են ՚ի գերեզմանս :

Ըստուած ընդ ելանելն քո առաջի ժողովրդեան քո , ընդ անցանելն քո ընդ անա-

պատ՝ երկիր շարժեցաւ :

Քանզի և երկինք ցօղեսցին յերեսաց աստուծոյ ՚ի սինայէ առաջի այ իսրայէլի :
 | Ինձրեւ կամաց պատրաստեցեր աստուած ժառանգութեան քում, թէպէտ և հիւ
 ւանդացաւ, սակայն դու հաստատեցեր
 զնա, և գաղանք քո բնակեսցին ՚ի նմա :
 Պատրաստ արարեր քաղցրութեամբ քով
 աղքատի աստուած, տէր տացէ զբան,
 ոյք աւետարանեն զօրութիւն բազմաւ :
 Թագաւոր զօրութեանց սիրելոյ, գե
 ղեցկութիւն տան քո բաժանեալ յաւա
 րի, թէպէտ և ննջեցիք ՚ի մէջ վիճակաց :
 Թեւք աղաւնոյ արծաթասլաւ, և թիկ
 նամէջ նորա ՚ի գոյն ոսկոյ :

| գումարել երկնաւորին զթագաւորս ՚ի
 վերայ նորա, ձիւնասցին ՚ի սաղմոն :
 | Եառն աստուծոյ լեառն սլարարտ, լեառն
 մածեալ, լեառն սլարարտ, և զի՞նչ կար
 ծէք լերինք հպարտացեալք :

| Եառն, ընդ որ հաճեցաւ աստուած բը
 նակիլ ՚ի նմա, քանզի և տէր իսկ բնա
 կեսցի ՚ի նմա իսպառ :

Կառք աստուծոյ բիւրապատիկք, հազարք
 ուղղիչք, և տէր ՚ի նոսա ՚ի սինէ սրբո
 թեան իւրոյ :

Եւ 'ի բարձունս և գերեաց զգերութիւն .
էառ աւար՝ բաշխեաց պարգեւս և ետ
որդւոց մարդկան . քանզի թերահաւա-
տից ևս բնակեալ եղիցին 'ի նմա :

Տէր աստուած օրհնեալ՝ օրհնեալ տէր
զօրհանապաղ , առաջնորդեսցէ մեզ աստ-
ուած փրկիչ մեր :

Աստուած մեր աստուած կենարար , և 'ի
աեառնէ են ելք մահու :

Բայց սակայն աստուած փշտեսցէ զգլու-
խըս թշնամեաց մերոց . և զհերն կարճ-
նովին , ոյք գնան յանօրէնութե իւրեանց :

Ասաց տէր՝ 'ի խորոց անդնդոց դարձու-
ցից , և 'ի միջոյ ժանեաց զայն 'ի դուրս
կորզեցից :

Արպէս թացցի ոտն քո յարեան , և լեզուք
չանց քոց յարենէ թշնամեաց քոց :

Երեւեցան գնացք քո աստուած . գնացք
աստուծոյ թագաւորին մերոյ սրբոյ :

Կանխեցին իշխանք հանել զօրհնութիւն
'ի մէջ կուսանաց և գովաց :

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զաստուած , և ըզ
տէր յաղբերացն իսրայէլի :

Անդ բենիամին 'ի սղայութե զարմանալի ,
իշխանք յուդայ առաջնորդք նորա՝ իշխանք
զաբուղոնի , և իշխանք նեփթաղիմայ :

Հրամայեա աստուած զօրութեամբ քով .
 զօրացո զայս , զոր հաստատեցեր 'ի մեզ :
 Ի տաճարէ քումմէ յերուսաղէմէ քեզ
 մատուցեն թագաւորք զսլատարագս :
 Սաստեա 'ի դազան եղեգան , 'ի ժողով
 զուարակաց և 'ի դասս երնջոց :
 Խոտեսցին այնոքիկ՝ որք ընտրեալ են ար-
 ծաթով . ցրուես զհեթանոսս , և ոյք կա-
 մին ընդ պատերազմ :
 Եկեսցեն հրեշտակք յեգիպտոսէ . հնդի-
 կըք յառաջագոյն ձեռնտու լիցին առ ան-
 թագաւորութիւնք երկրի օրհնեցէք զան-
 Լ սաղմոս ասացէք աեառն :
 Ղանապարհ արարէք այնմիկ , որ նստի
 յերկինս երկնից ընդ արեւելս :
 Ահա տացէ զձայն իւր 'ի ձայն զօրութե .
 և տուք զփառս աստուծոյ :
 Ի վերայ իսրայելի մեծվայելչութիւն նր .
 և զօրութի նորա մինչեւ յամպս երկնից :
 Սքանչելի է աստուած 'ի վերայ սրբոց իւ-
 րոց , աստուած իսրայելի :
 Նա տացէ զօրութիւն հաստատութեան
 ժողովրդեան իւրոյ . օրհնեալ է ան :

Տունք ԼԸ :

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաւթի . Վասն զառանցելոցն :

Կեցո զիս աստուած , զի հասին ջուրք
յանձն իմ . ընկլայ ես ՚ի խորս անդնդոց ,
ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ :

Եկի ես ՚ի խորս ծովու , և շրջանք ընկրղ-
մեցին զիս :

Վ աստակեցայ ես առ աղաղակել , և կեր-
կերեցաւ կոկորդ իմ :

Նուաղեցան աչք իմ առ յուսալ ինձ առ-
տէր աստուած իմ :

Բազումք եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ , ոյք
ատէին զիս ՚ի տաքապարտուց :

Օգրացան յիս թշնամիք իմ և ատելիք իմ
՚ի նանիր . ինչ զոր ոչ յափշտակեալ էի ,
տուժէի նոցա :

Աստուած դու ծանեար զանդգամութիւն
իմ , և յանցանք իմ ՚ի քէն ոչ ծածկեցան :
Սի ամաչեացեն վասն իմ , ոյք համբերեն
քեզ տէր տէր զօրութեանց . մի պատկա-
ռեցին վասն իմ , ոյք խնդրեն զքեզ
աստուած իսրայելի :

Վ ասն քո համբերինախառանաց , և ծած-
կեաց ամօթ զերեսս իմ :

Օտար եղէ ես յեղբարց իմոց , և հիւր

որդուց մօր իմոյ :

Նախանձ տան քո եկեր զիս , և նախա-
տինք նախատչաց քոց անկան 'ի վերայ իմ :
Խոնարհեցուցի սլահօք զանձն իմ , և ե-
ղեն ինձ այս նախատինք . արարի զհան-
դերձս իմ քուրձ , և եղէ առակ նոցա :
Օ , ինէն խորհէին , ոյք նստէին առ դրու-
նըս . զիս այսն առնէին , ոյք ըմպէին ըզ-
դինի :

Ես յաղօթս կայի առ քեզ տէր 'ի ժամա-
նակ ընդունելի :

Աստուած 'ի բազում ողորմութեան քում
լուր ինձ , 'ի ճշմարտութիւն փրկուէ քո :
Այրեցո զիս 'ի կաւոյ , զի մի' ընկլայց .
ապրեցայց ես յատելեաց իմոց , և 'ի խո-
րոց ջուրց բազմաց :

Այլ ընկլցեն զիս պտոյտք ջուրց , և մի' ըն-
կրկմեսցեն զիս անդունդք խորոց . և ջըր-
հոր մի' կափուսցէ զբերան իւր 'ի վի' իմ :
Լուր ինձ տէր , զի քաղցր է ողորմութի'
քո . ըստ բազում գթութեան քում հայ-
եալիս , և մի' դարձուցաներ զերեսս քո
'ի ծառայէ քումմէ . զի նեղեալ եմ ես ,
վաղվաղակի լուր ինձ :

Հայեա յանձն իմ և փրկեա զիս և վասն
թշնամեաց իմոց ապրեցո զիս :

Օ, ի դու գիտես զնախատինս իմ, զամօթ
իմ և զպատկառանս իմ:

Եւ աջի քո են ամենայն նեղիչք անձին ի-
մոյ, նախատանաց համբեր սիրտ իմ և
Թշուառութեան:

Այն ունէի՝ թէ որ տրտմեսցի ընդիս, և
ոչ որ էր, և մխիթարիչ ինձ որ ոչ գտաւ:
Ետուն ի կերակուր ինձ լեղի, և ի ծա-
րաւ իմ արբուցին ինձ քացախ:

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յորո-
գայթ, ի հատուցումն և ի գայթակղումն:
Խաւարեսցին աչք նոցա, զի մի տեսցեն,
և զթիկունս նոցա հանապաղ կորացո:
Արկցես ի վերայ նոցա զբարկութիւնքս.
և սրտմտութիւն բարկութեան քո հաս-
ցէ ի վերայ նոցա:

Եղիցին բնակութիւնք նոցա աւերակ, և
ի յարկս նոցա մի որ իցէ՝ որ բնակիցէ:
Օ, ի զոր դու հարեր՝ հալածեցին, և ի
վերս ցաւոց իմոց յաւելին:

Դիւր զմեզս ի վերայ մեղաց նոցա, զի մի
մտցեն յարդարութիւնքս:

Յնջեսցին նոքա ի գպրութենէ քումմէ-
կենաց, և ընդ արդարս քո մի գրեսցին:

Աղքատ և ցաւած եմ ես, վրկութիւնքս
Լատուած ընկալցի զիս:

Օրհնեցից զանուէն այ իմոյ օրհնութիւն , և
բարձր արարից զնա դուլութիւն :

Հաճոյ եղիցի աստուծոյ քան զորթ մա-
տաղ , որ բերէ զեղջիւրս և զկճղակս :

Տեսցեն աղքատք և ուրախ եղիցին . խընդ-
րեցէք զնո՛ս , և կեցցեն անձինք ձեր :

Օ ի լուսաւ տէր տնանկաց , և զկապեալքս
իւր ոչ արհամարհեաց :

Օրհնեսցեն զնա երկինք և երկիր , ծով և
ամենայն որ զեռայ ՚ի նոսա :

Աստուած փրկէ զսիօն , և շինեսցին քա-
ղաքք հրէաստանի . շինեսցեն բնակեսցեն
և ժառանգեսցեն ՚ի նմա :

Օլաւակ ծառայից քոց հաստատեսցի անդ .
և ոյք սիրեն զանուէնքո , բնակեսցեն ՚ի նմա :

Տունք ԼԵ :

ՍԱՂՄՈՍ Կ Թ .

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաւիթի՝ առ ՚ի յիշատակ Կե-
կելոյ զնա պետէն :

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց , և տէր
յրնկերել ինձ փութա :

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին , ոյք խնդրե-
լին զանձն իմ . դարձցին յետս և ամաչե-
ցեն , ոյք խորհէին ինձ չար :

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք , ոյք

ասէին ինձ վաշ վաշ :
 Յնճասցեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենե-
 քեան , ոյք խնդրեն զքեզ տէր :
 Ասասցեն յամենայն ժամ՝ մեծ է ան , և
 ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո :
 Այս աղքատ և տնանկ եմ , աստուած օգ-
 նեա ինձ . օգնական և փրկիչ իմ ես և
 դու տէր իմ՝ մի՛ յամենար :
 Տունք զ : Գորզայս խո :

ՍԱՂՄՈՍ Հ :

Ի հապարած որդոցն Յովնաթայ . յեպ ասու-
 նոյ Գերո-լէանն Սաղմոս Դաւ-ի :

Ի քեզ տէր յուսացայ , մի՛ ամաչեցից յա-
 լիտեան . յարդարութեան քում փրկեա
 և ապրեցո զիս :

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո , և կեցո զիս :
 Եր իմ աստուած ասլաւէն , և տեղի ա-
 մուր կեցուցանել զիս . զի հաստատութի
 իմ և ասլաւէն իմ դու ես :

Աստուած իմ , փրկեա զիս 'ի ձեռաց մե-
 ղաւորի , 'ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի :
 Դու ես համբերութիւն իմ աէր , տէր
 յոյս իմ 'ի մանկութենէ իմմէ :

Ի քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ , յու

բովայնէ մօր իմոյ դու ես ասպաւէն իմ,
 և առ 'ի քէն է օգնուի իմ յամենայն ժամ:
 Որպէս զի նշաւակ եղէ ես բազմաց . և
 դու օգնական իմ և հզօրիչ իմ:

Եւ ցցի բերան իմ գովութեամբ . որպէս
 օրհնեցից զփառս քո , զօրհանապաղ զմեծ-
 վայելչութիւնս քո :

Ո՛ր ընկենուր զիս տէր 'ի ժամանակս ծե-
 րութեան . 'ի պակասիլ զօրութեան իմոյ
 մի թողուր զիս :

Ասացին թշնամիք իմ ինձ . և որք պաշա-
 րեցին զանձն իմ , խորհեցան 'ի միասին և
 ասացին :

Աստուած եթող զնա , հալածեսցուք և
 հասցուք նմա , զի ոչ ոք է որ փրկէ զնա :

Աստուած իմ , մի հեռի առնիր յինէն .
 և աստուած յօգնել ինձ նայեաց :

Ամաչեսցեն և պակասեսցին՝ ոյք չարախօս-
 կային զանձնէ իմմէ . զգեցցին զամօթ և
 զպատկառանս՝ ոյք խնդրէին ինձ չար :

Եւ յամենայն ժամ յուսացայց . և յաւե-
 լից յօրհնութիւնս քո :

Բերան իմ պատմեսցէ զարդարութիւնս
 քո , զօրհանապաղ զգովութիւնս քո :

Որպէս ոչ թէ խարդախութիւն ինչ գի-
 տէի դպրութեան . այլ մտից 'ի զօրութեան

տեառն . և տէր յիշեցի զարդարութիւն
նրա քո միայն :

Ըստուած իմ, ուսուցեր զիս 'ի մանկու
թենէ իմմէ . և ցարդ ևս պատմեցից զար-
դարութիւնս քո :

Սինչեւ յալեւորիլ և 'ի ծերանալ, ասու-
ուած իմ մի թողուր զիս :

Սինչեւ պատմեսցի բազում քո ազգի ա-
մենայնի որ գալոցն է :

Օգորութիւնս քո և զարդարութիւնս
քո մինչեւ 'ի բարձունս զոր արարեր մե-
ծամեծս, աստուած ո՞նման է քեզ :

Որչափ ցուցեր ինձ նեղութիւն բազում
և չարչարանս, դարձեալ մխիթարեցեր
զիս, և 'ի խորոց անդնդոց երկրի հաներ
զիս :

Յաճախեցեր զգորութիւնս քո, դարձար
և մխիթարեցեր զիս, և 'ի խորոց երկրի
միւսանգամ հաներ զիս :

Արդ և ես խոստովան եղէց քեզ 'ի պատ-
րաստութիւն սաղմոսաց ճշմարիտդ ամ .
սաղմոս ասացից քեզ օրհնութեամբ սուր-
բըդ իսրայէլի :

Յնճասցեն շրթունք իմ յորժամ սաղմոս
ստիցեմ քեզ, և անձն իմ զոր փրկեցեր :
Եւս և լեզու իմ զօրհանապաղ խօսես :

ցի զարդարութիւնս քո :

Ի ժամանակի որպէս յամօթ լիցին և ա-
մաչեացեն , ոյք խնդրէին ինձ չար :
Տունք իղ :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԱ .

Ի Սողոմոն Սաղմոս :

Լստուած զիրաւունս քո արքայի տուր , և
զարդարութիւնս քո որդւոյ Թադաւորի :
Դատել զժողովուրդս քո արդարութե ,
և զաղքատս քո իրաւամբք :

Լռցեն լերինք զխաղաղութիւն ժողովրդ-
դեան , և բլուրք զարդարութիւն :

Իրաւ արացէ աղքատաց ժողովրդեան և
կեցուցէ զորդիս անանկաց , և խոնար-
հեցուցէ զամբարտաւանս :

Կացցէ և մնացէ ընդ արեւու յառաջ
քան զլուսին աղգէ մինչեւ յաղգ :

Իջէ որպէս զանձրեւ ՚ի վերայ գեղման ,
որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր :

Օգտեսցի յաւուրս նորա արդարութի ,
բազում խաղաղութիւն՝ մինչեւ կատա-
րեսցի լուսին :

Տիրեսցէ նա ՚ի ծովէ մինչեւ ՚ի ծով , ՚ի
գետոց մինչեւ ՚ի ծագս աշխարհի :

Լռաջի նորա նախ հնդիկք անկցին , և

Թշնամիք նորա հող կերիցեն :

Թագաւորք Թարսսի և կղզեաց պատարա-
գըս մատուցեն նմա . Թագաւորք արաբայ

և սաբայ պատարագս բերցեն նմա :

Երկիրպագցեն նմա ամ Թագաւորք երկ-
րի , և ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա :

Օ՛ի փրկեաց զաղբատն 'ի ձեռաց հզօրի .
զաղբատն և զտնանկն , որոց ոչ է իւր օգ-
նական :

Անխայեսցէ նա յաղբատն և 'ի տնանկն և
զանձինս տնանկաց կեցուցէ . 'ի վաշխից
չարաց փրկեսցէ զանձինս նոցա :

Պատուական է անուն նր առաջինց . կեց-
ցէ , և տացի նմա յոսկւոյն արաբացւոց :

Յաղօթս կացցեն առ նա յամենայն ժամ,
և զօրհանապազ օրհնեսցեն զնա :

Եղիցի հաստատութիւն ընդ ամենայն եր-
կիր , և 'ի վերայ գլխոց լերանց :

Բարձրացի քան զլիբանանս պտուղ նր՝ և
ծաղկեսցի 'ի քաղաքի տն ուն խոտ երկրի :

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւիտեան,
զի յառաջ քան զարեւ է անուն նորա :

Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի ,
և ամենայն ազինք երանիցեն նմա :

Օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի որ առ-
նէ սքանչելիս միայն , և օրհնեալ է անուն

սուրբ փառաց նորա յաւիտեան . լըցի փառօր
նորա ամենայն երկիր . եղիցի եղիցի :

Տունք ի : Գոբզայո խղ :

Կանոնո Գոբզայո է : Սաղմոս Ժէ :

Տունք մձ :

ԱՂՕԹՔ ԱՆՆԱՅԻ ՄՕՐՆ ՍԱՄՈՒԷԼԻ

մ . Թաճ . ք :

Հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի տէր , և բարձրացաւ եղջիւր իմ յաստուած փրկիչ իմ : Բնդարձակեցաւ բերան իմ 'ի վերայ թշնամեաց իմոց . ուրախ եղէց 'ի փրկուէ քում : Օ ի ոչ գոյ սուրբ որպէս զտէր , և ոչ արդար որպէս զաստուած մեր , և չիք սուրբ բաց յաստուծոյ մերմէ :

Այլ պարծիք և մի խօսիք զամբարտաւանըս , և մի ելլէ ընդ բերանս ձեր բան հպարտ մեծաբանութեան :

Եւ աստուած գիտութեանց՝ տէր աստուած պատրաստէ իւրով իմաստութեամբ զգիտութիւն յարարածըս իւր :

Հզօրաց հաստ աղեղունք թուլացան , և տկարք վառեցան զօրութեամբ :

Յազք և լիք հացիւ նուաղեցան , և քաղցեալք լցին զերկիր :

Ամուլն ծնաւ եօթն, և բաղմածինն նը-
ւաղեցաւ 'ի ծննդոց :

Տէր մեռուցանէ և տէր կեցուցանէ, ի-
ջուցանէ 'ի դժոխս և հանէ :

Տէր աղքատացուցանէ և տէր մեծացու-
ցանէ . խոնարհ առնէ զամբարտաւանս
մինչեւ յերկիր, և բարձր առնէ զառաւ-
սկալս յաղբեւաց :

Նստուցանէ զնոսա իշխանս ընդ իշխանս
ժողովրդեան, և զաթոռ փառաց ժառան-
դեցուցանէ նոցա :

Պատարէ զուխտս ուխտաւորաց, և օրհ-
նեաց զամս արդարոց :

Օ'ի ոչ թէ իւրով զօրութեամբ զօրանայ
հզօր . այլ տէր տկար առնէ զհակառա-
կորդս իւր . տէր սուրբ է :

Այլ սարճեացի խորհրդականն 'ի խորհուր-
դս իւր . և մի սարճեացի հզօրն 'ի զօ-
րութիւն իւր . և մի սարճեացի մեծն 'ի
մեծութեան իւրում :

Այլ որ սարճին, 'ի տէր սարճեացի . 'ի
խորհուրդս գիտութեան զտէր ճանաչել :

Անեւ զիրաւունս և գործել զարդարու-
թիւն 'ի վերայ երեսաց երկրի :

Տէր եւ յերկինս և որոտաց, և ինքն դա-
տէ առանց բարբառելոյ :

Տայ զօրութիւն թագաւորաց մերոց . և
բարձր առնէ զեղջիւր օծելոյ իւրոյ :
Փառք հօր և որդւոյ և : |

ՄԱՂԹ ԱՆ Բ

Բարձրացաւ եղջիւր իմ յաստուած փրկ
կիչ իմ . հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի տէր
տերամբ և հաւատով :

Մարդասէր տէր , վն սրբուհւոյ անարատի
մօր քոյ և կուսի , և վն խաչի քո պատուա
կանի , ընկալ զաղաչանս մեր , և կեցո զմեզ :

Քարոյ և աղբի՝ Ողորմեա և ի նեղու
թեան իաննայն ,

Ս ասն գտանելոյ մեզ զչնորհս և զողոր
մութիւն 'ի բարերար տեառնէ մերմէ ,

զտէր աղաչեսցուք : Տէր ողորմեա :

Ս ասն փրկելոյ զմեզ 'ի զրպարտութենէ
մարդկան և յորոգայթից սատանայի , զոր :

Ս ասն ամենայն անձանց բրիստոնէից և
տանց հաւատացելոց , զտէր աղա :

Ս ասն որք 'ի լերինս յայրս և 'ի փապարս
բնակեալ են նք հարբն մեր , զտէր աղա :

Ս ասն որք սաղմոսիւք և օրհնութիւ կատար

բեն զամ ժամանակս կենաց իւրեանց , ըզ :
Վասն հոգւոցն հան : Եւ եւս միաբան :
Օյանձինս : Ողորմեաց :

Եւթ :

Գոհանամք զքէն տէր աստուած մեր , որ
զարթուցեր զմեզ 'ի հանգստենէ քնոյ շը-
նորհիւ ողորմութեան քո : Օյարթողմիտս
մեր արդարութեամբ առ քեզ տէր աստ-
ուած մեր , զի տեսցեն աչք մեր զփրկու-
թիւն քո : Եկեսցէ և բնակեսցէ առ մեզ
աստուածութիւն քո , և ողորմութիւն քո
հովանի և պահապան լիցի 'ի վերայ պաշ-
տօնէից քոց : Եւ զմեզ զծառայքս քո ար-
ժանի արա 'ի տուէ և 'ի գիշերի և յամե-
նայն ժամու միշտ խորհիլ 'ի սէր պատուի-
րանաց քոց : Եւ գոհանալով փառաւորել
զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Խաղաղ-բիւն ամենեցոն :

Եսպոծոյ Իրիպագեսցոյ :

Կենդանարար զօրութիւն և աղբիւր ան-
մահութեան , դու ես բրիստոս աստուած

փրկիչ մեր : Ար շնորհեցեր մեզ 'ի մէջ գի-
շերի յառնել և խոստովան լինիլ առ քեզ
վասն իրաւանց և արդարութեան քո : Եւ
այժմ աղաչեմք զքեզ տէր աստուած մեր ,
արա զմեզ արթունս և պատրաստս 'ի
ժամ առաւօտու ընդ սուրբս քո : Եւ ընդ
նոսին գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ
հօր և ընդ հոգւոյդ սրբոյ այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

Սաղման :

Գոհութեամբ և ճշմարիտ խոստովանու-
թեամբ անդադար փառաւորեմք զհայր
և զորդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ
և յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :
() րհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս .
ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Ծախեցին ջճեռս իմ եւ ջորս իմ, եւ թուեցին ջա-
 ճենայն ոսկերս իմ. նոքա հաշեցան եւ տեսին ջիս :

ՍԱՂԽՈՍ ՀԲ :

Սաղմոս 91^{րդ} . օրհնութեան :

Երբեւ զի բարի է խորայելի աստուած ,
և ոյք ուղիղ են սրտիւք :

այց զի իմ փոքր մի ևս սասանեալ էին
նոր , սակաւիկ մի և գայթակղեալ էին
գնացք իմ :

ախանձեցայ ես ընդ անօրէնս , զխաղա-
թիւն մեղաւորաց որպէս տեսանէի ,
զի ոչ գոյր վըէպ մահու նոցա :

աստատուն են տանջանք նոցա , ՚ի վաս-
տակս մարդկան չեն նօքա , և ըստ մարդ-
կան ոչ տանջեսցին :

Ասն այսորիկ կալաւ զնոսա ամբարտա-
ւանութիւն , արկին զիւրեաճքք զամբա-
րըշտութիւն և զանիրաւութի իւրեանց :
Այլք որպէս ՚ի ճարպոյ անիրաւութիւն
նոցա , զի գնացին նօքա ըստ խորհրդոց
սրտից իւրեանց :

Խորհեցան և խօսեցան չարութեամբ , և

զապիրատուութի՛ն ՚ի բարձունս խորհեցան :
Եւ զին յերկինս զբերանս իւրեանց , և ըզ-
լեզուս իւրեանց ածէին զերկրաւ :
Սիսայսորիկ ժողովուրդ իմ դարձցի այս-
րէն . և աւուրք իմ լի կատարեալ գոցին
ի նոսա :

Եւսացին զհարդ գիտաց ան . կամ գուցէ՞
արդեօք գիտութիւն առ ՚ի բարձրելոյն :
Եւսա մեղաւորք են և յաջողեալ է նոցա .
կան և ունին զմեծութիւն աշխարհի :
Եւսացի՛ն ՚ի զուր ուրեմն արդարացուցի ըզ-
սիրտ իմ , լուացից սրբութեամբ զձեռ-
նս իմ . և եղէ ես խոշտանկեալ զօրհանս
սպառ . և կշտամբանք իմ ընդ առաւօտս
իմէպէտ և ասէի՛ն թէ այսպէս պատմեցից
ահաւասիկ յազգ որդւոց քոց՝ որոց և
ուխտեցից :

Ի մօտ եդի , թէ սակայն և այս ջան է ա-
ռաջի իմ , մինչեւ մօտից ՚ի սրբութիւնն
աստուծոյ և ՚ի միտ առից զկատարած նոյն :
Սակայն վասն նենդութեան նոցա տարա-
գիր արասցես զնոսա , և կործանեսցես ըզ-
նոսա յամբարտաւանութեան իւրեանց :
Իսկ զհարդ եղեն յաւեր յանկարծակի . սա-
տակեցան սակասեցան կորեան վասն ա-
նօրէնութեան իւրեանց , և եղեն որպէս

Երազք զարթուցելոց :

Տէր 'ի քաղաքի քում զպատկերս նոցա ա-
նարգեսցես . զի հուր բորբոքեցաւ 'ի սրբ-
տի խմում, և երիկամունք իմ այլագու-
նեցան :

Ես արհամարհեալ եղէ, և ոչ գիտացի .
որպէս զանասուն համարեցայ առաջի քո,
և ես յամենայն ժամ ընդ քեզ եմ :

Կալար զաջոյ ձեռանէ իմմէ, 'ի խորհուր-
դըս քո առաջնորդեցեր ինձ, և փառօք
ընկալար զիս :

Օ, ի՞նչ կայ իմ բնաւ յերկինս, կամ 'ի քէն
զի՞նչ եւս խնդրեցից յերկրի :

Նուաղեցաւ սիրտ իմ և մարմին իմ. ա՜ծ
սրտի իմոյ, բաժին իմ ա՜ծ յաւիտեան :
Լհաւասիկ ոյք հեռի արարին զանձինս
իւրեանց 'ի քէն, կորիցեն . սատակեսցես
զամենեսեան՝ ոյք ապստամբ եղեն 'ի քէն :
Ինձ մերձեալ առ աստուած քարի է, և
դնել առ տէր զյոյս իմ :

Պատմել զամենայն օրհնութիւնս քո, 'ի
դրունս դատեր սիօնի : /
Տունք իդ :

Իմաստութիւն յԱստ:

Ընդէր մերժեցեր ան իսպառ . բարկացաւ
սրտմտութիւնքո՛ր ի վերայ խաչին արօտիքո՛ր :
Յիշեա զժողովուրդքո՛ր , զոր ստացար ի
սկզբանէ . փրկեցեր զվիճակ ժառանգու
թեան քո :

Եւ առն սիօն այս՝ ուր բնակեցար դու ի
սմա , համբարձ զձեռն քո ի վերայ ամ
բարտաւանութեան նոցա իսպառ :
Որ ինչ անիրաւեցաւ թշնամին ի սրբու
թեան քում , պարծեցան ատելիքքո՛ր ի մէջ
բարեկենդանութեան իւրեանց :

Եւ ինչ զնշանս իւրեանց ի նշանս , և ինք
եանք ոչ ծանեան զելլա ի վերուստ :
Որպէս յանոտառի փայտատօք կոտորեցին
զդրունս նորա , ի միասին փայտատօք և
մրձօք կործանեցին զնա :

Եւ յրեցին ի հուր զսրբութիւն քո յերկ
ոի . պղծեցին զխորան անուան քո :
Նսացին ի սիրտս իւրեանց ազգք նոցա ի
միասին , եկայք լռեցուցուք զամենայն
տօնս աստուծոյ յերկրէ :

Նշանս մէք ինչ ոչ տեսաք , և ոչ ևս գուցէ
մարդարէ . և զմեզ ինչ ոք ոչ ճանաչիցէ :

Սինչեւ յերբ ան՝ նախատէ թշնամին ,
բարկացուցանէ հակառակորդն զանուն
սուրբ քո :

Ինդէր դարձուցանես զձեռն քո , և զաջ
քո ի միջոյ ծոցոյ քումմէ խապառ :

Ետուած թագաւոր մեր յառաջ քան ըզ
յաւիտեանս , որ արարեր զփրկութիւն ի
մէջ երկրի :

Դու հաստատեցեր զօրութեամբ քով ըզ
ծով , դու խորտակեցեր զգլուխ վիշապին
ի վերայ ջուրց :

Դու փշրեցեր զգլուխ վիշապին և ետուր
զնա կերակուր զօրացն հնդկաց :

Դու բղխեցուցեր զաղբիւրս և զվտակս .
դու ցամաքեցուցեր զգետս սաստիկս :

Իո է տիւ և քո է գիշեր . զլոյս և զարու
դու արարեր , և դու հաստատեցեր զա-
մենայն սահմանս երկրի . զգարուն և զա-
մառն դու ստեղծեր :

Եւս յուշ լիցի քեզ՝ զի թշնամին նախա-
տեաց զտէրդ . ժողովուրդ անզգամ բար-
կացոյց զանուն սուրբ քո :

Սի մատներ գազանաց զանձն՝ որ խոստո-
վան առնի առ քեզ , և զանձինս տնանկաց
քոց մի մոռանար խապառ :

Հայեաց յուխտ քո , զի լցան տունք ամի-

Հէլոց յերկրի անիրաւութեամբ :
 Սի դարձցի տնանկն ամաչեցեալ . այլ աղ-
 քաաք և տնանկք օրհնեսցեն զանունն քո :
 Արի աստուած և դատեա զդատաստանս
 քո . յիշեա զնախատինո՝ որ յանդգամէն
 զօրհանապաղ :

Սի մոռանար զձայն սլաշտօնէից քոց . ամ-
 բարտաւանութի ատելեաց քոց վերասցի
 հանապաղ :

Տունք իբ : Գոբղայս խղ :

ՍԱՂՄՈՍ 47 .

Ի հապարած . մի՛ ապախաներ . ընդ օրհնո-
 լիւնս :
 Սաղմոս յԱսափ . երգ առ ասորեապոնեայս :

Խոստովան եղիցուք առ քեզ աստուած ,
 խոստովան եղիցուք և կարդասցուք զա-
 նուն սուրբ քո :

Պատմեցից զամենայն սքանչելիս քո . յոր-
 ժամ ժամ առից , ես ուղիղ դատեցից :
 Մաշեցաւ երկիր և ամենայն բնակիչք նո-
 րա , ես հաստատեցի զսիւնս նորա :
 Ասացի անօրինաց , թէ մի՛ անօրինիք . և
 մեղաւորաց , թէ մի՛ բարձրացուցանէք
 զեղջիւրս ձեր :

Սի համբառնայք ՚ի բարձունս զեղջիւրս

ձեր , և մի խօսիք զայն անիրաւութիւնն :
 Օ՛ր ոչ յարեւելից և ոչ յարեւմտից և
 ոչ յանապատէ լերանց . այլ աստուած
 դատաւոր է :

Օ՛պս խոնարհ տունէ , և զսոյն բարձրա-
 ցուցանէ , բաժակ ՚ի ձեռին տեառն գի-
 նի լի անապակ արկեալ . և խոնարհեցու-
 ցանէ յայսմանէ յայս :

Սակայն մրուր նորա ոչ սպառեցի , և
 արբցեն զնա ամենայն մեղաւորք երկրի :
 Ես ցնծացայց յաւիտեան . սաղմոս ասա-
 ցից աստուծոյ յակորայ :

Օ՛ ամենայն եղջիւրս մեղաւորաց փշրեա-
 ցես . և բարձր եղիցի եղջիւր արդարոյ :
 Տունք ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԵ .

Ի իսպարած . ընդ օրհնութիւնս . յի՛ ապականեր :
 Սաղմոս յԱսսի . երգ առ ասորեսպանեայս :

Յայտնի է ՚ի հրէաստանի աստուած . և
 փարայել մեծ է անունն նորա :

Եղեմ ՚ի խաղաղութեան տեղի նորա . և
 բնակութիւնն նորա ՚ի սիօն :

Ընդ խորտակեաց տէր զզօրութիւն աղե-
 ղան , զղէն զսուր և զճակատամարտ :

Ի ուսատու ես դու սքանչելապէս լերան

ցըն յաւիտենից . խո ովեսցին ամենեքեան
որք անմիտք են սրտիւք . ննջեցին զքունս
իւրեանց , և ինչ ոչ գտին :

Ըմենայն արք 'ի մեծութեան ձեռաց իւ-
րեանց , 'ի սաստէ քումմէ աստուած յա-
կոբայ ննջեցին , և ոյք հեծեալ էին 'ի ձիս :
'Ի ու ահաւոր ես . և ով կարէ կալ առա-
ջի քո . որպէս երեւեցար դու յերկնից ,
յայտնի եղեւ բարկութիւն քո :

Երկիր երկեալ և սարսեցաւ ընդ յառնելն
աստուծոյ 'ի դատաստան , ընդ ապրեցու-
ցանել զամենայն հեղս երկրի :

Խորհուրդ մարդկան խոստովան առնին
առ քեզ . և ծածկեալք իմաստութեամբ
օրհնեսցեն զքեզ :

Ուխտս դիք , և կատարեցէք տեառն ւնյ
մերոյ ամենեքեան որք շուրջ էք զնովալ :

Սատուցէք սրտարագս ահաւորին . ոքա-
ղէ զհոգիս իշխանաց , ահաւոր է նա քան
զամենայն թագաւորս երկրի :

Տունք ժ :

ՍԱՂՄՈՍ 42 .

Ի Կապարած . Վասն Իդիթովայ . Սաղմոս Եսայի :

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի . ձայ-
նիւ իմով առ ան , և նայեցաւ առ իս :

Մարտի 1917 թ. Կապարած

Յաւուր նեղութեան իմոյ զաստուած
խնդրեցի ձեռօք իմովք . և 'ի գիշերի ա-
ռաջի նորա ոչ խաբեցայ :

Ոչ կամէր մխիթարել անձն իմ . յիշեցի
զաստուած՝ և ուրախ եղէ . հոգայի , և
նուաղիւր յիս հոգի իմ :

Վամանեցին սրահուց աչք իմ . խռովեցայ
և ոչ խօսեցայ . խորհեցայ զաւուրսն զա-
ռաջինս , և զամսն յաւիտենից յիշեցի :
Խօսեցայ 'ի գիշերի ընդ սրտի իմում . հո-
գայի՝ և տառապէր յիս հոգի իմ :

Սիթէ յաւիտենից մերժեսցէ՞ զիս տէր .
և ո՞չ եւս յաւելլի 'ի հաճիլ և եւս :
Կամ իսպառ արգելցէ՞ զողորմութիւն իւր
յինէն . կամ կատարեաց զբան իւր աղգէ
մինչեւ յաղգ :

Կամ մոռասցի՞ գթալ անձ իմ և եւս . կամ
արգելցէ՞ զգթութիւն իւր բարկութիւն իւրով :
Լսացի՞ թէ այժմ սկսայ . այս է նորոգու-
մըն աջոյն բարձրելոյ :

Յիշեցի զգործս տեառն 'ի սկզբանէ . յի-
շեցի զսքանչելիս նորա :

Խորհեցայ յամենայն գործս քո , և 'ի ձե-
ռագործս քո խորհեցայ :

Ընդ , 'ի սրբութեան են ճանապարհք քո .
ով է անձ մեծ՝ որպէս զաստուած մեր . դու

Եւ աստուած , որ առնես զսքանչելիս :
 Յուցեր ժողովրդեան քում զզօրութիւն
 քո : փրկեցեր բազկաւ քով զժողովուրդս
 քո , զորդիսն յակոբայ և յովսէփու :
 Տեսին զքեզ ջուրք աստուած , տեսին ըզ
 քեզ ջուրք՝ և երկեան . և խորք խռովե
 ցան 'ի ձայնէ ջուրց բազմաց :
 Չայն ետուն ամսք , քանդի և նետք քո
 գնան 'ի ձայնէ որոտալոյ քո անուի :
 Երեւեցան փայլատակունք քո տիեզե
 րաց , խռովեցաւ և դողաց երկիր :
 Ծովու են ճանապարհք քո , և շաւիղք
 քո 'ի ջուրս բազումս , և հետք քո ոչ
 երեւին :
 Եւ զնորդեցեր որպէս խաչին ժողովր
 դեան քո 'ի ձեռն մովսէսի և ահարօնի :
 Տունք ժը : Գոբղայս և :

ՍԱՂՄՈՍ ՀԵ .

Իմաստութիւն յԱստի :

Նայեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ . խո
 նարհեցուցէք զունկն ձեր 'ի բանս բերա
 նոյ իմոյ :

Բացից առակաւ զբերան իմ , և խօսե
 ցայց զառակս 'ի սկզբանէ :

Որպէս լուաք՝ և ծանեաք զայս, և հար-
բըն մեր պատմեցին մեզ:

Ոչինչ ծածկեցաւ յորդւոց նոցա յազգ-
յայլ, պատմել զօրհնութիւնս տեառն,
զղօրութիւն և զսքանչելիս իւր զոր արար:
Հաստատեաց զվկայութիւն իւր առ յա-
կոբ, և օրէնս եդ 'ի վերայ իսրայելի:
Որ ինչ միանգամ պատուիրեաց հարցն մե-
րոց, ցուցանել զայս որդւոց իւրեանց,
զի ծանիցեն յազգ յայլ:

Որդիք որք ծնանին, յարիցեն և պատմե-
ցեն զայս որդւոց իւրեանց. զի դիցեն
առ աստուած զյոյսս իւրեանց, և մի մե-
ռասցին զգործս աստուծոյ:

Օպատուիրանս նր խնդրելով խնդրեսցեն.
և մի եղիցին որպէս և հարբն իւրեանց:
Ազգ չար և դառնացող. ազգ որ ոչ ուղ-
ղեաց զսիրտ իւր, և ոչ հաստատեաց առ
աստուած զհոգի իւր:

Որդիք եփրեմի լիաճիգք և սնդաճիգք. յա-
ւուր պատերազմի կապարճս դարձուցին:
Ոչ կացին նոքա յուխտի տեառն, և ըստ ի-
րաւանց նորա ոչ կամեցան գնալ:

Մոռացան զերախտիս նորա և զսքանչե-
լիսն՝ զոր եցոյց նոցա:

Առաջի հարց նոցա զոր արար զսքանչելիս

իւր յերկրին եգիպտացւոց և 'ի դաշտին
տայանս : :

Իհերձ զծովն՝ և անցոյց զնոսա . և կա-
ցոյց զջուրսն որպէս 'ի տիկս :

Առաջնորդեաց նոցա ամպով 'ի տուէ , և
զամենայն գիշեր 'ի լոյս հրոյ :

Իհերձ զվէմն յանասպատին , և ետ ըմպել
նոցա որպէս 'ի խորոյ մեծէ :

Իհան զջուրսն 'ի վիմէն , և հոսեաց որ-
պէս զգետս զջուրսն :

Սակայն յաւելին 'ի մեղանչել , և ևս բար-
կացուցին զբարձրեալն յանջրդի :

Փորձեցին զաստուած 'ի սիրտս իւրեանց ,
'ի խնդրել զկերակուր անձանց իւրեանց :

Տրոնջեցին զայ և ասացին . մի թէ կարո՞ղ
իցէ անձ պարաստել սեղան յանասպատի :

Քանզի հարկանէր զվէմն՝ և հոսէին ջուրք ,
և վտակք խաղային 'ի նմանէ :

Ազէ հա՞ց ևս կարասցէ տալ նա մեղ . կամ
պատրաստեսցէ սեղան ժողովրդեան իւրոյ :

Վասն այսորիկ լուաւ զոյս տէր , և յապա-
ղեաց . հուր բորբոքեցաւ 'ի յակովք , և

բարկութիւն ել 'ի վերայ իսրայէլի :

Օ,ի ոչ հաւատացին յաստուած , և ոչ
յուսացան 'ի փրկութիւն նորա :

Հրաման ետ ամպոց 'ի վերուստ , և ըզ-

դրունս երկնից եբաց, և տեղեաց ՚ի նո-
սա զմանանայ ՚ի կերակուր :

Օհաց երկնից ետ նոցա . զհաց հրեշտա-
կաց կերան մարդիկ . և իջոյց ՚ի նոսա զկե-
րակուր ՚ի լիութիւն :

Եհան զհողմն հարաւոյ, և էած զօրու-
թեամբ իւրով զհիւսիսիւ :

Տեղեաց ՚ի նոսա միս որպէս զհող . որպէս
զաւաղ ծովու զթռչունս թեւաւորս :

Լարկ ՚ի մէջ բանակի նոցա, և շուրջ ըզ-
վրանօք նոցա :

Կերան և յագեցան յոյժ . և զցանկութիւն
նոցա ետ նոցա . և ոչինչ կարօտ եղեն ՚ի
ցանկութենէ իւրեանց :

Սինչդեռ կերակուրք ՚ի բերանս իւրեանց
էին, բարկութիւն յայ ել ՚ի վերայ նոցա :

Սպան զբազումս ՚ի նոցանէ, և զընտիր
ընտիրս իսրայէլի սատակեաց :

Յայսմ ամենայնի մեղան և ևս . և ոչ հա-
ւատացին սքանչելեաց նորա :

Պակասեցան յունայնութեան աւուրք նո-
ցա, և ամբ նոցա փութապէս անցին :

Յորժամ սսրանանէր զնոսա, խնդրէին ըզ-
նա . դառնային և առաւօտ առնէին առ
աստուած :

Յիշեցին՝ զի աստուած օգնական էր նոց .

աստուած բարձրեալ փրկիչ էր նոցա :

Սիրեցին զնա բերանօք իւրեանց , և լեզուօք իւրեանց ստեցին նմա . և սիրտք նոցա ոչ էին ուղիղք ընդ նմա , և ոչ հաւատացին ուխտի նորա :

Այլ նա ինքն գթած էր . քաւէր զմեղս նոցա , և ոչ ասպականէր :

Յաճախէր դարձուցանել զբարկուի իւր . և ոչ բորբոքէր զամենայն սրտմտուի իւր :

Յիշեաց՝ թէ մարմին են նոքա . հոգի որ ելանէ , այլ ոչ եւս դառնայ :

Քանիցս անգամ դառնացուցին զնա յանաստի . և բարկացուցին զբարձրեալն յանջրդի :

Դարձան և փորձեցին զաստուած , և ըզսուրբն խրայելի զայրացուցին :

Ոչ յիշեցին զձեռն նորա , յաւուր յորում փրկեաց զնոսա 'ի ձեռաց նեղչաց նոցա :

Այլ արար զնշանս և զարուեստս իւր յերկրին եգիպտացւոց և 'ի դաշտին տայանու :

Դարձոյց յարիւն զգետս նոցա , և զանճրեւս նոցա , զի մի արբցեն :

Աւաքեաց 'ի նոսա շանաճանճ և եկեր ըզնոսա . և գորտիւ ասպականեաց զնոսա :

Եւ ժանկոյ զստուղս նոցա , և զլաստակրս նոցա մարախոյ :

Եհար կարկտիւ զայգիս նոցա, և զթգե-
նիս նոցա եղեմամբ:

Սատնեաց ՚ի կարկուտ զանասունս նոցա,
և զստացուածս նոցա հրով դատեաց:

Ըռաբեաց ՚ի նոսա զսրտմտութի բարկու-
թեան իւրոյ, զսրտմտութիւն զբարկու-
թիւն և զնեղութիւն:

Ըռաբեաց ՚ի նոսա տանջանս ՚ի ձեռն հը-
րեշտակի չարի, և գիմեցոյց ՚ի նոսա ըզ-
սրտմտութիւն բարկութեան իւրոյ:

Ոչ անխայեաց ՚ի մահուանէ զանձինս նո-
ցա, և զանասունս նց ՚ի մահ մատնեաց:

Եհար զամանդբանիկս եգիպտացւոց, զըս-
կիզըն ամ վաստակոց նոցա ՚ի յարկս քամայ:

Հորդան ետ ոն խաշին ժողովրդեան իւ-
րոյ, և եհան զնոսա ոն զհօտ յանապատ:

Ըռաջնորդեաց նոցա յուսով, և ոչ եր-
կեան, և զթշնամիս նոցա ծով ծածկեաց:

Եհան զնոսա ՚ի լեառն սրբութեան իւրոյ,
՚ի լեառն այն՝ զոր ստացաւ աջ նորա:

Սերժեաց յերեսաց նց զհեթանոսս, և վի-
ճակեցոյց ՚ի նս զվիճակ ժառանգուէ իւ-
րոյ, և բնակեցոյց ՚ի յարկս նց զազգն ինքի:

Փորձեցին դառնացուցին զամբ բարձրեա-
լըն, և զվկայութիւն նորա ոչ սղահեցին:

Դարձան խոսորեցան որպէս և հարբն իւ-

բեանց . դարձան և եղեն որպէս զաղեղն
թիւր :

Պարձեալ բարկացուցին զնա 'ի բագինս
իւրեանց , և դրօշելովք իւրեանց նա-
խանձ արկին նմա :

Ի ուաւ աստուած , և արհամարհեաց ըզ-
նոսա , և անարգեաց յոյժ զխորայել :

Սերժեաց յիւրմէ զխորանն 'ի սելով , ըզ-
խորանն՝ զոր բնակեցոյց 'ի մէջ մարդկան :

Սատնեաց 'ի գերուի զզօրութիւնս նոցա .
և զգեղս նոցա 'ի ձեռս թշնամեաց նոցա :

Արգել 'ի սուր զժողովուրդ իւր . և ըզ-
ժառանգութիւն իւր անտես արար :

Օ երիտասարդս նոցա եկեր հուր . և վասն
կուսանաց նոցա ոչ ոք սգացաւ :

Քահանայք նոցա անկան 'ի սուր . և զայ-
րիս նոցա ոչ ոք էր՝ որ լայր :

Չարթեալ որպէս 'ի քնոյ տէր , որպէս
հզօր զի թափէ զգինի :

Եհար յետս զթշնամիս իւր , և նախատի-
նրս յաւիտենից արար զնոսա :

Սերժեաց նա զխորանն յովսէփու , և
զազգն եփրեմի նա ոչ ընտրեաց :

Այլ ընտրեաց նա զազգն յուդայ , զլեա-
ռըն սիօն , զոր և սիրեաց :

Եինեաց ուն միեղջերուի զսրբութիւն նր ,

յերկրի հաստատեաց զնա յաւիտեան :
 Բնորեաց զդաւիթ ծառայ իւր , և ընկա-
 լաւ զնա 'ի հօտէ խաշանց . 'ի վերջին ծը-
 նելոցն ընկալաւ զնա :

Հովուել զյակոբ ծառայ իւր , և զհօրա-
 յէլ ժառանգութիւն իւր :

Արածէր զնն իմաստունք սրտի իւրոյ . յան-
 մեղութի ձեռաց իւրոց առաջնորդէր նց :
 Տունք հգ .

ՍԱՂՄՈՍ ՀԸ .

Սաղմոս յԱսաի :

Ա՛յ մօին հեթանոսք 'ի ժառանգութիւն
 քո . պղծեցին զտաճար սուրբ քո :

Արարին զերուսաղէմ որպէս զհիւղս մըր-
 գապահաց . արկին զդիակունս ծառայից
 քոց գէշ թռչնոց երկնից , և զմարմինս
 սրբոց քոց գազանաց երկրի :

Հեղին զարիւն նոցա ոմ ջուր շուրջ զե-
 րուսաղէմաւ . և ոչ ոք էր որ թաղէր զնս :
 Եղաք մեք նախատինք դրացեաց մերոց .
 ծաղը և այսն կատականաց այնոցիկ , որք
 շուրջ էին զմեօք :

Անչեւ յերբ տէր՝ բարկանաս դու իս-
 պառ . բորբոքեցի ոմ հուր նախանձ քո :

Հեղ զբարկութիւն քո 'ի վերայ ազգաց՝
որք զքեզ ոչ ճանաչեցին, 'ի վերայ թագա-
ւորաց՝ որք զանուն քո ոչ կարդացին, զի
կերին զյակօր և զտեղի նորա աւերեցին ։
Այն յիշեր զմեզս մեր զառաջինս, վաղվազ
եկեսցէ առ մեզ ողորմութիւն քո տէր,

զի աղքատացաք յոյժ ։

() Գնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր վասն
փառաց անուան քոյ ։

Տէր փրկեա զմեզ և քաւեա զմեզս մեր
վասն անուան քոյ ։

Այն երբէք ասացեն 'ի հեթանոսս, թէ
ո՛ւր է աստուած նոցա ։

Այլ յայտնի ինչ լիցի 'ի վն հեթանոսաց
առաջի աչաց մերոց, առ 'ի խնդրել զվրէժ
արեան ծառայից քոց՝ որ և հեղաւ ։

Ասցէ առաջի քո հեծութիւն կապելոց,
լստ մեծութեան բազկի քո շահեա դու
զորդիս սպանելոց ։

Հասո դրացեաց մերոց եօթնապատիկ 'ի
ծոց նոցա, զնախատինս իւրեանց զոր նա-
խատեցին զքեզ տէր ։

Այն ժողովուրդք և խաշն արօտի քոյ, խոս-
տովան եղիցուք առ քեզ յաւիտեան, ազգէ
յազգ սլատմեսցուք զօրհնութիւնս քո ։

Տունք ժգ ։

Ի Կապարած . Ի վերայ զառնեղէլոյն վկայութիւնս .

Սաղմոս Աստուծոյ . Ի վերայ երկնայոցն :

Որ հովուեսդ իսրայելն՝ նայեաց , որ առաջնորդես որպէս խաչին յովսէփոս :

Որ նստիս ի բրովքէս՝ յայտնեսց առաջի եփրեմի , բենիամինի և մանասէի :

Օգարթո զզօրութիւնս քո , և եկ ի կեցուցանել զմեզ :

Աստուած զօրութեանց , դարձո զմեզ . երեւցո զերեսս քո ի մեզ , և կեցցուք :

Տէր աստուած զօրութեանց , մինչև յերբ բարկանաս յաղօթս ծառայից քոց :

Չամբեցեր մեզ հաց արտասուաց , և արբուցեր մեզ արտասուս չափով :

Արարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոց , այսին կատականաց թշնամեաց մերոց :

Աստուած զօրութեանց , դարձո զմեզ . երեւցո զերեսս քո ի մեզ , և կեցցուք :

Այգի յեգիպտոսէ փոխեցեր . հաներ ըզհեթանոսս՝ և զնոսա տնկեցեր , և առաջնորդեցեր նմս :

Հաստատեցեր զարմատս նորա՝ և ելից զերկիր . ծածկեաց զերինս հովանի նորա , և բարուհակ նորա զմայրս աստուծոյ :

Չգետաց զորութիւնը մինչեւ 'ի ծով . մինչեւ
'ի գետս են շառաւիղք նորա :

Բնդէն քակեցեր զցանկ նորա , և կլթեն
զնա անցաւորք ճանապարհի :

Լպականեաց զնա խող անսառի , և երէ
վայրի արածեցաւ 'ի նմա :

Ը զօրութեց , դարձ հայեաց յերկնից և
տես . այց արա այգւոյս սյսմիկ , և դար-
ման տար սմա , զոր տնկեաց աջ քո :

Ի վերայ որդւոյ մարդոյ՝ զոր զօրացուցեր
զնա 'ի քեզ . այրեցեալ 'ի հուր և աւե-
րեալ . 'ի սաստէ քումմէ կորիցէ :

Եղիցի ձեռն քո 'ի վերայ առն , աջ քո 'ի
վերայ որդւոյ մարդոյ , զոր զօրացուցեր
զնա 'ի քեզ :

Ոչ եւս 'ի բացեայ եղիցուք մեք 'ի քէն .
կեցուսցես դու զմեզ , և զանուն քո տէր
կարդասցուք :

Լստուած զօրութեանց , դարձո զմեզ . ե-
րեւեցո զերեսս քո 'ի մեզ , և կեցցուք :
Տունք ժը :

ՍԱՂՄՈՍ 2 .

Ի Խաւարած . վասն հնչանայ . Սաղմոս յԱստի .
հինգերորդ շաբաթոց :

Յնծացէք առ աստուած , օգնական է մեր .

աղաղակեցէք առ աստուած յակորայ :
 Առէք սաղմոս , և տուք օրհնութիւն , սաղ-
 մոս ասացէք նմա 'ի ձայն քաղցրութեան :
 Փող հարէք 'ի գլուխս ամսոց , յաւուր նը-
 շանաւորի տարեկանաց մերոց :
 Հրաման է այս իսրայէլի , և իրաւունք
 են աստուծոյ յակորայ :

Վկայութիւնն յովսէփու՝ զոր եղբնդ նը-
 մա , որպէս ելանէր նա յերկրէն եգիպտա-
 ցւոց , լեզու զոր ոչ գիտէր՝ լուաւ :
 Իբաց արար 'ի բեռանց զթիկունս նորա ,
 և զձեռս նորա յորթ և 'ի թի ծառայելոյ :
 Ի նեղութեան կարգացեր առիս՝ և փրկե-
 ցի զքեզ . լուայ քեզ 'ի գաղտնութենէ
 մըրկին , և փորձեցի զքեզ 'ի վերայ ջուր-
 ցըն հակառակութեան :

Եւր ժողովուրդ իմ՝ և վկայեմք քեզ . և
 իսրայէլ՝ թէ լուիցես ինձ :

Սի եւս եղիցին քեզ անքաւ ժամայնք .
 և մի երկիրապառանիցես դու ան օսարի :
 Ես եմ տէր աստուած քո՝ որ հանի ըզ-
 քեզ յերկրէն եգիպտացւոց . բաց զբե-
 րան քո՝ և լից գդա :

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում ,
 և իսրայէլ յիս ինչ ոչ նայեցաւ :

Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ կամաց

սրտից իւրեանց . զի գնացին նորա ըստ
կամս անձանց իւրեանց :

Օի թէ ժողովրդեան իմոյ լուեալ էր
ինձ , կամ իսրայէլի զձանապարհս իմ գը-
նացեալ էր :

Արպէս զոչինչ խոնարհ արարեալ էր իմ
զթշնամիս նորա , և 'ի վերայ նեղչաց նո-
րա արկեալ էր զձեռն իմ :

Թշնամիք տեառն ստեցին նմա , և եղի-
ցին ժամանակք նոցա յաշխարհի :

Կերակրեաց զնոսա 'ի պարարտութէ ցո-
րենոյ , և 'ի վիմէ մեղր յագեցոյց նոցա :
Տունք ժղ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԱ .

Սաղմոս Եսայի .

Ըստուած եկաց 'ի ժողովս աստուծոց , և
'ի միջի նոցա դատէր զնոսա :

Սինչեւ յերբ դատէք անիրաւութեամբ ,
և ակն առնուք մեղաւորաց :

Դատ արարէք որբոյն և այրւոյ , իրաւու-
նըս արարէք տնանկին և խոնարհի :

Ապրեցուցէք զաղքատն և զանանկն , 'ի
ձեռաց մեղաւորի փրկեցէք զնոսա :

Աչ իմացան և ոչ 'ի միտ առին , 'ի խաւարի
գնացին , և շարժեցան ամհիմունք երկրի :

Եւ ասացի՝ Թէ աստուածք իցէք, կամ
որդիք բարձրելոյն ամենեքեան :
Գուք ահաւադիկ որպէս զմարդիկ մեռա-
նիք, և որպէս զմի յիշխանաց անկանիք :
Ըրի աստուած, և դատեա զերկիր. զի դու
ժառանգեսցես զամենայն հեթանոսս :
Տունք Ը՛ Գորդայս ծք :

ՍԱՆԽՈՍ ԶԲ.

(Օրհնո-Լի-ն. Սաղմոս Եսայի :

Աստուած ո՞քեզ նմանիցի. մի լուեր և
մի դադարիւր աստուած :

Օի ահա Թշնամիք քո գոչեցին, և ատե-
լիք քո համբարձին զգլուխս իւրեանց :

Ի վերայ ժողովրդեան քո խորամանկեցին
զգլտուլթիւն. խորհեցան ՚ի վերայ սրբ-
բոց քոց և ասացին :

Եկայք սատակեսցուք զնոսա յազգաց, և
մի յիշեցի անուն իսրայէլի և եւս :

Խորհեցան միաբանութեամբ ՚ի միասին
և վասն քո ուխտ արարին :

Բանակք եղովմայեցւոց և իսմայելացիք :
մովաբ և հագարացիք :

Գեբաղ՝ ամօն՝ ամաղէկ, և այլազգիքն
մենայն բնակչօքն հանդերձ ծուրայ :

Նաև ասուր եկեալ էր ընդ նոսա , ամբն
սոքա զօրավիգն էին որդւոցն զովոայ :
Արա զնն որպէս զմադիամ , որպէս զսիսա-
րայ , և որպէս զաբին 'ի ծործորսն կիսոնի :
Սատակեցան նոքա յականս դովրայ , և ե-
ղեն որպէս զաղբ երկրի :

Արա զիշխանս նց որպէս զօրէբն , զէբն ,
զղէբէէ , և զսաղմանա , և զամ իշխանս նց :
Ոյք ասացին՝ ժառանգեսցուք 'ի մեզ ըզ
սրբուծիւն աստուծոյ :

Աստուած իմ՝ արա զնոսա որպէս զանիւ ,
և որպէս զեղէգն առաջի հողմոյ :

Որպէս հուր՝ զի այրէ զանտառս , որպէս
բոց՝ զի կիզու զլերինս :

Այսպէս հալածեսցես զնոսա մրրկաւ քով ,
և բարկուծք քով խռովեցուսցես զնն :

Իից զերեսս նոցա անարգանօք , և խընդ-
րեսցեն զանուն քո տէր :

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յաւիտեանս
յաւիտենից , և ամօթալից կորիցեն :

Օանիցեն զի անուն քո տէր է , և դու մի-
այն բարձրեալ ես 'ի վր ամ երկրի :

Տունք ժլ :

Ի Կապարած . Կան Կնյանայն . որդեայն Կորիայ :
Սաղմոս Դաւիթի :

Որպէս սիրելիք են յարկք քո տէր զօրութեանց . ցանկայ և փափաքի անձն իմ 'ի
գաւիթս քո :

Սիրտ իմ և մարմին իմ ցնծասցեն առ
աստուած կենդանի :

Քանզի ճնճղուկ եգիպ իւր տուն . և
տատրակ զբոյն՝ ուր դիցէ զձագս իւր :

Սեղան քո տէր զօրութեանց , թագաւոր
իմ և աստուած իմ :

Երանի ամցն՝ որ բնակեալ են 'ի տան ան .
յաւիտեանս յաւիտենից օրհնեսցեն զքեզ :

Երանեալ է այր՝ որոյ օգնութի իւր 'ի քէն
է . ելս եդ 'ի մտի իւրում 'ի հովտէս տրաւ
մութեան 'ի տեղւոջ՝ յորում ուխտեաց :

Օրհնութիւն ստասցի՝ որ զօրէնս դնէ .
գնասցէ նա 'ի զօրութենէ 'ի զօրութիւն .

և երեւեսցի ան հրեշտակաց 'ի սիօն :

Տէր աստուած զօրութեանց՝ լուր աղօ-
թից իմոց . ունկնդիր աստուած յակոբայ :

Բնդունող ես դու մեր . տես աստուած
և նայեաց յերեսս օծելոյ քոյ :

Վասն զի լաւ է ինձ մի օր 'ի գաւիթս

քո , քան զհազարս :

Ինտրեցի ես ընդ աղբ գալ 'ի տան աստու-
ծոյ առաւել , քան բնականալ 'ի յարկա-
մեղաւորաց :

Օղորմութիւն և զճմարտութիւն սի-
րէ տէր անմեր . զչնորհս և զփառս տացէ :
Տէր ոչ պակաս առնէ զօղորմութիւն իւր
յայնցանէ , որ գնան յանբծութեան :
Տէր աստուած զօրութեանց , երանեալ
է այր՝ որ յուսայ 'ի քեզ :
Տունք ժդ :

ՍԱՂԾՈՍ ԶԴ .

Ի խաարած . որդ-ոյն կորխայ . Սաղմոս Դաւիթ :
Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո , և դար-
ձուցեր զգերութիւն յակոբայ :
Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քոյ .
և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա :
Լռեցուցեր զան սրտամտութիւնս քո , և
դարձար 'ի բարկութենէ սրտամտութե քո :
Դարձ առ մեզ աստուած փրկիչ մեր , և
դարձո զսրտամտութիւնս քո 'ի մէնջ :
Այլ յաւիտեան բարկանար մեզ տէր , և մի-
ձգեր զբարկութի քո ազգէ մինչև յազգ :
Աստուած դու դարձեալ կեցուսցես զմեզ .
և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի 'ի քեզ :

Յոյց մեզ տէր զողորմութիւնս քո, և ըզ
փրկութիւնս քո տուր մեզ:

Լուաք զինչ խօսի տէր աստուած մեր,
խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան
իւրոյ առ սուրբս իւր, և առ այնոսիկ՝ ոյք
դարձեալ են առ նա սրտիւք:

Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկ-
կութիւնն նորա. բնակիլ փառաց նորա
յերկրի մերում:

Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն պատա-
հեսցին. արդարութիւն և խաղաղու-
թիւն համբուրեսցին:

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ. արդա-
րութիւն յերկնից երեւեցաւ:

Տէր տացէ զբաղցրութիւն, և երկիր մեր տա-
ցէ զպտուղ իւր. արդարութիւն առաջի նր
դնասցէ. դիցէ ՚ի ճանապարհի զգնացս իւր:
Տունք ժբ: Գորդայս խդ:

ՍԱՂՄՈՍ ԶԵ:

Սաղմոս Դավիթի. Ալմի. երեւոյ:

Խոնարհեցո տէր զունկն քո և լուր ինձ.
զի ազքատ և տնանկ եմ ես:

Պահեա զանձն իմ նբ տէր. և փրկեա ըզ
ծառայս քո ամ իմ, որ ՚ի բեզ յուսացայ:

Ողորմեա ինձ տէր, զի առ քեզ աղաղակեցի զօրհանապազ. ուրախ արա զանձն ծառայի քո, զի առ քեզ տէր համբարծի զանձն իմ:

Օհ դու տէր քաղցր և ուղիղ ես, բազում ողորմ առ ամենեսեան, որք կարդան առ քեզ:

Ունկնդիր տէր աղօթից իմոց, և նայեա ՚ի ձայն խնդրուածաց իմոց:

Յաւուր նեղութեան իմոյ կարդացի առ քեզ, և լուար ինձ:

Ոչ ոք է նման քեզ յաստուածս տէր, և ոչ ոք է որպէս զգործս քո:

Օ, ամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեօցեն և երկիրպագցեն առաջի քո, և փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան:

Սե՛ծ ես դու տէր, և առնես սքանչելիս, և դու միայն ես աստուած:

Ղռաջնորդեա ինձ ՚ի ճանապարհի քում, և գնացից ՚ի ճշմարտութեան քում, և ուրախ եղիցի սիրտ իմ յերկնչիլ յանուանէ քումմէ:

Խոստովան եղէց առ քեզ տէր աստուած իմ բոլորով սրտիւ իմով, փառաւոր արարից զանուն քո յաւիտեան:

Սե՛ծ եղև ՚ի վիճ իմ ողորմութի քս տէր, և

փրկեցեր զանձն իմ 'ի դժոխոց ներքնոց :
 Ը՛ծ, անօրէնք յարեան 'ի վերայ իմ, և ժռ-
 շովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ
 համարեցան զքեզ ան առաջի իւրեանց :
 Այլ դու տէր անձ իմ, գթած ես և ողոր-
 մած, երկայնամիտ բազում ողորմ և ճշմա-
 րիտ . նայեա առ իս և ողորմեա ինձ :
 Տուր զօրութի ծառայի քո . կեցո զօրդի
 աղախնոյ քո, և արա առ իս նշան բարութե :
 Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն . զի դու
 տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս :
 Տունք ժղ :

ՍԱՂՄԱՍ 22 .

Սաղմոս օրհնոթեան . որդոյն Կորնայ :

Հիմունք նորա 'ի լեառն սուրբ նորա . սի-
 րէ տէր զդրունս սիօնի առաւել քան զա-
 մենայն յարկսն յակորայ :
 Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո, ահա
 ւադիկ քաղաքդ աստուծոյ :
 Յիշեցի զահաբ և զբաբիլոն՝ ոյք ճա-
 նաչեն զիս . ահա այլազգիք և ծուր և
 ժողովուրդք հնդկաց, սոքա եղեն անդ :
 Սիօնի ասի մայր, և մարդ ծնաւ 'ի նմա .
 և ինքն հիմունս էարկ 'ի նմա բարձրեալն :
 Տէր սլատմեսցէ գրովք ժողովրդեան, իշ-

խանացս այսոցիկ՝ ոյք եղեն անդ :
 Արպէս զի ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենե-
 քեան , որոց բնակութիւն 'ի քէն է :
 Տունք զ :

ՍԱՂԾՈՍ ԶԻ .

Ի Կապարած . Հասն Մաշաղէլա իմաստ-
 երդաբանի եման իմաստ-
 Տէր աստուած փրկութեան իմոյ , 'ի տուէ
 կարդացի և գիշերի առաջի քո :
 Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր , խո-
 նարհեսցի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ :
 Օ ի լցաւ չարչարանօք՝ անձն իմ , և կեանք
 իմ 'ի դժոխս մերձեցան . և համարեցայ
 ես ընդ այնոսիկ , որք իջանեն 'ի գուբ :
 Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի ,
 և 'ի մեռեալս ազատ :
 Այ՛ զվիրաւորս , որք ննջեն 'ի գերեզմանս :
 Օ որս գու ոչ յիշեցեր , նորա 'ի ձեռանէ
 քումմէ մերժեցան :
 Եղին զիս 'ի գբի ներքնումն՝ 'ի խաւարի
 և 'ի ստուերս մահու :
 Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո ,
 զամենայն զբօսանս քո ածեր 'ի վերայ իմ :
 Հեռի արարեր յինէն զծանօթս իմ . և ե-
 դին զիս նշաւակ իւրեանց :

Սատնեցայ և ոչ ելանէի . աչք իմ տկա-
րացան յաղքատութենէ :

Աղաղակեցի առ տէր զօրհանապաղ , և
համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Սիթէ մեռելոց առնիցե՞ս զսքանչելիս քո .
կամ բժիշկք յարուցեա՞ն՝ խոստովան առ-
նիցին առ քեզ :

Սիթէ պատմեսցե՞ որ երբէք 'ի գերեզմա-
նի զողորմութիւնս քո , կամ զճշմարտու-
թիւնս քո 'ի կորստեան :

Սիթէ ճանաչիցի՞ն 'ի խաւարի սքանչելիք
քո , կամ արդարու՞իք յերկիր մոռացեալ :
Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի . առաւօ-
տու աղօթք իմ ժամանեսցեն առ քեզ :
Ընդէր տէր մերժես զանձն իմ , կամ դար-
ձուցանես զերեսս քո յինէն :

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես 'ի մանկու-
թենէ իմմէ . 'ի բարձրութենէ խոնարհե-
ցայ և ամիշեցայ :

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո . ար-
հաւիրք քո խռովեցուցին զիս :

Արջեցան զինեւ որպէս ջուր , զօր ամե-
նայն պաշարեցին զիս 'ի միասին :

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ և
զճանօթս իմ վասն թշուառութեան իմոյ :
Տունք ի : Գորղայս իբ :

Իմաստ-լի-ն եմանայ յեղայեւացոյ :

Օղորմութիւնս քո տէր յաւիտեան օրհնեցից . ազգէ յազգ պատմեցից զճմարտութիւնս քո բերանով իմով :

Եսացեր՝ թէ աշխարհս ողորմութեամբ շինեսցի . յերկինս պատրաստ եղիցի ճշմարտութիւն քո :

Եդի ուխտ ընտրելոց իմոց . երդուայ դաւթի ծառայի իմոյ :

Հաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո , և շինեցից ազգէ յազգ զաթոռ քո :

Խոստովան եղիցին երկինք սքանչելեաց քոց տէր , և ճշմարտութիւն քո յեկեղեցիս սրբոց :

Ո՛վ է յամպս որ հաւասարի քեզ . կամ ո՞վ նմանիցի տեառն յորդիս աստուծոյ :

Եստուած փառաւորեալ է ՚ի խորհուրդս սրբոց իւրոց . մեծ և ահաւոր ՚ի վերայ այնոցիկ որք շուրջ են զնովաւ :

Տէր աստուած զօրութեանց , ո՞ նմանի քեզ . հզօր ես դու տէր , և ճշմարտութիւն քո շուրջ է զքեւ :

Դու տիրես զօրութեանց ծովու , և զխառվութիւն ալեաց նորա դու ցածուցանես :

Իսկ խոնարհեցուցանես որպէս վերաւորս
զամբարտաւանս . ի զօրութիւն բազկի
քո ցրուեցեր զԹշնամիս քո :

Քո են երկինք և քո է երկիր . զաշխարհս
լրիւ իւրով դու հաստատեցեր . զհիւսիս
և զհարաւ դու արարեր . Թաբօր և հեր-
մօն յանուն քո ցնծասցեն :

Քո է բազուկ և քո է զօրութիւն . զօ-
րասցի աջ քո , և բարձր եղիցի ձեռն քո :
Յարդարութիւն և յիրաւունս հաստա-
տեալ է աթոռ քո . ողորմութիւն և ճշմար-
տութիւն գնասցեն առաջի երեսաց քոց :
Լերանի ժողովրդեան , որ գիտեն զօրհնութիւն
քո տէր . ի լոյս երեսաց քոց գնասցեն , և
յանուն քո ցնծասցեն զօրհանապազ , և
յարդարութեան քում բարձր եղիցին :

Պարծանք զօրութեց մերոց դու ես տէր .
և ի կամս քո բարձր եղիցի եղջիւր մեր :
Ի տեառնէ է օգնութիւն սրբոյն իսրայէ-
լի Թագաւորին մերոյ :

Յայնժամ խօսեցար տեսլեամբ ընդ որդիս
քո և ասացեր . եդից զօգնութիւն իմ ի
վերայ հզօրին , և բարձր արարից զընա-
րեալն ի ժողովրդենէ իմմէ :

Դաի զդաւիթ ծառայ իմ , և իւղով սրբ-
բով իմով օծի զնա :

Չեռն իմ ընկալցի զնա , և բազուկ իմ զօ-
րացուսցէ զնա :

Այ մեղիցէ նմա թշնամի , և որդի անօ-
րէնութեան մի չարչարեսցէ զնա :

Հարից առաջի նորա զթշնամիս նորա . և
զառեւիս նորա ՚ի պարառութի մաանեցից :
Ոչմարտուի իմ և ողորմուի իմ ընդ նմա ,
և յանուն իմ բարձր եղիցի եղջիւր նորա :
Եդից ՚ի ծովու զձեռն նորա . և ՚ի վերայ
գետոց զաջ նորա :

Նա կարդասցէ առ իս՝ հայր իմ ես դու ,
աստուած ընդունող փրկութեան իմոյ :
Ես անդրանիկ արարից զնա , և բարձր
քան զամենայն թագաւորս երկրի :

Յաւիտեան պահեցից նմա զողորմութի
իմ , և ուխտ իմ հաւատարիմ ընդ նմա :
Հաստատեցից յաւիտեանս յաւիտենից
զգաւակ նորա . և զաթող նորա որպէս
զաւուրս երկնից :

Թէ թողցեն որդիք նորա զօրէնս իմ , և
յիրաւունս իմ ոչ կամեսցին գնալ :

Թէ զարդարութիւնս իմ անարգեսցեն ,
և զպատուիրանս իմ ոչ պահեսցեն :

Հարից գաւազանաւ զանօրէնութիս նոցա ,
և տանջանօք զանիրաւութիւնս նոցա :

Բայց զողորմութիւն իմ ոչ արգելից ՚ի

նոցանէ , և ոչ նենգեցից ճշմարտութեան
իմում , և ոչ անարգեցից զուխտ իմ . և
ինչ որ ելանէ ընդ շրթունս իմ , զայն ոչ
արհամարհեցից :

Սիանգամ երգուայ 'ի սրբութիւն իմ ,
թէ դաւթի ես ոչ սաեցից :

Օգաւակ նորա յաւիտեան կացցէ , և ա-
թոռ նորա որպէս զարեգակն առաջի իմ ,
և որպէս զլուսին զի հաստատեալ է յա-
ւիտեան վկայ հաւատարիմ յերկինս :

Իսկ արդ դու մերժեցեր և անարգեցեր ,
և ընդ վայր հարեր զօծեալ քո :

Դարձուցեր զուխտ 'ի ծառայէ քումմէ .
պղծեցեր յերկրի զսրբութիւն նորա :

Բակեցեր զամենայն պարիսպս նորա , և
եղեր զամուրս նորա 'ի դողումն :

Յափշտակեցին զնա անցաւորք ճանապար-
հի , և եղեւ նա նախատ դրացեաց իւրոց :

Բարձր արարեր զաջ նեղչաց նորա , և ու-
րախ արարեր զամենայն թշնամիս նորա :

Դարձուցեր զօգնութիւն 'ի սրոյ նորա , և
ոչ ընկալար զնա 'ի պատերազմի :

Ընարգեցեր զսրբութիւն նորա , և զա-
թոռ նորա յերկիր կործանեցեր :

Նուազ արարեր զաւուրս ժամանակաց
նորա , և հեղեր զնովաւ զամօթ :

Սինչեւ յերբ դարձաւ ցանեա զերեսս քո
խապառ . բորբոքեսցի որպէս հուր բար
կուլթիւն քո :

Իսկ արդ յիշեաւ և տես՝ թէ ո՞վ է իմ հան
դիստ . միթէ 'ի զո՞ւր ինչ սաեղծեր զա
մենայն որդիս մարդկան :

Ա՛յլ է մարդ՝ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ ըզ
մահ , կամ փրկեսցէ զանձն իւր 'ի ձե
ռաց դժոխոց :

Ո՞ւր են ողորմուլթիք քո տէր առաջինք ,
զոր երդուար դաւթի ճշմարտութիւն քով :
Յիշեա զնախատինս ծառայի քո , զոր ըն
կալայ 'ի ծոց իմ յազդաց բազմաց :

Չոր նախատեցին թշնամիք քո տէր . նա
խատեցին փոխանակ օծելոյ քոյ :

() Իհնեալ տէր աստուած յաւիտեանս յա
ւիտենից . եղիցի եղիցի :
Տունք իւր :

Կանոն Գորդայս է : Սաղմոս ԺԷ :

Տունք յիւր :

ՕՐՀՆԱԽԹԻՒՆ ԵՍԱՅԵԱՅ ՈՐԴՒՈՅՆ

ԱՄՈՎԱՅ

Եսայիայ իշ :

Ի գիշերաց կանխէ հոգի իմ առաւօտ
առնել առ քեզ աստուած :

Վն զի լոյս են հրամանք քո ՚ի վերայ երկ-
րի, ուսարուք զարդարուի բնակիչք երկրի :
Կարկեսցի ամբարիշտն, և այլ ոչ ևս ուս-
ցի առնել յերկրի զարդարութիւն ճըշ-
մարտութեան :

Բարձցի ամբարիշտն յերկրէ, և մի տե-
ցէ զփառս աստուծոյ :

Տէր բարձր ես և բազում քո հզօր, և
նոքա ոչ գիտացին :

Օանիցեն՝ ամաչեսցեն, և նախանձ անկ-
ցի անխրատ ժողովրդեան, և արդ հուր
զթշնամիս քո կերիցէ :

Տէր աստուած մեր՝ տուր մեզ զխաղա-
ղութիւնքո. զի ըստ ամենայն գործոց մե-
րոց հատուցաւ մեզ :

Տէր աստուած մեր՝ ստացիր զմեզ. զի բաց
ի քէն զայլ ոք ոչ գիտեմք, և զանուն քո
անուանեմք զօրհանապազ :

Իսկ արդ մեռեալք զկենդանութի այլ ոչ
տեսանիցեն, և ոչ բժիշկք յարուցանիցեն :
Վասն այսորիկ աներ հարեր սատակեցեր
և ջնջեցեր զամենայն արու մանուկ նոցա :
Յաւել տէր զչար ՚ի վերայ չարի նոցա, և
ած զչար ՚ի վերայ անօրինաց երկրի :

Տէր ՚ի նեղութի յիշեցաք զքեզ . զի փոքր
մի նեղութիւն է խրատ քո ՚ի վերայ մեր :
Ոպ երկունք յղւոյ՝ զի հասեալ իցէ ժամա-
նակ ծննդեան, և առ ցաւս իւր ճչիցէ :
Ընթալէս եղաք սիրելւոյ քում տէր, յահ
և յերկիւղ քո յղացեալ երկնեցաք, և
ծնաք զհոգի փրկութեան քո :

Ոչ ևս կործանեսցուք մեք, այլ կործա-
նեսցին անօրէնք երկրի :

Յարիցեն մեռեալք և կենդանացին ա-
մենեքեան, որք եղեալ են ՚ի գերեզմանս :
Օտարթիցեն ցնծացեն, և ուրախ եղիցին
դադարեալք յերկրի :

Վասն զի ցօղդ որ ցօղէ ՚ի քէն, այդ բը-
ժըշկութիւն է նոցա . բայց երկիրն ամ
բարշտեալ սատակեսցի :

Խոյս տուր ժողովուրդ իմ . գնա մուտ ՚ի
շտեմարանս քո, և փակեա զդրունս քո
առաջի երեսաց քոց :

Պախիր և Թագիր առ ժամանակ մի, մին

չեւ անցցէ բարկութիւն տեառն ։
Փառք հօր և որդւոյ և ։

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Խաղաղութեանց տուող քրիստոս , զխա-
ղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն
քո պարգեւեա յարարածս քո ։

Սարգսէր տէր , վն սրբուհւոյ անարատի
մօր քոյ և կուսի , և վն խաչի քո պատուա-
կանի , ընկալ զաղաչանս մեր , և կեցո զմեզ ։

Օչարողն և զաղօլն ՚ի Վերջն երանեալ կա-
նոնին Գրչես ՚ի 34 երեսն ։

Յարեաւ. Աստուած եւ. ցրուեցան ամենայն
Թշնամիք նորա :

Աշօխ Մովսէսի առն Ասպուհոյ :

Տէր ապաւեն եղեր մեր ազգէ մինչեւ
յազգ . մինչեւ լերինք հաստատեալ էին ,
և մինչեւ ստեղծեալ էիր զերկիր և զա-
մենայն տիեզերս :

Յաւիտենից մինչեւ յաւիտեանս դու ես .
մի դարձուցաներ զմարդ 'ի տառապանս .
ասացեր , դարձարուք առ իս որդիք
մարդկան :

Հազար ամ յաչս տեառն որպէս օր երեկի՝
զի էանց . որպէս պահ մի գիշերոյ . և ամբ
նոցա անարգութեամբ եղիցին :

Ընդ առաւօտս որպէս դալարի բուսցին ,
ընդ առաւօտս որպէս դալարի զուարճա-
ցին և ծաղկեացին . ընդ երեկոյս թարշա-
մեացին՝ չորացին և անկցին :

Նուաղեցաք մեք 'ի բարկութենէ քումմէ
և 'ի սրտմտութենէ քումմէ խռովեցաք :
Եդեր զմեզս մեր առաջի քո , և զկեանս

մեր 'ի լոյս երեսաց քոց :

Ամենայն աւուրք մեր նուաղեցան , և 'ի
բարկութենէ քումմէ խռովեցաք :

Վամանակ ամաց մերոց անդադար որպէս
սարդի , և թիւ աւուրց ամաց մերոց 'ի
նոսա եօթանասուն ամ :

Ապա թէ առաւել եւս՝ ութսուն ամ , և
որ ինչ աւելի է քան զայն , ցաւօք և հե-
ծութեամբ :

Եկն 'ի վերայ մեր հեծութիւն , և խրա-
տեցաք . իսկ արդ ո՞ գիտասցէ զզօրու-
թիւն բարկութեան քո , և կամ յահէ
քումմէ զսրտմտութիւն քո համարեսցի :

Այսպէս ցոյց ինձ զաջ քո , և որ խոնարհ
են սրտիւք , զիմաստութիւնս քո :

Դարձ տէր՝ մինչեւ յերբ . մխիթարեաց
'ի ծառայս քո :

Եւ ցաք առաւօտու ողորմութեամբ քով .
ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն ա-
ւուրս կենաց մերոց :

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն , յորս
խոնարհ արարեր զմեզ , և ամացն՝ յորս
տեսաք զչարչարանս :

Հայեա տէր 'ի ծառայս քո և 'ի գործս
ձեռաց քոց , և առաջնորդեա որդւոց նո-
ցա , եղիցի լոյս տեսուն ան 'ի վերայ մեր :

Օգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա 'ի
մեզ տէր . և զգործս ձեռաց մերոց յա-
ջողեա մեզ :
Տունք ժշ :

ՍԱՂՄՈՍ Զ .

Օրհնութիւն գովութեան Դաւիթ :

Որ բնակեալն է յօգնութի բարձրելոյն , ընդ
հովանեալ աստուծոյ յերկինս հանգիցէ :
Ասացէ տեառն՝ ընդունող իմ ես , աստու-
ւէն իմ աստուած , և ես յուսամ 'ի նա :
Նա փրկեցէ զիս յորոգայթէ որսողին , և
'ի բանիցն 'ի խռովութենէ :

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զբեզ . 'ի հո-
վանի թեւոց նորա յուսասցիս :

Արպէս զէն շուրջ եղիցի զբեզ ճշմար-
տութիւն նորա :

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի , և
ոչ 'ի նետէ՝ որ թռչի 'ի տուէ :

Յիրէ որ շրջի 'ի խաւարի , 'ի գայթակ-
ղութենէ դիւին 'ի հասարակ աւուր :

Անկցին 'ի կողմանէ քումմէ հաղարբ , և
բիւրբ ընդ աջմէ քումմէ , և առ քեզ
ինչ ոչ մերձեցին :

Բայց միայն աջօք քովք հայեցիս դու , և
զհատուցումն մեղաւորաց տեսցես , զի

դու տէր յոյս իմ ես :

Օքարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն , զի
ոչ հասցեն առ քեզ չարք , և տանջանք մի՛
մերձեցին ՚ի յարկս քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն
քո ՚ի պահել զքեզ յամ ճանապարհս քո :
Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ , զի՛
մի՛ երբէք հարցես զքարի զոտն քո :

Ի վերայ իժից և քարբից գնասցես դու , և
առ ոտն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն :
Քանզի յիս յուսացաւ , և փրկեցից զնա .
հովանի եղէց նմա , զի ծանեաւ զանուն իմ :
Վարդասցէ առիս , և ես լուայց նմա . և
առ նմա եղէց ՚ի նեղութեան :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա , եր-
կայն աւուրբք լցուցից , և ցուցից նմա
զփրկութիւն իմ :

Տունք ժղ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԱ .

Ասէ՛ր օրհնո-թեան առ-ր շաբաթոց ՚ի Դա-իթ :

Ի արի է խոստովան լինիլ տեառն , և սաղ-
մոս ասել անուան քում՝ բարձրեալ :

Պատմել առաւօտու զողորմութիւնս քո ,
և զճմարտութիւնս քո ՚ի գիշերի :

Տասնադեաւ սաղմոսարանաւ , ՚ի ձայն

օրհնութեան գովել :

Ուրախ արարեր զիս տէր յարարածս քո ,
և 'ի գործս ձեռաց քոց ցնծացայց :

Որպէս զի մեծ են գործք քո տէր , և
յոյժ խոր են խորհուրդք քո :

Այր անդգամ զայս ոչ ծանիցէ , և անմի-
տըն զայս ոչ առնու 'ի միտ :

Ի բուսանիլ մեղաւորաց ո՞նչ խոտ , 'ի ծաղ-
կիլ այնոցիկ՝ ոյք գործեն զանօրէնութի :

Ստակեացին յաւիտեանս յաւիտենից , և
դու բարձրեալ ես յաւիտեանս տէր :

Օ, ի ահա թշնամիք քո տէր , զի ահա թըշ-
նամիք քո կորիցեն . ցրուեացին ամենե-
քեան՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն :

Բարձր եղիցի ո՞նչ միեղջերուի եղջիւր իմ ,
և ծերութի իմ 'ի ձէթ պարարտութեան :

Վտես ալն իմ 'ի թշնամիս իմ , ոյք յա-
րուցեալ են 'ի վերայ իմ չարութեամբ ,
'ի նոսա լուիցէ ունկն իմ :

Արդարքն ո՞նչ զարմաւենիս ծաղկեացին .
ո՞նչ զմայրսն լիբանանու բազումք եղիցին :

Տնկեալք եղիցին 'ի տան տեառն , և 'ի
գաւիթս աստուծոյ մերոյ ծաղկեացին :

Եւս և բազումք եղիցին 'ի ծերութիւն
պարարտութեան . գիրգք և փափուկք ե-
ղիցին 'ի պատմել , ուղիղ է տէր անձ մեր :

և ոչ գոյ 'ի նմա անիրաւութիւն :

Տունք ժդ : Գորղոյս խղ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԲ .

Յառ-րէն առաջին շաբաթ-ը , յոր հասարակեցաւ
երկիր . օրհնո-ւիւն գովո-ւիւն Դաւ-ի :

Տէր թաղաւորեաց վայելչութիւն ըզ-
գեցաւ . զգեցաւ տէր զօրութիւն ընդ
մէջ իւր էած :

Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի սասանես-
ցի . պատրաստ է աթոռ քո , 'ի սկզբանէ
յաւիտեանս դու ես :

Ամբարձան գետք տր , և ամբարձին գետք
զձայնս իւրեանց . և յարիցեն գետք 'ի
գնացս իւրեանց :

Ի ձայնէ ջուրց բաղմաց , սքանչելի եղեն
զբօսանք ծովու :

Աքանչելի ես դու տէր 'ի բարձունս . վը-
կայութեանց քոց մեք յոյժ հաւատացաք .
Տան քում վայելէ սրբութիւն տէր ընդ
երկայն աւուրս :

Տունք զ :

Սաղմոս Դաւիթի . չորեքսուրբ : — :

Աստուած վրէժխնդիր , տէր աստուած
վրէժխնդիր յայտնեցար :

Բարձր լեր որ գատես զերկիր . հատո ըզ
հատուցումն ամբարտաւանից :

Սինչեւ յերբ մեղաւորք տէր , մինչեւ
յերբ մեղաւորք պարծեսցին :

Բարբառեալ խօսէին զանիրաւութիւն .
խօսեսցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն զա-
նօրէնութիւն :

Օժողովուրդս քո տէր խօնարհ արարին ,
և զժառանգութիւն քո չարչարեցին :

Օյայրին և զպանդուխտն սպանին , զորքսն
կոտորեցին և ասացին . ոչ տեսանէ զայս
տէր , և ոչ 'ի միտ առնու անձ յակօբայ :
Իմացարուք անզգամք ժողովրդոց , և ան-
միտք՝ մինչեւ յերբ ոչ առնուք 'ի միտ :

Որպէս զի թէ որ տնկեաց զունկն՝ ինքն
ոչ լուիցէ , կամ որ ստեղծ զակն՝ ինքն ոչ
տեսանիցէ :

Որ խրատէ զաղինս , որպէս թէ ոչ յան-
դիմանեսցէ . որ ուսուցանէ մարդոյ ըզ
գիտութիւն . տէր ճանաչէ զխորհուրդս
մարդկան , զի են ընդունայնք :

Երանի մարդոյ՝ զոր խրատես դու տէր :
 և յօրինաց քոց ուսուցանես դու նմա :
 Յաճուցանես դու նմա զաւուրս չարուէ :
 մինչեւ փորեացի խորխորատ մեղաւորի :
 Ոչ մերժէ տէր զժողովուրդ իւր , և զժա-
 ոանգութիւն իւր ոչ առնէ անտես :

Սինչեւ դարձցին իրաւունք յարդարու-
 թիւն , ընկալցին զնա ամենեքեան ոյք ու-
 ղիղ են սրտիւք :

Ո՛վ յարիցէ ընդ իս 'ի վերայ չարաց , կամ
 ո՛վ հաւասարեսցի ինձ 'ի վերայ այնոցիկ ,
 ոյք դործեն զանօրէնութիւն :

Եթէ ոչ տեսան օգնեալ էր ինձ , փոքր
 մի ևս բնակեալ էր անձն իմ 'ի դժոխս :
 Թէ ասէի՝ թէ ահա սասանեցան ոտք իմ ,
 ողորմութիւն քո տէր օգնէր ինձ :

Ըստ բազում ցաւոց սրտի իմոյ՝ մխիթա-
 րութիւն քո ուրախ առնէր զանձն իմ :

Ո՛ր հաւասարեսցի աթոռ անօրէնուէ ,
 ո պատճառէ զվաստակս ընդդէմ հրամանի :
 Արսացին զանձն արդարոյ , և զարիւն ան-
 բիծ պարտաւոր առնէին :

Եղեւ տէր ապաւէն իմ , աստուած օգ-
 նական յուսոյ իմոյ :

Հատուցէ նոցա տէր ըստ անօրէնուէ
 նոցա , և ըստ չարութեան նոցա կործա-

նեսցէ զնոսա տէր աստուած մեր :
Տունք իա :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԴ .

() Բհն-ի-ն Գղ-ի-ն Դա-ի-ն :

Եկայք ցնծասցուք 'ի տէր . աղաղակես-
ցուք առ աստուած փրկիչ մեր :

Կանխեսցուք առաջի նորա խոստովանութիւնք .

և սաղմոսիւք աղաղակեսցուք առ նա :

Աստուած մեծ է , տէր թագաւոր մեծ 'ի
վերայ ամենայն երկրի :

Ի ձեռս նորա են ամենայն տիեզերք երկ-
րի , և բարձրութիւնք լերանց նորա են :

Նորա է ծով և նա արար զնա , և զցա-
մաք ձեռք նորա օտեղծին :

Եկայք երկիրպագցուք նմա . անկցուք և
լացցուք առաջի տեառն արարչին մերոյ :

Նա ինքն է տէր ամ մեր . մեք ժողովուրդք
ձեռին նորա , և խաշն արօտի նորա :

Այսօր եթէ ձայնի նր լսիցէք , մի խստա-
ցուցանէք զսիրտս ձեր օտ 'ի դառնութիւն :

Յաւուրն փորձութեան յանապատին ուր
փորձեցին զիս հարբն ձեր , քննեցին զիս ,

և տեսին զգործս իմ զքառասուն ամ :

Չանացի ընդ ազգին ընդ այնմիկ և ասա-
ցի՝ միշտ մոլորեալ են սրտիւք , և նորա

ոչ ծանեան զճանապարհս իմ :
 Արպէս երդուայ 'ի բարկութեան իմում,
 Թէ մտցեն 'ի հանգիստ իմ :
 Տունք ժա : Գորզայս լը :

ՍԱՂԾՈՍ ՂԵ .

Սաղմոս Դաւիթ . 'ի ժամանակի զի Գաճարն
 շինեցաւ :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր .
 օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր :

Օրհնեցէք զտէր և օրհնեցէք զանունն ու-
 րա . աւետարանեցէք օր ըստ օրէ զփրկ-
 ւորութիւն նորա :

Պատմեցէք 'ի հեթանոսս զփառս նորա ,
 յամենայն ժողովուրդս զսքանչելիս նորա :

Սեճ է տէր և օրհնեալ է յոյժ . ահար-
 կու է նա 'ի վերայ ամենայն կռոյ :

Վմենայն կուռք հեթանոսաց դեւք են .
 այլ տէր զերկինս արար :

Խոստովանութիւն և վայելչութիւն է ա-
 ռաջի նորա . սրբութիւն և մեծ վայելչու-
 թիւն 'ի սրբութեան նորա :

Սատուցէք տեառն տոհմք ազանց . մա-
 տուցէք տեառն զփառս և զսլատիւ . մա-
 տուցէք տեառն զփառս անուան նորա :

Անէք պատարագս և մտէք ՚ի սրահս նորա . երկիրպագէք տեառն ՚ի գաւիթս սրբութեան նորա , և խռովեցի յերեսաց նորա ամենայն երկիր :

Ասացէք ՚ի հեթանոսս՝ թէ տէր թագաւորեաց . հաստատեաց զաշխարհ զի մի սասանեցի . և դատէ զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :

Ուրախ եղիցին երկինք , և ցնծացէ երկիր . զուարճացի ծով լրիւ իւրով . ցընծացեն դաշտք և ամենայն որ է ՚ի նոսա :
Յայնժամ ցնծացեն ամենայն ծառք անտառի յերեսաց տեառն՝ զի գայ , և գայ նա ՚ի դատել զերկիր :

Դատէ զտիեզերս իրաւամբք . և զժողովուրդս ամենայն ճշմարտութիւն իւրով :
Տունք ժբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԶ .

Սաղմս Դաւիթ . Ի Ժամանակի զի երկին
հասարակեցաւ :

Տէր թագաւորեաց՝ ցնծացէ երկիր . ուրախ եղիցին կղզիք բազումք :

Ամպ և մէգ շուրջ են զնովաւ . յիրաւունքս և յարդարութիւն ուղղեալ է աթոռ նի :
Շուր առաջի նորա գնացէ , և այրեսցէ

շուրջ զթշնամիս նորա :

Երեւեցան փայլատակունք նորա տիեզե-
րաց . ետես՝ և սասանեցաւ երկիր :

Երկինք որպէս մոմ հալեացին յերեսաց
տեառն , յերեսաց տեառն ամ երկիր :

Պատմեցեն երկինք զարդարութիւն նր .
և տեսցեն ամ ժողովուրդք զփառս նորա :

Լմաչեցեն ամքն ոյք երկիրսպագանեն կը-
ռոց , և ոյք պարծին ՚ի դրօշեալս իւրեանց :

Երկիրսպագեն նմա ամենայն հրեշտակք
նորա , զի լուաւ և ուրախ եղեւ սիօն .

և ցնծացեն դստերք յուդայ վասն իրա-
ւանց քոյ տէր :

Օ ի դու բարձրեալ ես ՚ի վերայ ամ երկ-
րի . յոյժ բարձրացար ՚ի վերայ ամ կռոց :

Ոյք սիրէք զտէր , ատեցէք զչարութիւն .
պահէ տէր զանձինս սրբոց իւրոց , ՚ի ձե-

ռաց մեղաւորի փրկեսցէ զնոսա :

Եւ յս ծագեաց արդարոյ . ուղղոց սրտից
եղեւ ուրախութիւն :

Ուրախ եղերուք արդարք ՚ի տէր . և խոս-
տովան եղերուք յիշատակի սրբուն նորա :

Տունք ժդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԴԵ .

Սաղմոս Դաւիթի օրհնութեան :

(Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր , զի սքանչելիս արար :

Փրկեաց զնա աջ իւր , և բազում կ'սք իւր :
Եւ ցոյց տէր զփրկութիւն իւր , առաջի ազգաց յայտնեաց զարդարութիւն իւր :

Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով զյակոբ .
Ճշմարտութեամբ իւրով զտունն իսրայելի .
և տեսին ամենայն ծագք երկրի ըզփրկութիւն աստուծոյ մերոյ :

Եւ զաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր ,
օրհնեցէք ցնծացէք և սաղմոս ասացէք :

Սաղմոս ասացէք այ մերոյ օրհնութեամբ ,
օրհնութեամբ և 'ի ձայն սաղմոսաց :

Ի ձայն օրհնութեան կռածոյ փողոյ , օրհնութեամբ
ցնծութեամբ և 'ի ձայն եղջեր փողոյ ,
աղաղակեցէք առաջի թագաւորին տեառն :

Խառվեսցի ծով լրիւ իւրով . տիեզերք և
ամենայն բնակիչք նորա , և գետք ծափս
հարցեն 'ի միասին ձեռամբ :

Երինք ցնծացեն առաջի տեառն , զի գայ զի հասեալ է տէր 'ի դատել զերկիր :
'Իստե զաշխարհս արդարութեամբ և ըզ

Ժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :

Տունք Ժ : Գորշայս ԼԳ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԸ .

Սաղմոս Դաս-Էի :

Տէր թագաւորեաց , բարկացան ժողովուրդք , որ նստիս 'ի քրովքէս , սասանեցաւ երկիր :

Տէր 'ի սիօն մեծ է , և բարձր է 'ի վերայ ամենայն ժողովրդոց :

Խոստովան եղիցուք անուան քում մեծի , զի ահաւոր և սուրբ է . և պատիւ թագաւորի զիրաւունս սիրէ :

Դու պատրաստեցեր զուղղութի , զիրաւունքս և զարդարութի յակոբայ դու արարեր : Բարձր արարէք զտէր ամ մեր . երկիրպագէք պատուանդանի ոտից նորա զի ո՞ր է : Սովսէս և ահարօն երիցունք նր . սամուէլ ընդ այնոսիկ , ոյք կարգան զանուն նր : Կարգային առ տէր և նա լսէր նոցա , և 'ի սիւն ամպոյ խօսէր ընդ նոսա :

Պահէին զվկայութիւնս նորա և զհրամանքս զոր ետ նոցա :

Տէր ամ մեր՝ դու լսէիր նոցա , աստուած՝ դու քաւիչ լինէիր նոցա , և վրէժխնդիր

ի վերայ ամենայն գործոց նոցա :
Բարձր արարէք զտէր ան մեր . երկիրպա-
գէք ի լեառն սուրբ նորա , զի սուրբ է
տէր աստուած մեր :

Տունք ժ .

ՍԱՆՄԱՍ ՂԹ .

Սաղմոս խոստովանութեան Դաս-Եի :

Ղաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր .
ծառայեցէք տեառն սուրախու թեամբ :
Ստէք առաջի նորա ցնծութեամբ . ծանե-
րուք զի նա է տէր աստուած մեր :

Նա արար զմեզ , և ոչ մէք էաք . մէք ժո-
ղովուրդք և խաշն արօտի նորա :

Ստէք ընդ գրունս նորա խոստովանութիւն ,
և օրհնութեամբ ի յարկս նորա :

Խոստովան եղերուք տեառն , և օրհնեցէք
զանուն նորա :

Քաղցր է տէր , յաւիտեան է ողորմու-
թիւն նորա . ազգէ մինչեւ յազգ է ճշ-
մարտութիւն նորա :

Տունք Ղ :

ՍԱՆՄԱՍ ճ .

Սաղմոս Դաս-Եի :

Յողորմութիւն և յիբաւունս օրհնեցից

զքեզ ար, սաղմոս ասացից, և 'ի միտ առից :
Ղանապարհ ամբիծ մինչեւ եկեսցէ առ
իս . զի գնայի ես յանբծութեան սրտի ի-

մոյ 'ի մէջ տան իմոյ :

Ոչ եդի առաջի աչաց իմոյ զիրս անիրա-
ւուէ . ոյք առնէին զանօրէնութիւն , ատեցի :

Ոչ մերձեցաւ առ իս որ թիւրն էր սըր-
տիւ . խոտորեալ յինէն անզգամին , և ես

ինչ ոչ փոյթ առնէի :

Որ խօսէր գաղտ զընկերէ իւրմէ , զնա
բացէ 'ի բաց հալածէի :

Որ ամբարտաւան էր աչօք և ագահ սըր-
տիւ , ընդ նմա և հաց ոչ ուտէի :

Ընք իմ 'ի հաւատացեալս երկրի , զի
նստցին նոքա ընդիս :

Որ գնայր 'ի ճանապարհ ամբիծ , նա պաշ-
տէր զիս :

Ոչ բնակէր 'ի մէջ տան իմոյ՝ որ առնէր
զամբարտաւանութիւն . որ խօսէր զանի-
րաւութիւն , չէր յաջողեալ նմա առաջի
աչաց իմոյ :

Ընդ առաւօտս սպանանէի զամ մեղաւորս
երկրի . զի սատակեցից 'ի բաղաքի տեառն
զամսեան՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն :

Տունք ժ : Կորդայս իզ :

Լըօ՛ւ Դ-ըլի . Իբրե- յանյրասյի՝ առաջի պետան
 «Դեռ-յի շինդրո-ած» Ի-ր :

Տէր՝ լուր աղօթից իմոց , աղաղակ իմ
 առ քեզ եկեսցէ , և մի դարձուցաներ զե-
 րեսս քո յինէն :

Յաւուր նեղութե իմոյ խոնարհեցո առ
 իս զունկն քո . յորում աւուր կարդամ
 առ քեզ , վաղվաղակի լուր ինձ :

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ , և
 ոսկերք իմ որպէս խռիւ չորացան :

Հարայ ես որպէս խոտ՝ և ցամաքեցաւ
 սիրտ իմ . մոռացայ ուտել զհաց իմ 'ի
 ձայնէ հեծութեան իմոյ :

Կցեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ . նմանե-
 ցայ ես հաւալասան անապատի :

Եղէ ես որպէս բու յաւերակի . տքնեցայ
 և եղէ ես ուն ճնճղուկ միայն 'ի տանիս :
 Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանա-
 պաղ , և գովիչք իմ ինեւ երդնուին :

Օմոխիր որպէս զհաց կերի , և զըմպելին
 իմ արտասուօք խառնեցի :

Յերեսաց բարկութեան սրտմոռութեան
 քո . զի դու բարձրացուցեր , և խոնար-
 հեցուցեր զիս :

Առաջ իմ որպէս հովանի անցին , և եւ
որպէս խոտ ցամաքեցայ :

Դու տէր յաւիտեան կառ , և յիշատակ
քոյ ազգէ մինչեւ յազգ :

Դու յարուցեալ գթասցիս 'ի վերայ սիօ-
նի , ժամանակ գթալոյ նր հասեալ է ժամ :
Հաճեցան ծառայք քո ընդ քարինս նո-
րա , և 'ի հողս նորա գթասցին :

Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ քումմէ ,
և ամ թագաւորք երկրի 'ի փառաց քոց :

Ենէ տէր զսիօն , և երեւեսցի փառօք
իւրովք 'ի նմա :

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց , և ոչ
արհամարհեաց զխնդրուածս նոցա :

Դրեսցի այս յազգ յայլ , ժողովուրդ զոր
ստացեալ է , օրհնեսցէ զտէր :

Հայեցաւ նա 'ի բարձանց 'ի սրբութենէ
իւրմէ , տէր յերկնից յերկիր հայեցաւ :

Եւ զհեծութիւն կապելոց , և արձա-
կել զորդիս մահապարտաց :

Պատմել 'ի սիօն զանուն տեառն , և զօրհ-
նութիւնս նորա յերուսաղէմ :

Ժողովիլ ժողովրդոց 'ի միասին , և թագա-
ւորաց ծառայել տեառն :

Պատասխանի ետ նմա 'ի ճանապարհի զօ-
րութեան իւրոյ , զնուազութիւն աւուրց

իմոց աստ ինձ , և մի հաներ զիս 'ի կէս աւուրց իմոց . զի աղգէ յաղգ են ամբքո : Իսկզբանէ տր զհիմունս երկրի հաստատեցեր . և գործք ձեռաց քոց երկինք են : Երբա անցանեն , և դու կաս և մնաս յաւիտեան :

Ըմենեքեան ուն զձորձս մաշեացին , և ուն զվերարկուս փոխեացես զնս , և փոխեացին : Բայց դու նոյն ինքն ես , և ամբքո ոչ անցանեն . որդիք ծառայից քոց բնակեացին 'ի նմա . և զաւակինց յաւիտեան յաջողեացի :
Տունք իդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԲ .

Սաղմոս Դաւիթ :

() Եհնեա անձն իմ զտէր , և ամենայն ոսկերք իմ զանուն սուրբ նորա :

() Եհնեա անձն իմ զտէր , և մի մոռանալ զամենայն տուրս նորա :

Ոքաւէ զմեզս քո , բժշկէ զամենայն հիւանդութիւնս քո :

Ո փրկէ յապականութենէ զկեանս քո , սղասակէ զբեզ ողորմութեամբ և գթութիւն :

Ո լիու 'ի բարութենէ զցանկուի քո . նորոգեացի որպէս արծուոյ մանկութիւն քո :

Ընէ ողորմութիւնս տէր , և զիրաւունս

ամենայն զրկելաց :

Եւ այց տէր զճանապարհս իւր մովսէսի ,
 և որդւոցն իսրայէլի զկամս իւր :

Գթած ողորմած է տէր , երկայնամիտ և
 բազումօղորմ :

Ոչ իսպառ բարկանայ մեզ տէր , և ոչ յա-
 ւիտեան սլահէ օխս :

Ոչ ըստ մեղաց մերոց արար մեզ տէր , և
 ոչ ըստ անօրէնուէ մերում հատոյց մեզ :

Եւ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ ,
 այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութիւն իւր
 'ի վերայ երկիւղածաց իւրոց :

Արչափ հեռի են արեւելք յարեւմտից ,
 այնչափ հեռի արար 'ի մէնջ զանօրէնու-
 թիւնս մեր :

Ո՞վ գթայ հայր 'ի վերայ որդւոց իւրոց ,
 այնպէս գթասցի տէր յերկիւղածս իւր :

Օհ նա գիտաց զստեղծուածս մեր , և յի-
 շեաց թէ հող եմք :

Սարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր
 որպէս ծաղիկ վայրի այնպէս ծաղկի :

Շնչէ 'ինմա հողմ , և ոչ է՝ և ոչ եւս ե-
 րեւի տեղի նորա :

Իայց ողորմութիւն իմն մնայ յաւիտեանս
 յաւիտենից 'ի վն երկիւղածաց իւրոց , և
 արդարութիւնն յորդւոց մինչեւ յարդիս :

Ոյք պահեն զուխտս նորա, յիշեն զպատ-
ուիրանս նորա և առնեն զնա :

Տէր յերկինս պատրաստեաց զաթոռ իւր .
արքայութիւն նորա ամենեցուն ֆախրէ :

Օրհնեցէք զտէր ամ հրեշտակք նորա,
հզօրք զօրութիւն, ոյք առնէք զբան նորա
ի լսել ձայնի պատգամաց նորա :

Օրհնեցէք զտէր ամ զօրութիւնք նորա,
սրաշտօնեայք և արարողք կամաց նորա :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն գործք նորա .
զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն նո-
րա . օրհնեա անձն իմ զտէր :

Տունք իբ : Գորզայս իբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ .

Սաղմոս Դաւիթի . ի վերայ աշխարհադրժ արարածոց :

Օրհնեա անձն իմ զտէր . տէր աստուած
իմ մեծ եղեր յոյժ :

Խոստովանութիւն և մեծ վայելչութիւն
զգեցար, արկեալ զլոյս որպէս զօթոց . ձը-
գեցեր զերկինս որպէս զխորան, և արկեր
ի վերայ ջուրց զվերնայարկս նորա :

Ո դնէ յամպս զգնացս իւր, և չըջի նա ի
վերայ թեւոց հողմոց :

Ո արար զհրեշտակս իւր հոգիս, և ըզ

տաշտօնեայս իւր 'ի հուր կիզելոյ :
 Հաստատեաց զերկիր 'ի վր հաստատուե
 իւրոյ , զի մի սասանեոցի յաւիտեան :
 Խորք որպէս զգետս վերարկու է նորա ,
 'ի վերայ լերանց կացցեն ջուրք :
 Ի սաստէ քումմէ փախիցեն , և 'ի ձայնէ
 որոտալոյ քումմէ սարսիցեն :
 Եւ լանեն լեռնանան և իջանեն դաշտանան ,
 'ի տեղի յոր հաստատեցեր զնոսա :
 Եւ ի համան եղեր և ոչ անցանեն , և ոչ ևս
 դառնան 'ի ծածկել զերկիր :
 Եւ ապեցեր զաղբիւրս ընդ ծործորս , 'ի
 միջոյ լերանց գնացցեն ջուրք :
 Եւ բուցանել զամենայն գաղանս վայրի .
 յագեացին ցիւք 'ի ծարաւս իւրեանց :
 Եւ ի թռչունք երկնից բոյնս դիցեն , և 'ի
 միջոյ վիմաց տացեն զձայնս իւրեանց :
 Եւ բուցանէ զլերինս 'ի շտեմարանաց իւ
 րոյ . 'ի պտղոյ գործոց իւրոց լցի երկիր :
 Ի ուսուցեր զխոտ 'ի լերինս , զգալարի 'ի
 ծառայու թիւն մարդկան :
 Հաներ զհաց յերկրէ . գինի ուրախ առ
 նէ , իւղ զուարթ , և հաց հաստատէ ըզ
 սիրտ մարդոյ :
 Եւ ագեացին ծառքն անտառի , և մայրքն
 լիբանանու՝ զորս դու անկեցեր :

Անդ թռչունք երկնից ձագս հանցեն . և
բոյն արագլի ապաւէն է նոցա :

Լէրինք բարձունք են եղջերուաց , և վէմք
ասպաւէնք նասպաստակաց :

Լըարեր զլուսին վասն ժամանակի . արե-
գակն ծանեաւ զժամ մտանելոյ իւրոյ :

Լըարեր զթաւար՝ և եղեւ գիշեր . 'ի նը-
մա գնան ամենայն գաղանք անտառի :

Կորիւնք առիւծուց մռնչեն և յափշտա-
կեն , և խնդրեն յայ զկերակուրս իւրեանց :

Ի ծագել արեւու ժողովին , և 'ի մորիս
իւրեանց դադարին :

Ելանէ մարդ 'ի գործս իւր , և 'ի վաստա-
կրս ձեռաց իւրոց մինչեւ յերեկոյ :

Որպէս զի մեծ են գործքքո տէր . զամե-
նայն ինչ իմաստու թեամբ արարեր . և լը-

ցաւ երկիր ստեղծուածովք քովք :

Եւ ծով մեծ և անդորր . 'ի սմա են սու-
շունք , որոց ոչ գոյ թիւ . գաղանք մեծա-

մեծք և մանուկք . 'ի սմա և նաւք գնան ,
վիշապն զոր ստեղծեր խաղալ նովաւ :

Սմենեքեան քեզ սպասեն . և դու տաս
զկերակուր նոցա 'ի ժամու :

Տաս դու նց՝ և կերակրին . բռնաս զձեռն
քո , և կերակրես զամսեան կամօք քովք :

Ի արձուցանես զերեսս քո 'ի նոցանէ՝ և

Խռովին , հանեա զոգի 'ի նոցանէ , սլակա-
սին և 'ի հող դառնան :

Առաքեա զոգի քո և ստանաս զնոսա , և
նորոգես զերեսս երկրի :

Եղիցին փառք տեառն յաւիտեան , և տէր
ուրախ եղիցի յարարածս իւր :

Ո հայի յերկիր , և տայ դողալ սմա . մեր-
ձեսցի 'ի լերինս , և ծխեսցին :

Օրհնեցից զտէր 'ի կեանս իմ . սաղմոս ա-
սացից աստուծոյ իմոյ մինչեւ եմ ես :

Քաղցր եղիցի նմա օրհնութիւն իմ . և ես
ուրախ եղէց 'ի տէր :

Պակասեցին մեղաւորք յերկրէ , և ամբա-
րիշտք մի եւս գտցին 'ի նմա . օրհնեա ան-
ձրն իմ զտէր :

Տունք ԼԳ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԴ .

ԼԵՆԻ :

Խոստովան եղերուք տեառն և կարգացէք
զանուն նորա , և սլատմեցէք 'ի հեթանո-
սըս զգործս նորա :

Օրհնեցէք և սաղմոս ասացէք նմա . սլաս-
մեցէք զամենայն ռբանչելիս նորա . և գո-
վեցարուք յանուն սուրբ նորա :

Ուրախ եղիցին սիրտք այնոցիկ՝ յիսնդ-

րեն զտէր . խնդրեցէք զտէր՝ և հզօրք ե-
 ղերուք . և խնդրեցէք զերեսս նր յամ ժամ :
 Յիշեցէք զքանչելիս նորա զորս արար ,
 զարուեստս և զիրաւունս բերանոյ նորա :
 Օլաւակք արբահամեան ծառայք նորա ,
 որդիք յակօբայ ընտրեալք նորա :
 Նա ինքն է տէր աստուած մեր , յամե-
 նայն երկրի են իրաւունք նորա :
 Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր , և զբա-
 նըն՝ զոր պատուիրեաց մինչ ՚ի հազար ամ :
 Օլախտն զոր եդ ընդ արբահամու . և
 զերդումն իւր ընդ սահակայ :
 Հաստատեաց առ յակօբ զհրաման իւր ,
 և առ իսրայէլ զուխտ իւր յաւիտենից :
 Ըսէ . ձեզ տաց զերկիրն քանանու , զվի-
 ճակ ժառանգութեան ձերոյ :
 Օի էին նոքա թուով սակաւք նուազք
 և պանդուխտք ՚ի նմա :
 Ընկցին նոքա ազգէ յազգ , ՚ի թագաւո-
 րութենէ ՚ի ժողովուրդ յայլ :
 Աչ եթող մարդկան մեղանչել նոցա , և
 կշտամբեաց զթագաւորս վասն նոցա :
 Այլ մերձենայք ասէ՝ յօծեալս իմ . և ՚ի
 մարգարէս իմ մի մեղանչէք :
 Կոչեաց սով յերկիր նոցա , և զսմեռայն
 զօրութիւն հացի երեկ :

Առաքեաց առաջի նոցա այր . 'ի ծառայ
 ութիւն վաճառեցաւ յովսէփ :
 Խոնարհ արարին 'ի կապանս զոտս նորա .
 և էանց ընդ երկաթ անձն նորա :
 Սինչեւ եկեցէ բան նորա . և բան
 տեսուն փորձեաց զնա :
 Առաքեաց թագաւորն և ելոյծ զնա . իշ-
 խան ժողովրդեան եթող զնա :
 Կացոյց զնա տէր տան իւրոյ . իշխան 'ի
 վերայ ամենայն ստացուածոց իւրոց :
 Խրատել զիշխանս նոցա որպէս զինքն . և
 զձերս նոցա իմաստունս արասցէ :
 Եմուտ խրացել յեգիպտոս . և յակոբ
 պանդխտեցաւ յերկիր քամայ :
 Աճեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ , և զօրա-
 ցոյց զնոսա քան զթշնամիս իւր :
 Դարձայց զսիրտս նոցա ատել զժողովուրդ
 իւր , և 'ի նենգել զծառայս իւր :
 Առաքեաց զմովսէս ծառայ իւր , և զա-
 հարօն բնորեալ իւր :
 Եւ նոցա զբան նշանաց իւրոց , և զար-
 ուեստս իւր յերկիր քամայ :
 Առաքեաց զսաւար և խաւարեցոյց զնո-
 սա , զի դառնացուցին զբան նորա :
 Դարձոյց յարիւն զգետս նոցա , և սպան
 զամենայն ձկունս նոցա :

Եւաց յերկիր նոցա գորտ , և ՚ի շտեմա-
րանս Թագաւորաց նոցա :

Եւաց՝ և եկն շահաճանձ և մթեխ ընդ ա-
մենայն սահմանս նոցա :

Դարձոյց զանձրեւս նոցա ՚ի կարկուտ . և
հուր յերկիր նոցա բորբոքեցաւ :

Եւհար զայգիս և զթղենիս նոցա , և փրչ-
րեաց զամենայն ծառս սահմանաց նոցա :
Եւաց՝ և եկն մարտիս , և խառնիձ՝ զի ոչ
գոյր նոցա թիւ :

Եկեր զամենայն խոտ երկրի նոցա . և ըս-
տառեաց զամենայն պտուղ անդոյ նոցա :
Եւհար զամենայն անդրանիկս եգիպտաց-
ւոց , զսկիզբն ամենայն վաստակոց նոցա :
Եւհան զնոսա ոսկւով և արծաթով . և ոչ
գոյր յազգի նոցա հիւանդ :

Աւրախ եղեւ եգիպտոս ընդ ելանել նո-
ցա . զի անկաւ ահ տեառն ՚ի վերայ նոց :
Սփռեաց ամոց՝ հովանի առնել նոցա ՚ի
տուէ , և հրով լոյս տայր նոցա ՚ի գիշերի :
Եւնդրեցին՝ և եկն լորամարգի . և հացիւ
երկնից լոյց զնոսա :

Եւհար զվէմն՝ և բղխեցին ջուրք , և գնա-
ցին գետք ընդ անջրդիս :

Յիշեաց զբան իւր սուրբ , որ ընդ աբ-
րահամու ծառայի իւրոց :

Եւ հան զժողովուրդ իւր ցնծութեամբ, և
զընտրեալս իւր ուրախութեամբ :
Եւ ի նոցա զգաւառս հեթանոսաց, 'ի վաս-
տակս ժողովրդաց ժառանգեցոյց զնոսա :
Օհ պահեսցեն զվկայութիւնս նորա, և
զօրէնս նորա խնդրեսցեն :

Տունք խոյ - Գորդայո հը :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ :

ԱԷԼՒՄ :

Խոստովան եղերուք տեառն՝ զի քաղցր
է. զի յաւիտեան է ողորմութիւնս նորա :
Ո՞ր խօսեսցի զզօրութիւնս տեառն, լսելի
արտացէ զամենայն օրհնութիւնս նորա :
Եւրանի ոյք պսհեն զիրաւունս, և առ-
նեն զարդարութիւնս յամենայն ժամ :

Յիշեա զմեզ Խոր ընդ հաճոյս ժողովրդեան
քոյ, և այց արա մեզ 'ի փրկութե քում :
Տեսցուք մեք զքաղցրութիւն ընտրելոց
քոց, ուրախ եղիցուք մեք յուրախու-
թիւնս ազգի քոյ. և պովեսցուք մեք 'ի ժա-
ռանգութեան քում :

Սեղաք մեք ընդ հարսն մեր, անօրինե-
ցաք և յանցեաք :

Հարբն մեր յեգիպտոս ոչ իմացան զքոս :

քանչեւիս քո , և ոչ յիշեցին զբաղում ու
զորմութիւնս քո :

Բարկացուցին զքեզ յանցանելն իւրեանց
ընդ ծով կարմիր , փրկեաց զնոսա վասն ան-
ուան իւրոյ , զի ծանիցեն զզօրութիւնս նր :
Սաստեաց ՚ի ծով կարմիր՝ և ցամաքեցաւ .
առաջնորդեաց նոցա ընդ անդունդս որ-
պէս ընդ անապատս :

Կեցոյց զնոսա ՚ի ձեռաց ատելեաց նոցա ,
և փրկեաց զնոսա ՚ի ձեռաց թշնամեաց նոց :
Օ՛ածիկեաց ծով զնեղիչս նոցա . և մի ՚ի
նոցանէ ոչ ապրեցաւ :

Հաւատացին բանի նորա , և օրհնեցին
զօրհնութիւնս նորա :

Սողվաղեցին և մոռացան զգործս նորա ,
և ոչ անապատ խորհրդոց նորա :

Յանկացան զցանկութիւն յանապատի , և
փորձեցին զսատուած յանջրդի :

Եւս նոցա զխնդրուածս նոցա . առաքեաց
զլիութիւն յանձինս նոցա :

Բարկացուցին զմովսէս ՚ի բանակի , և զա-
հարօն սուրբ տեառն :

Բացաւ երկիր և եկուլ զգազան , և ծած-
կեաց զբանական զաբիրօնի :

Հուր վառեցաւ ՚ի ժողովս նոցա , և բոց
մաշեաց զմեղաւորս :

Արարին զորթն 'ի քորեք . և երկիրպա-
գին պատկերի , և փոխեցին դիառս իւ-
րեանց 'ի նմանութիւն որթու խոտակերի :
Սոռացան զած կենարարն իւրեանց , սր-
արար զմեծամեծս իւր յեգիպտոս , և
զսքանչելիս իւր յերկիր քամայ . և զահ
իւր 'ի վերայ կարմիր ծովուն :

Ասաց սատակել զնոսա , եթէ ոչ մովսէս
ընտրեալն կայր առաջի նոցա :

Դարձաւ առ տէր և անցոյց զբարկու-
թիւն նորա , զի մի սատակեսցին նոքա :

Անարգեցին զերկիրն ցանկալի , և ոչ հա-
ւատացին բանի նորա :

Տրտնջեցին 'ի բանակս իւրեանց , և ոչ
լուան ձայնի տեսուն :

Համբարձ զձեռն իւր 'ի վերայ նոցա ,
հարկանել զնոսա յանասլատի :

Յրուեսցի զաւակ նոցա ընդ հեթանոսս ,
ցրուեսցի զաւակ նոցա ընդ գաւառս :

Պղծեցան նոքա 'ի բէլփեգովր , զի կերին
զղոհեալ և զմեռելոտի :

Բարկացուցին զնա 'ի գործս իւրեանց . և
յաճախեաց 'ի վերայ նոցա բեկումն :

Ասա եկաց 'ի մէջ փենեհէս , քաւեաց և
արգելաւ մահ . համարեցաւ նմա յարդա-
րութիւն աղգէ յաղգ մինչև յաւիտեան :

Բարկացուցին զնա 'ի վերայ ջուրցն հակա
ռակութեան . չարչարեցաւ մովսէս վասն
նոցա , զի դառնացուցին զհոգի նորա :
Հրամայեաց շրթամբք իւրովք , և ոչ սա
տակեցին զաղգն՝ զոր ասաց նոցա տէր :
Խառնակեցան ընդ հեթանոսս , և ուսան
զգործս նոցա . ծառայեցին կռոց նոցա , և
եղեւ նոցա 'ի գայթակղութիւն :
Չ'ոհեցին զուստերս և զգստերս իւրեանց
գիւաց , և հեղին զարիւն ամբիծ :
Արիւն ուստերաց և գստերաց իւրեանց՝
զոր զոհեցին կռոցն քանանու :
Շաղխեցաւ երկիր յարենէ նոցա , և
պղծեցաւ 'ի գործոց նոցա , զի սրունկե
ցան 'ի գնացս իւրեանց :
Բարկացաւ սրտամոռութեամբ տէր 'ի վե
րայ ժողովրդեան իւրոյ , և գարշեցոյց
զժառանգութիւն իւր յոյժ :
Մատնեաց զնոսա 'ի ձեռս հեթանոսաց ,
տիրեցին նոցա ասելիք իւրեանց , և թըշ
նամիք իւրեանց նեղեցին զնոսա , և խո
նարհ եղեն 'ի ներքոյ ձեռաց նոցա :
Բազում անգամ փրկեաց զնոսա , և նոքա
դառնացուցին զնա 'ի խորհուրդս իւր
եանց , և կորացան յանօրէնութեան
իւրեանց :

Հայեցաւ տէր 'ի նեղութիւնս նոցա , 'ի
լսել ձայնի աղօթից նոցա :

Յիշեաց զուխտ իւր , և զղջացաւ ըստ
բազում ողորմութե իւրում . և ետ զնոսա
'ի գթութիւնս առաջի ամ գերչաց նոցա :
Փրկեա զմեզ տէր աստուած մեր . և ժու
ղովեա զմեզ 'ի հեթանոսաց :

Խոստովան եղիցուք անուան քում սրբոյ ,
և պարծեսցուք յօրհնութիւնս քո :

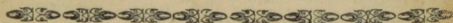
() օրհնեալ տէր աստուած իսրայէլի յաւի
տեանս յաւիտենից :

Եւ ասացէ ամենայն ժողովուրդն . եղիցի
եղիցի :

Տունք խո .

Կանոնս Գորշայս է : Սաղմոս ժէ :

Տունք յժդ :

ԱՂԹԻ ԵԶԵԿԻԱՅԻ ԱՐՔԱՅԻ ՀՐԷԱՍՏԱՆԻ :

Ի ԺԱՄԱՆԱԿԻ ՅՈՐՈՒՄ ՀԻԻԱՆԴԱՅԱԻ , ԵՒ

ՅԱՐԵԱԻ Ի ՀԻԻԱՆԴՈՒԹԵՆԻ ԻԻՐՄԻ

Եսայի Լ :

Ես ասացի 'ի վերանալ յինէն աւուրց ի
մոց , թէ գնացի ես 'ի դրունս դժօխոց :
Թողի զամենայն յետին իմ , և ասացի՝ թէ
այլ ոչ ևս տեսից զփրկութիւն տեառն

յերկրին կենդանեաց, և ոչ ևս տեսից
 զմարդ բնակչօք իւրովք հանդերձ :
 Պակասեցայ ես յաղգատոհմէ իմմէ. այ-
 սուհետեւ թողիւ էքի զամ գկեանս իմ :
 Եւ գնաց մեկնեցաւ յինէն հոգի իմ, որ-
 պէս զայն՝ որ քակէ զտաղաւար. և եղէ
 ես ոմ զոստայն սատարաց մերձ ՚ի հատանիլ :
 Յաւուր յայնմիկ մատնեցայ ես յառաւօ-
 տէ որպէս ՚ի ձեռս առիւծու. այնպէս
 խորտակեաց մանրեաց զոսկերս իմ, զի
 յառաւօտէ մինչ ՚ի գիշեր մատնեցայ :
 Որպէս ծիծառն՝ այնպէս ճչեցի, որպէս
 զաղաւնի՝ այնպէս մնչցի, զինուաղեցան
 աչք իմ ՚ի տեսանելոյ :

Հայեցայ ՚ի բարձունս առ տէր աստուած
 իմ՝ որ փրկեաց զիս, և փարատեցոյց յի-
 նէն զցաւս անձին իմոյ :

Տէր, վասն այսորիկ պատմեցաւ քեզ.
 զարթուցեր զանձն իմ, դարձուցեր զհո-
 գի իմ. մխիթարեցայ և կեցի :

Եհա ՚ի խաղաղութիւն դարձաւ դառնու-
 թիւն իմ. փրկեցեր զանձն իմ, զի մի կու-
 րեայց. և ընկեցեր յետոյ զամենայն ըզ-
 մեղս իմ :

Օ, ի ոչ թէ որք ՚ի դժոխս են, խոստովան
 առնին առ քեզ. և ոչ մեռեալք օրհնեա-

ցեն զքեզ . և ոչ յուսացին 'ի ճշմարտութիս քո ամբն , ոյք իջանեն 'ի դժոխս :
 Այլ կենդանիքս օրհնեսցուք զքեզ տէր .
 որպէս և ես այսուհետեւ մանկունս ծընայց ,
 որք պատմեսցեն զարդարութիւնս քո՝ տէր փրկութեան իմոյ :

Եւ ոչ ևս դադարեցից օրհնել զքեզ յօրհնութիւն նոր զամենայն աւուրս կենաց
 իմոց յանդիման տաճարիդ աստուծոյ :
 Փառք հօր և որդւոյ և :

ՄԱՂԹԱՆ Ք

Յոյս կենդանութեան , յոյս և ապաւեն
 փրկութեան տէր յիսուս փրկիչ . փրկեա
 և փարատեցո զցաւս անձին իմոյ :

Մարդասէր տէր , վն սրբուհւոյ անարատի
 մօր քոյ և կուսի , և վն խաչի քո պատուա
 կանի , ընկալ զաղաչանս մեր , և կեցո զմեզ :

Օգարոյն և զաղօն 'ի վերջն երկինք պատ
 մեն իանունն Գրչեա 'ի 73 երեսն :

Եւ ՚ի բրոճեա եւ իսկաւ սշացաւ նա
 ՚ի թեւս հոգմոց :

ԼԵԼ-ԻՄ :

Խոստովան եղերուք տեառն զի քաղցր է ,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա ,
Լսաոյցն փրկեալք տեառն , զորս փրկեաց
ի ձեռաց թշնամւոյն :

Յամ գաւառաց ժողովեաց զնս , յարեւելից
և յարեւմտից , ի հիւսիսոյ և ի ծովէ :

Ողորեցան նք յանապատի յանջրդի ճանապարհի ,
և քաղաք բնակութե ոչ գտին :

Քաղցեան և ծարաւեցան , և անձինք նու
ցա ի նոսին նուաղեցան :

Ղաղակեցին առ տէր ի նեղութեան իւրեանց .
և ի վշտաց նոցա փրկեաց զնոսա :

Նաջնորդեաց նոցա ի ճանապարհ ուղիղ ,
զի երթիցեն ի քաղաք բնակութե իւրեանց :

Խոստովան եղիցին տեառն ողորմութե նք ,
և սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Օ ի յադեցոյց զանձինս քաղցեալս , և զանձինս
կարօտեալս լի արար բարութեամբ :

Այք նստէին 'ի խաւարի և 'ի ստուերս
մահու, կապեալ էին յաղքատութեան
որպէս յերկաթս :

Օ, ի դառնացուցին զբանն աստուծոյ, և
զխորհուրդս բարձրելոյն բարկացուցին :
Խոնարհ եղեն 'ի ցաւոց սիրտք նոցա . տը-
կարացան, և ոչ ոք էր՝ որ օգնէր նոցա :
Աղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւ-
րեանց . 'ի վշտաց նոցա եհան զնոսա :
Փրկեաց զնոսա 'ի խաւարէ և 'ի ստուե-
րաց մահու, և խղեաց զկապանս նոցա :
Խոստովան եղիցին տեառն ողորմուէց նր,
և սքանչելեաց նորա օրդիք մարդկան :
Օ, ի փշրեաց զդրունս սղնձիս, և զնիգ-
երկաթիս խորտակեաց :

Օգնեաց նոցա 'ի ճանապարհի անօրէնու-
թեան իւրեանց . զի վասն մեղաց իւրեանց
խանարհ եղեն յոյժ :

Յամենայն կերակրոց գարշէին սիրտք նց .
մերձեցան մինչև 'ի դրունս մահու :

Աղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւ-
րեանց, 'ի վշտաց նոցա ասպրեցոյց զնոսա :
Առաքեաց զբան իւր և բշտեաց զնոսա,
և փրկեաց զնոսա յապականուէ իւրեանց :
Խոստովան եղիցին տեառն ողորմուէց նր,
և սքանչելեաց նորա օրդիք մարդկան :

Սատուսցեն նմա պատարագ օրհնութե ,
 և սլատմեսցեն զգործս նորա ցնծութք :
 Ոյք իջանէին 'ի ծով նաւուք , և առնէին
 զգործս 'ի ջուրս բազումս :

Նոքա տեսին զգործս տեառն և զսքանչե-
 լիս նորա 'ի խորս անդնդոց :

Ըսաց՝ և յարեաւ հողմ՝ և մըրիկ , և
 բարձրացան ալիք նորա :

Ելանէին յերկինս և իջանէին յանդունդս ,
 և անձինք նց յանձինս իւրեանց մաշեցան :
 Խռովեցան սասանեցան որպէս արբեալք ,
 և ամենայն իմաստութիւն նոցա ընկլաւ :

Ըղաղակեցին առ տէր 'ի նեղութեան իւ-
 րեանց . 'ի վշտաց նոցա կեցոյց զնոսա :

Դարձոյց զմըրիկն յօդս՝ և դադարեցան
 ալիք նորա , ուրախ եղեն զի դադարեցան ,
 և առաջնորդեաց նոցա 'ի նաւահանգիստ
 կամաց իւրեանց :

Խորստովան եղիցին տեառն ողորմուէց նի ,
 և սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Բարձր արասցեն զնա 'ի ժողովս ժողովրդոց ,
 և յաթոռս ծերոց օրհնեսցեն զնա :

Օյ դարձոյց զգետն 'ի ցամաք , և զգնա-
 ցըս ջուրց յերկիր ծարաւուտ :

Արար զերկիրն ստղաբեր՝ յաղտաղտուկս
 վասն չարութեան բնակչաց նոցա :

Արար զանապատն 'ի Ճահիճս Զուրց , և
զերկիրն ծարաւուտ 'ի գնացս Զուրց :
Բնակեցոյց 'ի նմա քաղցեալս . և շինեցին
քաղաք բնակութեան իւրեանց :

Վարեցին արօտս և տնկեցին այգիս , և ա-
րարին պտուղ արմտեաց իւրեանց :

Օրհնեաց զնոսա՝ և բաղմացան յոյժ . և
անասունք նոցա ոչ նուաղեցան :

Նուաղեցան նոքա և չարչարեցան 'ի նե-
ղութենէ չարեաց և 'ի վշտաց :

Եկն անարգութիւն 'ի վերայ իշխանաց
նոցա . մոլորեցոյց զնոսա յանապատի և
ոչ 'ի ճանապարհի :

Օգնեաց տնանկին յաղքատութեան . և
առաջնորդեաց որսկէս խաշին ազգի նոցա :

Տեսցեն ուղիղք և ուրախ եղիցին . և ա-
մենայն անօրէն խցցէ զբերան իւր :

Ո՛վ է իմաստուն՝ որ պահեսցէ զայս . և 'ի
միտ առցէ զողորմութիւնս տեառն :

Տունք իւր :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս ՃԻ .

Օրհնութիւն Սաղմոսաց Դաւիթ :

Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած , պատ-
րաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս ա-

սեւբեզ փառօք իմովք :

Օղարթիք փառք իմ, զարթիք սաղմոսիւք
և օրհնութիւնք, և ես զարթեայց առաւօտուց :
Խոստովան եղէց քեզ ՚ի ժողովուրդս տէր,
և սաղմոս ասացից քեզ յազննս :

Սեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւն
քո, մինչև յամպս ճշմարտութիւն քո :
Բարձրեալ ես դու յերկինս աստուած, և
յամենայն երկրի են փառք քո :

Արպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո աջով
քով և լուր մեզ :

Լստուած խօսեցաւ ՚ի սրբութենէ իւր
մէ, բարձր եղէց՝ բաժանեցից զսիւքեմ,
և զհովիտսն յարկաց չափեցից :

Իմ է գաղայադ և իմ է մանասէ. եփրեմ
հզօրիչ գլխոյ իմոյ :

Յուդայ թագաւոր իմ. մովաբ աւազան
յուսոյ իմոյ :

Յեդովմէ ուղղեցեց զգնացս իմ. և ինձ
այլազգիք հնազանդ եղեն :

Ո՞տարցէ զիս ՚ի քաղաք ամուր. կամ ո՞
առաջնորդեսցէ ինձ մինչև յեդովմէ :

Լէթէ ոչ դու աստուած, որ մերժեցեր ըզ
մեզ. և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր :

Տուր մեզ օգնութիւն ՚ինեղութեան, զի
սուտ է փրկութիւն մարդոյ :

Լստուծով արասցուք զօրութիւն . և նա
յամօթ արասցէ զթշնամիս մեր :
Տունք ժդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԸ .

Ի Կաթարած . Սաղմոս Դաւիթի :

Լստուած օրհնութեան իմոյ մի լուեր , զի
բերան մեղաւորի՝ բերան նենգաւորի բա-
ցաւ ՚ի վերայ իմ :

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւորաւ ,
և բանիւ ատելութեան պաշարեցին զիս :
Սարտեան ընդ իս ՚ի տարապարտուց . փո-
խանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս , այլ ես
յաղօթս կայի :

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բար-
ւոյ , ատելութիւն փոխանակ սիրոյ իմոյ :
Կացո ՚ի վերայ նորա մեղաւոր , սատանայ
կացցէ ընդ աջմէ նորա :

Ի դատաստանէ իւրմէ ելցէ դատապար-
տեալ , և աղօթք նորա ՚ի մեղս դարձցին :
Եղիցին աւուրք նորա նուազ , և զայցե-
լութիւն նորա զայն այլ տարցէ :

Եղիցին օրդիք նորա օրք , և կին նորա
այրի . սահեսցին փոփոխեսցին , օրդիք նո-
րա մուրդք եղիցին , և ելցեն ՚ի բընա-
կութենէ իւրեանց :

Քննեսցէ փոխատու զամ ինչս նորա . և
յափշտակեսցեն օտարք զվատակս նորա :
Աի գտցի օղնական նմա . և մի ոք ողոր-
մեսցի ՚ի վերայ որքոց նորա :

Եղիցին որդիք նորա ՚ի սատակումն , և
յազգէ ջնջեսցի անուն նորա :

Յիշեսցին մեղք հօր նր անաջի տեառն .
և մեղք մօր նորա մի ջնջեսցին , և եղիցին
անաջի տեառն յամենայն ժամ :

Սատակեսցի յերկրէ յիշատակ նր , փոխա-
նակ զի ոչ յիշեաց առնել զողորմութի :
Հալածեաց զայր աղքատ և զտնանկ . ըս-
պանանել զայն , որ խոնարհ է սրտիւ :

Սիրեաց զանէծս՝ և ելցէ նմա . ոչ կամե-
ցաւ զօրհնութի , հեռի եղիցի ՚ի նմանէ :
Օգեցաւ զանէծս որպէս հանդերձ . մոցէ
որպէս ջուր ՚ի փոր նորա . և որպէս ձէթ
ընդ ոսկերս նորա :

Եղիցի նմա որպէս հանդերձ՝ զի ագանի ,
որպէս գօտի՝ որ ամի հանապազ ընդ մէջ :
Եյս գործ է այնոցիկ , ոյք չարախօս կային
զինէն առ տէր , և ոյք խօսէին չար զանձ-
նէ իմմէ :

Եյլ դու տէր տէր՝ արա ընդ իս ըստ ան-
ուան քում , զի քաղցր է ողորմութի քո . և
փրկես զիս , զի աղքատ և տնանկ եմ ես :

Սիրտ իմ խռովեցաւ 'ի փորի իմում, և ես
ոնց ստուեր 'ի խուսափիլ իմում պակասե-
ցայ, և թօթափեցայ որպէս մարախ:

Օունկք իմ տկարացան 'ի պահոց, և մար-
մին իմ այլադունեցաւ յիւղոյ:

Եղէ ես նախատնոցա, տեսին զիս՝ և շար-
ժեցին զգլուխս իւրեանց:

Փնեա ինձ տէր աստուած իմ, և փր-
կեա զիս ըստ ողորմութեան քում:

Օանիցեն զի ձեռն քո այս է, և դու
տէր արարեր զայս:

Նոքա անիծանեն, և դու օրհնեսցես, ոյք
յարուցեալ են 'ի վր իմ, զամօթ կրեսցեն.
այլ ծառայ քո ուրախ եղիցի 'ի քեզ:

Օգեցցին զամօթ՝ ոյք չարախօս կային
զանձնէ իմմէ, և արկեն որպէս կրկնոց
զամօթ իւրեանց զիւրեամբք:

Եւ ես խոստովան եղէց առ տէր յոյժ
բերանով իմով, և 'ի մէջ բազմաց օրհնե-
ցից զքեզ:

Օի եկաց նա ընդ աջմէ տնանկին, 'ի փրկել
զիս յայնցանէ՝ ոյք հալածեն զանձն իմ:

Տունք իւր:

Ի Խաբարած . Սաղմոս Դաւիթ :

Ըսաց տէր ցտէր իմ, նիստ ընդ աջմէ իմ
մէ , մինչեւ եդից զԹշնամիսքո պատուան
դան ոտից քոց :

Պաւազան զօրութեան առաքեսցէ քեզ
տէր 'ի սիօնէ , և տիրեսցես դու 'ի մէջ
Թշնամեաց քոց :

Ընդ քեզ է սկիզբն աւուր զօրութեան .
'ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարգանդէ
յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ :
Երդուաւ տէր և ոչ եւս զղջացի , Թէ
դու ես քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին
մեքիսեդեկի , և տէր ընդ աջմէ քումմէ :
Խորտակեսցէ յաւուր բարկութեան զԹա-
գաւորս . դատէ զհեթանոսս , և բազում
առնէ զհարուածս , և խորտակեսցէ ըզ-
գլուխս բազմաց յերկրի :

Օղղիսս 'ի ճանապարհի արբուսցէ , վա-
սըն այսորիկ և բարձր արասցէ զգլուխս :

Տունք զ Գոբղայս Խը :

ԱԷԼ-Ի :

Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլորով սրբ-
տիւ իմով, ՚ի խորհուրդս ուղղոց ՚ի ժո-
ղովուրդս մեծ են գործք տեառն, և քրն-
նեալ են յամենայնի կամք նորա :

Խոստովանութիւն և վայելչութիւն են
գործք նորա . արդարութիւն նորա մնայ
յաւիտեանս յաւիտենից :

Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց ուղ-
ղոց . ողորմած գթած է տէր, կերակուր
տայ երկիւղածաց իւրոց :

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր . զզօրու-
թիւն գործոց իւրոց սլատուիրեաց ժողո-
վըրդեան իւրում :

Տալ նոցա զժառանգութիւն հեթանո-
սաց . և գործք ձեռաց նորա արդարու-
թիւն և իրաւունք են :

Հաւատարիմ են յամենայնի սպասուի-
րանք նորա . հաստատեալ են յաւիտեա-
նքս յաւիտենից . արարեալ են ճշմար-
տութեամբ և ուղղութեամբ :

Փրկութիւն առաքեաց տէր ժողովրդեան
իւրում, սլատուիրեաց յաւիտենից զուխտ
իւր . սուրբ և ահեղ է անուն նորա :

Ակիզքն զգօնութե երկիւղ տեառն . իմաստութի բարի ամցն՝ ոյք առնեն զնա . և օրհնութի նր մնայ յաւիտեանս յաւիտենից :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԱ .

ԸԼԷԼ-ԻՄ . ԴՎԵՐԱՅ ԽԱՅԻՆԱՐԻՆԻԱՆ ԱՆԳԻԱՅ
Ե ԶԱԽԱՐԻԱՅ :

Երանեալ է այր՝ որ երկնչի ՚ի տեառնէ ,
զպատուիրանս նորա նա կամի յոյժ :
Հզօր եղիցի յերկրի զաւակ նորա , և ազգ
ուղղոց օրհնեսցի :

Փառք և մեծութիւն են ՚ի տան նորա .
արդարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս
յաւիտենից :

Օագեաց ՚ի խաւարի լոյս ուղղոց , ողորմած
գթած և արդար է տէր :

Քաղցր այր ողորմի և տայ փոխ . յօրինէ
զբան իւր ՚ի դատաստանի , զի յաւիտեան
նա մի սասանեսցի :

Յիշատակ յաւիտենից եղիցի արդարն . ՚ի
համբաւէ չարէ նա մի երկիցէ :

Պատրաստ է սիրտ նորա յուսալ առ անձ :
Հաստատեալ է սիրտ նորա . և նա մի երկիցէ
մինչեւ տեսցէ ՚ի թշնամիս իւր :

Սիրեաց՝ և ետ աղքատաց . արդարութի նր

մայ յաւիտեանս յաւիտենից , և եղջիւր
նորա բարձր եղիցի փառօք :

Սեղաւորն տեսցէ և բարկացի . զատա-
մունս իւր կրճտեսցէ և հալեսցի . և ցան-
կութիւն մեղաւորաց կորիցէ :

Տունք ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԺԲ .

Աւել-ի :

Օրհնեցէք մանկունք զտէր . և օրհնեցէք
զանուն տեառն :

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յայսմ
հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Յարեւելից մինչեւ 'ի մուտս արեւու օրհ-
նեալ է անուն տեառն :

Բարձր է 'ի վերայ ամենայն ազգաց տէր ,
և յերկինս են փառք նորա :

Ով է որպէս տէր աստուած մեր 'ի բար-
ձունս բնակեալ , և զխոնարհս տեսանէ
յերկինս և յերկրի :

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ , և բարձր
առնէ զտառապեալս յաղբեւաց :

Նստուցանէ զնոսա իշխանս ընդ իշխանս
ժողովրդեան իւրոյ :

Բնակեցուցանէ զամուլն 'ի տան ուրախա-
միս որպէս մայր որդւովք բերկրեալ :

Տունք Ը :

ԼԵՂԻՒՄ ։

Յեւանեւն իսրայելի յեգիպտոսէ . տանն
յակոբայ 'ի ժողովրդենէ այլազգեաց ։

Եղեւ հրէաստան սրբութիւնն նորա , և
իսրայել իշխանութիւնն նորա ։

Օ՞ով ետես և փախեալ , և յորդանան
անդրէն դարձաւ ։

Երբինք ցնծասցեն որպէս խոյք , և բլուրք
որպէս գառինք մաքեաց ։

Օք է քեզ ծով , զո՞ տեսեր և փախեար .
կամ դու յորդանան՝ զի՞ դարձար անդրէն ։

Երբինք՝ ցնծացէք որպէս խոյք , և բլուրք
որպէս գառինք մաքեաց ։

Յերեսաց տեառն սասանեցաւ երկիր ,
յերեսաց աստուծոյ յակոբայ ։

Ո՞ դարձոյց զվէմն 'ի վտակս ջուրց , և զա-
պառաժն յաղբերակունս ։

Սի՞ մեզ տէր՝ մի՞ մեզ , այլ անուան քում
տուր զփառս վասն ողորմութեան և ճշմ-
մարտութեան քոյ ։

Սի՞ երբէք ասացեն 'ի հեթանոսս , թէ
իւր է աստուած նոցա ։

Ըստուած մեր յերկինս և յերկրի , զամե-
նայն զոր ինչ կամեցաւ՝ և արար ։

Կուռք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ են ,
 ձեռագործ են որդւոց մարդկան :

Բերան ունին , և ոչ խօսին . աչս ունին ,
 և ոչ տեսանեն :

Եկանջս ունին , և ոչ լսեն . ունչս ունին ,
 և ոչ հոտոտեն :

Չեռս ունին , և ոչ շօշափեն . ոտս ու-
 նին , և ոչ գնան . և ոչ գոյ բարբառ 'ի
 կոկորդս նոցա :

'Նման նոցա եղիցին՝ ոյք արարին զնոսա ,
 ամենեքեան ոյք յուսացեալ են 'ի նոսա :
 Տունն իսրայէլի յուսացաւ 'ի տէր . օգ-
 նական և ընդունող է նոցա :

Տունն ահարօնի յուսացաւ 'ի տէր . օգ-
 նական և ընկերող է նոցա :

Երկիւղածք տեառն յուսացան 'ի տէր ,
 օգնական և փրկիչ է նոցա :

Յիշեաց զմեզ տէր և օրհնեաց զմեզ .
 օրհնեաց տէր զտունն իսրայէլի . օրհնեաց
 տէր զտունն ահարօնի :

Օրհնեաց տէր զերկիւղածս իւր , զփոքր-
 կունս և զմեծամեծս :

Յաւելցէ 'ի ձեզ Թր , 'ի ձեզ և յորդիս ձեր :

Օրհնեալ էք դուք 'ի տեառնէ , որ արար
 զերկինս և զերկիր :

Երկինք երկնից տեառն են , և զերկիրս

Ետ որդւոց մարդկան :

Ոչ թէ մեռեալք օրհնեսցեն զքեզ տէր ,
 և ոչ ամենեքեան՝ ոյք իջանեն ՚ի դժոխս :
 Լլ կենդանիքս օրհնեսցուք զքեզ տէր
 յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան :

Տունք իղ : Գորշայս ծբ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԴ .

ԱԷԼԻԻ :

Սիրեցի զի լուիցէ տէր զձայն աղօթից ի
 մոց . զի խոնարհեցոյց զունին իւր առ իս ,
 և ես յաւուրս իմ կարդացի առ նա :

Շրջեցան զինև երկունք մահու , և վիշտք
 դժոխոց գտին զիս :

Օնեղութիւն և զանձկութիւն գտի , և
 զանուն տեառն կարդացի :

Ո՞ տէր՝ փրկեա զանձն իմ . ողորմած աստ-
 ուած մեր ողորմի և սափէ զտղայս տէր :

Ես խոնարհ եղէ՝ և տէր կեցոյց զիս .
 դարձ անձն իմ ՚ի հանգիստ քո , զի տէր

օգնեաց քեզ :

Փրկեաց զանձն իմ ՚ի մահուանէ , զաչս
 իմ յարտասուաց , և զոտս իմ ՚ի գայթակ-

ղութենէ , հաճոյ եղէց առաջի տեառն
 յերկրին կենդանեաց :

Տունք զ :

ԱԷԼ-Ի :

Հաւատացի զոր և խօսեցայ , և ես խո-
նարհ եղէ յոյժ :

Ես ասացի 'ի զարմանալ իմում , թէ ամե-
նայն մարդ սուտ է :

Օ, քինչ տաց տրիտուր տեառն ընդ ամե-
նայնի՝ զոր և ետ ինձ :

Օ, բաժակ փրկութեան ընկալայց , և զա-
նուն տեառն կարդացից :

Օ, աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամե-
նայն ժողովրդեան նորա :

Պատուական է տուալի տեառն մահ սրը-
բոց իւրոց , ո՞ տէր ես ծառայ քո եմ , ծա-
ռայ և որդի աղախնոյ քո :

Հատեր զկապանս իմ . քեզ մատուցից պա-
տարագ օրհնութեան , և զանուն տեառն
կարդացից :

Օ, աղօթս իմ տեառն տաց առաջի ամե-
նայն ժողովրդեան նորա , 'ի գաւիթս տան
տեառն , և 'ի մէջ քո երուսաղէմ :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԶ.

ԱԷԼ-Ի՝ :

(Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք . գովեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք :

Օջորասցի ողորմութիւն նորա 'ի վերայ մեր . և ճշմարտութիւն տեառն մնասցէ յաւիտեան :

Տունք : Բ

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԷ.

ԱԷԼ-Ի՝ :

Խոստովան եղերուք տեառն , զի բարի է , զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :
Ասասցէ տունն իսրայելի՝ զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ասասցէ տունն ահարօնի՝ զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ասասցեն երկիւղածք տեառն՝ զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կարգացի , և լուաւ ինձ յանդորր :

Տէր է իմ օգնական , և ես ոչ երկեայց , զի արասցէ ինձ մարդ :

Տէր է իմ օգնական , և ես տեսից 'ի թշնամիս իմ :

Բարի է յուսալ 'ի տէր՝ քան յուսալ 'ի
մարդիկ . բարի է յուսալ 'ի տէր՝ քան յու-
սալ յիշխանս :

Ամենայն ազինք շրջեցան զինեւ , և ան-
ուամբ տեառն յաղթեցի նոցա :

Շրջելով շրջեցան զինեւ , և պաշարեցին
զիս 'ի միասին . և անուամբ տեառն վա-
նեցի զնոսա :

Շուրջ եղեն զինև որպէս մեղուք , վա-
ռեցան բորբոքեցան որպէս փուշք 'ի հուր .
և անուամբ տեառն մերժեցի զնոսա :

Ի մերժելն դրդուեցայ , և եղէ մերձ 'ի
գլորիւ . և տէր ընկալաւ զիս :

Չօրուծիւն իմ և օգնուծիւն իմ տէր ,
և եղեւ ինձ 'ի փրկուծիւն :

Չայն ցնծուծեան փրկուծեան 'ի յարկս
արդարոց :

Աջ տեառն արար զօրուծիւն , աջ տեա-
ռն բարձր արար զիս , և աջ տեառն ա-
րար զօրուծիւն :

Այ մեռայց , այլ կեցից և պատմեցից ըզ-
գործս տեառն :

Խրատելով խրատեաց զիս տէր , և 'ի մահ
ոչ մատնեաց :

Բացէք ինձ զդրունս արդարուն , զի մտից
ընդ այն , և խոստովան եղէց տեառն :

Այս դուռն տեառն է , և արդարք մը
տանեն ընդ սա :

Խոստովան եղէց քեզ տէր , զի լուար ինձ ,
և եղեր ինձ 'ի փրկութիւն :

Վէմն զոր անարգեցին շինողքն , նա եղև
գլուխ անկեան :

Ի տեառնէ եղեւ այս , և է սքանչելի ա-
ռաջի աչաց մերոց :

Այսօր է զոր արար տէր . եկայք ցնծաս-
ցուք և ուրախ եղիցուք 'ի սմա :

Ո՞ տէր փրկեա , ո՞ տէր առաջնորդեա .
օրհնեալ որ գալոց ես յանուն տեառն , և
օրհնեցաք զքեզ 'ի տանէ տեառն :

Տէր աստուած մեր երեւեցաւ մեզ . ա-
րարէք աօնս ուրախութեան կանխաւ ,
մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ :

Աստուած իմ ես դու՝ և խոստովան եղէց
քեզ . աստուած իմ ես դու՝ և բարձր ա-
րարից զքեզ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ զի լուար ինձ ,
և եղեր ինձ 'ի փրկութիւն :

Խոստովան եղերուք տեառն զի բարի է ,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Տունք իւր : Գորղայս խո :

ԵԷԼ-Ի :

Երանեալ են անբիծք 'ի ճանապարհի , և
 այք գնան յօրէնս տեառն :

Երանի այք քննեն զվկայութիս նորա , բո-
 լորով սրտիւ իւրեանց խնդրեցեն զնա :
 Ոչ թէ այք գործեն զանօրէնութիւն , 'ի
 ճանապարհս նորա գնացեն :

Դու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո 'ի
 պահել ինձ յոյժ :

Երանի թէ յաջողեալ էին ինձ ճանա-
 պարհք իմ 'ի պահել ինձ զարդարութիւն քո :
 Զայնժամ ես ոչ ամաչէի 'ի զգուշանալ
 ինձ 'ի պատուիրանս քո :

Խոստովան եղէց քեզ տէր յուղղութիւն
 սրտի իմոյ , որպէս ուսայց զիրաւունս
 արդարութեան քո :

Օ իրաւունս քո պահեցի , մի թողուր զիս
 մինչ իսպառ :

Ի՞նչ ուղղեցէ երիտասարդ զճանապարհս
 իւր , այլ 'ի պահել զբանս քո :

Բոլորով սքտիւ իմով խնդրեցի զքեզ , մի
 մերժեր զիս 'ի պատուիրանաց քոց :

Ի սրտի իմում թագուցի զբանս քո , որ-
 պէս զի մի մեղայց քեզ :

(Օրհնեալ ես դու տէր, ուստ ինձ զար-
դարութիւնս քո :

Հրթամբք իմովք պատմեցից զամենայն ի-
րաւունս բերանոյ քո :

Ի ճանապարհս վկայութեանց քոց զուար-
ճացայ, որպէս յամենայն ՚ի մեծութեան :
Ի պատուիրանս քո հոգացայ, և զդու-
շացայ ՚ի ճանապարհս քո :

Օ իրաւունս քո խօսեցայ, և ոչ մոռացայ
զբանս քո :

Հատու ծառայի քում, զի կեցից և պա-
հեցից զբանս քո :

Օ արթո զաչս իմ, և նայեցայց ՚ի սքանչե-
լիս օրինաց քոց :

Պանդուխտ եմ ես յերկրի, մի թագու-
ցաներ յինէն զպատուիրանս քո :

Փափաքեաց անձն իմ ՚ի ցանկալ ինձ յի-
րաւունս քո յամենայն ժամ :

Սաստեցեր ամբարտաւանից, անիծեալ
ոյք խոտորեցան ՚ի պատուիրանաց քոց :

Ի բաց արա յինէն զնախաւտինս և զարհա-
մարհանս, զի զվկայութիւնս քո խնդրեցի :

Վանդի նստան իշխանք և չարախօսէին զի-
նէն, այլ ծառայ քո խորհէր յիրաւունս քո :

Օ ի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին, և
խորհուրդք իմ արդարութիւն քո :

Սերձեցաւ անձն իմ 'ի հող, տէր կեցո
զիս ըստ բանի քում :

Օջանապարհս իմ պատմեցի քեզ՝ և լուար
ինձ, ուսո ինձ զարդարու թիւնս քո :

Ի ճանապարհս արդարու եց քոց իմաստուն
արա զիս, և քննեցից զսքանչելիս քո :

Տքնեցաւ անձն իմ առ 'ի ձանձրանալ,
հաստատեա զիս 'ի բանս քո :

Օջանապարհս մեղաց 'ի բաց արա յինէն,
և յօրէնս քո ողորմեա ինձ :

Օջանապարհս ճշմարտութեան քո ընտ-
րեցի, և զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ :

Սերձեցայ ես 'ի վկայութիւնս քո, տէր
մի՛ յամօթ առնէր զիս :

Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց ըն-
թացայ, զի անդորր արարէր սրտի իմոյ :

()րէնսգէտ արա զիս Թր 'ի ճանապարհս ի-
րաւանց քոց, և խնդրեցից զնա յամ Ժամ :

Իմաստուն արա զիս, և քննեցից զօրէնս
քո, և պահեցից զնա բոլորով սրտիւ իմով :

Ղաջնորդեա ինձ 'ի շաւիղս պատուիրա-
նաց քոց, զի ընդ նոսա հաճեցայ :

Խոնարհեցո զսիրտ իմ 'ի վկայութիւնս
քո, և մի՛ յագահու թիւն :

Դարձո զաչս իմ, զի մի՛ տեսից զնանրու-
թիւն, 'ի ճանապարհս քո կեցո զիս :

Հաստատեա ծառայի քում զբան քո յերկիւղ քո :

Հան յինէն զնախատինս , զոր և կարծեցի . զի դատաստանք քո քաղցր են :

Ըհա ցանկացայ պատուիրանաց քոց , յարդարութեան քում կեցո զիս :

Եկեացէ 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո տէր , և փրկութիւն քո ըստ բանի քում :

Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս բանիւք . զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Այ 'ի բացեայ առներ 'ի բերանոյ իմմէ զբան ճշմարտութեան մինչեւ յոյժ , զի յիրաւունս քո յուսացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ , յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Ղնայի ես յանդորրու , զի զպատուիրանս քո խնդրեցի :

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց , և ոչ ամաչէի :

Խորհէի 'ի պատուիրանս քո , զոր սիրեցի :

Համբարձի զձեռս իմ 'ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի , և խորհէի յարդարութեան քում :

Յիշեա զբան ծառայի քո , յոր և յուսացուցեր զիս :

Ամ մխիթարեացէ զիս 'ի խոնարհութեան իմում . զի բան քո կեցոյց զիս :

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ ,
այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ :
Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից տէր ,
և մխիթարեցայ :
Տրտմութիւն կալաւ զիս 'ի մեղաւորաց ,
և ոյք թողին զօրէնս քո :
Գովելի են ինձ իրաւունք քո 'ի տեղւոջ
պանդխտութեան իմոյ :
Յիշեցի 'ի գիշերի զանուն քո տէր , և
պահեցի զօրէնս քո :
Աս եղեւ ինձ ճանապարհ 'ի կեանս , զի
զարդարութիւնս քո խնդրեցի :
Տունք ծղ :

Աւել-իս :

Բաժին իմ ես դու տէր , ասացի պահել
ինձ զօրէնս քո :
Աղաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ իմով .
ողորմեա ինձ ըստ բանի քում :
Խորհեցայ 'ի ճանապարհս իմ , և դարձու
ցի զոտս իմ 'ի վկայութիւնս քո :
Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ , զի պա
հեցի զսխառութիւնս քո :
Տունք մեղաց պատեցան զինեւ , այլ
զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Ի մէջ գիշերի յառնէի խոստովան լինիլ
առ քեզ վս իրաւանց և արդարութե քո :
Հաղորդ էի ես ամ երկիւղածաց քոց , ու
քոց պահեալ էին զպատուիրանս քո :
Ողորմութեամբ տեառն լի եղեւ երկիր ,
զարդարութիւնս քո ուսո ինձ :

Քաղցրութի արարեր ընդ ծառայի քու մ
տէր ըստ բանի քում :

Օ քաղցրութիւն , զխրատ և զգիտութիւն
ուսո ինձ , զի 'ի պատուիրանս քո
ես հաւատացի :

Սինչեւ խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ . վա
սըն այսորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ :

Քաղցր ես դու տէր , և քաղցրութեամբ
քով ուսո ինձ զարդարութիւնս քո :

Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբար
տաւանից . այլ ես բոլորով սրտիւ իմով
քննեցի զպատուիրանս քո :

Սածան որպէս կաթն սիրոք նոցա . այլ
ես զօրէնս քո խօսեցայ :

Բարի է ինձ զի խոնարհ արարեր զիս , որ
պէս ուսայց զարդարութիւնս քո :

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քո , քան ըզ
հազարս ոսկւոյ և արծաթոյ :

Չեռք քո արարին և ստեղծին զիս . իմաւ
տուն արա զիս , և ուսայց զպատուիրա
նքս քո :

Արհիւղաճք քո տեսցեն զիս և ուրախ ե.
 զիցին, զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :
 Օրանեայ տէր զի արդարութեան գաւառ
 ասեք քո, յերաւի խոնարհեցուցեր զիս :
 Եղեցի ողորմութիւն քո 'ի մխիթարել զիս,
 քառ բանի քում զճառացս քո :
 Եկեսցեն յիս գթութիւնք քո՝ և կեցից,
 զի օրէնք քո խօսք իմ էին :
 Ըմաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որք 'ի տա.
 րապարտուց անիրաւեցան յիս, այլ ես
 հոգացայ 'ի սրտաւիրանս քո :
 Խրատեսցեն զիս երկիւղաճք քո, և ոյք
 ճանաչեն զվկայութիւնս քո :
 Եղեցի սիրտ իմ անբիժ յարդարութեան
 քում, զի մի ամաչեցից :
 Կարօտացաւ անձն իմ 'ի փրկութիւնս քո,
 զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :
 Սպասեցին աչք իմ բանի քում, ասացի՝
 երբ մխիթարեսցէ զիս :
 Եղէ ես որպէս տիկ 'ի սրարգի, զի զար.
 դարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :
 Քանի՞ ինչ են աւուրք ճառայի քո, երբ ա.
 րասցես ինձ իրաւունս 'ի հալածչաց իմաց :
 Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուրդս,
 այլ ոչ որպէս զօրէնս քո :
 Ըմեկայն սրտաւիրանք քո ճշմարիտ են :

Ի նանիր հալածեցին զիս , օգնեա ինձ :
Փոքր մի ևս և կորուսանէին զիս յերկրի :

այլ ես ոչ թողի զսլատուիրանս քո :

Ըստ ողորմութեան քում կեցս զիս , և
սահեցից զվկայութիւնս բերանոյ քոյ :

Յաւիտեան տէր բան քո կայ յերկինս ,
ազգէ մինչև յազգէ և ճշմարտութի քո :
Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ :

Հրամանի քում մնայ տիւ , զի ամենեւ
բեան ծառայք քո են :

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին , կանխաւ
ևս արդեօք կորուսեալ էի ի խոնարհու
թեան իմում :

Յաւիտեան ոչ մեռացայց զարդարութիւ
նս քո , զի նոքօք կեցուցեր զիս :

Իս եմ ես և կեցս զիս , զի զարդարու
թիւնս քո խնդրեցի :

Ինձ սպասեցին մեղաւորք ի կորուսանել ,
զի զվկայութիւնս քո ես ի միտ առի :

Յամ կատարածի տեսի զվախճան , յոյժ
անդորր էին ինձ սլատուիրանք քո :

Որպէս սիրեցի զօրէնս քո , զօրհանապաղ
խօսք իմ էին :

Իսն զթշնամիս իմ իմաստուն արարեր
զիս ի սլատուիրանս քո , զի յաւիտեան
իմ էին :

Քան զամ ուսուցիչս իմ իմաստունն եղէ ,
 զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին :
 Քան զծերսն իմաստունն եղէ , զի զպատ-
 ուիրանս քո քննեցի :

Յամ ճանապարհաց չարաց արգելի զոտս
 իմ , որպէս զի պահեցից զբանս քո :

Յիրաւանց քոց ես ոչ խոտորեցայ , զի
 դու օրէնսգէտ արարեր զիս :

Որպէս զի քաղցր են 'ի քիմս իմ բանք քո՝
 քան զմեղր բերանոյ իմոյ :

Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ ատեցի
 զամենայն ճանապարհս չարաց , զի դու օ-
 րէնսգէտ արարեր զիս :

Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց , և լոյս
 տան շաւղաց իմոց :

Երդուայ և հաստատեցի , զի պահեցից
 զամենայն իրաւունս արդարութեան քո :
 Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ . տէր կեցո՞ զիս
 ըստ բանի քում :

Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեա տէր , և
 զիրաւունս քո ուստ ինձ :

Ընձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն ժամ ,
 և զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Եղին ինձ մեղաւորք որոգայթ . 'ի պատ-
 ուիրանաց քոց ես ոչ մոլորեցայ :

Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո յաւի-

տեան , զի ցնծութիւնն է սրտի իմոյ :
 Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զարդա-
 րութիս քո յաւիտեան վասն հատուցման :
 Օհնօրէնս ատեցի , և զօրէնս քո սիրեցի :
 () Գնական և փրկիչ իմ ես դու , և ես 'ի-
 բանս քո յուսացայ :

Ի բաց եղբրուք յինէն չարք , և քննեցից
 զպատուիրանս աստուծոյ իմոյ :

() Գնեա ինձ ըստ բանի քում և կեցո զիս ,
 և մի' յամօթ առնե՛ր զիս 'ի յուսոյ իմմէ :

() Գնեա ինձ և ապրեցո զիս , և խորհե-
 ցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ :

Անարգեցե՛ր զամենեւեան՝ որք ապստամբք
 եղեն յարդարութեանց քոց , զի անիրա-
 ւութեամբ էին խորհուրդք նոցա :

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մե-
 զաւորս երկրի . վասն այսորիկ սիրեցի ըզ-
 սպատուիրանս քո :

Բեւեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ ,
 զի 'ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ :

Տունք կդ :

ԱՆԷԼ-ԻՍ :

Արարի իրաւունս և արդարութիւն . մի'
 մատներ զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոյ :

Ինկալ զճառայս քո 'ի բարի, զի մի' ամ
բարտաւանք զգուեսցեն զիս :

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում
տէր, և բանից արդարութեան քո :

Ըրա ընդ ճառայի քում տէր ըստ ողոր
մունք քում, զարդարութիւն քո ուսո ինձ :

Օճառայ քո եմ ես, իմաստունն արա զիս,
և ծանեայց զվկայութիւնս քո :

Դամ է սրաշտել զտէր, խափանեցին զօ
րէնս քո :

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո
քան զամենայն ոսկի և զտպագիծն :

Ըմենայն պատուիրանք քո յաջողեցան ինձ,
զի ատեցի ես զճանապարհս չարաց :

Սքանչելի են վկայութիւնք քո, վասն այ
սորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ :

Յայտնութիւն բանից քոց լուսաւոր և ի
մաստուն առնէ զտղայս :

Օբերան իմ բացի, և առի զհոգի, 'ի
պատուիրանս քո փափաքեաց անձն իմ :

Նայեա առ իս և ողորմեա ինձ ըստ իրա
ւունս սիրողաց անուան քո :

Օճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ
բանի քում, և մի' տիրեսցեն ինձ ամ մեղք :

Փրկեա զիս 'ի զրպարտութենէ մարդկան,
և պահեցից զպատուիրանս քո :

Երեւեցո զերեսս քո ի ծառայս քո, և ուստ ինձ զարդարութիւնս քո :

Վտակք ջուրց իջին յաչաց իմոց, զի ոչ պահեցին զօրէնս քո :

Արդար ես դու տէր, և ուղիղ են դատաստանք քո :

Պատուիրեցեր զարդարութիւն վկայութեանց քոց, և ճշմարիտ են յոյժ :

Սաչեաց զիս նախանձ քո, զի մոռացան զբանս քո թշնամիք իմ :

Ընտրեալ է բան քո յոյժ, և ծառայ քո սիրեաց զսա :

Սանուկ եմ ես և արհամարհեալ, և զարդարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

Արդարութիւն քո արդարութիւն յաւիտենից, և օրէնք քո ճշմարիտ են :

Նեղութիւնք և վիշտք գտին զիս, և պատուիրանք քո խօսք իմ էին :

Արդարութեամբ են վկայութիւնք քո յաւիտեան, իմաստունն արա և կեցո զիս :

Կարգացի առ քեզ բոլորով սրտիւ իմով, լուր ինձ տէր, զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի :

Ազազակեցի առ քեզ և փրկեա զիս, և պահեցից զվկայութիւնս քո :

Կանխեցի տարաժամու, ազազակեցի : և

Ես 'ի բանս քո յուսացայ :
 Կանխեցին աչք իմ առաւօտու 'ի խօսիլ
 ինձ զբանս քո :
 Չայնի իմում լուր տէր ըստ ողորմութե
 քում. և յիրաւունս քո կեցո զիս :
 Սերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զանօրե
 նութի, զի յօրինաց քոց հեռի եղեն :
 Սերձ ես դու տէր, և ամենայն պատ
 ուիրանք քո ճշմարիտ են :
 Ի սկզբանէ ծանեայ 'ի վկայութեանց քոց,
 զի յաւիտեան հաստատեցեր զնոսա :
 Տես զխոնարհութիւն իմ և փրկեա զիս,
 զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :
 Դատեա զդատաստանս իմ և փրկեա զիս,
 և ըստ բանի քում կեցո զիս :
 Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկութիւն, զի
 զիրաւունս քո ոչ պահեցին :
 Գթութիւնք քո բազում են տէր, և ըստ
 իրաւանց քոց կեցո զիս :
 Բազում են, որք հալածեն և նեղեն զիս.
 'ի վկայութեանց քոց ես ոչ խոտորեցայ :
 Հայէի յանագորոյնս և մաշէի, զի զպատ
 ուիրանս քո ոչ պահեցին :
 Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի. տէր՝
 ողորմութեամբ քո կեցո զիս :
 Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն է :

յաւիաեան են ամենայն իրաւունք ար-
դարութեան քո :

Իշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր , և 'ի
բանից քոց երկեալ սիրտ իմ :

Յնծացայ ես 'ի բանս քո որպէս այն՝ որ
գտանէ աւար բազում :

Օ՛մեղս ատեցի և անարգեցի , և զօրէնս
քո սիրեցի :

Եօթն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ
վասն իրաւանց և արդարութեան քո :

Խաղաղուի բազում է այնոցիկ ոյք սիրեն
զօրէնս քո , և ոչ գոյ 'ի նս գայթակղուի :

Ապասեցի փրկութեան քում տէր , և ըզ
պատու իրանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո , և
սիրեաց զնոսա յոյժ :

Պահեցից զպատու իրանս և զվկայութիւնս քո ,
զի նամ ճանապարհք իմ առաջի քո են :

Սերձեացին խնդրուածք իմ առջի քո նոր,
ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս :

Սոցեն աղօթք իմ առաջի քո տէր , և բա-
նիւ քով փրկեա զիս :

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո ,
յորժամ օւսոուսցես ինձ զարդարութիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո , զի ամենայն
պատու իրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս , զի
զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Յանկացայ փրկութեան քում տէր , և
օրէնք քո խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ , օրհնեսցէ զբեզ , և 'ի
բաւուր քո օգնեսցեն ինձ :

Սուրբեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ ,
իսնդրեա զծառայս քո , զի զպատուիրանս
քո ես ոչ մոռացայ :

Տունք ծղ :

Կանոն Գորգայս է : Սաղմոս ԺԳ :

Տունք յիբ :

Օ Ր Հ Ն Ո Ւ Թ Ւ Ւ Ն Ե Ս Ա Յ Ե Ա Յ

ԿԱՅԾԱԿՆԱՄԱՔՈՒՐ ՍՈՒՐԲ ՄԱՐԳԱՐԷԻՆ

Եսայէայ ԽԲ :

Օրհնեսցէք զիմ յօրհնութի նոր , զի իշ
խանութի նորա 'ի բարձունս փառաւորի :
Եւ անուն նորա փառաւորեալ է 'ի ծա-
ղաց մինչև 'ի ծագս երկրի :

Ոյք իջանէին 'ի ծով նաւուք , կղզիք և
ամենայն բնակիչք նոցա ընդ նոսա :

Ուրախ եղիցի անապատն և իմ բնակիչք
իւր , ուրախ եղիցին բանակք և բակք կե-
դարու , և ուրախ եղիցին բնակիչք վիմին :

Իգլիտոց լերանց գոչեացեն , տացեն զփառս
 ան , և զբաջութի նր կղզիք պատմեացեն :
 Տէր ան զօրութեց դիմեալ գայ զարթու-
 ցանել զպատերազմ , յարուցանել ինա-
 խանձ , փող հարկանել և գոչել 'ի վերայ
 թշնամեաց իւրոց զօրութեամբ բազմաւ :
 Աւրախ եղիցին երկինք 'ի վերուստ , և
 ամպք ցօղեացեն զարդարութիւն :
 Իդիսեացէ երկիր զողորմութիւն և զար-
 դարութիւն՝ առ հասարակ բղիսեացէ :

ԱՂՕԹՔ ՅՈՎՆԱՆՈՒ ՄԱՐԳԱՐԵՒՆ

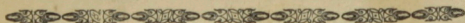
Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կար-
 գացի , և լուաւ աստուած յանդնդոց
 դժոխոց աղաղակի իմում :

Ի ռը տէր ձայնի իմում , զի ընկեցեր զիս
 'ի խորս ծովու , և չըջանք գետոց պաշա-
 րեցին զիս :

Վեհայն զբօսանք քո և ալիք քո անցին 'ի
 վերայ իմ , և ասացի , թէ մերժեցայ ու-
 բեմն յերեսաց աչաց քոց :

Արդ իցէ՞ թէ յաւելից հայիլ 'ի տաճար նր
 քո , զի հեղան զին և ջուրք մինչև յանձն իմ , և
 անդունդք անհնարինք պաշարեցին զիս :

Եմուտ գլուխ իմ ընդ փապարս լերանց .
 իջի ես ՚ի խորս երկրի , և տեսի զնիգս
 նորա , զի էին որպէս աղխք յաւիտենից .
 և ելլեն յապականութենէ կեանք իմ :
 Ընքեզ տէր ան իմ ՚ի նուաղիլ անձին ի-
 մոյ կարդացի , և զքեզ տէր յիշեցի . և
 մտցեն աղօթք իմ ՚ի տաճար սուրբ քո :
 Օ, ի ոյք պահէին զունայնութի և զստու-
 թիւն , յողորմութէ իւրեանց մերժեցան :
 Եւ ես ՚ի ձայն օրհնութե խոստովան եղէց
 քեզ , մատուցից սպտարագս տեառն , և
 կատարեցից զուխտ իմ ՚ի փրկութեան :
 Փառք հօր և որդւոյ և :

ՄԱՂԹ ԱՆ Ք

Եկեսցեն աղօթք մեր ՚ի տաճար սբ. քո . խո-
 նարհեցի ունկն քո ՚ի խնդրուածս մեր :
 Մարդասէր տէր , վս սրբուհւոյ անարատի
 մօր քոյ և կուսի , և վս խաչի քո սպտուա-
 կանի , ընկալ զաղաչանս մեր , և կեցո զմեզ :

Օչարոյն և զաղօթս ՚ի վերջն Մի նախան-
 ձիր կանոնին Գրքես ՚ի 116 երեսն :

Առաքել շնորհ քո եւ ստանալու ցնուս,
եւ նորոգես ջերեսս երկրի:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԹ .

() Բհնոսիւնէ ասորի ճանաց :

Ի նեղութե իմաւմ ես առ արհաւիրացի , և
լուաւ ինձ տէր . փրկեաց զանձն իմ 'ի չորս
թանց նենգաւորաց և 'ի լեզուէ չարէ :
Օ ի տացի քեզ՝ կամ զինչ յաւելցի , լե-
զու նենգաւոր :

Արաւել : նաք հզօրի , զի մխեալ են կայ-
ծակամբք կաղնւոյ :

Սաղմ ինձ զի ընդ երկար եղև պանդխտութի
իմ . և բնակեցայ ես 'ի վրանս կեդարու :
Բազում անգամ բնակեցաւ անձն իմ ընդ
այնոսիկ , ոյք ատէին զողջոյն :

Ես էի խաղաղարար , յորժամ խօսէի ,
մարտնչէին ընդ իս :
Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻ .

() Բհնոսիւնէ ասորի ճանաց :

Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս , ուստի ե-
կեսցէ ինձ օգնութիւն :

Օգնութիւն ինձ 'ի տեառնէ եկեսցէ, որ
արար զերկինս և զերկիր:

Մի տար 'ի սասանութիւն զօտն քո, և մի
ննջեսցէ պահասւան քո:

Որպէս ոչ ննջէ և ոչ 'ի քուն երթայ պա-
հասանն իսրայելի:

Տէր պահեսցէ զքեզ, և տէր ընկալցի ա-
ջոյ ձեռամբն իւրով:

Արեգակն 'ի տուէ քեզ մի մեղիցէ, և
մի լուսին 'ի գիշերի:

Տէր պահեսցէ զքեզ յամենայն չարէ, պա-
հեսցէ տէր զանձն քո:

Տէր պահեսցէ զմուտ և զել քո յայսմ
հետէ մինչեւ յաւիտեան:

Տունք Ը:

ՍԱՂՄՈՍ ԺԻԱ.

Օրհնութիւնս աստիճանաց:

Ուրախ եղէ ես՝ ոյք ասէին ցիս, 'ի տուն
տեառն երթիցուք մեք:

Հասեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո՝
երուսաղէմ:

Օ երուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք, և
բնակութիւն իւր շուրջ զնովաւ:

Ընդ ելանէին աղգք աղգք տեառն, 'ի զը-
կայութի ինչ խոստովան լինիլ ամուսն տն:

Ընդ արկեալ են աթոռք դատաստանի ,
 աթոռս արկեալ են 'ի տան դաւթի :
 Հարցէք զողջունէ երուսաղէմի , և զԵ-
 նութենէ՝ ոյք սիրէք զոէր :
 Եղիցի խաղաղութիւն 'ի զօրութե՛քում ,
 և շինութիւն յաշտարակս յամուրս քո :
 Վասն եղբարց և ընկերաց իմոց խօսեցայ
 զխաղաղութի . վս՝ քոյ և վս՝ տան տեառն
 ւոյ մերոյ խնդրեցաք զբարութիւն 'ի.բէն :
 Տունք Ը՝

ՍԱՂՄՈՍ ԺԻԲ .

() Եհնո-բի-նի աստիճանայ :

Ընքեզ տէր համբարձի զաչս իմ , որ բը-
 նակեալդ ես 'ի յերկինս :
 Ուր աչք ծառայի 'ի ձեռն ւոն իւրոյ , և ուր
 աչք աղախնոյ 'ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ :
 Ըյնպէս են աչք մեր առ քեզ տէր ւոն
 մեր , մինչև ողորմեսցիս 'ի վերայ մեր :
 Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ , զի բա-
 զում լցաք արհամարհանօք :
 Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախա-
 տանօք , որք նախատէին զմեզ , և արհա-
 մարհանօք ամբարտաւանից :

Տունք Ե՝

() Եհնո-բի-նի աստիճանաց :

Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ, ասասցէ իս-
րայէլ, եթէ ոչ տէր էր առ մեզ :

Բնդ յառնել մարդկան 'ի վերայ մեր, կեն-
դանւոյն կամեցան կլանել զմեզ :

Ի բարկանալ սրտամտութիւնս 'ի վերայ մեր,
ապա և ջուրք ուրեմն ընկղմեցին զմեզ :

Բնդ ուղիս անցին անձինք մեր. անցին
անձինք մեր ընդ ուղիս անդադարս :

() Եհնեալ է տէր, որ ոչ ետ զմեզ յորս
ատամանց նոցա :

Անձինք մեր ապրեցան որպէս ճնճղուկք՝
յորողայթէ որսողաց :

Որողայթք նց փշրեցան, և մեք ապրեցաք :

() Դնութիւն է մեզ յանուանէ տեառն,
որ արար զերկինս և զերկիր :

Տուիք ը :

() Եհնո-բի-նի աստիճանաց :

Ո յուսաց 'ի տէր, որպէս լեառն սիօն,
մի սասանեցի յաւիտեան՝ որ բնակեալն
է յերուսաղէմ :

Երկնք շուրջ են զնովաւ. տէր շուրջ է

զգողովորդեամբ իւրով յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Ոչ թողու տէր զգաւազան մեղաւորաց ՚ի վիճակս արդարոց . և արդարք մի՛ ձըգեսցեն զձեռս իւրեանց յանօրէնութի : Բարի առնէ տէր բարեաց , և այնոցիկ՝
 ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Իսկ զթիւրեալն ՚ի յափշտակութի , տանի զնս տէր ընդ այնոսիկ ոյք գործեն զանօրէնութիւն . խաղաղութի ՚ի վերայ ինչի :
 Տունք է : Գորշայս իս :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԵ .

Օրհնութիւնս աստիճանաց :

Ի դարձուցանել տեառն զգերութիւն սիւօնի , և եղաք մեք միսիթարեալք :

Յայնժամ լցան բերանք մեր խնդութեամբ և լեզուք մեր ցնծութեամբ :

Յայնժամ ասացեն ՚ի հեթանոսս , մեծ արար տէր զառնելն իւր ընդ նոսա . մեծ արար տէր զառնելն իւր ընդ մեզ . և մեք եղաք բերկրեալք :

Դարձո տէր զգերութիւնս մեր որպէս զուղիս ՚ի հարաւոյ . ոյք վարէին արտասուօք , ցնծութեամբ հնձեսցեն :

Երթալով երթային և լային , ոյք բարձեալ տանէին զսերմանիս իւրեանց :
Պալով եկեսցեն և ցնծասցեն , ոյք առեալ բերիցեն զորայս իւրեանց :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ .

() Ընդ-նէն , աստիճանաց :

Եթէ ոչ տէր շինէ զտունն , ի նանիր վաստակին շինողք նորա :

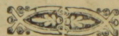
Եթէ ոչ տէր սլահէ զբաղաքն , ընդունայն տքնին սլահասլանք նորա :

Ի նանիր է ձեզ յառնելն կանխաւ . արդարիք մինչեւ էք ննջեցեալք , ոյք ուտէք զհաց ցաւոյ :

Ի ժամանակի ոմ տացի քուն սիրելեաց իւրոյ . ժառանգութի առն որդիք են , որոյ վարձք իւր են , այն է սլաուղ որովայնի իւրոյ :
Որպէս նետք ի ձեռս հզօրի , այնպէս են և որդիքն թօթափելոյ :

Երանի որ ելից զցանկութիւն իւր ի նոցանէ . մի ամաչեսցեն յորժամ խօսեսցին թշնամիք նոցա ընդ նոսա առ դրանն :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԷ .

() Եհնո-Լի-նէ աստիճանաց :

Լերանի ամենեցուն՝ ոյք երկնչին 'ի տեառ-
նէ , և դնան 'ի ճանապարհս նորա :

Օվաստակս ձեռաց քոց կերիցես . երանի
է քեզ , և բարի եղիցի :

Կին քո որպէս այգի վայելուչ յանկիւնս
տան քո , որդիք քո որպէս նորատունկ ձիւ-
թենւոյ շուրջ զսեղանով քո :

Եյսպէս օրհնեսցի ամ մարդ , որ երկնչի 'ի
տնէ . օրհնեսցէ զքեզ տէր 'ի սիօնէ :

Եւ տեսցես դու զբարու թիւն երուսա-
ղէմի զամենայն աւուրս կենաց քոց :

Տեսցես դու զորդիս որդւոց քոց , խաղա-
ղու թիւն 'ի վերայ իսրայէլի :

Տունք Ղ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԸ .

() Եհնո-Լի-նէ աստիճանաց :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի ման-
կու թենէ իմմէ , ասասցէ իսրայէլ :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի ման-
կու թենէ իմմէ , և ինձ ոչ յաղթեցին :

Օթիկունս իմ հարին մեղաւորք . ընդ
երկար արարին զանօրէնութիս իւրեանց :

Տէր արդար է , և խորտակէ զուրն մեղա-
ւորաց :

Ամաչեսցեն և յետս դարձցին ամենեքեան՝
ոյք ատեն զսիօն :

Եղիցին նորա որսէս խոտ տանեաց , որ
մինչեւ 'ի բուռն եկեալ չորացաւ :

Ուստի ոչ ելից զբուռն իւր հնձողն , և
ոչ զգիրկս իւր՝ որ զորայն ժողովէր :

Ոչ ասացին ամբն՝ ոյք անցանէին առ նո-
քօք , թէ օրհնու թիւն տեառն ընդ ձեզ ,
և օրհնեցաք զձեզ յանուանէ տեառն :
Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԹ .

Օրհնո-լիւնս աստիճանաց :

Ի խորոց կարդացի առ քեզ տէր , տէր՝
լուր ձայնի իմում :

Եղիցին ականջք քո 'ի լսել զձայն աղօ-
թից իմոց :

Թէ զանօրէնու թիւնս իմքննես տէր տէր ,
իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո , զի 'ի քէն է
քաւու թիւն :

Վասն անուան քո համբերի տէր , համ-
բեր անձն իմ բանի քում . յուսացաւ ան-
ձըն իմ 'ի տէր :

Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերեկոյ , 'ի

պահէ առաւօտու յուսացաւ ինչ ի տէր :
 Ի տեառնէ է ողորմութիւն բազում, ի
 նմանէ է փրկութիւն . և նա փրկեաց
 զհարայել յամենայն նեղութեանց նորա :

Տունք զ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԼ.

Օրհնութիւնս աստիճանաց :

Տէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ, և ոչ ըզ-
 բօսան աչք իմ :

Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծս, և ոչ ընդ
 այնոսիկ ոյք սքանչելի եղեն քան զիս :

Բայց թէ խոնարհեցայ ես որպէս մանուկ
 սարտուցեալ ի ստենէ մօր իւրոյ, և
 դարձ նորա անդրէն ի նոյն :

Եւ թէ հպարտացուցի արդեօք զանձն
 իմ, այսպէս եղիցի հատուցումն անձին
 իմոյ . յուսացաւ իսրայել ի տէր յայսմ
 հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Տունք դ : Գորդայս խդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԼԱ.

Եւդ ընդ :

Յիշեա տէր զդաւիթ, և զամենայն հե-
 ղութիւն նորա :

Արպէս երգուաւ տեառն , և ուխտս եղ-
աստուծոյ յակորայ :

Թէ ոչ մտից 'ի յարկս տան իմոյ , թէ ե-
լից յանկողինս մահճաց իմոց :

Թէ տաց քուն աչաց իմոց , կամ 'նինջ ար-
տեւանաց իմոց , կամ հանգիստ իրանաց
իմոց . մինչեւ գտից զտեղի յարկի տեառն
աստուծոյ յակորայ :

Ըհա լուաք զնմանէ յեփրաթայ , և գտաք
զնա 'ի դաշտս մայրեաց :

Ասցուք 'ի յարկս նորա , երկիրպագցուք
'ի տեղւոջ՝ ուր կացեալ են ոտք նորա :

Ըրի տէր 'ի հանգիստ քո , դու և տապա-
հակ կտակի սրբութեան քո :

Քահանայք քո զգեցցին զարդարութիւն ,
և սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն :

Վասն դաւթի սիրելւոյ քո , մի դարձու-
ցաներ զերեսս քո յօծելոյ քումմէ :

Երգուաւ տէր դաւթի ճշմարտութիւն և
ոչ ստեաց նմա . 'ի պտղոյ որովայնի նորա
նստուցանել յաթոռ նորա :

Թէ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս իմ , և
զվկայութիւնս իմ զոր ուսուցից նոցա :

Արդիք նոցա նստցին յաւիտեանս յաւի-
տենից յաթոռ քո :

Հաճեցաւ տէր ընդ սիօն , և ընտրեաց

բնակիլ ՚ի նմա . ասէ՛ այս է հանգիստ իմ
յաւիտեանս յաւիտենից , ՚ի սմա բնակե-
ցայց՝ զի հաճեցայ լինդ սա :

Օյայրիս սորա օրհնելով օրհնեցից , և զաղ-
բատս սորա լցուցից հացիւ :

Երիցանց սորա զգեցուցից զփրկութիւն ,
և սուրբք սորա ցնծալով ցնծասցեն :

Ընդ ծագեցից զեղջիւր ՚ի դաւիթ . սլատ-
րաստ արարից զճրագ օծելոյ իմոյ :

Թշնամեաց նր զգեցուցից զամօթ . այլ ՚ի
վերայ նորա ծաղկեսցի սրբութիւն իմ :

Տունք թէ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԲ .

Եւդ շ-ր :

Օ, ի՞ բարի կամ զի՞ վայելուչ , զի բնակին
եղբարք ՚ի միասին :

Որպէս իւղ զի իջանէ ՚ի գլուխ և ՚ի մօ-
րուսն ահարօնի . և ՚ի մօրուացն իջանէ
՚ի գրապանս զգեստող նորա :

Որպէս ցօղ զի ցօղէ ՚ի հերմօնէ ՚ի վերայ
լերին սիօնի :

Տէր անդ սլատրաստեաց զօրհնութիւն և
զկեանս յաւիտենից :

Տունք դ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԳ .

Եր4 Է-ր :

Եւտ օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն զտէր , ո կայք 'ի տուն տեառն և 'ի գաւ
լիթս աստուծոյ մերոյ :

Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր 'ի սրբ-
բութիւն , և օրհնեցէք զտէր :

Օրհնեսցէ զմեզ տէր 'ի սիօնէ , որ արար
զերկինս և զերկիր :

Տունք Գ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԳ .

Եւ-ր :

Օրհնեցէք զանուն տեառն . օրհնեցէք
ծառայք տեառն զտէր , ո կայք 'ի տուն
տեառն և 'ի գաւլիթս աստուծոյ մերոյ :

Օրհնեցէք զտէր , զի բարի է . սաղմոս
ասացէք անուան նորա , զի բազմր է :

Օյակորք ընտրեաց իւր տէր , և զխրա-
յել ժառանգութիւն իւր :

Ես ծանեայ՝ զի մեծ է տէր , և տէր մեծ
է քան զամենայն կուռս :

Օյամ զոր ինչ կամեցաւ և արար տէր ,
յերկինս և յերկրի , 'ի ծով և յամ խորս :
Հանէ զամսս 'ի ծագաց երկրի , զփայլա-

տակունս իւր յանձրեւս արար , և հանէ
զհողմ 'ի շտեմարանաց իւրոց :

Եհար զամենայն անդրանիկս եգիպտաց
ւոց , 'ի մարդոյ մինչեւ յանասուն :

Ըռաքեաց զնշանս և զարուեստս իւր 'ի
մէջքո եգիպտոս , 'ի փարաւօն և յամե-
նայն զօրս իւր :

Եհար զսղգս բազումս , և սպան զթա-
գաւորս հզօրս :

Օսեհօն թագաւոր ամուրհացւոց , զովք
թագաւոր բասանու , և զամենայն թա-
գաւորութիւնս քանանացւոց :

Ետ զերկիր նոցա 'ի ժառանգութի , ժա-
ռանգութի իսրայէլի ժողովրդեան իւրոյ :
Տէր անունքոյ յաւիտեան , տէր յիշատակ
քո աղգէ մինչեւ յաղգ :

'Իատէ տէր զժողովուրդս իւր , և 'ի ծա-
ռայս իւր միսիթարի :

Կուռք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ են ,
ձեռագործք են որդւոց մարդկան :

Բերան գոյ՝ և ոչ խօսին , աչք են՝ և ոչ
տեսանեն :

Ըկանջք են՝ և ոչ լսեն , և ոչ գոյ շունչ
'ի բերանս նոցա :

'Նման նոցա եղիցին ոյք արարին զնոսա .
ամենեքեան ոյք յուսացեալ են 'ի նոսա :

Տուն խորայելի օրհնեցէք զտէր , տուն ա-
հարօնի օրհնեցէք զտէր :

Տուն ղեւեայ օրհնեցէք զտէր . երկիւ-
ղաճք տեառն օրհնեցէք զտէր :

Օրհնեալ տէր 'ի սիօնէ , որ բնակեալն է
յերուսաղէմ :

Տունք ի . Գորշայս խդ :

ՍՅՂԾՈՍ ՃԼԵ

ԱԷԼ-Ի :

Խոստովան եղերուք տեառն , զի բարի է
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Խոստովան եղերուք այն աստուծոց , զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Խոստովան եղերուք տեառն տերանց , զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Արար սքանչելիս մեծամեծս միայն , զի յա-
ւիտեան է ողոր :

Օ երկինս արար իմաստութիւնով . զի յա-
ւիտեան է ողոր :

Հաստատեաց զերկիր 'ի վր ջուրց . զի յա-
ւիտեան է ողոր :

Արար զլուսաւորս մեծամեծս միայն , զի
յաւիտեան է ողոր :

Օ արեգակն արար իշխանական տունքեան .

զի յաւիտեան է ողոր :

Օլլուսին և զաստեղս իշխանական գիշեր-
րոյ . զի յաւիտեան է ողոր :

Եհար զերկիրն եգիպտացւոց անդրանկօք
իւրովք հանդերձ . զի յաւիտեան է ո :
Եւ եհան զիսրայէլ ՚ի միջոյ նր . զի յաւի-
տեան է ողոր :

Ի ձեռն բարձր և ՚ի բազուկ հզօր . զի յա-
ւիտեան է ողոր :

Եհերձ զծովն մեծ , և բաժանեաց յեր-
կուս մասունս , զի յաւիտ :

Եւ անցոյց զիսրայէլ ընդ մէջ նորա . զի
յաւիտեան է ողոր :

Ընկղմեաց զփարաւօն և զզօրս իւր ՚ի ծով
կարմիր . զի յաւիտեան է :

Եւ եհան զժողովուրդ իւր յանապատ . զի
յաւիտեան է ողոր :

Եհար զազգս մեծամեծս միայն . զի յա-
ւիտեան է ողոր :

Եւ սպան զթագաւորս հզօրս . զի յաւի-
տեան է ողոր :

Օսեհօն թագաւոր ամուրհացւոց . զի
յաւիտեան է ողոր :

Օովգ թագաւոր բասանու . զի յաւի-
տեան է ողոր :

Եւ զերկիր նոցա ՚ի ժառանգութիւն . զի

յաւիտեան է ողոր :

Դառանգութիւն ինչի ծառայի իւրոյ . զի

յաւիտեան է ողոր :

Յիշեաց զմեզ տէր 'ի խոնարհութեան մե-

րում . զի յաւիտեան է ողոր :

Եւ փրկեաց զմեզ 'ի ձեռաց թշնամեաց

մերոց . զի յաւիտեան է ողոր :

Ո տայ կերակուր ամենայն կենդանեաց . զի

յաւիտեան է ողոր :

Խոստովան եղերուք նոյն երկնաւորի . զի

յաւիտեան է ողոր :

Տունք իդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԼԶ .

Սաղմոս Դաւիթ . 'ի յեռն Երեմայի . անշահ

յեբրայեցոցն :

Ընդ Գետս Բաբելացւոց , անդ նստեաք և

լայաք . որպէս յիշեցաք մեք անդ զսիօն :

Ի մէջ ուռեաց նոցա կախեցաք զկտակա-

րանս մեր :

Ընդ հարցանէին գերիւնք մեր զբանս օրհ-

նութեան . գերեզմարք մեր ստիպէին ըզ-

մեզ և ասէին :

Օրհնեցէք մեզ յօրհնութենէն սիօնի .

իսկ զիսորդ օրհնեսցուք զօրհնութիւնս

տեառն յերկիր օտար :

Թէ մոռացայց զքեզ երուսաղէմ, մոռացի զիս աջ իմ:

Կցեսցի լեզու իմ ՚ի քիմս իմ, Թէ ոչ յիշեսցից զքեզ, Թէ ոչ նախ նուագեսցից ըզքեզ երուսաղէմ, սկիզբն ուրախուէ իմոյ: Եւ իշեա տէր զորդիսն եդովմայ յաւուրսն երուսաղէմի:

Ոյք ասէին, քակեցէք քակեցէք, մինչեւ ՚ի հիմն հասուցէք:

Ղուստր բաբելացւոյ Թշուառական, երանի որ հատոյց զհատուցումն քո, զոր դու մեզ հատուցեր:

Երանի որ կարաւ զմանկունս քո, և եհար զքարի:

Տունք ժ:

ՍԱՂՄՈՍ ԾԼԵ.

Սաղմոս Դաւիթի:

Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլորով սրտիւ իմով, առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից քեզ:

Օյ լուար զքանս բերանոյ իմոյ, երկիր պագից ՚ի տաճար սուրբ քո, և խոստովան եղէց անուան քում վասն ողորմու Թեան և ճշմարտութեան քոյ:

Եւ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ

քո, յորում աւուր կարդամ առ քեզ, վաղ-
վաղակի լուր ինձ, և բազում արասցես
զօրութիւնս յանձն իմ:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամ թագա-
ւորք երկրի. զի լուան զբանս բերանոյ
քո, և օրհնեսցեն զճանապարհս քո:

Սեճ են փառք տեառն. բարձր է տէր,
զխոնարհս տեսանէ, և զբարձուհս ՚ի հե-
ռաստանէ ճանաչէ:

Թէ գնացից ես ՚ի մէջնեղութեանց, կե-
ցուսցես զիս ՚ի բարկութենէ թշնամւոյն.
Չգեցեր զձեռն քո, և փրկեաց զիս աջ
քո. և տէր հապուսցէ ընդ իմ:

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս
ձեռաց քոց մի անտես առներ:

Տունք ք: Գորդայօ խո:

ՍԱՂԽՈՍ ԺԼԸ.

Ի Կաթարաժ. Սաղմոս Դաւիթի:

Տէր փորձեցեր զիս և ծանեար զիս. դու
ծանեար զնստել իմ և զյառնել իմ:

Ի միտ առեր զխորհուրդս իմ ՚ի հեռաս-
տանէ. զչաւիղս իմ և զվիճակս իմ դու
քննեցեր, և զամենայն ճանապարհս իմ
յառաջագոյն տեսեր, զի ոչ գոյնենդու-

Թիւնն 'ի լեզուի իմում :

Ահա դու տէր՝ ծանեար զյետին իմ և զառաջին իմ. դու ստեղծեր զիս, և եդեր զձեռն քո 'ի վերայ իմ :

Աքանջելի եղեւ գիտութիւն քո յինէն, զօրացաւ, և ոչ հանգարտեմ սմա :

Յո՞ երթայց ես յողուոյ քումմէ, կամ յերեսաց քոց ես յո՞ փախեայց :

Թէ ելանեմ յերկինս, դու անդ ես, և թէ իջանեմ 'ի դժոխս, և անդ մօտ ես :

Թէ առից զթեւս իմ ընդ առաւօտս, և բնակեցայց յեղերս ծովու :

Ահայն և անդ ձեռն քո առաջնորդեսցէ ինձ, և աջ քո ընկալցի զիս :

Ասացի՝ խաւար ուրեմն արդեօք ծածկեաց զիս, կամ գիշեր փոխանակ լուսոյ փափկութեան իմոյ :

Խաւարն 'ի քեզ ոչ խաւարեսցի, և գիշերն որպէս տիւ լուսաւոր եղիցի, և խաւար նորա որպէս զլոյս նորա :

Պու ստացար զերիկամունս իմ, և ընկալար զիս յորովայնէ մօր իմոյ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր, զի ահեղ և սքանչելի ես՝ սքանչելի են գործք քո, և անձն իմ սիրեաց յոյժ :

Այ թագեաւ սսկր իմ 'ի քէն՝ զոր արա-

ընդ ի ծածուկ , և կար զօրու թեան իմոյ
ընդ ստորինս երկրի :

Օ, անգործս իմ տեօին աչք քո , և ի գիրս
քո ամենեքեան գրեցան :

Ի տուէ մոլորեցան , և ոչ ոք էր որ աւ
ռաջնորդէր նոցա :

Ինձ յոյժ մեծարու եղեն բարեկամք քո
աստուած , և յոյժ զօրացան իշխանք նոյն :

Թուեցի զնոսա , և քան զաւաղ բաղմա
ցան , զարթեաց , և արդ ընդ քեզ եմ :

Թէ սպանանես զմեղաւորս աստուած ,
արք արեան ի բաց եղերուք յինէն :

Ի հակառակու թիւն և ի նախանձ , առ
ցեն ի նանիր զբաղաքս քո :

Օ, ատելիս քո տէր ատեցի , և ի վերայ
թշնամեաց քոց մաշեցայ :

Յատելու թիւն կատարեալ ատեցի զնո
սա , և եղեն ինձ թշնամիք :

Փորձեա զիս աստուած և ծանիր զսիրտ
իմ . քննեա զիս և ծանիր զչաւիղս իմ . և
տես թէ իցե՞ն անօրէնու թիւնք ի ճանա
պարհս իմ , և առաջնորդեա ինձ ի ճա
նապարհս քո յաւիտենից :

Տունք իբ :

Ի Կապարած . Սաղմոս Դաւթի :

Ապրեցո՛ւ զհիս տէր 'ի մարդոյ չարէ , յառնէ
անիրաւէ փրկեա զհիս :

Խորհեցան զանօրէնուի 'ի սիրտս իւրեանց .
զօր ամ պատրաստեցան 'ի պատերազմ :

Արեցին զէպուս իւրեանց որպէս զօձի , և
թոյնք իժից 'ի ներքոյ շրթանց նոցա :

Պահեա զհիս տէր 'ի ձեռաց մեղաւորի ,
և 'ի մարդոյ չարէ փրկեա զհիս :

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ . թա-
գուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ :

Լարս ձգեցին որոգայթ օտից իմոց , շուրջ
զշաւղօք իմովք եդին ինձ զգայթակղուի :

Ասացի՛ տէր աստուած իմ ես դու , ունե-
կըն դիր տէր ձայնի աղօթից իմոց :

Տէր տէր զօրութիւն փրկութե իմոյ , հո-
վանի գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի :

Ա'ի մատներ զհիս տէր 'ի ցանկութիւն մե-
ղաւորաց , ոյք խորհեցան վասն իմ . մի-

ընդ վայր հարկաներ զհիս :

Օ՛ի մի երբէք բարձրացին , և խորհուրդք
նոցա մի կատարեսցին . վախճան կատա-

րածի նոցա վաստակ շրթանց իւրեանց
ձածկեսցէ զնոսա :

Արկցես 'ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ,
և կործանեսցես զնոսա . 'ի տառապանաց
մի կարասցեն կեալ :

Սարգոյ լեզուանւոյ մի յաջողեսցի 'ի վե-
րայ երկրի . զայր մեղաւոր չարիք իւր որ-
սասցեն 'ի կորուստ :

Օանեայ զի առնես տէր դատաստան աղ-
քատի և իրաւունս տնանկի :

Արդարք գոհասցին զանուանէ քումմէ , և
բնակեսցին ուղիղք առաջի երեսաց քոց :
Տունք ժդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԽ .

Սաղմոս Դաւիթի :

Տէր կարգացի առ քեզ՝ և լուր ինձ , նայ-
եա 'ի ձայն աղօթից իմոց 'ի կարգալ ի-
մում առ քեզ :

Աւղիղ եղիցին աղօթք իմ որպէս խունկ
առաջի քո տէր . համբարձումն ձեռաց ի-
մոց պատարագ երեկոյի :

Ղիւր տէր պահապան բերանոյ իմոյ , և
դուռն ամուր չլթանց իմոց , զի մի խոտո-
րեսցի սիրտ իմ բանիւ չարութեան :

Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ
մարդս , ոյք գործեն զանօրէնութիւն , և
ոչ եղէց կցորդ ընտրելոց նոցա :

Խրատեսցէ զիս արդարն ողորմուք և յան-
դիման արասցէ . իւզ մեղաւորի մի օծցէ
զգլուիս իմ, այլ աղօթք իմ 'ի կամս նորա :
Լրգեւլան մերձ առ վիմին դատաւորք նց .
լուիցեն բանից իմոց , և քաղցրասցին :
Որպէս Թանձրութիւն հողոյ զի սփռեալ
է 'ի վերայ երկրի , ցրուեսցին ոսկերք նո-
ցա մերձ 'ի դժոխս :

Լուքեզ տէր տէր են աչք իմ . 'ի քեզ
յուսացայ , մի հաներ զհոգի յինէն :
Պահեա զիս յորոգայթէ որ Թագուցաւ
ինձ , 'ի գայթագղութենէ գործողին զա-
նօրէնութիւն :

Լնկցին 'ի ցանցս նորա մեղաւորք , միայն
եմ ես մինչեւ անցից :
Տունք ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԻՍ .

Իմաստ-լի-ն Դա-լի . Ալօլ , 'ի Ժամանակի զի
էր նա յայրի անդ :

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի , ձայ-
նիւ իմով զտէր աղաչեցի :

Սփռեցից առաջի տեառն զաղօթս իմ , և
զնեղութիւնս իմ առաջի նր պատմեցից :
Ի նուաղիլ յինէն հոգւոյ իմոյ , դու տէր
ճանեար զչաւիղս իմ . 'ի ճանապարհ յոր

և գնայի, թագուցաւ ինձ որոգայթ :
Հայէի յաջմէ՝ տեսանէի, և ոչ որ ճանա-
չէր զիս. կորեաւ յինէն փախուստ իմ, և
ոչ գտաւ խնդրող անձին իմոյ :

Աղաղակեցի առ քեզ տէր և ասացի, դու
ես յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց :
Նայեա տէր յաղօթս իմ, զի ես խոնարհ
եղէ յոյժ. ասրեցո զիս 'ի հալածչաց ի-
մոց, զի հզօրք եղեն քան զիս :

Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ, գոհանամ
զանուանէ քումմէ :

Եւ քեզ սպասեն արդարք մինչեւ հա-
տուսցես :

Տունք Ը. Գորղայս ծգ. :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԽԲ.

Սաղմոս Դաւիթի. 'ի Ժամանակի զի հալածէր զնա
Աբիսողոմ որդի նորա :

Տէր լուր աղօթից իմոց. ունկն դիր
խնդրուածաց իմոց ճշմարտութիւն քով :
Լուր ինձ արդարութիւն քով, և մի մտա-
նէր 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. զի
ոչ արդարանայ առաջի քո ամ կենդանի :
Հալածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ
արար յերկիր զկեանս իմ, և նստոյց զիս

ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից :
 Չանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սիրտ իմ
 խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս, խորհեցայ
 յամենայն գործս քո . յարարածս ձեռաց
 քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ
 զձեռս իմ,

Ընձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ
 քեզ . վաղվաղակի լուր ինձ տէր, զի նը-
 ւաղեցաւ յինէն հոգի իմ :

Այ՛ դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, նը-
 մանիցիմ այնոցիկ, ոչք իջանեն ՚ի գուբ :
 Եւ յիս արա ինձ առաւօտու զողորմութիս
 քո, զի ես ՚ի քեզ տէր յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ յոր և գնացից, զի
 առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :
 Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր, զի
 զքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուստ ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես
 աստուած իմ :

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ ՚ի
 յերկիր ուղիղ :

Վասն անուան քո տէր կեցուսցես զիս,
 արդարութեամբ քով հանցես ՚ի նեղու-
 թենէ զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատակեա զթշնա

Յիս իմ. և կորո զամենայն նեղիչս անձին
իմոյ, զի ես ծառայ քո եմ:

Տունք Ժդ.

ՍԱՂՄՈՍ ԺԻԳ.

Սաղմոս Դաւիթի ար Գողթի:

(Օրհնեալ տէր աստուած իմ, որ ուսոյց
զձեռս իմ'ի պատերազմ, և զմատունս
իմ'ի ճակատամարտ:

Ողորմութիւն իմ և ապաւէն իմ, օգնա-
կան իմ և փրկիչ իմ. ապաւէն իմ, և ես
յուսամ'ի նա. 6 հնազանդ առնէ զժողո-
վուրդս ընդ ինեւ:

Տէր՝ ով է մարդ զի յայտնեցար դու նմա,
կամ որդի մարդոյ թէ համարիս ինչ զնա:
Սարդ նանրոյ նմանեցաւ, և աւուրք նո-
րա որպէս հովանի անցին:

Տէր խոնարհեցո զերկինս և էջ, մերձեա
ի լերինս և ծխեսցին:

Փայլեա զփայլատակունս քո, և խռովեա
զնս, առաքեա զնետս քո, և ցրուեա զնս:
Առաքեա զձեռն քո ի բարձանց, և փրկ-
կեա զիս ի ջուրց բազմաց, և ի ձեռաց
որդւոց օտարաց:

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնան-
րութիւն, և աջ նոցա աջ է մեղաց:

Ետտուած յօրհնու թիւն նոր օրհնեցից ըզ
քեզ, տասնադէաւ սաղմոսարանաւ սաղ-
մոս ասացից քեզ:

Ո տացէ զիրկու թիւն թագաւորաց մե-
րոց, որ փրկելոց իցէ զդաւիթ ծառայ
իւր 'ի սրոյ չարէ:

Փրկեա զիս և ապրեցո զիս 'ի ձեռաց որդ-
ւոց օտարաց:

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնան-
րու թիւն, և աջ նոցա աջ է մեղաց:

Որոց ուստերք իւրեանց որմք նորատունկ
հաստատուն են 'ի մանկու թենէ իւրեանց,
դստերք նոցա զարդարեալ և պաճուճեալ
'ի նմանու թիւն տաճարի:

Շտեմարանք նոցա լի են և բզխեն 'ի մի-
մեանց, խաչինք նոցա բազմածինք են, և
բազմանան 'ի գնացս իւրեանց, և ան-
դեայք նոցա պարարտք են:

Ոչ գոյ խրամատու թիւն ցանկոյ նոցա, և
ոչ աղաղակ 'ի հրապարակս նոցա:

Երդ երանեցից ժողովրդեան, որոյ այս
այսպէս է. նա երանի ժողովրդեան, որոյ
տէր աստուած է նոցա:

Տունք ժղ:

(Օրհնութեանց Սաղմոս Դաւիթ :

Բարձր առնեմ զքեզ աստուած իմ և թա-
գաւոր իմ, և օրհնեմ զանուն քո յաւի-
տեան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Օ օրհնապազ օրհնեցից զքեզ, և գովե-
ցից զանուն քո յաւիտեան և յաւիտեանս
յաւիտենից :

Սեփ է տէր և օրհնեալ է յոյժ, և մե-
ծութեան նորա ոչ գոյ չափ :

Աղգբ և աղգբ գովեսցեն զգործս քո, և
զզօրութիւնս քո պատմեսցեն :

Օ մեծ վայելչութիւն փառաց սրբութե քո
խօսեսցին, և զսքանչելիս քո պատմեսցեն :

Օ զօրութիւն ահի քո ասասցեն, և զմե-
ծութիւնս քո պատմեսցեն :

Օ յիշատակ բազում բազմրութեան քո
բղխեսցեն, և արդարութ քո ցնծասցեն :

Գթած ողորմած է տէր, երկայնամիտ և
բազում ողորմ :

Քաղցր է տէր առ ամենեւեան, և գթու-
թիւն նր ՚ի վերայ ամ արարածոց իւրոց :
Խոստովան եղիցին առ քեզ տէր ամենայն
գործք քո, և նբք քո օրհնեսցեն զքեզ :
Օ փառս արքայութեան քո ասասցեն, և

զգօրու թիւնս քո պատմեսցեն :

Ղանաչել որդւոց մարդկան զգօրու թիւնս
քո , և զիառս մեծ վայելչութեան արքա-
յութեան քո :

Արքայութի քո արքայութի ամյաւիտե-
նից , և տէրութի քո ազգէ մինչև յազգ :
Հաւատարիմ է տէր յամենայն բանս իւր ,
և արդար է յամենայն գործս իւր :

Հաստատէ տէր զամենայն գայթակղեա-
լս , և կանգնէ զամենայն գլորեալս :

Աչք ամենեցուն 'ի քեզ յուսան , և դու
տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու :

Տաս դու նոցա և կերակրին . բանաս ըղ-
ձեռն քո , և լցուցանես զամենեւեան
բազմորութեամբ կամօք քովք :

Արդար է տէր յամենայն ճանապարհս
իւր , և սուրբ է յամենայն գործս իւր :

Սերձ է տէր առ ամենեւեան ոյք կար-
դան առ նա , առ ամենեւեան ոյք կար-
դան առ նա ճշմարտութեամբ :

Օ կամս երկիւղածաց իւրոց առնէ տէր ,
աղօթից նոցա լսէ , և կեցուցանէ զնոսա :

Պահէ տէր զամենեւեան ոյք սիրեն զնա ,
և զամենայն մեղաւորս սատակէ տէր :

Օ օրհնութիւնս տեառն խօսեսցի բերան
իմ , օրհնեսցէ ամենայն կենդանի զանուն

առաջ նորա յաւիտեան և յաւիտեանս
յաւիտենից :

Տունք իբ . Գաբրիէլ ծբ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԵ .

Ալիւ-իւ . Անգէլայ և Զաւարիայ :

Օրհնեա անձն իմ զտէր . օրհնեցից ըզ
տէր 'ի կեանս իմ, սաղմոս ասացից աս
տուծոյ իմոյ մինչեւ եմ ես :

Այ՛ յուսայք յիշխանս յորդիս մարդկան ,
զի ոչ գոյ փրկութիւն 'ի նոսա :

Ելլէ հոգի 'ի նոցանէ՝ և դարձցին անդ-
րէն 'ի հող , և յայնմ աւուր կորիցեն ա-
մենայն խորհուրդք նոցա :

Երանի ազգի՝ որոյ տէր աստուած յակո-
բայ օգնական է նմա , և յոյս նորա 'ի
տէր աստուած է :

Ար արար զերկինս և զերկիր , զծով և զա-
մենայն որ 'ի նոսա :

Ա սլահէ զճմարտութիւն յաւիտեան , և
առնէ իրաւունս զրկելոց :

Տայ հաց քաղցելոց , և արձակէ զկասե-
ւալս տէր :

Տէր բանայ զաչս կուրաց , և կանգնէ ըզ
գլորեալս տէր :

Տէր սիրէ զարդարս , տէր սպանէ զսպան-
դուխտս . զորքս և զայրիս ընդունի տէր ,
և զճանաստարհս ամբարշտաց կորուսանէ :
Թագաւորեացէ տէր յաւիտեան , աստ-
ուածքո սիօն ազգէ մինչեւ յազգ :

Տունք Ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԽԶ .

Լ. ԷԼ-ԻՄ . Անգեայ և Զաւարիայ :

() Երհնեցէք զտէր՝ զի բարի է սաղմոս . աս-
տուծոյ մերումքաղցր եղիցի օրհնութիւն :
Շինէ զերուսաղէմ տէր , և զքրուեալսն
խորայելի ժողովէ :

Բժշկէ զբեկեալ սիրտս , և սպտէ զամե-
նայն վերս նոցա :

|| Թուէ զբաղմութիւն աստեղաց , և զա-
մենեսեան զնոսա յանուանէ կոչէ :

|| Եծ է տէր և մեծ է զօրութիւն նորա ,
իմաստութեան նորա ոչ գոյ բաւ :

Բնդունի զհեզս տէր , և խոնարհ առնէ
զամբարտաւանս մինչեւ յերկիր :

() Երհնեցէք զաստուած խոստովանութիւն ,
սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ :

|| զգեցոյց զերկինս ամպովք , և սպա-
րաստ արար զանձրեւ իւր յերկիր :

Բուսոյց զխոտ ՚ի լերինս , և զդալարի ՚ի

Տառայու թիւն մարդկան :

|| տայ անասնոց կերակուր, ձագուց ագ-
ռաւուց՝ ոյք կարդան առ նա :

|| Ը թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կամեցաւ
տէր, և ոչ ընդ իրանս առն հսկայի հա-
ճեցաւ :

|| Եւ հաճեցաւ տէր ընդ երկիւղածս իւր,
և ընդ այնոսիկ՝ ոյք յուսան յողորմու-
թիւն նորա :

Տունք ժբ :

ՍԱՆՄՈՍ ՃԻԷ .

Աւելիայ . Անգիւայ և Զաւարիայ :

Գովեա երուսաղէմ զտէր :

Եւ օրհնեա զաստուած քո սիօն :

Օ, ի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, և օրհ-
նեաց զօրդիս քո ՚ի քեզ :

|| եդ զսահմանս քո ՚ի խաղաղութիւն,
սարարաւութեամբ ցորենոյ լոյց քեզ :

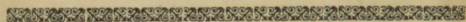
Առաքէ զքան իւր յերկիր, վաղվաղ ըն-
թանան սատգամք նորա :

Դնէ զձիւն որպէս զսար, և զմէգ որպէս
փռչի ցանեաց :

Արկանէ զսառն որպէս սրտառս, առա-
ջի ցրաց նորա ո՞ կարէ կեալ :

Առաքէ զքան իւր և հալէ զնոսա . շին-

չեսցեն հողմք , և դնասցեն ջուրք :
 Պատմէ զբան իւր յակոբայ , զարդարու
 թիւն և զիրաւունս իսրայէլի :
 Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց տէր ,
 և զդատաստանս իւր ոչ յայտնեաց նոցա :
 Տունք Ժ . Գորշայս ԼԵ :

ԱՂՕԹՔ ԱՄԲԱԿՈՒՄԱՅ ՄԱՐԳԱՐԷԻ

ԱՖԷՊ . Դ :

Տէր , զլուրքո լուայ և երկեայ . տէր՝
 նայեցայ 'ի գործս քո և զարհուրեցայ :
 Ի մէջ երկուց կենդանեացն ծանիցիս դու ,
 'ի մերձենալ ամացն յայտնեսցիս , և 'ի
 հասանիլ ժամանակին երեւեսցիս :
 Ի խռովել անձին իմոյ 'ի ժամանակի բար-
 կութեան զողորմութիւն յիշեսցես :
 Ըստուած 'ի հարաւոյ եկեսցէ , և սուրբն
 'ի փառան լեռնէ :
 Յայտնեսցեն երկինք զվայելչութիւն փա-
 ռաց նորա . և օրհնութեամբ նորա լցան
 տիեզերք :
 Ղառազայթք որպէս 'ի լուսոյ հատան 'ի
 նմանէ , և եղջիւրք 'ի ձեռին նորա գը-
 տան , և անդ հաստատեցաւ զօրութիւն
 փառաց նորա :

Յերեսաց նորա ելցեն հարուածք . և ըզ
հետ շաւղաց նորա երթիցեն մեծամեծք
ի թռչնոց :

Եկաց և չափեաց զերկիր . հայեցաւ և դի
տեաց զհեթանոսս :

Երինք հալեացին և անտառք վասնեա
ցին . ճանապարհք՝ որք ի սկզբանէն էին ,
կուրացին . և ի նմանէ դողացի ամե
նայն երկիր :

Տեսի զբանակս քուշացւոց , խռովեցան
բնակիչք վրանացն մադիամու :

Աթէ ի վերայ գետոց բարկացիս դու
տէր , կամ սրտմտութիւն քո ի վերայ գե
տոց , կամ բարկութիւն քո ի վերայ ծովու :
Ելեր դու ի կառս քո , հեծելութիւնդ
քո փրկութիւն եղեւ յեւանեւն քո :

Օղարթեալ աղեղն քո , զնետս կասարճից
քոց արբուցեր , զգետս ցրուեցեր , զեր
կիր դողացուցեր ի սաստկութենէ անձ
րեւի , որք անցանեն ընդ սա :

Ընդունգք աղաղակեցին մեծապէս . լոյս
փայլման արեգականն արգելաւ , և ծա
գումն լուսնին դադարեցաւ :

Արպէս ի նշոյլս սլաքաց քոց գնացես , և
որպէս ի լոյս փայլատակման սրոյ քո :
Բարկութք զարթիցես ի վերայ երկրի ,

և դողուլթեամբ կասցես զհեթանոսս :
 Երեւեցար 'ի փրկուլթիւն ժողովրդեան
 քո 'ի փրկել զընտրեալս քո :
 Նետաձիգ եղեր 'ի գլուխս մարդկան ամ
 բարտաւանից , մինչեւ յանդունդս ծովու
 ընկղմեցան :

Խնդրեցեր զվրէժ զօրուլթեամբ քով 'ի Է-
 րազլսացն մեղաւորաց , որք յուսացեալ
 էին յանդգնուլթիւնս իւրեանց , զի կերին
 զաղքատն 'ի գաղտնիս :

Ըռաքեցեր 'ի վերայ ծովու զերիւարս քո
 և խռովեցան յաղթ ջուրք անդնդոց :
 Կացի ես՝ և գելան աղիք իմ 'ի ձայնէ բե-
 րանոյ իմոյ . եմուտ դողուլմն յոսկերս իմ ,
 և ես յանձն իմ խռովեցայ :

Օչայս պահեսցես յաւուր նեղուլթեան ,
 ածել 'ի վերայ աղգի ամենայնի որք մար-
 տընչին ընդ ժողովրդեան քում :

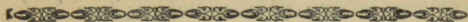
Թղենի ոչ տացէ զպտուղ իւր , և յայգ-
 ւոջ բեր մի գտցի . ձիթենիք սնասցին , և
 երկիր մի բուսուսցէ զգալարի :

Պակասեցին հօտք 'ի ճարակաց , և եզինք
 մի գտցին առ մսուրս :

Ես 'ի տէր յուսացայ , ցնծացայց և ու-
 րախ եղէց յաստուած փրկիչ իմ :

Տէր տէր ետ ինձ զօրուլթիւն , և կացոյց

զոտս իմ 'ի հաստատութեան . 'ի վերայ
սլարանոցի թշնամւոյն կացոյց զիս և հան-
գոյց զիս երագ երագ :
Փառք հօր և որդւոյ և :

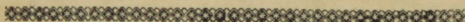

ՄԱՂԹԱՆՔ

Լուր մեզ տէր լուր մեզ , աստուածային
ողորմութեամբ և գթութեամբ քո խը-
նայեա յարարածս քո ,

Մարդասէր տէր , վն սրբուհւոյ անարատի
մօր քոյ և կուսի , և վն խաչի քո սլասուա-
կանի . ընկալ զաղաչանս մեր , և կեցո զմեզ :

Օչարդն և շաղթն 'ի Վերջն Ողորմեա
կանոնին գրչես 'ի 153 երեսն :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԽԸ .

Աւել-իայ Անգեայ և Զաւարիայ :

Օրհնեցէք զտէր յերկնից , օրհնեցէք
զնա 'ի բարձանց :

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա .
օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա :

Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին . օրհ-

նեցէք զնա ամենայն աստեղք և լոյսք :
 () Երհնեցէք զնա երկինք երկնից . և ջուրք
 որ 'ի վերոյ քան զերկինս , օրհնեցէք զա-
 նուն տեառն :

Օ, ի նա ասաց՝ և եղեն , հրամայեաց՝ և
 հաստատեցան :

Կացոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից ,
 սահման եղ , և ոչ անցանեն :

() Երհնեցէք զտէր յերկրէ վիշապք և ամե-
 նայն խորք :

Հուր և կարկուտ , ձիւն և սառն . հողմ
 և մրրիկ , որք առնէք զքան նորա :

Երինք և ամենայն բարձունք , ծառք
 պտղաբերք և ամենայն մայրք :

Գազանք և ամենայն անասունք , սողունք
 և ամենայն թռչունք թեւաւորք :

Թագաւորք երկրի և զօրք իւրեանց , իշ-
 խանք և ամենայն դատաւորք երկրի :

Երիտասարդք և կուսանք , ծերք և տղայք
 օրհնեցէք զանուն տեառն :

Բարձրացաւ անուն նորա միայն . խոստո-
 վանու թիւն նմա յերկինս և յերկրի :

Բարձր առնէ տէր զեղջիւր ժողովրդեան
 իւրոյ . օրհնու թիւն նմա յամենայն սրբ-
 բոց նորա յորդուոյն խորայելի ժողովոյն՝ որ
 մերձ է առ տէր :

ԱԷԼ-Ի . ԱՆԳԵՊ Լ ԶԿԱՐԻՊ :

(Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւնն 'ի նոր ,
օրհնութիւնն նմա յեկեղեցիս սրբոց :

Ուրախացի իսրայէլ յարարիչ իւր . որ-
դիք սիօնի ցնծասցեն 'ի թագաւորն իւ-
րեանց :

(Օրհնեսցեն զանուէն նորա օրհնութեամբ ,
սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս եր-
գեսցեն նմա :

Հաճի տէր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ ,
և բարձր առնէ զհեղս 'ի փրկութեան :
Պարծեսցին սուրբքն փառօք , և ցնծա-
ցեն 'ի հանգիստ իւրեանց , և բարձր ա-
րասցեն զաստուած բերանօք իւրեանց :
Սուր երկոսայրի ետ 'ի ձեռս նոցա , առ-
նուլ զհատուցումն 'ի հեթանոսաց , 'ի
յանդիմանութիւն ամենայն ժողովրդոց :
Ի կապել զթագաւորս նոցա կապանօք ,
զզօրավարս նց ձեռնակապօք երկաթեօք :
Առնել նոցա դատաստանս ըստ գրոց . և
փառք սյս են ամենայն սրբոց նորա :

Տունք Ը :

ԼԷԼԻՒՄ . ԱՆԳԵՅ Լ ԶԱԿԱՐԻՅ :

() ԲՆՆԵԳԷՔ զԱՍՏՈՒԼԱԾ 'ի սրբութեան նորա ,
օրճնեցէք զնա 'ի հաստատութեան
'ի զօրութեան նորա :

() ԲՆՆԵԳԷՔ զնա 'ի զօրութեան նորա ,
օրճնեցէք զնա 'ի բազում մեծութեան
նորա :

() ԲՆՆԵԳԷՔ զնա 'ի ձայն օրճնութեան ,
օրճնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրճնութիւնք :

() ԲՆՆԵԳԷՔ զնա ցնծութեամբ , գովեցէք
զնա ուրախութեամբ :

() ԲՆՆԵԳԷՔ զնա 'ի բանս քաղցր , գովեցէք
զնա 'ի բարբառ լսելի :

() ԲՆՆԵԳԷՔ զնա 'ի ձայն գոհութեան . աւ
մենայն հոգիք օրճնեցէք զտէր :
Տունք զ . Գորգայս իւր :

Կանոնս յիւր : Չորք Կանոնս Տունք ոչիւր :
Միահամուռ սաղմոսս՝ Գորգայս ծղ : Սաղմոս ճճ :
Տունք 'ի սմա սնկիւր :

Այս Սաղմոս ինքնագիր Դաւթի արարածն է խոստոյ :
 Ի Ժամանակի զի եւէն նահապախ ընդդէմ Գողեթախ-
 առաջի Սառուշայ և ամենայն զօրացն իսրայելի :

Փոքր էի ես յեղբարս իմ, և կրտսեր ՚ի
 տան հօր իմոյ, արած էի զխաշինս հօր իմոյ :
 Ձեռք իմ արարին զսաղմոստրան, և մա-
 թունք իմ կազմեցին զգործի օրհնութի :
 Իսկ արդ ո՞ պատմեսցէ զայս փն իմում.
 Ինքնին տէր ամենայնի լուսիցէ զամենայն :
 Եւ առաքեաց տէր զհրեշտակ իւր, և
 համբարձ զիս ՚ի հօտէ խաշանց հօր իմոյ,
 և էօծ զիս յօծումն իւզոյ իւրոյ :

Եղբարք իմ մեծամեծք և գեղեցիկք, և
 ոչ հաճեցաւ ընդ նոսա տէր :

Եւ ի ես ընդդէմ այլազգւոյն, և նղովեցի
 զկուռսս նորա :

Հանի զսուսերն ՚ի նմանէ, և հատի ըզ
 գլուխ նորին, և բարձի զնախատինս յորդ-
 ւոցն իսրայելի :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Օ Ր Հ Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Ե Ր Ի Ց Մ Ա Ն Կ Ա Ն Ց

Դանկէլի գ :

Օրհնեալ ես տէր աստուած հարցն մե-
րոց , օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո
յաւիտեան :

Յիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ
մեզ . արգար ես դու տէր , և ամենայն
դործք քո ճշմարիտ են :

Ղանապարհք քո ուղիղ են , և ամենայն
դատաստանք քո արդար են :

Դատաստան արդարութեան ածեր 'ի վե-
րայ մեր ըստ ամենայնի զոր ինչ ածեր 'ի
վերայ մեր , և քաղաքի սրբոյ հարցն մե-
րոց երողսաղեմի :

Ըրդարութեամբ և յիրաւի ածեր զայս
ամենայն 'ի վերայ մեր վասն մեզաց մերոց :

Ընօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լինել
'ի քէն . մեզաք յամենայնի , և պատուի-
րանաց քոց մեք ոչ անսացաք :

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս պատ-

ուիրեցեր դու մեզ, զի զբարիս գտցուք
մեք 'ի քէն :

Արդ զամենայն զոր արարեր և զոր ինչ ա-
ծեր 'ի վերայ մեր, արդար դատաստանաւ
արարեր :

Սատնեցեր զմեզ 'ի ձեռս Թշնամեաց մե-
րոց, անօրինաց, խստաց և ասլտամբու-
ղաց :

Ի ձեռս Թագաւորի անօրինի և չարի քան
զամենայն երկիր, մատնեցեր զմեզ :

Եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբերա-
նըս մեր, զի ամօթ և նախատինք եղաք
ծառայից քոց պաշտօնէից :

Այլ մի մատներ զմեզ իսպառ վն անուան
քո, մի ցրեր զուխտս քո, և մի 'ի բաց-
եայ առներ զողորմութիւնս քո 'ի մէնջ :

Վասն աբրահամու սիրելւոյ քո, իսահա-
կայ ծառայի քո, և իսրայէլի սրբոյ քո :

Խոստացար նոցա և ասացեր, բազմացու-
ցից զզաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկ-
նից բազմութիւն, և ուն զաւաղ առ եզր ծովու :

Եւ արդ տէր նուաղեցաք մեք քան զա-
մենայն ազգս, և եմք տառապեալ յամե-
նայն երկրի այսօր վասն մեղաց մերոց :

Ոչ գոյ 'ի ժամանակի յայսմիկ իշխան՝ մար-
գարէ և առաջնորդ. ոչ օղջակէզք պա-

տարագաց , ոչ խուճնկք օրինաց , և ոչ տե-
ղի սլատարագս մատուցանելոյ առաջիքո ,
և զողորմութիւն գտանել 'ի քէն :

Եւ անձամբք խոնարհեալ և հոգւով
առաւանակաց ընդունելի լիցուք մեք որ-
պէս զողջակէզս խոյոց և զուարակաց . և
որպէս բիւրաւորս գառանց պարարտաց :
Եւ նպէս ընդունելի լիցին սլատարագք մեր
այսօր առաջիքո , զի կատարեալ գտցուք
զկնիքո , և չիք ամօթ յուսացելոցս 'ի քեզ :
Եւ արդ գամք զհետքո ամենայն սրտիւք
մերովք . երկնչիմք 'ի քէն , և խնդրեմք զե-
րեսսքո . տէր մի յամօթ առներ զմեզ :
Եւ արա առ մեզ ըստ հեղութեան քում
և ըստ բազում ողորմութեան քում . փրկ-
կեա զմեզ վասն սքանչելեաց քոց տէր . և
փառաւորեսցի անունքո յաւիտեան :

Յամօթ լիցին ամենեքեան , որ չարչարեն
զճառայսքո . ամաչեցեալ լիցին բռնու-
թիւնք նոցա , և ամենայն զօրութիւնք
նոցա խորտակեսցին :

Եւ ծանիցեն զի դու ես տէր աստուած
միայն , որ փառաւորեալդ ես 'ի վերայ
ամենայն տիեզերաց :

() րհնեալ ես դու տէր աստուած հարցն
մերոց . գովեալ և առաւել բարձրացեալ

յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոյ .
գովեալ և առաւել բարձրացեալ յա-
ւիտեան :

(Օրհնեալ ես 'ի տաճարի փառաց սրբու-
թեան քո . գովեալ և առա :

(Օրհնեալ ես 'ի վերայ աթոռոյ արքայու-
թեան քո . գովեալ և առա :

(Օրհնեալ ես որ նստիս 'ի բրուլէս և հա-
յիս յանդունդս . գովեալ և առա :

(Օրհնեալ ես 'ի վերայ հաստատութեան
երկնից . գովեալ և առա :

(Օրհնեցէք ամ գործք տեառն զոր . օրհնե-
ցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

(Օրհնեցէք երկինք զտէր . օրհնեցէք և
բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

(Օրհնեցէք հրեշտակք տեառն . և ջուրք
որ 'ի վերոյ երկնից զտէր . օրհն :

(Օրհնեցէք զօրութիւնք տեառն . արե-
գակն և լուսին զտէր . օրհն :

(Օրհնեցէք աստեղք երկնից , անձրեւք և
ցօղք զտէր . օրհնե :

(Օրհնեցէք ամենայն հողմք հուր և ջեր
զտէր . օրհնե :

(Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ , ցօղ և ձիւ-
նաբեր զտէր օրհն :

- () րհնեցէք սառն և սարզ, եղեամն և
ձիւն զտէր . օրհն :
- () րհնեցէք տիւք և գիշերք . լոյս և խա-
ւար զտէր . օրհն :
- () րհնեցէք ամսք և փալատակունք և եր-
կիր զտէր . օրհն :
- () րհնեցէք լերինք և բլուրք, և ամենայն
բոյսք երկրի զտէր . օրհն :
- () րհնեցէք աղբիւրք ծովք և գետք
զտէր . օրհն :
- () րհնեցէք կէտք և անկայտառք՝ որ 'ի
ջուրս, և թռչունք երկնից զտէր, օրհն :
- () րհնեցէք գազանք և անասունք, և որ-
դիք մարդկան զտէր . օրհն :
- () րհնեցէք իսրայէլ զտէր . օրհնեցէ և
բարձր արասցէ զնա յաւիտեան :
- () րհնեցէք քահանայք զտէր . օրհն :
- () րհնեցէք ծառայք տեառն զտէր . օրհն :
- () րհնեցէք անձինք, և շունչք արդարոց
զտէր . օրհն :
- () րհնեցէք սուրբք և խոնարհք սրտիւք
զտէր . օրհն :
- () րհնեցէք անանիա ազարիա և միսայէլ
զտէր . օրհն :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐԻԱՄՈՒ

ԱՍՏՈՒԱԾ ԱԾՆԻՆ

Ղուկ . ա :

Սեծացուսցէ անձն իմ զաէր , և ցնծասցէ հոգի իմ աստուծով փրկչաւ իմով :
Այց արար 'ի վերայ խոնարհութեան աշխնոյ իւրոյ . այսուհետեւ երանիցեն ինձ ամենայն ազգք :

Արար ընդիս մեծամեծս հզօրն . և սուրբ է անուն նորա :

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց . արար զօրութիւն բազկաւ իւրով :

Յրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց սրտից և քակեաց զհզօրս յաթոռոց :

Օ խոնարհս բարձրացոյց , զկարօտս ելից բարութեամբ , և զմեծատունս արձակեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց իսրայէլի ծառայի իւրոյ յիշելով զողորմութիւն իւր :

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր , ընդ աչքս համու և զաւակի նորա յաւիտեան :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԶՍՔԱՐԻԱՅԻ ՀՕՐՆ

ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏՁԻ :

Ղուկ . ա :

(Օրհնեալ տէր աստուած խորայելի, որ յայց ել, և արար փրկութիւն ժողովըրդեան իւրոյ :

Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութեան 'ի տանէ դաւթի ծառայի իւրոյ . որպէս խօսեցաւ բերանովք սրբոցն՝ որ յաւիտենից մարգարէքն էին :

Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց, և 'ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց :

Լռենէլ ողորմութիւն առ հարսն մեր, և յիշել զկոսակարանս սրբութեան իւրոյ : Երգումն զոր երգուաւ աբրահամու հօր մերոյ՝ տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբութեամբ և արդարութեամբ առաջի նորա զամենայն աւուրս կենաց մերոց :

Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն կոչեսցիր . գնասցես առաջի տեառն՝ պատրաստել զճանապարհս նորա :

Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողովըրդեան իւրոյ, 'ի թողութիւն ամենայն

մեղաց մերոց :

Վասն գթոյ ողորմութեան տեառն աս-
տուծոյ մերոյ , որով երեւեցաւ մեղ արե-
գակն 'ի բարձանց՝ լուսաւոր առնել ըզ-
խաւար մեր :

Օգտել լոյս 'ի վերայ այնոցիկ՝ որ նստե-
աք 'ի խաւարի և 'ի ցտուերս մահու ,
ուղղել զուրս մեր 'ի ճանապարհս խաղա-
ղութեան :

ԱՂՕԹՔ ՍԻՄԵՈՎՆԻ ԾԵՐՈՒՆԻՈՅՆ :

Ղուկ. բ :

Ըրդ արձակեա զճառայս քո տէր ըստ
բանի քում 'ի խաղաղութիւն . զի տեսին
էք իմ զփրկութիւն քո , զոր պատրաս-
տեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց :
Եյս յայտնեցար հեթանոսաց , և փառք
ժողովրդեան քում իսրայէլի :

ԱԶՕԹԻՔ ԱՊԱՀԻԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՆԱՍԷԻ

ԹԱԳԱԻՈՐԻՆ ։

Տէր ամենակալ աստուած արքահամու ,
 խաչակայ , յակոբայ և զաւակի նոցա ար-
 դարոց . ամենակալ տէր՝ Թող զմեզս իմ ։
 Որ արարեր զերկինս և զերկիր և զամե-
 նայն զարդ նոցա . ամենակալ տէր ։
 Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո .
 փակեցեր զխորս , կնքեցեր ահաւոր և
 փառաւորեալ անուամբ քով սրբով . ամե ։
 Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց
 ահի զօրութեան քո . ամենակալ ։
 Անբաւ է մեծ վայելչութիւն փառաց սրբ-
 բութեան քո . սպասիկ է բարկութիւն
 ոպառնալեաց քոց ՚ի վերայ մեղաւորաց ,
 անչափ և անքննին են ողորմութիւնք ա-
 ւետեաց քոյ . ամենա ։
 Դու տէր բարձրեալ , գթած , երկայնա-
 միտ , բազում ողորմ . և զղջանաս ՚ի վերայ
 չարեաց մարդկան . ամենա ։
 Դու աստուած՝ ոչ եղեր ապաշխարութիւն
 վասն արդարոցն՝ արքահամու . խաչակայ
 և յակոբայ , որք ոչ մեղանքեղ . ամենա ։

Լ. Երբ աստիճանաբար թիւն վասն իմ
մեղաւորիս . զի մեղայ աւելի քան զաւազ
ծովու , և բազմացան անօրէնութիւնք
իմ . ամենակալ տէր :

Չեմ արժանի հայիլ և տեսանել զբարձ
րութիւնս երկնից 'ի բազմութենէ անօ
րէնութեան իմոյ . ամենա :

Կորացեալ եմ ես 'ի բռնութենէ կապա
նաց երկաթից , և ոչ գոյ ինձ հանգիստ .
ամենակալ տէր :

Ի արկացուցի զսրտմտութիւնս , և չար ա
ռաջիքս արարի . կանգնեցի սլաոկեր և
բազմացուցի զցասումն . ամեն :

Եւ արդ տէր՝ խոնարհեցուցանեմ զծունր
սրտի իմոյ . և հայցեմ 'ի բազմութենէ
քումմէ . ամենակալ :

Սեղայ տէր մեղայ , և զանօրէնութիւնս
իմ ես ինձէն գիտեմ . ամենա :

Եղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն՝ թող ինձ տէր ,
թող ինձ , և մի կորուսաներ զիս ըստ ա
նօրէնութեան իմոյ . ամեն :

Ո՛ր յաւիտեան բարկանար ինձ տէր , և
մի յիշեր զչարիսն իմ . և մի սլարոտաւորեր
զիս ընդ իջեալսն 'ի ներքոյ երկրի չարեօք
ամենակալ տէր :

Օ՛ր դու աստուած՝ աստուած աստիճա

բողաց ես, և յիս ցոյց զբարերարութիւն
քո, որ անարժան եմ. ամենա :

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմութե
քում. և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն
աւուրս կենաց իմոց. ամենա :

Օքեզ տէր օրհնեն ամենայն զուարթունք
երկնից. և քո են փառք յաւիտեանս.
ամէն :

Փառք հօր և որդւոյ և : Ա՛յժմ և միշտ և :

Ա՛ղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն տէր, թող
ինձ զմեղս իմ :

Բազում ողորմ տէր, ողորմեա ինձ :

Աստուած, քաւեա զիս զմեղաւորս 'ի մե
ղաց և կեցոյ :

Արարիչ իմ և յոյս աստուած, գթա յիս
'ի մեղուցեալ ծառայս, և ողորմեա ինձ
բազմամեղիս :

Ամենօրհնեալ սրբուհի և միշտ կոյս աստ
ուածածին մարիամ, բարեխօսեա առ
տէր վասն իմ մեղաւորիս :

Ամենայն սուրբք աստուծոյ, բարեխօսե
ցէք առ հայր 'ի յերկինս վասն մեր մե
ղաւորացս :

Վրիստոս որդի աստուծոյ անոխակալ, ըն
կալ զաղաչանս մեր, զի 'ի քեզ են ապա

Լինեալ անձինք մեր :

Յաղթող զօրութեամբ՝ սուրբ և կենդա-
նարար և պատուական խաչիւ քո տէր
պահպանեա զմեզ :

Ըռաքեա տէր զհրեշտակ խաղաղութեան
քո , որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս
'ի տուէ և 'ի դիշերի :

Եւ մարդասիրութեամբ քո յիշեա զմեզ
տէր , յիշեա զմեզ յորժամ դաս արքա-
ութեամբ քով , և ողորմեա մեզ :

Նախարար-Լիւն՝ իրապաւան՝ յաշագս աղօթիցն ,
 ըր աւարեալ է Տեառն Ներսէսի Եղօրն Գրեգոր
 ըստ հայոց կաթողիկոսի :

Աղօթք հասարակաց քրիստոնէից մեծաց
 և փոքունց , զոր պարտին ուսանիլ ամե-
 նեքեան՝ և ուսուցանել զմիմեանս . քա-
 հանայք՝ զժողովուրդս , հարք՝ զսրդիս ,
 մարք՝ զդստերս , և ընկեր՝ զընկերն իւր :
 Եւ աղօթեսցեն սովաւ յաւուրն հինգ
 անգամ՝ երկուտասան ծնրադրութեամբ ի
 ժամուն , այսինքն՝ յառաւօտուն , ի ճա-
 շուն , ի հասարակ աւուրն , յերեկոյին ,
 և ի հանգստեան : Ապա թէ սղերդ ոք
 լինիցի և ծուլանայ զհինգ ժամ աղօթս
 կատարել , աղօթեսցէ չորս անգամ , կամ
 երեք անգամ , կամ երկու անգամ , կամ մի
 անգամ յաւուրն . որ միայն ճանաչի թէ
 քրիստոնէայ է , և զինքն ծանիցէ թէ ա-
 րարած եմ աստուծոյ և երկրպագու նո-
 րա : Եւ թէ զամենայն բանս աղօթիցն
 հեղգայ ուսանիլ , (որք և զսատանայալան
 երգս բազումս փութով ուսանին) , ուս-
 ցի զկէս սորա , կամ այլ նուազ . զի թէ

տունս երիս ուսանիցին 'ի սմանէ , և ա-
ղօթեսցեն երիս ծնրադրութեամբ 'ի ժա-
մուն , ընդունելի է առաջի աստուծոյ :
Այլա թէ որ 'ի քրիստոնէիցն անփոյթ առ-
նէ զսալուսանելոյ և յաղօթելոյ , յանդի-
մանեսցի և 'ի մուրաբ ժողովոյն այլադգեսաց .
որք զաղօթսն զոր ուսոյց նոցա , 'ի պատե-
րաղմունս անգամ ոչ խափանեն՝ թող թէ
'ի խաղաղութեան : Իսկ մեր ժողովուրդք
արտաքոյ աղօթից տեղւոյ բնաւ ոչ յիշեն
զանունն ան . զի ոչ ունին փոյթ 'ի կարգա-
աղօթից որպէս զաստուածապաշտս , այլ
սիրեն զդատարկաբանութիւն քան զաղ-
թըս : Ալ թէ երբեմն դան ոմանք յաղ-
թել առ քահանայն , կամ փակեալ բերա-
նով կանգնին , կամ զըռցատրութիւնս
առնեն ընդ միմեանս . զի ոչ ինքեանք գի-
տեն բանս աղօթից , և ոչ քահանայից միտ
դնեն սաղմոսաց և պաշտամանց : Այսն
այսր պատճառի արարաք զաղօթս զայս
պարզ և յստակ բառիւ վասն տխմարաց
գիւրահաս լինելոյ . որ է սակաւ ըստ բա-
նից՝ տունս քսան և չորս , ըստ ժամուց
տունջեան և գիշերոյ , և ըստ տառից սրբ-
բոց մարգարէիցն , և զօրաւոր ըստ մտաց .
զի զյոյժազոյն պէտս խնդրուածոց մերոց

որ յաստուածոյ՝ ունի յինքեան , և տուաք
 ժողովրդեան մերում յուսումն , զի ամե-
 նայն անձն քրիստոնէի ուսցի զսա , և ուր
 հանդիպեսցին 'ի ժամ աղօթիցն՝ խօսես-
 ցին սովաւ ընդ աստուածոյ , թէ յեկեղե-
 ցի՝ թէ 'ի տան՝ թէ յանդի՝ թէ 'ի գործ
 ինչ՝ թէ 'ի ճանապարհի : Այլ որք ուսա-
 նին զսա և աղօթեսցեն մտադրութեամբ՝
 ջերմեռանդ սրտիւ և արտասուօք , ամե-
 նայն խնդրուածք որ գրեալ են 'ի սմա՝
 կատարեսցին 'ի կենդանութեան և յեա-
 մահու : Իսկ որք արհամարհեն և ոչ ու-
 սանին և ոչ աղօթեսցեն , ինքեանք տես-
 ցեն զվնաս անձանց իւրեանց , մեք հա-
 տաք 'ի մէնջ զսլաւածառն՝ քունելով զաղօ-
 թըս զայս , զի մի՛ սյլ ևս սլատածառեսցեն
 թե ոչ գիտեմք բանս աղօթից , վասն այ-
 նորիկ ոչ կամք յաղօթս : Իայց ծանիցեն
 այնպիսիքն , թէ սատանայ ոչ այնչափ ջա-
 նայ զայլ բարեգործութիւնս մեր խափա-
 նել որչափ զաղօթս , զի գիտէ որ յաղօ-
 թիցն միայն ինքն հալածի 'ի մէնջ , և աստ-
 ուած բնակէ 'ի մեզ : Արդ՝ մեք աղաչես-
 ցուք զբարերարն աստուած բանալ զաչս
 մտաց ձերոց , յօժարութեամբ ուսանիլ
 զսա և աղօթել , և այ սիրելի լինել :

Եւ յաղօթելն՝ զՎրիգորիս կաթուղիկոս
 հայոց, և զեղբայրն նորին զՆերսէս զա-
 ղօթիցս յօրինողն յիշեցէք ՚ի քրիստոս : Եւ
 որք ընդօրինակէք ՚ի գիրս զաղօթս, գը-
 րեցէք և զխրատական բանս զայսոսիկ, և
 որք գրեն զսա՝ գրեսցին ՚ի դպրութիւն
 կենացն յաւիտենից : Եւ որք ուսանին և
 աղօթեսցեն, ողորմութիւն ընկալցին ՚ի
 քրիստոսէ, և որք ուսուցանիցեն զընկե-
 րըս, վարձս առցեն յաստուծոյ : Եւ որք
 գրենն, մի՛ առաւել քան զօրինակս՝ բան
 կամ գիր խառնեսցեն, և մի՛ նուազ գը-
 րեսցեն, զի մի՛ այլ և այլ լինիցին բանքն,
 այլ հաւասար լիցին ամենեքեան ուր և
 գրեսցին : Եւ տխմարքն ՚ի գիրս՝ ուղիղ
 գրողացն տացեն գրել, և քրիստոսի փառք
 յաւիտեանս, ամէն :

ԱՂՕԹՔ ԻՒՐԱՔԱՆՁԻՒՐ ԱՆՁԻՆ

ՀԱՒԱՏԱՅԵԼՈՅ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

Օրդարեալ է սրբոյ պետան Ներսէսի հայոց
կաթողիկոսի :

Հաւատով խոստովանիմք և երկիրպագա-
նեմք քեզ, հայր և որդի և սուրբ հոգի,
անեղ և անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշ-
տակաց և մարդկան և ամեղելոց, ողոր-
մեա քո արարածոց, և ինձ բազմամեղիս :
Հաւատով խոստովանիմք և երկիրպագա-
նեմք քեզ՝ անբաժանելի լոյս, միասնական
սուրբ երրորդութիւն և մի աստուածու-
թիւն, արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւա-
րի. հալածեալի հոգւոյ իմմէ զխաւար
մեղաց և անգիտութեան, և լուսաւոր-
եա զմիտս իմ ի ժամուս յայսմիկ աղօթել
քեզ ի հաճոյս, և ընդունել ի քէն ըզ-
խնդրուածս իմ, և ողորմեա քո արարա-
ծոց և ինձ բազմամեղիս :

Հայր երկնաւոր աստուած ճշմարիտ, որ
առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի ի խնդիր մո-
լորեալ ոչխարին, մեղայ յերկինս և առաջի

քո . ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին ,
 և զգեցո ինձ զպատմութեանն զառաջին՝
 զոր մերկացայ մեղօք . և ողորմեա քո ա :
 Որդի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ , որ
 խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ՝ և առեր
 մարմին 'ի սրբոյ կուսէն մարիամայ վասն
 մերոյ փրկութեան . խաչեցար թաղեցար
 և յարեար 'ի մեռելոց և համբարձար փա-
 ռօք առ հայր . մեղայ յերկինս և առաջի
 քո , յիշեա զիս որպէս զառաջակն՝ յորժամ
 գաս արքայութեամբ քով . և ողորմեա :
 Հոգի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ , որ
 իջեր 'ի յորդանան և 'ի վերնատունն , և
 լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ
 առաջանին , մեղայ յերկինս և առաջի քո .
 մաքրեա զիս վերստին աստուածային հը-
 րով քով՝ որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ
 զառաքեալն . և ողորմեա :

Մեղ ընտելութիւն , մեղայ քեզ մոօք ի
 մովք , հոգւով և մարմնով իմով . մի յիջեր
 զմեզս իմ զառաջինս՝ վասն անուանդ քում
 սրբոյ . և ողորմեա :

Տեսող ամենայնի , մեղայ քեզ խորհրդով
 բանիւ և գործով . ջնջեա զձեռագիր յան-
 ցանաց իմոց , և գրեա զանուն իմ 'ի գրա-
 բութեան կենաց . և ողորմեա :

Վննող գաղտնեաց, մեղայ քեզ կամաւ և
 ակամայ, գիտութեամբ և անգիտութե
 Թողութիւն շնորհեա մեղաւորիս, զի ՚ի
 ճննդենէ սուրբ աւագանին մինչեւ ցայ-
 սօր մեղուցեալ եմ առաջի աստուածու-
 Թեանդ քո զգայարանօք իմովք, և ամե-
 նայն անդամօք մարմնոյս. և ողորմեա :
 Դմենախնամ տէր, գիր պահապան աչաց
 Իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ ևս հայիլ յա-
 թառ, և ականջաց իմոց՝ ոչ ակտորժեւ լսել
 զբանս չարութեան, և բերանոյ իմոց՝ ոչ
 խօսիլ զստութիւն, և սրտի իմոց՝ ոչ խոր-
 հիլ զչարութիւն, և ձեռաց իմոց՝ ոչ
 գործել զանիրաւութիւն, և ոտից իմոց՝
 ոչ գնալ ՚ի ճանապարհս անօրէնութեան .
 այլ ուղղեա զչարժումն սոցա լինել միշտ
 Ըստ պատուիրանաց քոց յամի. և ողոր :
 Հուր կենդանի քրիստոս, զհուր սիրոյքո՝
 զոր արկեր յերկիր, բորբոքեա յանձն իմ,
 զի այրեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ, և սրբ-
 բեսցէ զսիղճ մտաց իմոյ, և մաքրեսցէ
 զմեղս մարմնոյ իմոյ, և վառեսցէ զայս
 գիտութեան քո ՚ի սրտի իմում. և ողոր :
 Իմաստութիւն հօր յիսուս, տուր ինձ իւ-
 մաստութիւն զբարիս խորհիլ և խօսիլ և
 գործել առաջի քո յամենայն ժամ. ՚ի չափ

խորհրդոց 'ի բանից և 'ի գործոց փրկեա
զիս . և ողորմեա :

Կամեցող բարեաց տէր կամարար , մի' թու
ղուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ գնալ , այլ
առաջնորդեա ինձ լինել միշտ ըստ կամաց
քոց բարեսիրաց . և ողորմեա :

Արքայ երկնաւոր , տուր ինձ զարքայու
թիւն քո՝ զոր խոստացար սիրելեաց քոց .
և զօրացո զսիրտ իմ ատել զմեղս , և սի
րել զքեզ միայն , և առնել զկամս քո .
և ողորմեա :

Խնամող արարածոց , պահեա նշանաւ խա
չի քո զհոգի և զմարմին իմ 'ի պատրաս
նաց մեղաց , 'ի փորձութեանց դիւաց , և
'ի մարդոց անիրաւաց , և յամենայն վը
տանգից հոգւոյ և մարմնոյ . և ողորմեա :
Պահապան ամենայնի քրիստոս , աջ քո
հովանի լիցի 'ի վերայ իմ 'ի տուէ և 'ի գիւ
շերի , 'ի նստիլ 'ի տան , 'ի գնալ 'ի ճանա
պարհ , 'ի ննջել և 'ի յառնել , զի մի' եր
բէք սասանեցայց . և ողորմեա :

Աստուած իմ , որ բանաս զձեռն քո , և
բուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ
քով , քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ . դու
հոգս և սրտորաստեա զպէտս հոգւոյ և
մարմնոյ իմոյ յայսմհետէ մինչեւ յաւի

տեան . և ողորմեա :

Դարձուցիչ մոլորեւոց , դարձո զիս 'ի չար
սովորութեց իմոց 'ի բարի սովորութի , և բե-
ւեռեա 'ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն ,
և զերկիւղ գեհեհին , և զսէր արքայուէն .
զի զղջացայց 'ի մեղաց՝ և գործեցից զար-
դարութիւն , և ողոր :

Աղբիւր անմահութե , աղբերացո 'ի սրտե
իմմէ զարտասուս ապաշխարութե որպէս
պոռնկին . զի լուացից զմեզս անձին իմոց
յառտջքան զելանելն իմ յաշխարհէս . և ո :
Պարգեւիչ ողորմութե , պարգեւեա ինձ
զղափառ հաւատով և բարի գործով , և
սուրբ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութե
գալ առ քեզ . և ո :

Բարերար տէր , հրեշտակի բարւոյ յանձն
արասցես զիս քաղցրութե աւանդել զհո-
գի իմ , և անխռով անցուցանել ընդ չա-
րութի այսոցն՝ որ են 'ի ներքոյ երկնից . և :
Եյս ճշմարիտ քս , արժանաւորեա զհոգի
իմ ուրախութե տեսանել զլոյս փառաց
քոց 'ի կոչման աւուրն , և հանգչիլ յու-
սով բարեաց յօթեւանս արդարոց մինչեւ
յօր մեծի գալստեան քո . և ողորմեա :

Դատաւոր արդար , յորժամ գաս փառօր
հօր գատել զկենդանիս և զմեռեալս , մի

մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայիքում .
այլ փրկեա զիս 'ի յաւիտենական հրոյն , և
լսելի արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդա-
րոց յերկնից արքայութիդ . և ողորմեա :
Ամենողորմաէր , ողորմեա ամենայն հաւա-
տացելոց 'իքեզ , իմոց և օտարաց , ծանօ-
թից և անծանօթից , կենդանեաց և մե-
ռելոց . շնորհեա և թշնամեաց իմոց և ա-
տելեաց զթողութի՛ որ առիս յանցանաց . և
դարձո զնս 'իչարեացն զոր ունին վս իմ :
զի ողորմութեդ քում արժանի եղիցին . և ո :
Փառաւորեալ տր , ընկալ զաղաչանս ծա-
ռայիսքո , և կատարեա 'ի բարի զխնդրե-
ռածս իմ բարեխօսութիւ սրբաւհոյ ան-
ածնին և յովհաննու մկրտչին և սրբոյն ըս-
տեփաննոսի նախավկային և սրբոյն գրի-
գորի մերոյ լուսաւորչին , և սրբոց առա-
քելոց՝ մարգարէից՝ վարդապետաց՝ մար-
տիրոսաց՝ հայրապետաց՝ ճգնաւորաց՝ կու-
սանաց՝ և ամենայն սրբոց քոց երկնաւո-
րաց և երկրաւորաց : Այլ քեզ փառք և
երկրպագութի անբաժանելի սբ երրորդու-
թեանդ յաւիտեանս յաւիտենից , ամէն :

ՄԱՂԹԱՆՔ ԶՕՐԱՒՈՐՔ ԱՐՀԱՒՐԱՅ

ԳԻՂԵՐԱՅՆՈՅ

Արեւի Գրիգորի Նարեկացւոյ ասացեալ :

Բան ժբ :

Րնկալ քաղցրութեամբ , տէր ան հը-
ղօր , զգառնացողիս զաղաչանս , մատիւր
գթութեամբ առ պատկառեալս դիմօք .
փարատեա , ամենապարգեւ , զամօթական
տխրութիւնս . բարձ յինէն , ողորմած ,
զանբերելի ծանրութիւնս . անջրպետեա ,
հնարաւոր , զմահացու կրթութիւնս . ա-
ւարեա , միշտ յաղթող , զխաբողին հա-
ճութիւնս . բացադրեա , վերնային , զմո-
լելոյն մառախուղ . կնքեա , կեցուցիչ , ըզ-
կորունջին ընթացմունս . ցրուեա , ծած-
կատես , զըմբռնողին չար գտմունս . խոր-
տակեա , անքննին , զմարտողին դիմեց-
մունս : Տեսառնագրեա քո անուամբդ ըզ-
լուսանցոյց երդ յարկիս . պարփակեա քո
ձեռամբդ զառաստաղ տաճարիս . գծա-
գրեա քո արեամբդ զմուտ սեմոց սենե-
կիս . կերպացոյ զքո նշանդ 'ի հետս ելից
մաղթողիս , ամրացոյ քո աջովդ զհանգրս

տեանս խշտի . մաքրեցես 'ի հաղբից ըզ
 ծածկարան անկողնոյս . սլահեցես քո կա-
 մօքդ զտառապեալ անձն ոգւոյս . անխար-
 դախ արասցես զքո շնորհեալ շունչ մարմ-
 նոյս . կացուցես շրջափակ զսլար զօրուդ
 երկնայնոյ . կարգեցես 'ի դիմի ընդդէմ
 դիւացն դասու : Տուր հանգիստ բերկ-
 րութեան մահահանգոյնս նիրհման 'ի խո-
 րութեան գիշերիս , բարեխօսութեամբ
 հայցուածոց սրբոյ աստուածածնիդ և ա-
 մենայն ընտրելոց : Մփոփեալ սլարուրեա
 զսլատուհան տեսութեանց զգայարանաց
 իմաստից անզարհուրելի զետեղմամբ 'ի
 ծփական խռովութեանց , կենցաղական
 զբաղմանց , անըջական երազոց , խոլակա-
 նաց ցնորից , յիշատակաւ քո յուսոյդ ան-
 վնասելի սլաշտպանեալ : Այլ սթափեալ
 վերստին 'ի ննջմանէ ծանրութեան ամենա-
 զգաստ արթնութեամբ , հոգեկնորոգ զը-
 ւարթութեամբ 'ի քեզ արձանացեալ զայս
 ձայն մաղթանաց բուրմամբ հաւատոց
 քեզ , ամենօրհնեալ թագաւոր փառաց
 անձառից , փառաբանողաց երկնագումար
 իմբից երգակցեալ յերկինս առաքել : Օ՛ի
 դու փառաւորեալ ես յամենայն արարա-
 ծոց յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

ԱՂՕԹՔ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ

ՆՐԻՆ «ԲԵՂ» ԳՐԻԳՐԻ :

Բան զգ :

Աստուած յաւիտենական , բարերար և ամենակալ . ստեղծիչ լուսոյ , և յօրինիչ գիշերոյ . կեանք ՚ի մահու , և լոյս ՚ի խաւարի . յոյս ակն ունողաց և երկայնմտութիւն տարակուսելոց : Ար ամենարուեստ իմաստութեամբ քո՝ դարձուցանես յայդ զստուերս մահու , աննուաղ ծագումն և անմուտ արեգակն . քանզի ոչ զօրէ ծածկել զփառս տէրութեան քո խաւար գիշերոյ : Արում կրկնի ծունր երկրպագութեան ամենայն եղելոց՝ երկնաւորաց և երկրաւորաց , և սանդարամետականաց . որ լսես զհնծութիւն կապելոց , և հայիս յաղօթս խոնարհաց , և ընդունիս զխնդրուածս նոցա . աստուած իմ և թագաւոր իմ . կեանք իմ և ապաւէն իմ . յոյս իմ և վստահութիւն իմ , յիսուս քրիստոս աստուածդ ամենայնի . սուրբդ հանգուցեալ ՚ի հոգիս սրբոց , մխիթարութիւն վշտաց՝ և քաւարան մեղուցելոց . որ գի-

տես զամենայն յառաջ քան զլինել նոցա .
առաքեա զսահպանողական զօրութիւն
աջոյ քո , և փրկեա զիս յերկիւղէ գիշերի
և 'ի դիւէ չարէ : Արպէս զի զյիշատակ
սոսկալի և սուրբ քո անուանդ՝ միշտ համ-
բուրեալ շրթամբք հոգւոյ՝ ըղձութեան
չնչոյ , կեցից սահպանեալ ընդ այնոսիկ՝ որ
կարգան զքեզ 'ի բոլոր սրտէ : Եւ 'ի դը-
րոշմէ խաչի քոյոյ նշանիդ , զոր աստուա-
ծային արեամբդ քո ներկեալ նորոգեցեր ,
և 'ի նոյն շնորհ որգեգրութեան զմեզ մը-
կըրտեցեր , և 'ի փառս պատկերի քո նը-
կարեալ՝ յօրինեցեր , այսու պարգեւօք
աստուածականօք՝ ամաչեսցէ ստատանոյ .
քակտեսցին մեքենայքն . բարձցին որո-
գայթքն . սլարտեսցին մարտուցեալքն .
սլակասեսցին զէնքն սայրասուրբ , մերժես-
ցի մէգն . փարատեսցի խաւարն , մեկ-
նեսցի մառախուղն : Եւ զուկ քո հովա-
նասցի , և աջքո կնքեսցէ . վասն զի գը-
թած ես և ողորմած , և անուն քո կոչե-
ցեալ է 'ի վերայ ծառայից քոց : Եւ քեզ
ընդ հօր՝ հոգւովդ նբլ՝ փառք և իշխա-
նութի յաւիտեանս յաւիտենից . ամէն :

ԱՂՕԹ Գ ԶՕՐԱՒՈՐ

ՆՐԷՆ ԴԵՂՆ ԳԵԴԴՐԷ :

Բան խա :

Որդի աստուծոյ կենդանւոյ օրհնեալ
յամենայնի, հօրդ ահաւորի անքննին ծը-
նունդ, որ տկարանայ առ ի. քէն և ոչ ինչ.
որ ի ծագել անստուեր նշուլից ողորմու-
թեան քո փառաց, հալին մեղք հալա-
ծին դեւք, ջնջին յանցանք, խղին կապանք,
խորտակին շղթայք, կենդանածնին մահա-
ցեալք, բժշկին հարուածք, ողջանան
վէրք, բառնին ապականութիւնք, տեղի
տան տխրութիւնք, նահանջին հեծու-
թիւնք, փախնու խաւարն, մեկնի մեգն,
մերժի մառախուղն, փարատի մռայլն,
սպառի աղջամուղջն, վերանայ մութն, գը-
նայ գիշերն, տարագրի տագնապն, չքա-
նան չարիքն, հալածին յուսահատութիւ-
քն, և թագաւորէ ձեռն քո ամենակար,
քաւիչդ ամենայնի : Որ ոչ եկիր կորուսա-
նել զմարդկան ոգիս, այլ կեցուցանել. թող
ինձ դանթիւ չարիսն իմ բազում ողորմու-

Թեամբդ , զի դու միայն ես յերկնի ան-
ճառ , և յերկրի անղնին , 'ի տարր գոյի ,
և յեղրս ծագաց աշխարհի , սկիզբն ամե-
նայնի և յամենայնի ամենայն լրմամբ , օրհ-
նեալ 'ի բարձունս . և բեղ ընդ հօր և հոգ-
ւոյդ սրբոյ փառք յաւիտեանս , ամէն :

ՅԱՆԿ

ՅԱՆԿ ՍԱՀՄՈՍԱՑ

Ըստ կարգի աշբուբենից :

135

1	Ղաղակեցէք առ աստուած ամենայն երկիր .	կե :
2	Ազաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր .	ղթ :
3	Ազրեցո զիս տէր , զի նուաղեաց սուրբ .	թա :
4	Ազրեցո զիս տէր 'ի մարդոց շարէ .	291 ճթ :
5	Առ գետս բաբելացոց , անդ նստեաք .	ճղ :
6	Առ քեզ տէր կարգացի աստուած իմ , մի .	53 իէ :
7	Առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ .	48 իդ :
8	Առ քեզ տէր համբարձի զաշտ իմ , որ .	ճիբ :
9	Ասաց անդգամն 'ի օրտի իւրում , թէ ոչ .	51 ժգ :
10	Գաց անդգամն 'ի օրտի իւրում , թէ ոչ .	ծբ :
11	Ասաց տէր ցաւք իմ , նիստ ընդ աջմէ իմմէ .	ճթ :
12	Ասացի ' թէ պահեցից զձանապարհս իմ .	լը : 83
13	Ատէ անօրէնն 'ի մեղանշէլ ընդ միտս .	լե :
14	Աստուած՝ տկանջօք մերովք լուսք , զոր հաբքն .	խդ :
15	Աստուած աստուած իմ , ես առ քեզ առաւօտ .	կբ :
16	Աստուած աստուած իմ՝ նայեաց առ իս , ըն .	իա :
17	Աստուած աստուածոց տէր խօսեցաւ և կոչեաց .	խթ :
18	Աստուած ևկաց 'ի Ժողովս աստուածոց .	ձա :
19	Աստուած զիրաւունս քո արքայի տուր .	հա :
20	Աստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն . օգ .	խե :
21	Աստուած մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ .	ճթ :
22	Աստուած մտին հեթանոսք 'ի Ժառանգու .	հը :
23	Աստուած յանուան քում կեցո զիս , և 'ի զօ .	ճդ :
24	Աստուած յօգնել ինձ նայեաց , և տէր յըն .	կթ :
25	Աստուած ողորմեա մեզ և օրհնեա զմեզ .	կղ :
26	Աստուած ո՞ քեզ նմանիցի , մի՞ լուեր և .	ձբ :
27	Աստուած վրէժխնդիր . տէր աստուած .	դգ :
28	Աստուած օրհնութեան իմոյ մի՞ լուեր , զի .	ճը :
29	Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեառն .	ճլգ :

282

Բազում անգամ մարտեան ընդիս .

Ճիւր :

Բայց միայն աստուծոյ հնազանդ լեր անձն .

կա :

Բանից իմոց ունկնդիր տէր , և 'ի միտ առ .

է :

Բարի է խոստովան լինիլ տեսաւն , և սաղմս .

ղա :

Բարձր առնեմ զքեզ աստուած իմ և Թա .

Ճիւղ :

Բարձր առնեմ զքեզ տէր , զի ընկալար .

իթ :

Բղխեսցէ սիրտ իմ զպատգամս քո բարի .

խղ :

Գոհացայց զքէն տէր բոլորով սրտիւ .

թ :

Գովեա երուսաղէմ զտէր .

Ճխէ :

Դատ արա ինձ աստուած , և իրաւ արա .

խբ :

Դատ արա ինձ տէր , զի ես յամբժուութեան .

իե :

Դատեա տէր զայնոսիկ՝ ոյք դատեն .

լղ :

Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ , ասացէ .

Ճիւղ :

Եթէ ոչ տէր շինէ զտունն 'ի նանիր .

Ճիւղ :

Եկայք ցնծասցուք 'ի տէր , ազազակեսցուք .

ղլ :

Երանեալ են անբիծք 'ի ճանապարհի .

Ճժր :

Երանեալ է այր՝ որ երկնչի 'ի տեսաւնէ .

Ճժա :

Երանեալ է այր որ ոչ գնաց 'ի խորհուրդս .

Ճա :

Երանի ամենեցուն՝ ոյք երկնչին 'ի տեսաւնէ ,

Ճիէ :

Երանի որ խորհի զաղբասն և զտնանկն .

խ :

Երանի , ում թողութիւն եղեւ մեղաց .

լա :

Երկինք պատմեն զփառս աստուծոյ և զարա .

ժր :

Ձի՞ բարի կամ զի՞ վայելուչ , զի բնակին .

Ճլր :

Ձի՞ պարծի 'ի չարութեան հզոր .

ճա :

Չողորմութիւնս քո տէր յաւիտեան օրհ .

ձր :

Ընդէր խռովեցան հեթանոսք և ժողո .

բ :

Ընդէր մերժեցեր աստուած իսպառ .

հգ :

Թէ արդարեւ զարդարութիւն խօսէիք .

ճէ :

Իբրեւ զի բարի է իսրայելի աստուած .

հբ :

Ի դարձուցանել տեսաւն զգերութիւն .

Ճիե :

Ի խորոց կարգացի առ քեզ տէր , տէր .

Ճիթ :

Ի կարգալ իմում լուար ինձ աստուած .

դ :

Ի նեղութեան իմում ես առ տէր կարգացի .

Ճժթ :

- 18 Ժ : Ի տէր յուսացայ , որպէս ասիցէք ցանձն .
 Ի քեզ տէր յուսացայ , մի ամաչեցից յաւիտեան . Լ :
 Ի քեզ տէր յուսացայ , մի ամաչեցից յաւիտեան . Կ :
 Լուարուք զայս ամենայն ազգք , ունկնդիր . Խը :
 Լուիցէ քեզ տէր յաւուր անձկութեան . ԺԹ :
 Լուր աստուած աղօթից իմոց յաղաչել ինձ . Կդ :
 Լուր աստուած աղօթից իմոց , և նայեա տէր . Կ :
 Լուր տէր արգարութեան , և նայեա . Ժդ :
 Խոնարհեցօ տէր զունկն քո՝ և լուր ինձ . Զե .
 Խոստովան եղերուք տեառն՝ և կարգա . Զդ :
 Խոստովան եղերուք տեառն՝ զի բարի է . ԶԺէ :
 Խոստովան եղերուք տեառն՝ զի բարի է 284 ԶԼէ :
 Խոստովան եղերուք տեառն զի քաղցր է . Զե .
 Խոստովան եղերուք տեառն՝ զի քաղցր է . Զդ :
 Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլորով սրտիւ . 242 ԶԺ :
 Խոստովան եղէց քեզ տէր՝ բոլորով սրտիւ . ԶԼէ :
 Խոստովան եղիցուք առ քեզ աստուած . Կդ :
 Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք . Խդ :
 Կեցօ զիս աստուած , զի հասին ջուրք . Կը : 14
 Հաճեցար տէր ընդ երկիր քո , և դարձու . Զդ :
 Համբարձի զաչս իմ՝ ի լերինս , ուստի եկես . Զի :
 Համբերելով համբերի տեառն , և նայեցաւ . ԼԹ :
 Հաւատացի զոր և խօսեցայ , և ես խո . ԶԺէ :
 Զիմունք նորա ի լեառն սուրբ նորա . Զդ :
 Զայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի . 285 Կդ :
 Զայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի . Զխա :
 Մատուցէք տեառն՝ որդիք աստուծոց . Խը :
 Մեծ է տէր , և օրհնեալ է յոյժ . Խէ :
 Մի՛ նախանձիր ընդ չարս , և մի՛ ընդ այնս . Լդ : 77
 Մինչեւ յերբ տէր՝ մոռանաս զիս . Ժբ :
 Յայտնի է ի հրէաստանի աստուած , և . Կե :
 Յարիցէ աստուած՝ և ցրուեցին ամենայն . Կէ :
 Եկանէն իսրայէլի յեղիպտոսէ . ԶԺդ :

Յիշեա տէր զգաւթ, և դամէնայն հեզու .
 Յողորմութիւն և յիրաւունս օրհնե .
 Նայեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ .
 Ողորմեա ինձ աստուած , զի կսխեաց .
 Ողորմեա ինձ աստուած՝ ողորմեա ինձ .
 Ողորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի ողոր .
 Ո յուսայ 'ի տէր , որպէս լեառն սիօն .
 Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձ .
 Որ հովուեսդ իսրայէլն նայեաց , որ .
 Որպէս սիրելիք են յարկք քս տէր զօրու .
 Որպէս փափաքի եղջերու յաղբերս .
 Աւնկնդիր աստուած աղօթից իմոց , և .
 Ուրախ եղէ ես , ոյք ասէին ցիս .
 Պահեա զիս աստուած իմ , զի ես 'ի քեզ .
 Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած , պատ .
 Սիրեցի , զի լուիցէ տէր զձայն .
 Սիրեցից զքեզ տէր զօրութիւն իմ .
 Տեառն է երկիր լիւ իւրով .
 Տէր ապաւէն եղեր մեր Կղզէ .
 Տէր աստուած իմ 'ի քեզ յուսացայ . փրք .
 Տէր աստուած փրկութեան իմոց 'ի տուէ .
 Տէր զի բազում եղին նեղեք իմ .
 Տէր թաղաւորեաց , բարկացան ժողո .
 Տէր թաղաւորեաց վշեղութիւն զգեցաւ .
 Տէր թաղաւորեաց ցնծացէ երկիր .
 Տէր 'ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի .
 Տէր լոյս իմ և կեանք իմ , ևս յմեմէ .
 Տէր լուր աղօթից իմոց , ունկնդիր .
 Տէր լուր աղօթից իմոց , աղաղակ .
 Տէր կաշգացի առ քեզ և լուր ինձ .
 Տէր հովուեսցէ զիս և ինձ ինչ ոչ .
 Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդիմա .
 Տէր մի սրտմտութեամբ քով յանդիմա .

Ճա :
 Ճ :
 հէ :
 ծե :
 ծղ :
 ծ :
 Ճիդ :
 դ :
 հթ :
 ձգ :
 խա :
 ծդ :
 Ճիա :
 ժե :
 ձէ :
 Ճժդ :
 ժէ :
 իգ :
 ձթ :
 է :
 ձէ :
 զ :
 զը :
 զը :
 զղ :
 ի :
 իղ :
 Ճիւր :
 ճա :
 ճիւ :
 իք :
 իղ :
 լէ :

Տէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ, և ոչ .	ՃԼ :
Տէր ով կացցէ 'ի խորանի .քում .	ԺԴ :
Տէր տէր մեր, զի՞ ղքանչելի է անուն .	Ը :
Տէց փորձեցեր զիս և ծանեար .	ՃԼԸ :
Ցնծացէք առ աստուած . օգնական է .	Ճ :
Ցնծացէք արդարք 'ի տէր, ուղղոց .	ԼԸ :
Փրկեա զիս 'ի Թշնամեաց իմոց աստուած .	ԾԸ :
Քեզ վայելէ օրհնութիւն աստուած 'ի սիօն .	ԿԴ :
Օրհնեա անձն իմ՝ զտէր, տէր աստուած .	ՃԳ :
Օրհնեա անձն իմ՝ զտէր, և ամենայն .	ՃԸ :
Օրհնեա անձն իմ՝ զտէր, օրհնեցից զտէր .	ՃԽԵ :
Օրհնեալ տէր աստուած իմ, որ ուսոյց .	ՃԽԴ :
Օրհնեցէք զանուն տեառն . օրհնե .	ՃԼԴ :
Օրհնեցէք զաստուած 'ի սրբութեան նորա .	ՃԾ :
Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք գովէ .	ՃԺԴ :
Օրհնեցէք զտէր՝ զի բարի է սաղ .	ՃԽԴ :
Օրհնեցէք զտէր յերկնից, օրհնե .	ՃԽԸ :
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր, զի .	ԴԷ :
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր, օրհն .	ԴԵ :
Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն 'ի նոր .	ՃԽԹ :
Օրհնեցէք մանկունք՝ զտէր . և .	ՃԺԸ :
Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ . յամե .	ԼԳ :

Օ Ր Հ Ն Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ք

Արդ արձակեա զծառայս քո տէր .	518
Ես ասացի 'ի վերանալ յինէն աւուրց .	228
Զի հուր բորբոքեցաւ 'ի բարկութենէ .	112
Ի գիշերաց կանխէ հոգի իմ՝ առաւօտ առ .	193
Ի ներդութեան իմում ես առ տէր կարգացի ,	267
Հաստատեցաւ սիրտ իմ 'ի տէր, և .	151
Մեծացուցէ անձն իմ՝ զտէր, և .	516
Նայեցաբուք երկինք, և խօսեցայց .	70

Տէր զլուր քո լուայ և երկեայ .	303
Տէր ամենակալ տատուած արաւհամու .	319
Փոքր էի ես յեղբարս իմ , և կրբո .	310
Օրհնեալ ես տէր տատուած հարցն մե .	311
Օրհնեալ տէր տատուած խորայելի . որ .	317
Օրհնեցուք զտէր , զի փառք է .	31
Օրհնեցէք զաստուած յօրհնութիւն նոր .	266

Եօթն Սոցմոսք Աղաշխարութեան :

Տէր մի՛ սրտմոռութեամբ քով յանդի .	Ղ :
Երանի՛ , ում թողութիւն եղեւ մեղաց .	Լա :
Տէր մի՛ սրտմոռութեամբ քով յանդիմա .	Լէ :
Ողորմեա ինձ տատուած ըստ մեծի ողոր .	Տ :
Տէր լուր աղօթից իմոց , աղաղակ .	Ճա :
Ի խորոց կարգացի առ քեզ տէր , տէր .	Ճիթ :
Տէր՝ լուր աղօթից իմոց , ունկն դիր խըն .	Ճիւր :

